

2018-010

Vastgesteld op 20 maart 2018

eu-LISA
Geconsolideerd jaarlijks
activiteitenverslag

2017

Inhoudsopgave

Overzicht van afkortingen en acroniemen	3
Juridische achtergrond	6
Beoordeling door de raad van bestuur	7
Inleiding	12
Samenvatting	14
Deel I. Resultaten van het jaar	22
Deel II (a). Management	45
2.1. Raad van bestuur	45
2.2. Belangrijke ontwikkelingen	47
2.3. Budgettaire en financieel beheer	50
2.4. Personeelszaken	54
2.5. Beoordeling door management	62
2.6. Begrotingsuitvoeringstaken toevertrouwd aan andere diensten en entiteiten	63
2.7. Beoordeling van auditresultaten tijdens het verslagjaar	64
2.7.1. dienst Interne Audit	64
2.7.2. Interne auditfunctie	64
2.7.3. Europese Rekenkamer	65
2.8. Follow-up van aanbevelingen en actieplannen voor audits	66
2.9. Follow-up van de opmerkingen van de kwijtingverlenende autoriteit	68
Deel II (b). Externe evaluaties	78
Deel III. Beoordeling van de effectiviteit van de systemen voor interne controle	80
3.1. Risicobeheer	80
3.2. Naleving en effectiviteit van de internecontrollenormen	80
Deel IV. Betrouwbaarheidsverklaring	82
4.1. Beoordeling van de bouwstenen van betrouwbaarheid	82
4.2. Voorbehouden (indien van toepassing)	84
4.3. Algemene conclusies over de zekerheid	85
BIJLAGEN	86
Bijlage I. Kernprestatie-indicatoren	86
Bijlage II. Statistieken betreffende het financiële beheer	88
Bijlage III. Organisatieschema	94
Bijlage IV. Personeelsformatie	95
Bijlage V. Personele en financiële middelen per activiteit	98
Bijlage VI. Lijst van aan lidstaten gegeven trainingen	99
Bijlage VII. Specifieke bijlage bij deel II	100
Bijlage VIII. Specifieke bijlage bij deel III	108
Bijlage IX. Ontwerp van financiële rekeningen	113
Bijlage X. Jaarlijkse activiteiten en indicatoren	116
BIJLAGE XI. Verslag over toegang van het publiek tot documenten	140

Overzicht van afkortingen en acroniemen

ABB	Activiteitengestuurd begroten
AFIS	Automated Fingerprint Identification System (geautomatiseerd systeem voor de identificatie van vingerafdrukken)
AG	Adviesgroep
BCU	Backup Central Unit (vervangende centrale eenheid) – vervangend centrum in St. Johann im Pongau
BMS	Biometric Management System (biometrisch beheersysteem)
BG	Bulgarije
AC	Arbeidscontractant
CAAR	Geconsolideerd jaarlijks activiteitenverslag
CAF	Common Assessment framework (gemeenschappelijk zelfevaluatiekader voor overheidsdiensten)
CBS	Core Business Systems (kernbedrijfssystemen)
Cepol	Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving
CO	Compensatieverlof voor overwerk
CR	Verzoek om wijziging
CS	Core system (kernsysteem)
CU	Central Unit - het hoofddatacentrum in Straatsburg
CV	Curriculum vitae
Dapix	Groep informatie-uitwisseling en gegevensbescherming
DG HR	Directoraat-generaal personele middelen en veiligheid
DPO	Data Protection Officer (functionaris voor gegevensbescherming)
DTPITO	Ontwikkelingstrainingsprogramma voor IT-operators
DubliNet	Communicatienetwerk voor Eurodac
EAB	European Association for Biometrics
EASO	Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken
ECA	Europese Rekenkamer
e-Codex	e-justitie, communicatie via online-uitwisseling van gegevens
Ecris	Europees Strafregistersysteem
Ecris-TCN	Europees Strafregisterisysteem — Onderdanen van derde landen
EDPS	European Data Protection Supervisor (Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming)
EES	Europees inreis-/uitreisysteem
EiO	inwerkingstelling
Enisa	Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging
EPMO	Enterprise Project Management Office (bedrijfsprojectbeheerbureau)
Etias	European Travel Information and Authorisation System (Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie)
EU	Europese Unie
eu-LISA	Europees Agentschap voor het operationele beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht
Eurodac	Database van het Europees systeem voor de vergelijking van dactyloscopische signalen van asielzoekers
Eurojust	Europese Eenheid voor justitiële samenwerking

FG	Functiegroep
FRA	Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten
Frontex	Europees Grens- en Kustwachtagentschap
FSA	Definitieve systeemacceptatie
VTE	Voltijdequivalent
GCU	Algemene coördinatie-eenheid
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
HLEG	Door de Europese Commissie in het kader van haar mededeling <i>Krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid</i> van april 2016 opgerichte deskundigengroep op hoog niveau
HQ	Hoofdkantoor
HR	Personeelszaken
IAC	Interne-auditfunctie
IAR	Impact Assessment Report (effectbeoordelingsverslag)
IAS	Dienst Interne Audit van de Europese Commissie
ICN	Internecontrolenorm
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IMS	Informatiemanagementstrategie
InfoVIS	Informeel Visuminformatiesysteem
ISMS	Information Security Management System (beheersysteem voor informatiebeveiliging)
IT	Informatietechnologie
ITIL	IT-infrastructuurbibliotheek
ITSM	IT-servicemanagement
JBZ	Justitie en Binnenlandse Zaken
KPI	Kernprestatie-indicator
L1	Niveau 1
LIBE	Burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken
LMS	Leermanagementsysteem
Rvb	Raad van bestuur
MEP	Lid van het Europees Parlement
MoU	Memorandum van overeenstemming
MP	Parlementslid
MS	Lidstaat
MSP	Microsoft-project
MWO	Maintenance in Working Order
NAP	Nationaal toegangspunt
NCP	Nationaal contactpunt
NIST	National Institute of Standards and Technology
N.SIS	Nationaal Schengeninformatiesysteem
PB	Publicatieblad
OLAF	Europees Bureau voor fraudebestrijding
PAS	Ondersteuning productietoepassingen
PD	Programmeringsdocument
PRINCE	Projecten in gecontroleerde omgevingen
QAIP	Kwaliteitsborging en -verbeteringsprogramma
O&O	Onderzoek en ontwikkeling
RO	Roemenië
SBD	Stand-by duty (oproepdienst)

SIEM	Security information and event management (systeem voor het beheer van veiligheidsinformatie en -gebeurtenissen)
Sirene	Supplementary Information Request at the National Entries (verzoek om aanvullende informatie bij het nationale deel)
SIS II	Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie
SLA	Overeenkomst inzake dienstverleningsniveau
SM9	HP Service Manager 9
GND	Gedetacheerde nationale deskundige
sTESTA	Trans-Europese dienst voor telematica tussen overheden
SXB	Straatsburg
TF	Tijdelijk functionaris
TCO	Totale bedrijfskosten
TESTA-ng	Trans-Europese dienst voor telematica tussen overheden — nieuwe generatie
TLL	Tallinn
UTC	Gecoördineerde universele tijd
VIS	Visuminformatiesysteem
VIS Mail	Communicatieplatform voor informatie-uitwisseling tussen relevante autoriteiten en andere lidstaten
WAN	Wide Area Network
WP	Werkgroep

Juridische achtergrond

Artikel 17 van Verordening (EU) nr. 1077/2011 van het Europees Parlement en de Raad van woensdag 25 oktober 2011 tot oprichting van een Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht bepaalt dat de uitvoerend directeur het ontwerp van het jaarlijkse verslag over de activiteiten van het Agentschap ter goedkeuring aan de raad van bestuur voorlegt, na voorafgaande raadpleging van de adviesgroepen, terwijl artikel 12 van dezelfde verordening bepaalt dat de raad van bestuur ieder jaar uiterlijk op 31 maart een verslag over de activiteiten van het Agentschap in het voorgaande jaar vaststelt, waarin de resultaten worden getoetst aan de doelstellingen van het jaarlijkse werkprogramma. Volgens artikel 47 van de financiële kaderregeling brengen de ordonnateurs bovendien over de uitvoering van hun taken verslag uit aan de raad van bestuur door middel van een geconsolideerd jaarlijks activiteitenverslag.

Beoordeling door de raad van bestuur

De raad van bestuur van het Europees Agentschap voor het operationele beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (hierna "eu-LISA" of "het Agentschap" genoemd) heeft het geconsolideerde jaarverslag van de uitvoerend directeur over de successen en resultaten voor 2017 geanalyseerd en beoordeeld. De raad erkent de prestaties van het Agentschap, en merkt in het bijzonder het volgende op.

Filip Pynckels

Algemene opmerkingen

De raad van bestuur:

- Is van mening dat de prestaties van eu-LISA in 2017 in overeenstemming zijn met de doelstellingen die in de oprichtingsverordening van het Agentschap zijn uiteengezet alsook met de doelen en doelstellingen die in zijn langetermijnstrategie voor 2014-2020 zijn vastgesteld;
- benadrukt het belang van voortzetting van het belangrijke werk van het Agentschap en vestigt daarom de aandacht op de vaststelling van de herziene langetermijnstrategie van het Agentschap voor 2018-2022;
- erkent dat het Agentschap zijn mandaat gedurende het jaar met succes heeft uitgevoerd, ondanks het wezenlijke gebrek aan middelen;
- onderkent de correcte verwezenlijking van de jaarlijkse doelstellingen van het enkelvoudig programmeringsdocument van het Agentschap voor 2017, zowel op het punt van de bereikte resultaten als van de uitvoering;
- erkent dat het Agentschap niet alleen de activiteiten van het enkelvoudig programmeringsdocument voor 2017 met succes heeft uitgevoerd, maar gedurende het hele jaar slagvaardigheid en flexibiliteit heeft getoond;
- onderkent het voortdurend toenemende belang van de aan het Agentschap toevertrouwde systemen voor de goede werking van het Schengengebied en erkent dat de noodzaak dat het Agentschap dienovereenkomstig met aanvullende personele middelen wordt versterkt, gerechtvaardigd is en dat hierop in 2018 verder moet worden aangedrongen;
- ondersteunt de noodzaak om de inspanningen voort te zetten die nodig zijn voor het behoud en de ontwikkeling van personeel in het Agentschap;
- onderkent de voortdurende inspanningen van het Agentschap om zijn internecontrolesysteem te ontwikkelen en verfijnen en benadrukt het belang van verdere implementatie van het kwaliteitsmanagementsysteem voor zijn programma, projecten en organisatie;
- benadrukt het belang van implementatie van de projecten voor de verbouwing van de operationele locatie van het Agentschap in Straatsburg en van het gebouw van het nieuwe hoofdkantoor in Tallinn voor de toekomstige langetermijnontwikkeling van het Agentschap; onderkent de noodzaak van verdere uitbreiding van de kantoorruimte in de locatie Straatsburg en de noodzaak van uitbreiding van het datacentrum;
- onderkent dat goede vooruitgang is geboekt met de tenuitvoerlegging van het actieplan inzake niet-wetgevende aanbevelingen voortvloeiend uit de eerste externe evaluatie van het Agentschap uit 2016;

- stelt vast dat door het Europees Parlement kwijting is verleend voor het begrotingsjaar 2015.

Opmerkingen ten aanzien van de belangrijkste strategische en operationele beleidsresultaten

De raad van bestuur:

- erkent de inspanningen van het Agentschap voor de uitvoering van de taken die zijn vastgelegd in het enkelvoudig programmeringsdocument 2017 met de bestaande (zeer stringente) personele beperkingen; de raad heeft vastgesteld dat de prestaties van eu-LISA aan de verwachtingen van zijn belanghebbenden heeft voldaan en zelfs heeft overtroffen;
- is van mening dat de manier waarop het Agentschap is omgegaan met de aanzienlijk toegenomen werkbelasting uiterst adequaat was, maar benadrukt dat de werkdruk voor het personeel binnen verantwoorde grenzen moet worden gehouden;
- benadrukt dat het belangrijk is om het Agentschap adequate (zowel financiële als personele) middelen te verschaffen voor de tenuitvoerlegging van de taken waarmee zij is belast;
- benadrukt het grote belang van de vastgestelde wettelijke grondslag voor het Europees inreis-/uitreissysteem (EES), en neemt de aanzienlijke vorderingen die tot dusver zijn geboekt met de voorbereidingen voor tenuitvoerlegging ter kennis en verzoekt het Agentschap om onverwijld de tenuitvoerlegging van EES voort te zetten zodra de noodzakelijke uitvoeringshandelingen door de Europese Commissie zijn goedgekeurd en de noodzakelijke middelen aanwezig zijn;
- benadrukt dat het Europees Systeem voor reisinformatie en -autorisatie (Etias) van groot belang is voor grensbeheer en interne veiligheid in de EU en verzoekt het Agentschap om de noodzakelijke voorbereidende taken voor de tenuitvoerlegging ervan in gang te zetten, zodra de noodzakelijke middelen beschikbaar zijn;
- benadrukt dat het geautomatiseerde systeem voor de identificatie van vingerafdrukken (AFIS) voor het Schengeninformatiesysteem (SIS II) van groot belang is voor de interne veiligheid van de Europese Unie (EU) en bedankt het Agentschap voor zijn inspanningen voor de tenuitvoerlegging van het systeem om de toegenomen veiligheidsrisico's en terroristische dreigingen in de EU het hoofd te bieden;
- is van mening dat de door het Agentschap genomen maatregelen ten behoeve van het beheer en ontwikkeling van de drie op dit moment aan het Agentschap toevertrouwde systemen (Eurodac, het visuminformatiesysteem/biometrisch beheersysteem (VIS/DMS) en SIS II) voldoen aan de doelstellingen die in de oprichtingsverordening van het Agentschap uiteen worden gezet;
- benadrukt het belang van de kwaliteit van de in de systemen ingevoerde gegevens en de uitbreiding van de rol van het Agentschap naar gegevenskwaliteitsbeheer en het uitvoeren van gegevenskwaliteitsverslagen voor de lidstaten;
- neemt kennis van de inspanningen van het Agentschap om in nauwe samenwerking met de lidstaten en de Europese Commissie het veranderingsmanagementproces te verbeteren;

- benadrukt de relevantie van het eindverslag van de deskundigengroep op hoog niveau (HLEG) en de voorstellen inzake interoperabiliteit¹ en moedigt het Agentschap aan om zijn nauwe samenwerking met de Commissie voort te zetten om de volledige tenuitvoerlegging van de verschillende elementen van interoperabiliteit te waarborgen zodra de wettelijke grondslag ervan is goedgekeurd door de medewetgevers;
- verwelkomt de verdere ontwikkeling van de interne capaciteiten van het Agentschap met betrekking tot de planning en proactieve bewaking van de uitvoering van de begroting om een gezond beheer van de financiële middelen van het Agentschap te waarborgen; de raad van bestuur onderkent dat het algemene benuttingspercentage van de vastleggingen en betalingen 100 % was, met een doelstelling van 95 %;
- is ingenomen met het geïmplementeerde systeem voor interne controle van het Agentschap, waarvan de goede werking ook blijkt uit de audits die in de loop van het jaar zijn uitgevoerd, en uit het feit dat er geen cruciale aanbevelingen werden gedaan.

Beoordeling door de raad van bestuur van het management van het Agentschap

De raad van bestuur erkent de door het Agentschap geboekte resultaten en is gezien de resultaten van de interne en externe audits die zijn uitgevoerd tevreden met de kwaliteit van het management van het Agentschap in 2017.

Afwijkingen in het gebruik van personele en financiële middelen ten opzichte van het jaarlijkse werkplan

De raad van bestuur:

- is van mening dat dit verslag voldoende zekerheid geeft dat de (personele en budgettaire) middelen door het Agentschap zijn gebruikt overeenkomstig hun beoogde doel en met het enkelvoudig programmeringsdocument 2017;
- is van mening dat de afwijkingen in het gebruik van de middelen gerechtvaardigd zijn, gezien de door het Agentschap bereikte resultaten en de uitkomsten van de uitgevoerde audits;
- benadrukt dat er grenzen zijn aan de werkbelasting die van het personeel van het Agentschap kan worden gevraagd.

Prestatie-indicatoren

De raad van bestuur onderkent de niveaus van de kernprestatie-indicatoren van het Agentschap voor 2017.

---

¹ VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN VAN DE RAAD tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de EU-informatiesystemen (politiële en justitiële samenwerking, asiel en migratie) https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_police_judicial_cooperation_asylum_migration_en.pdf; VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN VAN DE RAAD tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de EU-informatiesystemen (grenzen en visa) en tot wijziging van het Besluit 2004/512/EG van de Raad, Verordening (EG) nr. 767/2008, Besluit 2008/633/JHA van de Raad, Verordening (EU) 2016/399 en Verordening (EU) 2017/2226 https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_borders_and_visa_en.pdf

Risico- en controle-omgeving

De raad van bestuur erkent dat:

- de belangrijkste risico's voor de organisatie, die de verwezenlijking van de taken in het enkelvoudig programmeringsdocument 2017 in gevaar hadden kunnen brengen, op correcte wijze zijn geïdentificeerd en adequate preventieve en inperkingsmaatregelen zijn genomen;
- de interne beheersystemen adequaat functioneren, gezien de door het Agentschap behaalde resultaten;
- de interne controlesystemen adequaat functioneren, gezien de resultaten van de verrichte audits.

Zekerheden en voorbehouden afgegeven door de ordonnateur

De raad van bestuur:

- is van mening dat adequate en passende maatregelen zijn genomen om de geïdentificeerde knelpunten in het beheer en de controle aan te pakken;
- merkt op dat eu-LISA is begonnen met de tenuitvoerlegging van het activiteitengestuurd begroten; voor 2017 is derhalve geen gedetailleerde informatie over het gebruik van de personele en financiële middelen per activiteit beschikbaar.

Aanbevelingen

Gezien de in dit verslag verstrekte informatie, moedigt de raad van bestuur het Agentschap aan in 2018:

- zijn mandaat te blijven vervullen;
- het belang van de tijdige afronding van onderhandelingen over het herziene mandaat van het Agentschap te benadrukken, en hierbij rekening te houden met de mening van de raad;
- verdere reorganisaties door te voeren als gevolg van aanstaande wijzigingen in het mandaat van het Agentschap die extra taken opleveren;
- door te gaan met de implementatie van het EES en de voorbereidingen voor de implementatie van de andere aan het Agentschap toevertrouwde nieuwe systemen evenals de verordeningen inzake interoperabiliteit;
- volgens plan door te gaan met de invoering van activiteitengestuurd beheer en dit te versnellen; zodra de gedetailleerde informatie beschikbaar is dringt de raad van bestuur aan op het benchmarken van de beschikbare middelen en de werkbelasting ten opzichte van andere organisaties binnen de EU (agentschappen, Europese Commissie, enz.) en vergelijkbare organisaties in de publieke en particuliere sector;
- door te gaan met de uitvoering van evaluaties vooraf in het Agentschap;
- door te gaan met de verdere ontwikkeling van het systeem voor interne controle, met speciale aandacht voor de efficiëntie van interne processen en de verdere ontwikkeling van de competenties en vaardigheden van de personeelsleden;

- volgens plan door te gaan met de uitvoering van het actieplan voor de tenuitvoerlegging van de niet-wetgevende aanbevelingen van de evaluatie van het Agentschap, en nader verslag uit te brengen aan de raad.

Conclusie

De raad van bestuur is tevreden over de algemene prestaties van eu-LISA in 2017 en met het bereiken van de doelen, doelstellingen en resultaten die waren vastgelegd in het enkelvoudig programmeringsdocument 2017, alsmede over het niveau en de toereikendheid van de benutting van de beschikbare personele en financiële middelen, hoewel de aanzienlijke werkdruk een reden voor zorg blijft.

De raad van bestuur waardeert de inzet van de uitvoerend directeur en zijn personeel gedurende het jaar en de successen die zij hebben behaald, en wenst hen in het bijzonder te bedanken voor de constructieve en aangename samenwerking met de raad van bestuur en zijn voorzitter.

Filip PYNCKELS, voorzitter raad van bestuur

Inleiding

Het geconsolideerde jaarlijkse activiteitenverslag van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht biedt een gestructureerd overzicht van de belangrijkste in 2017 bereikte doelstellingen en uitgevoerde werkzaamheden.

Achtergrondinformatie

De EU en haar lidstaten beschikken thans over de mogelijkheid om de toegevoegde waarde van informatietechnologie (IT) en -systemen voor de Unie zo groot mogelijk te maken. Voor de eerste keer in haar geschiedenis beschikt de Europese Unie over een agentschap dat verantwoordelijk is voor het professioneel beheer van grootschalige IT-systemen – en de noodzaak hiervan is fundamenteel. De gebieden van grensbeheer, interne veiligheid en migratiebeheer hebben de afgelopen jaren een enorme transformatie ondergaan, waarbij zij zich van het fysieke naar het virtuele domein hebben verplaatst en tegelijkertijd in rap tempo convergeren. Zij zijn niet alleen steeds meer afhankelijk van de beschikbare fysieke hulpmiddelen, maar ook van gegevens en informatie. Bovendien is het in de huidige geglobaliseerde wereld niet realistisch te verwachten dat een enkele EU-lidstaat zijn eigen veiligheid alleen kan waarborgen. Het vermogen om te reageren op de voortdurend toenemende terroristische dreigingen en druk op de buitengrenzen van de Unie hangt af van tijdige, doeltreffende en omvattende informatie-uitwisseling tussen de desbetreffende nationale en EU-autoriteiten en agentschappen. Daarom kan deze transformatie alleen worden aangepakt door middel van geavanceerde, flexibele en geïntegreerde systemen en oplossingen voor samenwerking op het gebied van wetshandhaving en geïntegreerd grensbeheer op EU-niveau.

Het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) is in 2011 opgericht bij Verordening (EU) nr. 1077/2011 en werd operationeel op 1 december 2012. Het Agentschap is bedoeld als langetermijnoplossing voor het operationele beheer op EU-niveau van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, zowel nu als in de toekomst.

Op dit moment beheert eu-LISA de database van het Europees systeem voor de vergelijking van dactyloscopische signalementen van asielzoekers (Eurodac), het Schengeninformatiesysteem (SIS II) en het Visuminformatiesysteem (VIS). Deze systemen zijn van essentieel belang voor het normaal functioneren van het Schengengebied, voor doeltreffend buitengrensbeheer evenals voor de tenuitvoerlegging van het gemeenschappelijke asiel- en visumbeleid van de EU. Bovendien is de beschikbaarheid van deze systemen een van de gebruikte maatregelen om het vrije verkeer van EU-burgers binnen het Schengengebied te garanderen. Met ingang van december 2017 is het Agentschap ook verantwoordelijk voor de implementatie en het operationele beheer van het Europees inreis-/uitreissysteem (EES). In de nabije toekomst zal het mandaat van eu-LISA mogelijk worden gewijzigd en zal het Agentschap wellicht verantwoordelijk worden voor de ontwikkeling, implementatie en het operationele beheer van andere grootschalige IT-systemen binnen het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken, met name Etias, e-Justitie communicatie via online-gegevensuitwisseling (e-Codex), het Europees Strafregistersysteem voor onderdanen van derde landen (ECRIS-TCN), enz., op voorwaarde dat medewetgevers de vereiste wettelijke instrumenten vaststellen.

Onze missie, visie en kernwaarden

Op grond van zijn wettelijke mandaat heeft het Agentschap de taakopdracht om **de lidstaten voortdurend toegevoegde waarde te bieden door hun inspanningen voor een veiliger Europa met technologie te ondersteunen.**

In onze visie leveren wij daartoe **efficiënte diensten en oplossingen van hoge kwaliteit aan onze belanghebbenden** creëren wij **bij hen vertrouwen door voortdurend de technologische mogelijkheden op de zich ontwikkelende behoeften van de lidstaten** af te stemmen en laten wij **het Agentschap uitgroeien tot expertisecentrum** binnen zijn eigen beleidsterrein.

De missie en visie van het Agentschap worden vertaald in zijn operationele werkzaamheden door middel van zijn kernwaarden. Zij vormen de drijvende kracht van alle operationele werkzaamheden en de strategische ontwikkeling van het Agentschap. Deze waarden zijn:

- **verantwoordelijkheid:** implementatie van een degelijk beheerskader, goed financieel beheer en kostenefficiënt functioneren;
- **transparantie:** het verzorgen van regelmatige en open communicatie met de belangrijkste belanghebbenden van het Agentschap, die wij betrekken in een voortdurende dialoog teneinde de strategie voor ontwikkeling van het Agentschap op de lange termijn te kunnen vaststellen;
- **excellentie:** met de juiste organisatiestructuur, de juiste mensen en de juiste processen waarborgen wij continuïteit van dienstverlening voor de lidstaten;
- **continuïteit:** ervoor zorgen dat het Agentschap optimaal gebruikmaakt van expertise, kennis en investeringen van de lidstaten en deze blijft ontwikkelen;
- **teamwork:** ernaar streven dat elk teamlid optimaal gebruik kan maken van zijn of haar kennis en ervaring om een bijdrage te leveren aan het gezamenlijke succes;
- **klantgerichtheid:** ervoor zorgen dat het Agentschap altijd inspeelt op de behoeften en eisen van de belanghebbenden.

Waar zijn wij gevestigd?

Het hoofdkantoor van het Agentschap bevindt zich in Tallinn, Estland, waar nieuwe faciliteiten worden gebouwd om tegemoet te komen aan de groeiende behoefte aan ruimte. De belangrijkste operationele locatie bevindt zich in Straatsburg, waar de faciliteiten ook worden uitgebreid, omdat nieuwe gebouwen nodig zijn voor de toegenomen operationele taken van het Agentschap. eu-LISA heeft ook een back-upcentrum in Sankt Johann im Pongau, Oostenrijk, en een verbindingsbureau in Brussel.

Samenvatting

Europa staat vandaag voor een dubbele uitdaging: open maar tegelijkertijd veilig blijven. Om dit te bereiken moeten de mogelijkheden van de moderne informatietechnologie ten volle worden benut, en moet de informatie-uitwisseling en samenwerking tussen de lidstaten worden versterkt en verbeterd, samen met technologische vooruitgang. Voor een passend antwoord op deze uitdaging moet ook het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) nieuwe taken op zich nemen. De huidige digitale transformatie op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken in de Europese Unie (EU) heeft aan de lidstaten en de EU als geheel laten zien dat er behoefte is aan meer toegevoegde waarde van eu-LISA. In het voorstel van de Europese Commissie tot herziening van het mandaat van het Agentschap² wordt rekening gehouden met de behoeften die voortvloeien uit deze transformatie en wordt het vermogen van het Agentschap om aan deze behoeften te beantwoorden verder uitgewerkt.

Krum Garkov

Op 1 december 2017 vierde eu-LISA zijn vijfjarig bestaan. In deze periode heeft het Agentschap aangetoond dat door het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen in één EU-agentschap te consolideren, aanzienlijke efficiëntievoordelen kunnen worden behaald. Dit wordt bereikt door bundeling van infrastructuur en personele middelen die noodzakelijk zijn voor een professioneel beheer van IT-systemen. De uiterst gespecialiseerde kennis van het personeel van het Agentschap wordt toegepast bij alle IT-systemen die hem worden toevertrouwd, en verzekert de veiligheid ervan en de bescherming van de gegevens die erin worden opgeslagen, terwijl zij een snelle ontwikkeling van systemen in overeenstemming met de veranderingen op informatietechnologiegebied mogelijk maken. Vijf jaar na het overnemen van zijn kerntaken heeft het Agentschap aangetoond dat het betrouwbaar, bekwaam en in staat is om een bijdrage te leveren aan de lidstaten en de EU. Het Agentschap kon ook nieuwe taken op zich nemen die zowel de interne veiligheid als het grensbeheer en migratiebeheer in Europa versterken. Het voorstel van de Commissie om het mandaat van eu-LISA te herzien is een bewijs hiervan, en ik ben ervan overtuigd dat het Agentschap zijn nieuwe mandaat en de uitdagingen die hem wachten met succes zal oppakken.

Tegelijkertijd doet eu-LISA zijn huidige mandaat gestand zoals voorheen: stabiel, doeltreffend en efficiënt operationeel beheer en ontwikkeling van de drie systemen die op dit moment aan het Agentschap zijn toevertrouwd — Eurodac, het Schengeninformatiesysteem (SIS II) en het Visuminformatiesysteem (VIS). In 2017 waren de prioriteiten van het Agentschap het voortdurend en ononderbroken beheer van de systemen en de daarbij behorende communicatienetwerken en het toezicht op en de veiligheid van de communicatie-infrastructuur, alsmede de coördinatie van de betrekkingen tussen de lidstaten en de netwerkdienstverlener (voor zowel het operationeel centrum in Frankrijk als het back-upcentrum in Oostenrijk), en dit zullen ook prioriteiten blijven.

Systemen

Samen met het operationele beheer werd ook de verdere ontwikkeling van de technische en functionele mogelijkheden van de hierboven genoemde systemen volgens planning uitgevoerd. In het bijzonder werd de systeemcapaciteit voor Eurodac uitgebreid naar 7 miljoen records (15 000 transacties per dag en 1 500 transacties per uur). De verhuizing van de Eurodac-apparatuur (voorafgaand aan de productie) naar het datacentrum en het project voor verbetering van de synchronisatie van de centrale eenheid/vervangende centrale eenheid (CU/BCU) zijn met succes afgerond. Een onderhoudsoefening in productie, waaronder een overschakeling en terugschakeling

² Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, tot wijziging van Verordening (EG) 1987/2006 en Besluit 2007/533/JBZ van de Raad en tot intrekking van Verordening (EU) 1077/2011.

van/naar BCU, werd eind 2017 met succes uitgevoerd. Eu-LISA heeft de besprekingen over de nieuwe wetgevingsvoorstellen met betrekking tot de herziene wettelijke basis van Eurodac krachtig gesteund.

Voor SIS II was het belangrijkste resultaat de integratie van Kroatië in eind 2017. Er werden voorbereidingen getroffen voor de integratie van Ierland in SIS II. Voor wat betreft de implementatie van biometrische matchingmogelijkheden in SIS II (AFIS) werd de ontwerpfase en de opbouwfase voor de centrale systeeminfrastructuur en applicatie met succes afgerond. Het uitvoeren van testen met de lidstaten duurde tot half oktober. De inwerkingstelling zal begin maart 2018 plaatsvinden. Eu-LISA heeft in het afgelopen jaar een substantiële bijdrage geleverd aan de besprekingen over de herschikking van de wettelijke basis van SIS II in de desbetreffende werkgroepen van de Raad.

Voor VIS was de inwerkingtreding van het Visumcode Plus-project in mei 2017 het hoogtepunt van het jaar. Versie 3.0 van VIS is een van de meest complexe en vergaande releases in VIS sinds 2011, aangezien een fout onmiddellijk zichtbaar zou zijn voor het gehele Schengengebied (met invloed op zowel grens- als consulaire niveau). Gegevensmigratieprocedures werden voor de eerste keer met succes uitgevoerd en alle nationale systemen werden gewijzigd en ondergingen uitgebreide tests. Zeven maanden na de inwerkingtreding werden geen problemen gemeld over VIS met betrekking tot deze release. Vervolgens werd het VIS Herschikkingsonderzoek binnen de overeengekomen termijnen bij de Europese Commissie en de lidstaten ingediend. Na de inwerkingtreding van VIS-mail fase 2 in januari 2016 bleef de Informele VIS-taskforce (InfoVIS) in 2017 de kritieke bedrijfsprocessen analyseren, namelijk de procedures voor overleg en kennisgeving achteraf in het Schengensysteem, evenals de procedures ondersteund door VIS-mail fase 1, dat sinds oktober 2011 operationeel is. De resultaten zullen de voorstellen tot wijziging van de VIS-verordening (VIS-herschikking) verder versterken en bijdragen tot het opstellen ervan.

De communicatie-infrastructuur

Op het gebied van communicatie en netwerken werden twee grote projecten uitgevoerd, namelijk de voltooiing van de migratie van de VIS en SIS II communicatie-infrastructuur van sTESTA (trans-Europese diensten voor telematica tussen overheidsdiensten) naar TESTA-ng (trans-Europese diensten voor telematica tussen overheidsdiensten — nieuwe generatie) en de uitvoering van een proefinfrastructuur met 2^e encryptielaag, die werd geoperationaliseerd en getest in de lidstaten.

De gemeenschappelijke gedeelde infrastructuur

Op grond van de resultaten van verschillende studies (Common Shared Services Study en Virtualisation-Active/Active Study) en eu-LISA's technologiestrategie is eu-LISA in 2017 op grond van het kadercontract voor een gemeenschappelijke gedeelde infrastructuur begonnen met de voorbereidingen voor het op grote schaal delen van IT-infrastructuren (back-up, gegevensopslag, database servers, enz.) en technische diensten (monitoring, beheer van beveiligingsincidenten, tijdsynchronisatie, eenmalige aanmelding, IT-infrastructuurbeheer, enz.). Als onderdeel van deze voorbereidende activiteiten vond ook een reorganisatie plaats van de inrichting van de datacentra (in zowel Straatsburg als Sankt Johann im Pongau) om het gebruik van hun capaciteit te optimaliseren.

Wettelijk kader

In 2017 bleef het Agentschap substantiële bijdragen leveren aan een aantal strategische initiatieven op EU-niveau, van de EES-verordening en Etias tot het ECRIS-TCN en interoperabiliteit.

Op 12 december 2017 heeft de Commissie twee voorstellen voor interoperabiliteit³ ingediend. Deze kwamen voort uit het werk van de deskundigengroep op hoog niveau inzake informatiesystemen en interoperabiliteit, en uit verschillende studies, waaronder een studie over een gedeelde dienst voor biometrische matching die aan de Commissie was voorgelegd ter ondersteuning van het opstellen van wetgeving in november 2017. Bovendien ondersteunde het Agentschap met kracht studies van de Commissie over andere onderdelen van interoperabiliteit, namelijk het Europees zoekportaal en het gemeenschappelijk identiteitsregister. De voorstellen geven een gedetailleerde visie weer op de interoperabiliteit van informatiesystemen voor grensbeheer en veiligheid in de EU en leggen de basis voor belangrijk werk van het Agentschap in de komende jaren.

Op 29 december 2017 is de EES-verordening in werking getreden en het systeem moet vóór 2020 operationeel zijn. Gedurende 2017 heeft eu-LISA substantiële voorbereidingen getroffen door een toegewijd intern projectteam op te zetten voor het opstellen van de technische specificaties, het werven van het nodige specialistische personeel en het opstarten van alle activiteiten gerelateerd aan aanbestedingen. De lidstaten zijn betrokken om de werkzaamheden te begeleiden en om vanaf het begin te zorgen voor afstemming van de belangrijkste onderdelen.

Een algemene benadering voor het Etias-voorstel werd vastgesteld tijdens de vergadering van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) gedurende de zomer, en ter voorbereiding op de ontwikkeling van het Etias-systeem hebben vertegenwoordigers van het Agentschap studiebezoeken gebracht aan de Verenigde Staten en Canada, en ook een vergadering gehad in Londen met de Australische hoge vertegenwoordiger, om meer te weten te komen over de nationale systemen die vergelijkbare doeleinden hebben met die van Etias.

Met betrekking tot ECRIS-TCN heeft het Agentschap de onderhandelingen over het voorstel nauwlettend gevolgd. Een algemene benadering inzake de ontwerpverordening werd overeengekomen in december 2017. Volgens het voorstel zal eu-LISA verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en het operationele beheer van het ECRIS-TCN-systeem, en het Agentschap zal ook het centrale systeem hosten.

Er is nog geen wetsvoorstel inzake e-Codex (e-Justitie communicatie via online gegevensuitwisseling) gepresenteerd door de Europese Commissie, maar het Agentschap heeft enkele voorbereidingen getroffen om het operationele beheer van e-Codex over te nemen, mocht aldus worden besloten.

Samenwerking met anderen

Eu-LISA heeft ook zijn bijdrage aan het Schengen-evaluatiemechanisme vergroot, door in 2017 in totaal 11 Schengen-evaluatiemissies te ondersteunen. Op verzoek van de Commissie heeft eu-LISA zijn ondersteuning uitgebreid aan twee onderdelen van het Schengenacquis, waarmee het onderdeel gezamenlijk visumbeleid (met inbegrip van VIS) aan het onderdeel SIS/Verzoek om aanvullende informatie bij het nationale deel (Sirene) wordt toegevoegd (reeds ondersteund in 2015 en 2016). Voor de eerste keer heeft eu-LISA deskundigen ter beschikking gesteld voor evaluaties van het gezamenlijk visumbeleid.

Vruchtbare samenwerking met de andere agentschappen binnen het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken is voortgezet. Op 19 september werd een memorandum van overeenstemming (MoU) getekend tussen de justitiële samenwerkingseenheid van de Europese Unie (Eurojust) en eu-LISA. De procedure voor het opstellen van de werkovereenkomst tussen eu-LISA en het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en

---

³ Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de EU-informatiesystemen (politiële en justitiële samenwerking, asiel en migratie) https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_police_judicial_cooperation_asylum_migration_en.pdf; Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de EU-informatiesystemen (grenzen en visa) en tot wijziging van het Besluit 2004/512/EG van de Raad, Verordening (EG) nr. 767/2008, Besluit 2008/633/JHA van de Raad, Verordening (EU) 2016/399 en Verordening (EU) 2017/2226 https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-security/20171212_proposal_regulation_on_establishing_framework_for_interoperability_between_eu_information_systems_borders_and_visa_en.pdf

informatiebeveiliging (Enisa) werd eind 2017 afgerond en de MoU werd op 10 januari 2018 ondertekend. In 2017 bevestigde eu-LISA ook zijn bereidheid het voorzitterschap van het Netwerk van EU-agentschappen van maart 2020 tot maart 2021 op zich te nemen, hetgeen een goede gelegenheid is voor verdere versterking van de rol en positie van dit Netwerk in Europa. Eu-LISA heeft vergaderingen belegd in zijn hoofdkantoor in Tallinn met de hoofden van de diplomatieke missies op 23 maart en met de adviseurs inzake Justitie en Binnenlandse Zaken op 28 maart. Op 8 mei vond een vergadering plaats in Brussel met de leden van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) van het Europees Parlement.

Met betrekking tot technische training voor lidstaten zijn in 2017 veel noemenswaardige resultaten bereikt, zoals de lancering van het nieuwe eu-LISA Learning Management System (LMS) voor lidstaten, volledige tenuitvoerlegging van het nieuwe leerconcept gebaseerd op SIS II opleidingsprogramma's voor IT-operators en de lancering van de nieuwe versie van het opleidingsstrategiedocument. De zeer goede samenwerking met partners en belanghebbenden in het opleidingsveld (lidstaten, JBZ-agentschappen, en de Commissie) werd voortgezet, terwijl onder systeemgebruikers ook hoge tevredenheidsscores gehandhaafd bleven voor eu-LISA-opleidingen.

De organisatie

Op 27 april 2017 heb ik een verklaring afgelegd aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, waarin ik de prestaties van eu-LISA gedurende zijn werkzaamheden in de eerste vijf jaar heb beschreven en waarin ik een visie heb gepresenteerd voor de toekomst van het Agentschap, die vier hoofdpijlers omvat om de ontwikkeling en groei van eu-LISA voor de komende jaren te waarborgen, in het bijzonder:

- het Agentschap gericht houden op het waarborgen van stabiel en efficiënt operationeel beheer van de aan hem toevertrouwde huidige en toekomstige systemen;
- de bijdrage van het Agentschap aan de lidstaten en de EU geleidelijk verhogen;
- de portfolio van diensten op aanvraag voor lidstaten en de andere JBZ-agentschappen verder ontwikkelen;
- de organisatie verder ontwikkelen.

Op grond van deze visie en om beter te kunnen reageren op de veranderingen in de politieke en operationele omgeving waarin het Agentschap werkzaam is, werd vastgesteld dat het noodzakelijk was de langetermijnstrategie van eu-LISA aan te passen. In het nieuwe document, dat de periode 2018-2022 beslaat, zijn strategische doelstellingen opnieuw afgestemd op de huidige politieke en operationele context, voortbouwend op dezelfde missie, visie en kernwaarden van het Agentschap. Het document werd door de raad van bestuur vastgesteld in november 2017, en bepaalt de richting voor de toekomstige ontwikkeling van het Agentschap en zal derhalve een aanzienlijke invloed hebben op zijn werkzaamheden en personeel.

Het Agentschap heeft de verbetering en ontwikkeling van zijn vermogen tot planning voortgezet en zijn samenwerking met de Commissie en de lidstaten op dit gebied verder verbeterd. Als gevolg van de vereisten van de financiële kaderregeling heeft het Agentschap een omvattend proces van voorafgaande evaluatie ontwikkeld en de vereisten getest in een proef. De raad van bestuur heeft de regels in november 2017 goedgekeurd. Bijzondere inspanningen werden gemaakt om de noodzakelijke elementen van activiteitengestuurd beheer te ontwikkelen en de budgetbeheersprocessen verder te versterken.

Het Agentschap is voornemens zijn omvattende operationele en interne beheerskaders te verfijnen op basis van beste praktijken en de huidige branchenormen. Het zal voorts zorg blijven dragen voor het efficiënte en kosteneffectieve beheer van de systemen door continue bewaking en aanpassing van operationele processen en het zoeken naar mogelijkheden om zijn activiteiten te optimaliseren. Deze aanpak van continue verbetering van het beheer, de activiteiten en andere kritieke bedrijfsgebieden van het Agentschap is bedoeld om middelen gericht in te zetten en activiteiten op te nemen die van cruciaal belang zijn om aan de eisen van onze belanghebbenden te kunnen voldoen. Daartoe heeft eu-LISA de optimalisering van zijn beheer en processen voortgezet en gebruikgemaakt van door de branche erkende normen zoals ITIL (bibliotheek voor IT-infrastructuren), Projecten in gecontroleerde omgevingen (PRINCE) 2 en andere relevante IT-beheerskaders. De toepassing van dergelijke

normen zorgt ervoor dat de bedrijfsdoelstellingen, de capaciteit en het operationele model van het Agentschap beter op elkaar aansluiten en helpt een duurzame en kostenefficiënte werking te waarborgen. Het gebruik en de consolidatie van operationele modellen die binnen de branche als beste praktijk gelden en van solide beheerskaders zal derhalve worden voortgezet in de gehele tenuitvoerlegging van de programmeringsdocumenten van het Agentschap in de komende jaren.

In juni 2017 werd binnen het Agentschap een Enterprise Project Management Office (EPMO, bureau voor projectbeheer) opgericht. Het EPMO heeft als opdracht alle projecten van eu-LISA te integreren en te bewaken, alsmede een bijdrage te leveren aan het interne beheer, zodat transparantie, controleerbaarheid en de implementatie van reguliere beste praktijken van de branche op het gebied van project- en programmabeheer gewaarborgd zijn. Het Agentschap beschouwt project- en programmabeheerscapaciteit als strategische competentie die cruciaal is voor het waarborgen van een grote mate aan tevredenheid onder belanghebbenden en voor een beter intern beheer.

Teneinde het beheerskader van eu-LISA te versterken werd een kwaliteitsbeheersysteem ingevoerd, dat is toegesneden op de behoeften van eu-LISA, en de toegepaste methodologie volgt van het gemeenschappelijk beoordelingskader (Common Assessment Framework, CAF)⁴. De volgende stap was het opzetten van een actieplan gebaseerd op de resultaten van de beoordeling, dat zal worden uitgevoerd met ingang van 2018.

Overeenkomstig artikel 31 van de verordening inzake de oprichting van het Agentschap heeft de Europese Commissie de werkzaamheden van eu-LISA in nauw overleg met de raad van bestuur geëvalueerd. Het eindverslag van deze evaluatie is in maart 2016 aan de raad van bestuur aangeboden. Het actieplan inzake de niet-wetgevende aanbevelingen werd in maart 2017 door de raad van bestuur vastgesteld en de stand van uitvoering van het actieplan werd in november 2017 bijgewerkt.

Communicatie met belanghebbenden en het publiek

Samenvattend kan over de prestaties van eu-LISA op het gebied van communicatie gedurende het jaar worden gezegd dat alle gestelde doelstellingen met succes zijn bereikt. Taken die te maken hebben met een regelmatige en actieve online-aanwezigheid, goed gecoördineerde input voor onder het Estse EU-voorzitterschap georganiseerde bewustmakingsevenementen en tijdige publicaties over het Agentschap en gericht op bewustmaking, zijn allen uitgevoerd. De hoogtepunten van het jaar waren de jaarlijkse eu-LISA-conferentie op hoog niveau 'Going Digital for a Safe and Secure Europe' georganiseerd onder het Estse EU-voorzitterschap, de eu-LISA rondetafel 'A single search portal and shared BMS for Europe: Moving forward with concrete implementation' met vertegenwoordigers uit de branche en bezoeken van prominente figuren aan eu-LISA die aandacht genereerden. De prominente figuren die eu-LISA bezochten waren onder andere de Estse president, leden van het Europees Parlement (MEP's); Dimitris Avramopoulos, commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap; Věra Jourová, commissaris voor Justitie, Consumenten en Gendergelijkheid; de Estse premier; the Estse minister van Binnenlandse Zaken; en nationale parlementsleden.

Het belangrijkste communicatie-instrument van het Agentschap dat voor transparantie moet zorgen, namelijk de website, werd gebruikt om de zichtbaarheid van onze werkzaamheden en resultaten te verbeteren teneinde publieke betrokkenheid te versterken en betrekkingen met belanghebbenden proactief te beheren. Socialemediaplatforms werden in toenemende mate gebruikt om onze bewustmakingsactiviteiten en opleidingen evenals eu-LISA's wervings- en aanbestedingsbehoeften onder de aandacht te brengen. Op grond van de bruikbaarheidsanalyse van de website van 2016 is een begin gemaakt met aanpassingen aan de website. Het doel van een snel reagerende en makkelijk toegankelijke website werd in gang gezet door een inventarisatie van de vereisten die een project voor aanpassing van de website zullen ondersteunen. Als de belangrijkste troef in de communicatiestrategie van het Agentschap is een moderne functionele website een van de beste manieren om

---

⁴ <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>

onze verantwoordingsplicht jegens de burgers van Europa te garanderen. Derhalve heeft het Agentschap zich gericht op de verdere ontwikkeling van de dynamiek van de website en op de introductie van webfuncties die een grotere online betrokkenheid van het publiek mogelijk maken.

Locaties

In april 2017 is een aanvang gemaakt met de bouwwerkzaamheden voor het nieuwe hoofdkantoor in Tallinn. Estonian State Real Estate Ltd heeft in samenwerking met het Estse Ministerie van Binnenlandse Zaken eu-LISA en zijn personeel uitgenodigd een plechtigheid bij te wonen om de eerstesteenlegging op 29 september 2017 bij te wonen. Het nieuwe hoofdkantoor van eu-LISA zal naar verwachting in de zomer van 2018 worden opgeleverd. De bouwwerkzaamheden voor de verbouwing van de operationele locatie van het Agentschap in Straatsburg vorderen eveneens en het personeel van het Agentschap is naar het nieuwe kantoorgebouw verhuisd. Nochtans wordt algemeen gevreesd dat de gerenoveerde locatie in Straatsburg misschien niet voldoende capaciteit heeft om plaats te bieden aan alle benodigde medewerkers en contractanten, gezien de belangrijke ontwikkelingen op het gebied van JBZ, namelijk de tenuitvoerlegging van het EES en de invoeringen van Etias, ECRIS-TCN, enz. Het Agentschap werkt aan een dossier voor een tweede verbouwing van de locatie om te beantwoorden aan de toekomstige behoeften die voortvloeien uit zijn uitgebreide mandaat en de nieuwe aan het Agentschap toevertrouwde systemen.

Tenuitvoerlegging van de begroting

In 2017 beheerde eu-LISA een begroting van 153,3 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 67,7 miljoen EUR aan betalingskredieten ontvangen uit EU-subsidie. Het Agentschap bereikte aan het einde van het jaar een hoge tenuitvoerleggingsgraad van de begroting:

- 100 % voor vastleggingskredieten, inclusief vastleggingen van niveau 1 (L1) gemaakt ten gevolge van vertragingen bij de vaststelling van wettelijke instrumenten voor het EES en de Eurodac-herschikking;
- 100 % voor betalingskredieten, inclusief de overdracht van administratieve uitgaven naar 2018.

Personeelszaken

In 2017 beschikte eu-LISA over de volgende goedgekeurde posten: 131 tijdelijke functionarissen (TF's), 27 arbeidscontractanten (AC's) en 9 gedetacheerde nationale deskundigen (GND's). Het totale aantal formatieplaatsen in de personeelssamenstelling werd met 3 verminderd in vergelijking met 2016 vanwege de inkrimping van het personeelsbestand en bereikte 115 posten. Tegelijkertijd werden 16 aanvullende posten toegevoegd om te beantwoorden aan de nieuwe taken die aan het Agentschap zijn toevertrouwd (14 posten voor het inreis-/uitreissysteem en 2 posten voor de Eurodac-herschikking). Werving voor deze aanvullende posten was afhankelijk van de vaststelling van wettelijk instrumenten. Derhalve waren er eind december 2017 in totaal 153 fulltime personeelsleden: 114 TF's, 32 AC's en 7 GND's. Van hen werkten 75 TF's, 21 AC's en 5 GND's in Straatsburg, 39 TF's, 9 AC's en 2 GND's in Tallinn en 2 AC's bij het verbindingsbureau van eu-LISA in Brussel. Het personeelsverloop bedroeg ongeveer 3,27 %: vijf werknemers hebben de organisatie in 2017 verlaten. Dit is lager dan de vastgestelde benchmark van 5 % voor de belangrijke prestatie-indicator (KPI) voor het personeelsverloop. Het hoofdkantoor in Tallinn had hier meer onder te lijden, aangezien het personeelsverloop hier 5,13 % bedroeg.

De belangrijkste resultaten in leren en ontwikkeling in 2017 waren de verdere ontwikkeling van iLearn (eu-LISA's Learning Management System), de verdere ontwikkeling van het eu-LISA competentiekader, de tenuitvoerlegging van het jaarlijkse leerplan, en de enquête naar personeelsbetrokkenheid en het vervolg daarop.

Tegelijkertijd dient te worden benadrukt dat het Agentschap moet worden uitgebreid met personeel omdat zijn portefeuille voortdurend groeit, met meer taken en inspanningen om naleving van de toepasselijke wettelijke voorschriften en regels te waarborgen.

Belangrijkste kwesties die aan de raad van bestuur werden voorgelegd

De nauwe samenwerking tussen de raad van bestuur en eu-LISA is in 2017 voortgezet. De belangrijkste vraagstukken die het Agentschap onder de aandacht heeft gebracht bij de raad van bestuur waren de personeelssituatie van eu-LISA en vooral het feit dat het aantal aan het Agentschap toegekende taken voortdurend toenam, terwijl eu-LISA tegelijkertijd statutair personeel in zijn personeelsformatie moest schrappen aangezien het geen aanvullende personele middelen had ontvangen voor de toegenomen werklast en administratieve kosten, alsook de wijziging van de begroting in september 2017 in verband met de nieuwe taken met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het EES en de herschikte Eurodac-verordening. teneinde de toegekende begrotingskredieten te vrijwaren van de gevolgen van de vertraagde vaststelling van de desbetreffende rechtsgrondslag. De onderliggende risico's en potentiële herhaling van de goedkeuring van de globale vastleggingen gedurende opeenvolgende begrotingsjaren werden ook besproken. Ten gevolge van het voorstel voor een nieuwe oprichtingsverordening van het Agentschap, op grond waarvan de verantwoordelijkheid van eu-LISA zal toenemen, heeft het Agentschap ook een nieuwe organisatiestructuur aan de raad van bestuur gepresenteerd en een plan om zijn operationele locatie in Straatsburg verder uit te breiden.

Beoordeling door het management

Het management van het Agentschap heeft redelijke zekerheid dat er passende interne controles plaatsvinden en dat deze functioneren zoals bedoeld; dat grote risico's gedurende het jaar op de juiste wijze worden vastgesteld, bewaakt en ingeperkt. Deze zekerheid wordt voort bevestigd door de resultaten van de interne en externe controles die gedurende het jaar zijn uitgevoerd.

Auditresultaten

Het Agentschap ontving geen cruciale aanbevelingen tijdens de audits die in de loop van het jaar door de Europese Rekenkamer, onafhankelijk externe controleurs, de interne-auditdienst van de Commissie en de interne-auditdienst van het Agentschap werden uitgevoerd. Alle andere aanbevelingen werden tijdig opgevolgd in actieplannen.

Risico's

Voor het jaar 2017 werden vier grote bedrijfsrisico's vastgesteld. Er is een risicoactieplan opgesteld om deze bedrijfsrisico's aan te pakken⁵.

Conclusie

In 2017 heeft eu-LISA zijn uitdagende maar vruchtbare reis voortgezet. Gedurende het jaar stond het Agentschap soms alleen voor een enorme werklast, met schaarse middelen om het noodzakelijke werk te verzetten. Maar we hebben ook veel bereikt! We hebben onze kernsystemen stabiel en zonder onderbrekingen in bedrijf gehouden. Tegelijkertijd heeft het Agentschap zeer grote bijdragen geleverd aan een aantal strategische EU-initiatieven, van de tenuitvoerlegging van het EES tot Etias, ECRIS-TCN en interoperabiliteit.

Binnen het Agentschap hebben we onze langetermijnstrategie vernieuwd en ons kwaliteitsbeheersysteem ingevoerd. In 2017 hebben we ook aanzienlijke vooruitgang geboekt met de versterking van onze interne controles met bijzondere nadruk op onze budgettaire en contractuele planning, beheersprocessen en ontwikkeling, en uitvoering van vereiste voorafgaande evaluaties.

Toch is het niet alleen de reis die ertoe doet — het gaat er ook om met wie je op reis gaat. En omdat ik zo trots ben op wat we hebben verwezenlijkt dit jaar, wil ik van deze gelegenheid gebruikmaken om in het bijzonder het

---

⁵ Zie deel 3.1 Risicobeheer en bijlage VII.

personeel en de leidinggevendenden van eu-LISA te bedanken. Als we iets goeds hebben gedaan in het jaar dan is het vooral dankzij deze groep gemotiveerde, toegewijde en getalenteerde vakmensen vanuit bijna alle Europese lidstaten, die zo hard hebben gewerkt om dit mogelijk te maken. De ondersteuning van de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad, alsook van de regeringen van de landen waar het Agentschap zijn locaties heeft gevestigd, is ook van primordiaal belang geweest om onze agenda uit te voeren. De samenwerking en ondersteuning van de raad van bestuur is van essentieel belang geweest voor de verdere vooruitgang van het Agentschap om te voldoen aan de behoeften van de lidstaten en de politieke prioriteiten op het gebied van JBZ. Tenslotte is de positieve betrokkenheid van de branche belangrijk geweest om de technische kwaliteit van onze werkzaamheden te verhogen en de risico's die we onderweg tegenkwamen te beperken.

Het komende jaar zal net zo veeleisend zijn. Het Agentschap zal blijven functioneren in een zeer uitdagende en turbulente omgeving. Maar wat de omgeving en de omstandigheden ook zijn, we verliezen onze prioriteit niet uit het oog: ***met onze diensten bijdragen aan de inspanningen van de lidstaten om Europa veiliger te maken***. Om hierin succesvol te zijn, zullen we onze partners en hun behoeften centraal stellen bij alles wat we doen, aan de lidstaten tonen hoe we hen effectief ondersteunen, met een passie voor excellentie, wendbaarheid, flexibiliteit en betrokkenheid.

Komend jaar zal weer nieuwe uitdagingen met zich brengen, maar ik ben ervan overtuigd dat door samen te werken, ons te blijven richten op onze prioriteiten en onze partners op de eerste plaats te zetten, wij onze ambities kunnen waarmaken!

Krum GARKOV, uitvoerend directeur

Deel I. Resultaten van het jaar

Activiteiten onder strategisch doel 1: "Een grotere bijdrage blijven leveren aan en het blijven bevorderen van beleid inzake vrijheid, veiligheid en recht in Europa"

Operationeel beheer van de systemen

Gedurende 2017 is een continu en ononderbroken operationeel beheer van de systemen (thans Eurodac, het Schengeninformatiesysteem (SIS II) en het Visuminformatiesysteem (VIS)) en de daarbij horende communicatienetwerken een prioriteit gebleven voor het Agentschap. Het operationeel beheer van de gebruikelijke activiteiten van Eurodac, SIS II en het VIS/Biometrisch matching-systeem (BMS), applicatiebeheer voor continue dienstverlening door bewaking van de systemen en door standaardovereenkomsten inzake het dienstverleningsniveau (SLA), oplossen van incidenten, dagelijkse follow-up van incidenten en wekelijkse probleembeheervergaderingen evenals follow-up van beheerprocessen van IT-diensten (Information Technology Service Management, ITSM) vond ononderbroken plaats. De systemen waren het gehele jaar in werking en beschikbaar voor de lidstaten. De algemene prestaties van de systemen waren stabiel, de beschikbaarheid van VIS was 99,92 %, de beschikbaarheid van Eurodac was 99,95 % en de beschikbaarheid van SIS II was 99,82 %⁶. Teneinde de inachtneming van de SLA's nauwlettender te bewaken, werden met de lidstaten afspraken gemaakt over aanvullende kernprestatie-indicatoren (KPI's) via de desbetreffende adviesgroepen (AG's), in het bijzonder voor het beheer van incidenten en problemen. De jaarlijkse klanttevredenheidsenquête werd verbeterd en zal integrerend deel uitmaken van het standaard SLA-document van eu-LISA, waarvoor medio 2018 een nieuwe versie gereed zal zijn waaraan in 2017 is begonnen. Bovendien werd naast alle volgens planning uitgevoerde testdiensten volledige ondersteuning geboden aan de lidstaten, evenals toezicht op de communicatie-infrastructuur en coördinatie van de betrekkingen tussen lidstaten en de netwerkdienstverlener.

Het Agentschap heeft bijzondere kansen vastgesteld om de kostenefficiëntie en effectiviteit van het operationeel beheer van deze systemen te ontwikkelen. Eu-LISA heeft zijn bewaking van infrastructuur, diensten en systemen om synergieën vast te stellen en te implementeren verhoogd, met speciale aandacht voor het verlagen van de totale kosten van eigendom (*total cost of ownership - TCO*) van de systemen⁷. Gedurende het afgelopen jaar werden in dit opzicht aanzienlijke inspanningen geleverd. Voorbeelden van deze mogelijkheden zijn het opstellen en verfijnen van de routekaart van ieder systeem en de invoering van een alomvattend schema voor aanpassend en corrigerend onderhoud. Tegelijkertijd is er gekeken naar manieren om de infrastructuur van de afzonderlijke systemen te optimaliseren en te consolideren. De verdere ontwikkeling van de technologiestrategie van het Agentschap kan dan ook gezien worden als een belangrijk resultaat - een mijlpaal voor de geleidelijke optimalisering van de activiteiten in de komende vijf jaar.

Betrouwbare dienstverlening met betrekking tot de IT-infrastructuur van de kernbedrijfssystemen (*core business systems - CBS*) werd geleverd trans-Europese telematicadiensten tussen overheidsdiensten/trans-Europese telematicadiensten tussen overheidsdiensten — nieuwe generatie (sTESTA/TESTA-ng), overeenkomstig de in de SLA's vastgelegde dienstverleningsniveaus. Het Agentschap heeft zijn testcapaciteit verhoogd door testomgevingen te virtualiseren en de testcyclus te automatiseren.

Het Agentschap heeft zijn aanbestedings- en contractbeheerscapaciteiten voor de systemen onder zijn beheer verder ontwikkeld, met name de MWO-contracten (*Maintenance in Working Order*), en alle geplande overdrachten tussen contractanten met succes uitgevoerd zonder negatieve gevolgen voor de dienstverlening. Als gevolg van de

⁶ De cijfers voor de beschikbaarheid van de systemen zijn exclusief de onderhoudstijd.

⁷ Het TCO-model kijkt naar de totale kosten van een systeem van aankoop tot verwijdering en kan kosten voor reparatie, onderhoudsverzoeken, upgrades, dienstverlening en ondersteuning, netwerk-, beveiligings- en trainingskosten, en kosten voor softwarelicenties omvatten om de levenscycluskosten nauwkeuriger aan te geven.

verandering in het onderhoud van Eurodac en SIS II kunnen de plannen voor release in 2018 nog niet worden voltooid. Het VIS-releaseplan zal in de eerste maanden van 2018 beschikbaar zijn en worden gedeeld met de lidstaten.

Eind 2017 waren meer dan 76 miljoen meldingen geregistreerd in de SIS II-databank, hetgeen overeenkomt met een toename van 7 %. Ter vergelijking, eind 2016 werden meer dan 70 miljoen meldingen geregistreerd, hetgeen 11,6 % meer was dan de gegevens die eind 2015 werden geregistreerd.

Eind 2017 bedroeg het totale aantal in het VIS/BMS-systeem geregistreerde visumaanvragen 52 miljoen. Eind 2016, bedroeg het aantal bijna 36 miljoen, een stijging van meer dan 75 % ten opzichte van 2015. In de databank zijn 44 miljoen vingerafdrukken opgeslagen. Eind 2016 waren dat er ruim 30 miljoen vingerafdruksets, hetgeen meer dan 85 % hoger was dan het aantal opgeslagen in eind 2015.

Als gevolg van de bouwwerkzaamheden in het datacentrumgebouw, heeft zich op 7 september 2017 een groot probleem voorgedaan toen het ventilatie- en klimaatregelingsstelsel in dat gebouw niet goed werkte. Dat had twee gevolgen: de temperatuur in het datacentrum liep op tot boven de normale bedrijfsomstandigheden en een grote hoeveelheid stofdeeltjes werd onder behoorlijk hoge druk in het operationele gebied geblazen waar de 24/7-teams van de servicedesk en de ondersteuning productietoepassingen zich bevinden. Onmiddellijk werden alle noodzakelijke maatregelen getroffen. Een tijdelijke operationele ruimte is ingericht in het hoofdgebouw en zal in gebruik zijn totdat de bouwwerkzaamheden door de contractant zijn voltooid. Een verdere beoordeling van potentiële risico's/schade aan de systemen is uitgevoerd. Als gevolg van de maatregelen zijn alle systemen stabiel in werking gebleven.

Teneinde zijn activiteiten in overeenstemming met internationale benchmarks te upgraden heeft het Agentschap de ontwikkeling voortgezet van zijn diensten- en procesmodel voor de tenuitvoerlegging van de bibliotheek voor IT-infrastructuren (ITIL)/ITSM. Eind 2017 werden vier nieuwe processen in kaart gebracht en gelanceerd, namelijk verbetering van continue dienstverlening, kennisbeheer, beschikbaarheids- en capaciteitsbeheer, die het procesmodel van eu-LISA aanzienlijk zullen versterken en derhalve de kwaliteit van de verleende diensten verhogen. De processen worden verder geautomatiseerd en gelijktijdig geïntegreerd.

De controle van IT-activiteiten door de dienst Interne Audit van de Europese Commissie gaf de zekerheid dat het Agentschap een solide basis heeft gelegd voor zijn operationele model, met gebruik van de beste praktijken en normen voor dienstenbeheer in de branche zoals ITIL/ITSM.

Operationeel beheer van Eurodac

Tijdens de verslagperiode zijn de beschikbaarheid en prestaties van het Eurodac-verkeer, evenals de nauwkeurigheid van het systeem, hoog en binnen de overeengekomen SLA-niveaus gebleven. De prestaties van het systeem werden 24 uur per dag bewaakt door de eu-LISA servicedesk ter ondersteuning aan de lidstaten.

Het aanbestedingsproces voor het nieuwe MWO-contract voor Eurodac werd afgesloten en het nieuwe contract is op 27 oktober 2017 ondertekend. Het onderhoud van de nationale toegangspunten (NAP) zal tot medio 2018 onder het voorgaande contract vallen (de vervaldatum van de tenuitvoerlegging van het oude contract). De duur van het nieuwe contract is 3+1+1+1 jaar, met een totaalbegroting van 22,6 miljoen EUR. Een aantal aanvullende projecten en activiteiten worden met ingang van 2018 onder het nieuwe contract uitgevoerd. Het nieuwe contract omvat elementen zoals het inleiden van diensten gerelateerd aan de overname van de huidige contractant, correctief en adaptief onderhoud, het functioneren van de lokale servicedesk, (grootschalige/functionele/technische infrastructuur gerelateerde/gesignaleerde/niet-gesignaleerde) ontwikkelingen, technische training aan lidstaten, technische ondersteuning, evenals overdrachttaken (aan het einde van het contract). Bovendien leidt het nieuwe contract tot de invoering van een strengere SLA met een set aanvullende KPI's die contractuele prestaties meten.

Operationeel beheer van SIS II

Tijdens de verslagperiode werd het centrale SIS II-systeem 24 uur per dag bewaakt. De prestaties van het systeem waren binnen de overeengekomen SLA-niveaus. Een belangrijk incident (op 5 januari 2016) werd uiteindelijk

volledig opgelost in 2017 (het onderzoek naar de onderliggende oorzaken werd afgerond). Desalniettemin heeft dit feit geen gevolgen gehad voor de normale transacties of de beschikbaarheid van het systeem.

Tijdens de verslagperiode werd de beschikbaarheid van het centrale SIS II-systeem getroffen door enkele netwerkgerelateerde incidenten en was er sprake van een bug in release 8.2, die hoofdzakelijk gevolgen had voor België, gelijk na hun incident op 24 juli.

SIS II-testdiensten voor lidstaten werden volgens planning uitgevoerd:

- Tests voor de integratie van Kroatië zijn geslaagd.
- Tests voor release 8.3 zijn geslaagd.
- Tests voor SIS II AFIS voor proeflidstaten zijn geslaagd.
- Lidstaten ontvangen volledige ondersteuning van een toegewijd team middels werkpakket 6.

Met betrekking tot de transitie voor het nieuwe onderhoud van SIS II in bedrijfsomstandigheden werd fase 1 van de inschrijving uitgevoerd. Fase 2 van de inschrijving voor SIS II loopt nog vanwege vertragingen in het onderhoud van SIS II in bedrijfsomstandigheden.

Operationeel beheer van VIS/BMS

Gedurende de verslagperiode zijn de dienstenbeheeractiviteiten voor VIS/BMS in hun volledige reikwijdte uitgevoerd, volgens eu-LISA's operationele model gebaseerd op het ITSM-raamwerk. De geplande verslagen werden per kwartaal aangeleverd, in overeenstemming met de termijnen voor incidentoplossing, die worden gemeten met het HP SM9-instrument (HP Service Manager 9). De algehele prestaties van VIS en BMS, zoals vastgesteld in het SLA, waren op het overeengekomen niveau.

Met betrekking tot de dagelijkse activiteiten werden in 2017 269 miljoen VIS-transacties verwerkt (18 % toename). Tijdens piekuren werden tot 139 000 transacties per uur gehaald, hetgeen een nieuw record is voor het piekgebruik. De maximale doorvoercapaciteit van VIS ligt momenteel op 450 000 berichten per uur. De capaciteit en prestaties van BMS zijn adequaat voor het gebruik door de lidstaten van VIS. Voorts werden geen grote afwijkingen gevonden voor de prestaties van het centrale systeem.

Op 1 januari 2018 00:00 UTC, waren 52,29 miljoen visumaanvragen, 52,27 miljoen gezichtsopnamen en 44,8 miljoen vingerafdruksets aanwezig in de VIS-databank. De vijf grootste gebruikers van VIS zijn Frankrijk, Spanje, Italië, Polen en Duitsland. De vijf actiefste VIS-regio's zijn Rusland, Oost-Azië, Noord-Afrika, de oostelijke buurlanden en de Golfregio. Het gemiddelde tijdsverloop tussen aanvraag en verstrekking van het visum is 4,7 dagen.

In 2017 was deze dienst niet beschikbaar gedurende 0,92 uren vanwege systeemstoringen en 22,8 uren vanwege gepland onderhoud.

Ontwikkeling van de systemen

Eu-LISA heeft de ontwikkeling van de systemen onder zijn beheer voortgezet, overeenkomstig wettelijke eisen en de operationele behoeften van de lidstaten, teneinde de functionaliteit ervan uit te breiden. Met de aanname van een duidelijk gedefinieerd enkel veranderingsmanagementproces door eu-LISA is een meer samenhangende, controleerbare benadering tot systeemontwikkeling en -onderhoud ingevoerd. Deze benadering werd voortgezet. Het Agentschap heeft het ook gemakkelijker gemaakt om processen te verfijnen en te optimaliseren door opkomende technologieën en mogelijke toepassingen voor die technologieën regelmatig te evalueren. Voorts heeft het Agentschap de prestaties en dienstverleningsniveaus van de systemen permanent bewaakt. Voortdurende verbetering gericht op bestaande diensten en de afstemming van systemen op bedrijfsbehoeften op grond van de voor de afzonderlijke systemen vastgestelde routekaarten werd uitgevoerd.

De belangrijkste resultaten in 2017 op het gebied van systeemontwikkeling kunnen als volgt worden samengevat:

- succesvolle afronding van het synchronisatieverbeteringsproject Eurodac centrale eenheid (CU)/Back-up centrale eenheid;
- integratie van Kroatië in SIS II;
- ontwikkeling van AFIS voor SIS II (met een kleine vertraging);
- inwerkingstelling van het Visumcode Plus-project;
- VIS-herschikkingsonderzoek binnen de overeengekomen termijn ingediend bij de Commissie en de lidstaten.

Ontwikkeling van Eurodac

Het Agentschap heeft de wijzigingen in het Eurodac-systeem volledig doorgevoerd zoals vastgesteld in de herschikte verordening die sinds 20 juli 2015 van toepassing is. In mei 2016 zijn twee nieuwe wetgevingsvoorstellen gedaan. Eén voorstel heeft betrekking op verdere stappen voor de afstemming van Eurodac en het voldoende uit te breiden om de nieuwe wettelijke bepalingen aan te kunnen (herschikking Eurodac). Het andere is het voorstel voor een verordening ter hervorming van het Dublin-systeem, dat een geautomatiseerd systeem opzet waarmee alle verzoekers om internationale bescherming kunnen worden geregistreerd en het aandeel van elke lidstaat in het totale aantal verzoeken en het corrigerende toewijzingssysteem kunnen worden bewaakt. De ontwikkeling van dit nieuwe systeem is afhankelijk van de goedkeuring van het desbetreffende wetsvoorstel.

In 2017 werd de reikwijdte van de capaciteitsuitbreiding van Eurodac uit 2016 naar 7 miljoen records verlengd tot 2017 en tijdens de verslagperiode in productie gebracht. Het systeem bevat nu naar schatting 7 miljoen records (15 000 transacties per dag en 1 500 transacties per uur). Formele projectafsluitingsactiviteiten (voorwaarden voor de definitieve systeemacceptatie) zijn afgerond.

Het project ter verbetering van de CU/BCU-synchronisatie werd met succes afgerond en ingezet voor productie op 29 november. Een onderhoudsoefening in productie, waaronder een overschakeling en terugschakeling van/naar BCU, werd met succes uitgevoerd in december 2017.

Europol, het agentschap van de EU op het gebied van rechtshandhaving, is in staat verbinding te maken met Eurodac sinds juli 2015, toen de bepalingen van de herschikte Eurodac-verordening van kracht werden. Sinds 22 juni 2017 is Europol begonnen met het uitvoeren van zoekacties in de Eurodac-databank ingevolge artikelen 19 en 21 van Verordening (EU) 603/2013. Door Europol uitgevoerde zoekacties voor rechtshandavingsdoeleinden uitgevoerd door Europol zijn van 'categorie 5' ('categorie 4' zijn zoekacties voor rechtshandavingsdoeleinden door lidstaten, die al sinds 20 juli 2015 in gebruik zijn). Momenteel is Europol niet rechtstreeks verbonden met het centrale Eurodac-systeem. Het voert zoekopdrachten uit via het Nederlandse nationale toegangspunt.

In 2017 werd apparatuur van Eurodac (voorafgaand aan de productie) fysiek verhuisd naar het datacentrum (project afgerond) en coördineerde eu-LISA actualiseringen inzake de gestandaardiseerde NAP-oplossing die door veel lidstaten wordt gebruikt voor hun verbinding naar Eurodac.

Ontwikkeling van SIS II

De routekaart voor SIS II werd voortdurend herzien en in 2017 ten uitvoer gelegd, waarbij rekening werd gehouden met de vereisten van de lidstaten om te zorgen voor het juiste niveau van systeemontwikkeling en de noodzakelijke adaptieve en correctieve onderhoudsmaatregelen. eu-LISA heeft de noodzakelijke maatregelen getroffen om te zorgen dat de beschikbare capaciteit van SIS II voldoende was om zijn taak met succes te vervullen. Met veranderingsmanagementprocessen is ingespeeld op ontwikkelingen en veranderingen, die zijn uitgevoerd en in het releaseplan geïntegreerd in overleg met de belanghebbenden. Met betrekking tot afstemming van het centrale

SIS II-systeem op de nieuwe/gewijzigde eisen van gebruikers, hebben de lidstaten in 2017 de eerste versie van de simulator ontvangen.

Bovendien moest eu-LISA, naar aanleiding van de studie naar de haalbaarheid van de implementatie van biometrische gegevens in SIS II ontwikkeld door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek en een technische studie door het Agentschap, beide ingediend in 2015, biometrische capaciteiten in SIS II invoeren. De implementatie van mogelijkheden voor biometrische matching in SIS II (AFIS), waarmee eind 2016 is aangevangen, en een aantal SIS II-gerelateerde activiteiten, met een herschikking van prioriteiten in 2017 ten opzichte van 2016, zijn in uitvoering zoals overeengekomen met de lidstaten. Voor AFIS is voldaan aan de vereisten voor fase 1, gedetailleerde projectanalyse, de ontwerpfase en de opbouwfase voor de infrastructuur en toepassing van het centrale systeem. De eerste fase waarin de integratie is getest met de lidstaten die de biometrische zoekopdrachten hebben geïmplementeerd, duurde tot medio oktober. Het projectbeheerforum hield regelmatig vergaderingen hetzij in rechtstreekse besprekingen hetzij via webconferenties. In oktober en november vonden twee trainingssessies plaats voor lidstaten. De inbedrijfstelling is met 1 maand vertraagd en zal nu begin maart 2018 plaatsvinden.

Een belangrijke technische release voor SIS II werd in november uitgebracht, volgens het overeengekomen releaseplan, en omvat belangrijke patches voor het besturingssysteem. Voor de lidstaten bevatte de release enkele dringende wijzigingen in de codetabellen inzake vuurwapens en een wijziging in de uitgebreide signaleringsfunctionaliteit, die een foutmelding zou sturen in plaats van een waarschuwing. Voor het centrale systeem bevatte de release een optimalisatie van de NIST-registratie (National Institute of Standards and Technology). Voor wat betreft het simulatorproject van het centrale systeem van SIS II werd de bètaversie van het project medio november uitgebracht en de uiteindelijke oplevering van de simulator (inclusief training) wordt in januari 2018 verwacht.

Voor wat de geplande studies betreft werd een studie met vertraging ingediend die noodzakelijk was voor de implementatie van het project om de capaciteit van SIS II en de prestaties van het systeem te verbeteren en de functies te verfijnen. Hierdoor was de implementatie van het project niet langer mogelijk onder het huidige MWO-contract. Derhalve heeft de uitvoerend directeur van eu-LISA, met gebruik van de gedelegeerde bevoegdheden van de raad van bestuur en uit het oogpunt van gezond financieel beheer, besloten om de implementatie van activiteit 2.1.16, 'Afronding van het project om de capaciteit van SIS II en de prestaties van het systeem te verbeteren en de functies te verfijnen', zoals beschreven in eu-LISA's enkelvoudig programmeringsdocument 2017, 2016-110 REV 2, over te hevelen van het jaar 2017 naar 2018⁸.

Voor wat betreft de integratie van Kroatië in SIS II, is het Kroatische nationale systeem (N.SIS) technisch gezien klaar voor integratie in het centrale SIS. Volgens Besluit 2017/733 van de Raad van 25 april 2017 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Schengenacquis met betrekking tot het Schengeninformatiesysteem in de Republiek Kroatië, kunnen vanaf 2 mei 2017 signaleringen onder Besluit 2007/533/JBZ en Verordening (EG) nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en van de Raad, alsmede aanvullende informatie en extra gegevens die gerelateerd zijn aan die signaleringen, ter beschikking worden gesteld aan Kroatië. In juni 2017 werd vanuit Kroatië voor de eerste keer een Create/Update/Delete-handeling uitgevoerd. De Schengen-evaluatie met betrekking tot SIS/Verzoek om aanvullende informatie bij het nationale deel (Sirene) van Kroatië werd tussen 18 en 22 september 2017 uitgevoerd. Voor wat de integratie van andere lidstaten in SIS II betreft heeft Ierland informatie verschaft over de stand van zaken van zijn integratieplannen, met een geplande inbedrijfstelling in het tweede kwartaal van 2019. Er zijn geen wijzigingen doorgegeven door Cyprus en IJsland.

Eu-LISA heeft de Europese Commissie en de lidstaten ondersteund bij de implementatie van het Schengenevaluatiemechanisme op het gebied van SIS/Sirene. Deskundigen van het Agentschap hebben in hun rol

---

⁸ Besluit nr. 91/2017 van 14 september 2017 van de uitvoerend directeur van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht.

van waarnemer alle evaluatiemissies op dit gebied uitgevoerd, namelijk de evaluaties van Kroatië, Denemarken, IJsland, Noorwegen, Portugal, Spanje, Zweden en het Verenigd Koninkrijk.

Ontwikkeling van VIS/BMS

Na afronding van de uitrol van VIS in 2015 en van VIS Mail fase 2 in 2016, heeft eu-LISA de capaciteitsbeoordeling en prognoses van VIS en BMS voortgezet om de systemen beter af te stemmen op de functionele behoeften. Het was niet alleen de bedoeling om nieuwe lidstaten in de systemen op te nemen, maar ook om nieuwe functies te ontwikkelen die in deze systemen zullen worden opgenomen. Zo moeten onder meer de verslaglegging en de statistieken worden verbeterd.

Het nieuwe VIS (versie 3.0) is in werking getreden op 13 mei 2017 (Visumcode Plus-project); het heeft wijziging ingevoerd die hoofdzakelijk voortvloeien uit de visumcode, alsmede wijzigingen gericht op verdere ondersteuning van het bedrijf zelf. De nieuwe versie biedt een betere ondersteuning bij de raadplegingsprocedures, de toekomstige integratie van VIS-mail en het beheer van de lijst van autoriteiten. Het ondersteunt ook de toekomstige functionele integratie van Kroatië. Dat was een van de meest complexe en belangrijkste releases die ooit zijn doorgevoerd in VIS sinds 2011. Aangezien een fout onmiddellijk zichtbaar zou zijn voor het gehele Schengengebied (met schade op zowel grens- als consulaire niveau), heeft het Agentschap voldoende maatregelen genomen om te zorgen dat een dergelijk scenario zich niet zou voordoen. De lidstaten en eu-LISA hebben elkaar voor de laatste keer ontmoet op 31 augustus 2017 om de geleerde lessen van het project te bespreken, hetgeen heeft geleid tot indiening van het verslag over de geleerde lessen (18 september 2017). De belangrijkste opmerkingen waren dat de activiteit met succes en op tijd is uitgevoerd. Tijdens de inwerkingstelling (EiO) zijn geen gegevens verloren gegaan en de migratie van alle gegevens is geslaagd. Tijdens de inbedrijfstelling en de vier maanden besteed aan definitieve systeemacceptatie zijn geen grote/blokkerende problemen opgetreden. Intensieve testcampagnes zijn met succes uitgevoerd terwijl ook de geleerde lessen zijn erkend en de aanbeveling/verbeteringen voor toekomstige projecten zijn gevolgd. Het project kan ook worden beschouwd als bewijs voor de groeiende volwassenheid van eu-LISA als organisatie, evenals zijn groeiende competenties, capaciteiten en deskundigheid.

Er werden geen grote problemen geconstateerd voor VIS-mail, het communicatiemechanisme dat het verzenden van berichten tussen lidstaten via de VIS-infrastructuur mogelijk maakt. De door VIS-mail ondersteunde werkzaamheden werden voortdurend bewaakt en geanalyseerd. De resultaten van deze analyse en de gerelateerde werkzaamheden voor de lidstaten worden naar hen verzonden via de regelmatige bijeenkomsten van de InfoVIS-taskforce.

Na de inwerkingtreding van VIS-mail fase 2 in januari 2016 bleef de InfoVIS-taskforce de door VIS-mail gesteunde kritieke bedrijven analyseren, namelijk de procedures voor overleg en kennisgeving achteraf in het Schengensysteem, evenals de procedures ondersteund door VIS-mail fase 1 (sinds oktober 2011 operationeel). Over de resultaten is verslag uitgebracht aan de VIS-adviesgroep en op institutioneel niveau. De resultaten zullen de argumenten voor de wijzigingsvoorstellen van de VIS-verordening (VIS-herschikkingen) verder versterken.

Met betrekking tot de implementatie van het end-to-end testplatform voor VIS/BMS werden twee effectbeoordelingsverslagen opgesteld en goedgekeurd, één voor de implementatie van de verbeterde end-to-end achtergrondtabanken, en een andere voor de implementatie van de gestandaardiseerde testinstrumenten en migratie van de eerste set bestaande testcases. Bovendien werd het gedetailleerde ontwerp van de technische oplossing geleverd, beoordeeld en aangenomen, werden twee achtergrondtabanken voor VIS geproduceerd en zijn de twee overige in ontwikkeling. Tenslotte werden verschillende testontwerpdocumenten en gebruikershandleidingen ingediend.

Voor de projecten 'Afstemming van doorvoercapaciteit voor transacties van VIS', 'Afstemming van doorvoercapaciteit voor transacties van BMS' en 'Vergroting BMS-databank' werden de effectbeoordelingsrapportages door de contractant ingediend en door eu-LISA gecontroleerd en geaccepteerd. Bovendien werden in december 2017 twee specifieke contracten ondertekend voor de afstemming van de

doorvoercapaciteit voor transacties van VIS/BMS en de implementatie van de opschaling van de BMS-databank. Het gedetailleerde ontwerp van de technische oplossing staat gepland voor het tweede kwartaal van 2018, samen met virtualisering, fase 2-veiligheidsbeoordeling en implementatie en kwalificatie van VIS/BMS-virtualisering. De inwerkingtreding van de uitbreiding van de BNS-databank staat gepland voor het vierde kwartaal van 2019. Met betrekking tot de uitbreiding van de VIS-databank waren belangrijke verbeteringen in de traceerbaarheid tussen de processen van ontwerpdocumentatie en installatie van benodigdheden vereist om de volgende stappen in de implementatie en kwalificatie veilig te stellen. Van eu-LISA werden extra inspanningen gevergd om de contractant naar een verbeterde organisatie te begeleiden. Het globale ontwerp is ingediend, maar het gedetailleerde technische ontwerp en de gedetailleerde technische specificaties zullen in de toekomst worden ingediend. De opbouw van de oplossing is gedeeltelijk uitgevoerd.

De overname en overdracht door MWO-contractanten voor VIS en BMS werd met succes afgerond en de kennisoverdracht, opzet van de organisatie van de nieuwe contractant en de basislijn van een samenwerkingskader met eu-LISA ten aanzien van kwaliteit, procedures en overeenkomst inzake dienstverleningsniveau werden correct opgezet met/door de MWO II-contractant.

Bovendien heeft Europol de voorbereidingen uitgevoerd voor toegang tot VIS/BMS in de loop van 2017, afhankelijk van de opname van het VIS-project in zijn jaarlijks werkprogramma. eu-LISA zal alle nodige bijstand verlenen om deze integratie en soortgelijke integraties te ondersteunen. Een activiteit 'Integratie van nieuwe VIS-gebruikers: Europol' is gepland voor 2018.

Na de algemene evaluatie van het VIS, op grond van artikel 50 van Verordening 767/2008 (de VIS-verordening) en artikel 57, lid 3, van Verordening 810/2009 (de visumcode), heeft de Commissie eu-LISA in oktober 2016 verzocht een beoordeling in te dienen van de technische en financiële implicaties van een aantal ontwikkelingen. De beoordeling van eu-LISA diende als basis voor de juridische, technische en financiële verantwoordelijkheid van het voorstel (VIS-herschikkingsvoorstel). Gedurende het eerste en tweede kwartaal van 2017 hebben de lidstaten, de Commissie en eu-LISA het effectbeoordelingsverslag opnieuw geëvalueerd en van commentaar voorzien, en op 10 juli 2017 werd de definitieve versie van het effectbeoordelingsverslag ingediend samen met het documentcontroleblad met inbegrip van de resterende openstaande vraagstukken. De volgende stappen voor de lidstaten en de Commissie zijn nu het vervolgen van de besprekingen en onderhandelingen over dit vraagstuk.

Ten slotte is het project ter uitbreiding van de capaciteit van de VIS-databank naar 100 miljoen visumaanvragen geactiveerd. Dit project omvat ook de virtualisering van een aantal kernuitvoeringscomponenten. Daarnaast is een begin gemaakt met het technische onderzoek gericht op verbetering van de systeemarchitectuur en het op de nieuwste stand brengen van ontwerp en de technologiestapel van VIS, met als doel het ondersteunen van een toekomstig actieve/actieve configuratie en het verbeteren van de flexibiliteit en schaalbaarheid van het systeem.

Naast het gebied van SIS/Sirene heeft eu-LISA vorig jaar op verzoek van de Europese Commissie ook het Schengenevaluatiemechanisme op het gebied van het gemeenschappelijk visumbeleid (inclusief VIS) ondersteund. Deskundigen van het Agentschap hebben deelgenomen aan drie evaluatiemissies onder gezamenlijke leiding van de Commissie en één lidstaat, namelijk door eu-LISA ondersteunde evaluaties uitgevoerd bij de Deense consulaire post in New Dehli (India) en in Bangkok (Thailand), de IJslandse consulaire post in Beijing (China) evenals de Spaanse consulaire post in Malabo (Equatoriaal-Guinea) en in Tanger (Marokko).

Beveiliging van de communicatie-infrastructuur

Het Agentschap blijft verantwoordelijk voor het toezicht op en de veiligheid en coördinatie van betrekkingen tussen de lidstaten en alle externe dienstverleners voor de communicatie-infrastructuur voor Eurodac, SIS II en VIS/BMS (taken betreffende het operationeel beheer van deze systemen kunnen worden toevertrouwd aan privaatrechtelijke externe dienstverleners of andere organen). Het Agentschap deelt de verantwoordelijkheid voor het beheer van de communicatie-infrastructuur met de Europese Commissie, die verantwoordelijk is voor alle andere taken in verband hiermee, in het bijzonder taken in verband met begrotingen, verwerving, verlenging en contractuele zaken. De

netwerkprovider is gebonden aan de veiligheidsmaatregelen die in de basisinstrumenten voor ieder systeem zijn vastgelegd en heeft geen toegang tot operationele gegevens van de systemen. Het Agentschap blijft ervoor zorgen dat deze contractuele bepalingen in acht worden genomen en blijft deze netwerken gedurende de verslagleggingsperiode onderhouden en bewaken om de continuïteit van de veiligheid en betrouwbaarheid ervan te waarborgen.

Beveiligde en betrouwbare communicatie-infrastructuur is een doorlopend resultaat. In 2017 werd de migratie van de communicatie-infrastructuren van VIS en SIS II van sTESTA naar TESTA-ng afgerond. Na de migratie werd een begin gemaakt met de buitengebruikstelling van sTESTA. Alle hoofdonderdelen, zoals het veiligheidsoperatiecentrum, en het centrale dienstendomein werden voor het einde van het jaar buiten gebruik gesteld.

Eu-LISA bleef in 2017 verantwoordelijk voor de respectieve platforms voor communicatie en informatie-uitwisseling (Sirene Mail, DubliNet en VIS Mail 2). Het Agentschap blijft toezicht houden op de relevante communicatie-infrastructuur van de systemen. Deze taak wordt momenteel gedeeld met de Europese Commissie. In overeenstemming met het door de Europese Commissie ondertekende Memorandum van overeenstemming zijn diensten op het gebied van het operationeel beheer van DubliNet verleend.

De proefinfrastructuur voor de tweede encryptielaag van VIS werd opgezet en getest met de lidstaten. Het marktonderzoek naar een noodoplossing werd afgerond. Er werden geen grote problemen geconstateerd voor VIS-mail, het communicatiemechanisme dat het verzenden van berichten tussen lidstaten via de VIS-infrastructuur mogelijk maakt. De door VIS-mail ondersteunde werkzaamheden werden voortdurend bewaakt en geanalyseerd. De resultaten van deze analyse en de gerelateerde werkzaamheden voor de lidstaten worden naar hen verzonden via de regelmatige bijeenkomsten van de InfoVIS-taskforce.

Als onderdeel van de uniforme netwerkstudie heeft het Agentschap een juridische effectbeoordeling voorbereid en gedeeld met de Commissie. Het contract voor het onderzoek zelf werd opgesteld en de werkzaamheden voor het onderzoek zijn van start gegaan.

Het Agentschap heeft het contract opgesteld voor de geavanceerde netwerkstatistieken en is aangevangen met de activiteiten in het kader van het onderzoek.

Ontwikkeling en implementatie van nieuwe systemen

Met het oog op andere systemen die de komende jaren waarschijnlijk opgenomen gaan worden in het mandaat van eu-LISA, heeft het Agentschap nauwlettend de onderhandelingen gevolgd over het Europese inreis-/uitreissysteem, waarvoor de wetgeving op 29 december 2017 in werking is getreden. In het bijzonder heeft het de besprekingen van de medewetgevers ondersteund over het dossier dat relevante feitelijke informatie verschaft met betrekking tot de technische haalbaarheid van het systeem waardoor positieve voortgang van de besprekingen mogelijk was. Daarnaast heeft het Agentschap gezien de hoge politieke prioriteit van het dossier en de duidelijke aanwijzing van belanghebbenden dat de inwerkingtreding van het systeem zo dicht mogelijk op de aanvankelijk geplande datum voor inbedrijfstelling in 2020 moest plaatsvinden, een EES-voorbereidingsproject vastgesteld dat gedurende heel 2017 heeft gelopen. Het daarvoor opgezette team heeft gewerkt aan de definitie van technische vereisten en specificaties en heeft ontwerpsysteemarchitecturen zo ver mogelijk uitgewerkt. De lidstaten werden betrokken om de werkzaamheden te begeleiden en om vanaf het begin te zorgen voor afstemming van de belangrijkste onderdelen. Hierdoor kon de eerste fase van een oproep tot inschrijvingen voor een kadercontract voor de implementatie en Maintenance in Working Order van het Europees inreis-/uitreissysteem op 30 augustus worden gepubliceerd. Bovendien werd een uitgebreide wervingsprocedure opgezet om ervoor te zorgen dat het nieuwe EES-personeel na goedkeuring van de wetgeving onmiddellijk kon worden aangesteld.

Als gevolg van het voorstel van de implementatie van een Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (Etiás) eind 2016, heeft het Agentschap besprekingen op het niveau van de Commissie, de Raad en het Parlement

ondersteund door zijn technische deskundigheid en inzichten te verlenen. Met deze positieve ondersteuning werd tijdens de vergadering van de Raad van Justitie en Binnenlandse Zaken (JBZ) van 8-9 juni 2017 een algemene oriëntatie bereikt en het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken werd op 23 oktober 2017 aangenomen. Interinstitutionele onderhandelingen over het voorstel zijn nog gaande. Met de dienstreizen voor feitenonderzoek naar de VS, Canada en de Australische hoge vertegenwoordiger in Londen in 2017, is ook de basis gelegd voor een efficiëntere en meer optimale systeemontwikkeling, -implementatie en -onderhoud in de komende jaren volgende op de mogelijke goedkeuring van de wetgeving waardoor eu-LISA meer te weten kan komen over nationale systemen met doelstellingen die vergelijkbaar zijn met die van Etias.

Het Agentschap heeft ook nauwlettend de onderhandelingen gevolgd over het voorstel voor een verordening tot invoering van een gecentraliseerd systeem om vast te stellen welke lidstaten over informatie beschikken inzake veroordelingen van onderdanen van derde landen en staatlozen ter aanvulling en ondersteuning van het Europees Strafregisterinformatiesysteem (ECRIS-TCN). Aan de hand van het nieuwe ECRIS-TCN-systeem zou efficiënt vastgesteld kunnen worden welke lidstaten onderdanen van derde landen of staatlozen hebben veroordeeld. De betreffende lidstaten kunnen worden verzocht gegevens over veroordelingen te verstrekken via ECRIS. Volgens het voorstel zal eu-LISA verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling en het operationeel beheer van het ECRIS-TCN-systeem, en het Agentschap zal ook het centrale systeem hosten. Op 8 december 2017 is de JBZ-Raad een algemene oriëntatie inzake de ontwerpverordening overeengekomen. De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken van het Europees Parlement zal een besluit nemen over de voorgestelde wijzigingen voor het ontwerpvoorstel tijdens haar vergadering in januari 2018, die zal worden gevolgd door de interinstitutionele onderhandelingen.

Totstandbrenging van interoperabiliteit van grootschalige IT-systemen in de EU

De Europese Commissie heeft in december 2017 twee voorstellen ingediend voor de oprichting van een kader voor interoperabiliteit tussen grootschalige EU-informatiesystemen. De bekendmaking van de voorstellen vormde het eindpunt van belangrijk werk ondernomen door belanghebbenden in de voorgaande maanden. eu-LISA leverde in dit opzicht een cruciale bijdrage. In de eerste maanden van 2017 is het Agentschap zijn steun blijven verlenen aan de deskundigengroep op hoog niveau van de Commissie evenals aan drie subgroepen daarvan, door materiële input te verstrekken aan zaken zoals de gegevenskwaliteit van systemen, gegevensarchitectuur en ontwerptijdlijnen voor ontwikkeling van onderdelen maar ook door meer in het algemeen besprekingen te ondersteunen met zijn kennis en deskundigheid. Dit proces werd gedurende de hele periode gestuurd door een functieoverstijgende taskforce bestaande uit vijf personeelsleden die werd opgezet om aan deze werkzaamheden bij te dragen, en die bijdragen vanuit de gehele organisatie mogelijk heeft gemaakt en ervoor heeft gezorgd dat de besprekingen, handelend over thema's van uiteenlopende aard die de systemen, infrastructuur en organisatie van het Agentschap betroffen, profiteerden van horizontale kennis. De resultaten van het proces van de deskundigengroep op hoog niveau werden uiteengezet in het in mei 2017 gepubliceerde eindverslag van de groep. Het Agentschap heeft zijn werkzaamheden inzake interoperabiliteit daarna voortgezet met de uitvoering van een haalbaarheidsonderzoek naar een gedeelde dienst voor biometrische matching dat formeel in november 2017 werd voorgedragen aan de Commissie om het opstellen van wetgevingsvoorstellen te ondersteunen. Bovendien gaf het volledige ondersteuning aan besprekingen tussen lidstaten en andere belanghebbenden in de werkgroep informatie-uitwisseling en gegevensbescherming, de groep "Vrienden van het voorzitterschap".

Het concept van een datapakhuis voor een betere verstrekking van statistische gegevens werd opgenomen in het eindverslag van de deskundigengroep op hoog niveau, en in de in december 2017 bekendgemaakte wetgevingsvoorstellen tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit (COM (2017) 973 final en COM (2017) 974 final), gepubliceerd in december 2017. De oplossing — omschreven als een 'centraal register voor verslaglegging en statistiek' in de verordeningvoorstellen — is bedoeld om een omvattende oplossing te bieden voor het delen van verslagen voor beleids-, operationele en gegevenskwaliteitsdoeleinden.

De opname van het concept in de wetgevingsvoorstellen volgde op de afronding van een in november 2017 formeel bij de Europese Commissie ingediend haalbaarheidsonderzoek/technische effectbeoordeling. Raadplegingen en besprekingen met de Commissie tijdens het gehele onderzoek stelde de Commissie in staat om met alle

overwegingen ten volle rekening te houden tijdens het opstellen van de wetgevende teksten. Het onderzoek analyseert de gegevensbeschermingsaspecten van alle mogelijke oplossingen en analyseert daarnaast passende technische oplossingen voor implementatie; de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming werd geraadpleegd over het onderwerp tijdens het onderzoek en met de input van de toezichthouder werd ten volle rekening gehouden tijdens de afronding van het uiteindelijke verslag.

eu-LISA zal zijn voorbereidende werkzaamheden zo goed mogelijk voortzetten terwijl de besprekingen over de wetgevingsvoorstellen doorgaan. Het centrale register voor verslagleggingen en statistiek is volgens planning het eerste interoperabiliteitsconcept dat ten uitvoer zal worden gebracht indien de tekst wordt goedgekeurd, en volgens het financieel memorandum zal het in 2019 worden ontwikkeld. Daarom wordt volgens de planning het concept in 2018 getest om technisch paraat te zijn aanbesteding en implementatie zodra de desbetreffende wetgeving is aangenomen.

Beveiliging

Beveiliging is een kernonderdeel van alle werkzaamheden die worden ondernomen in een op IT gerichte organisatie zoals eu-LISA, zowel om juridische redenen maar ook vanuit zijn rol als expertisecentrum in het verstrekken van IT-diensten, die het verzekeren van systeembeveiliging en gegevensbeveiliging in al zijn activiteiten benadrukt. Gedurende 2017 bleef het Agentschap veiligheidsmaatregelen handhaven en upgraden voor zowel de fysieke als de systeembeveiliging, teneinde de uitvoering van het mandaat van het Agentschap te vergemakkelijken. Als kernonderdeel van zijn kader voor het beheer van informatiebeveiliging is het Agentschap bezig met het opzetten, exploiteren en voortdurend blijven ontwikkelen van zijn beheersysteem voor informatiebeveiliging, overeenkomstig de desbetreffende ISMS-normen en ISO 27001. Het veiligheidsbeleid en de veiligheidsprocedures van het Agentschap werden ook verder ontwikkeld en verbeterd door veiligheidsnormen en -procedures op te nemen op basis van relevant beleid en relevante normen van de Europese Commissie.

Om ervoor te zorgen dat de centrale systemen van Eurodac, VIS en SIS II de voorwaarden van hun desbetreffende verordeningen ten aanzien van gegevensbescherming en -beveiliging en de internationale beste praktijken ten aanzien van informatiebeveiliging strikt blijven naleven, is het Agentschap het veiligheidskader en de veiligheidsprocedures voor de organisatie zelf, de systemen onder zijn beheer en de relevante communicatienetwerken blijven versterken en upgraden. Het hele jaar door zijn de residuele risico's gemonitord en beheerd om de juiste beveiligingscontroles voor de IT-systemen onder beheer van eu-LISA te waarborgen. In het bijzonder voor VIS werden de uitgevoerde beveiligings- en bedrijfscontinuïteitsmaatregelen in oktober 2017 getest door middel van een operationele rampenbestrijdingsoefening met acht lidstaten.

De samenwerking met de lidstaten en andere EU-agentschappen is gehandhaafd op het niveau van uitwisseling van kennis en beste praktijken middels de tweejaarlijkse vergadering van het netwerk van beveiligingsfunctionarissen. De deskundigengroep, voorgezeten door de beveiligingsfunctionaris van eu-LISA, heeft de ontwikkeling van de mogelijke dreigingen, de nieuwste trends op het gebied van beveiliging en bedrijfscontinuïteit, en nieuwe perspectieven voor de beveiligingsgemeenschap besproken. Een van de vergaderingen van het netwerk van beveiligingsfunctionarissen werd samen met de beveiligingscommissie van Europol in Tallinn georganiseerd, onder de auspiciën van het Estse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

Gegevensbescherming

Het Agentschap heeft steeds gezorgd voor volledige en strikte naleving van alle gegevensbeschermingsbepalingen ten aanzien van toegang tot gegevens in de beheerde systemen, en het heeft ook de aan hem toegewezen gegevensbeveiligingstaken uitgevoerd die voortvloeien uit de rechtsinstrumenten voor de systemen die hij beheert. Het Agentschap handhaaft volledige gegevensbescherming betreffende zijn administratieve werkzaamheden en informatiesystemen, met de definitie van basisvereisten inzake privacy, privacy meldingen en regelmatige controles, inspecties en audits.

Kennisgevingsprocessen werden aangepast aan de hand van de relevante rechtsgrondslag en er werd een vroegtijdige beoordeling van de effecten op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer gestart voor alle gegevensverwerkende handelingen, volgens de beginselen van privacy by design, hetgeen inhoudt dat privacy en gegevensbescherming worden ingebed in de volledige levenscyclus van alle systemen en processen van het Agentschap. Samenwerking met de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming bleef een prioriteit; eu-LISA heeft passende maatregelen genomen om diens aanbevelingen te volgen en heeft relevante informatie verstrekt over nieuwe ontwikkelingen.

Voorts heeft op 31 mei en 1 juni de 41ste vergadering van het Gegevensbeschermingsnetwerk plaatsgevonden in Tallinn. Tijdens deze bijeenkomst konden alle gegevensbeschermingsfunctionarissen (DPO's) van alle EU-instellingen, organen en agentschappen elkaar ontmoeten en van gedachten te wisselen over met hun dagelijkse werkzaamheden samenhangende aangelegenheden inzake gegevensbescherming. Circa 70 deelnemers hebben zich aangesloten bij de discussies, waarin ook de nieuw aangenomen algemene verordening gegevensbescherming (AVG) werd besproken, die in mei 2018 volledig van toepassing zal zijn op elke vorm van verwerking van persoonsgegevens in de EU en door de instellingen van de Europese Unie. Op dit moment vormt Verordening (EG) nr. 45/2001 het kader voor de gegevensbeschermingsvoorschriften die de instellingen, organen en agentschappen van de Europese Unie moeten uitvoeren bij de verwerking van persoonsgegevens. Deze tekst wordt nu herzien en afgestemd op de AVG en de toekomstige e-privacyverordening, die een hoge beschermingsnorm biedt tijdens verwerkingsactiviteiten door de organisaties van de Europese Unie.

Op 14-15 november heeft de DPO van eu-LISA de vergaderingen van de Coördinatiegroep voor SIS II-, Eurodac- en VIS-toezicht bijgewoond, die werden gehouden in het Europees Parlement. De DPO van het Agentschap gaf een presentatie over de status en technische prestaties van de drie grootschalige systemen onder het operationeel beheer van eu-LISA en heeft de door de vertegenwoordigers van de lidstaten gestelde vragen beantwoord. Op 16 november werd de derde vergadering van het JBZ-DPO-netwerk gehouden bij Europol, in Den Haag, waar de DPO van eu-LISA een presentatie gaf over het voorstel voor een nieuwe verordening van eu-LISA en de interoperabiliteitsaspecten.

Verslaglegging en statistieken

Zoals in voorgaande jaren werden technische en statistische verslagen over Eurodac, SIS II en VIS ingediend overeenkomstig de rechtsgrondslag. In dit verband ziet het Agentschap uit naar de goedkeuring van het herziene wettelijke kader van de IT-systemen evenals naar de herziene eu-LISA-verordening.

Als onderdeel van de actielijst van de vijfde informatiebeheerstrategie, werd op 1 december 2016 door de Dapix-werkgroep van de Raad de routekaart van het Agentschap voor verbetering van gegevenskwaliteit in grootschalige IT-systemen goedgekeurd (document 13301/1/16). Hierna werden speciale vergaderingen belegd met nationale deskundigen om de mogelijke statistische indicatoren voor gegevenskwaliteit te definiëren en lidstaten te ondersteunen bij de verbetering van de kwaliteit van de gegevens die in de systemen zijn opgeslagen. EU-agentschappen, waaronder het Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex) en het Agentschap van de Europese Unie voor opleiding op het gebied van rechtshandhaving (Cepol), werden betrokken bij de mogelijke opname van speciale modules inzake gegevenskwaliteit in relevant opleidingsmateriaal.

Voor 2017 werd overeenkomstig de rechtsgrondslag voldaan aan de volgende specifieke verslagleggingseisen:

- SIS II jaarlijkse statistieken 2016 gepubliceerd en ingediend bij de EU-instellingen in april 2017;
- SIS II geactualiseerde lijst van autoriteiten gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU C 228 van 14 juli 2017;
- SIS II technisch verslag (over 2015-2016) gepubliceerd en ingediend bij de EU-instellingen in november 2017;
- Eurodac jaarlijkse statistieken 2016 gepubliceerd en ingediend bij de EU-instellingen in mei 2017;
- Eurodac geactualiseerde lijst van autoriteiten gepubliceerd op de website van eu-LISA in juni 2017;

- Eurodac jaarverslag 2016 gepubliceerd en ingediend bij de EU-instellingen in juli 2017;
- werkzaamheden voor het halfjaarlijks technisch VIS-verslag begonnen.

Op 30 november 2017 werd de Dapix-werkgroep een volledige update over de onder het actieplan geboekte vorderingen voorgelegd. Terwijl de werkzaamheden in het kader van dit plan doorgaan, is de Raad voornemens een follow-up van dit plan op te nemen in de zesde actielijst van de informatiebeheerstrategie die momenteel wordt afgerond.

Training in systemen voor de lidstaten

Het Agentschap heeft voortdurend passende opleidingen geboden aan lidstaten over het technische gebruik van Eurodac, SIS II en VIS, en ook aan Sirene-personeel, leden van het Schengen-evaluatieteam en hoofdeskundigen over de technische aspecten van SIS II. In 2017 heeft het Agentschap een uitgebreid trainingsplan uitgevoerd: in totaal 42 trainingssessies van verschillende omvang en vorm, van kleine workshops tot grote klassikale cursussen en van praktische trainingen tot webinars. De volledige lijst van cursussen die tijdens het jaar zijn georganiseerd is te vinden in Bijlage VI. Hierbij dient te worden opgemerkt dat alle geplande trainingsactiviteiten volgens planning zijn uitgevoerd. In totaal namen 848 cursisten uit alle lidstaten, geassocieerde landen en landen die pas beginnen met het gebruik van de systemen deel aan opleidingen van eu-LISA in lidstaten.

Het gemiddelde tevredenheidspercentage in 2017 bedroeg 89,7 %, of 4,48 op 5 (gebaseerd op KPI's), hetgeen duidelijk een zeer hoog tevredenheidsniveau onder cursisten van opleidingen in eu-LISA aantoonde, en de algemene toegevoegde waarde van de in 2017 uitgevoerde opleidingen laat zien (ter vergelijking, in 2016 was het tevredenheidspercentage 88,15 % of 4,45 op 5). De opleidingsactiviteiten zijn samengevat in het jaarlijkse uitvoeringsverslag, dat begin 2018 is ingediend bij de adviesgroepen en netwerkvertegenwoordigers van de nationale contactpunten.

De actualisering van de opleidingsstrategie voor lidstaten van eu-LISA voor 2017-2020 is in nauwe samenwerking met verschillende belanghebbenden opgestart, met name met het netwerk van nationale contactpunten. Doel is om de opleidingsstrategie af te stemmen op de geactualiseerde langetermijnstrategie van eu-LISA voor 2018-2022.

Het nieuwe opleidingskader van eu-LISA voor lidstaten - Ontwikkelingstrainingsprogramma voor IT-operators (DTPITO) - werd in 2017 gelanceerd. DTPITO werd ontwikkeld om beter te beantwoorden aan de opleidingsbehoeften van de lidstaten en om de nationale IT-operators een omvattende en systematische aanpak van de opleidingsactiviteiten van eu-LISA te bieden. Het programma is opgezet voor de drie systemen: Eurodac, SIS II en VIS. DTPITO biedt deelnemers de mogelijkheid hun kennis van beginners- naar deskundigenniveau te verbeteren volgens een traject in drie stappen: Beginners (niveau 1 (L1)), Gemiddeld (L2) en Gevorderden (L3). De opleiding wordt ondersteund door een gecombineerde aanpak van onderwijsmethodes bestaande uit e-cursussen, contactonderwijs en beoordelingstests. DTPITO heeft zeer positieve feedback ontvangen van de deelnemers en lidstaten. Het gemiddelde tevredenheidspercentage voor de vier cursussen die in 2017 plaatsvonden was 90,8 % (4,54 op 5).

In 2017 is eu-LISA ook overgestapt van een e-learningplatform op basis van SharePoint naar een leermanagementsysteem op basis van Moodle. De lancering van het nieuwe leermanagementsysteem van eu-LISA voor lidstaten is een onmisbare vereiste voor de opzet en uitvoering van opleidingen gebaseerd op het concept van online en gemengd leren. Het leermanagementsysteem (LMS) biedt gebruikers in de lidstaten onbeperkte toegang tot de leerinhoud (opleidingsmateriaal en -activiteiten, aanvullende materialen en opleidingsgemeenschap), de lijst met gevolgde cursussen voor ieder individu, online leermodules die voor alle gebruikers van het LMS beschikbaar zijn, een geactualiseerde opleidingskalender, een overzicht van de opleidingsportefeuille van eu-LISA, enz. De nationale contactpunten (NCP's) hebben toegang tot alle opleidingscursussen in het LMS van eu-LISA om de deelnemers te volgen en ondersteunen. Het netwerk van NCP's heeft ook zijn eigen ruimte in het LMS, om informatie te verstrekken en te delen over nieuws, geactualiseerde opleidingsplannen en kwartaalopleidingsverslagen.

Activiteiten onder strategisch doel 2: "Een erkend ICT-expertisecentrum en -dienstverlener voor de EU worden"

Voortgaan in de richting van een expertisecentrum in ICT-diensten en -beheer

eu-LISA heeft steeds de interne processen gerelateerd aan het operationeel beheer van de systemen volgens de normen en beste praktijken van de IT-infrastructuurbibliotheek (ITIL) onderhouden en verfijnd, door het ITSM-raamwerk van eu-LISA verder te ontwikkelen en te versterken. In 2017 werden ook noodzakelijke verbeteringen aan het geïntegreerde ITSM-instrument van eu-LISA ingevoerd. Het project ITSM-fase 2 werd gelanceerd, dat de volgende processen omvatte: beschikbaarheidsmanagement, capaciteitsmanagement, kennismanagement en management van continue dienstverbetering. De implementatie ervan staat gepland voor 2018 samen met een geavanceerde verslagleggingsoplossing, waarvoor begin 2018 een specifiek project zal worden gelanceerd, te beginnen met de onderzoeksfase, waarvoor in 2017 voorbereidingen zijn getroffen. Met het oog op vereenvoudiging van de dagelijkse communicatie met de contractanten van eu-LISA evenals om een efficiëntere verslaglegging van hun prestaties te hebben, gebaseerd op overeengekomen operationele SLA's en KPI's, is in 2017 een project opgestart om contractanten toegang te geven tot het geïntegreerde ITSM-instrument van eu-LISA. De verwezenlijking van de nieuwe ITSM-processen, met name het management van continue dienstverbetering, met ingebruikname van de geavanceerde verslagleggingsoplossing en het geïntegreerde ITSM-instrument van eu-LISA dat al door alle contractanten van eu-LISA wordt gebruikt, zal de efficiëntie van de dagelijkse operationele activiteiten, evenals van de meting en verslaglegging van de overeengekomen SLA's en KPI's aanzienlijk verhogen. Zo zal eu-LISA bijkomende activiteiten kunnen identificeren en doorvoeren ter verbetering van de kwaliteit van de diensten en de efficiëntie en doeltreffendheid van de vastgestelde ITSM-processen en het vastgestelde dienstenmodel, hetgeen ook de kosteneffectiviteit van de verlening van IT-diensten aanzienlijk zal verbeteren, zonder dat de klanttevredenheid erbij moet inboeten. Een verdere gecoördineerde integratie van de processen voor het beheer van IT-diensten moet doorlopende controle, hogere efficiëntie en mogelijkheden voor continue verbetering van de diensten van eu-LISA verzekeren.

Bovendien werden de processen voor het beheer van projectportefeuilles gestroomlijnd voor een efficiënte oplevering. De ontwikkeling van het MSP-platform (Microsoft Project) met geïntegreerde planning, toewijzing van middelen en verbanden met andere projecten, is gaande.

Medio 2017 werd binnen het Agentschap een Enterprise Project Management Office (EPMO, bureau voor projectbeheer) opgericht. Het EPMO heeft de taak om alle projecten en programma's van eu-LISA te integreren en te bewaken, alsmede om een bijdrage te leveren aan het interne beheer van het Agentschap, zodat transparantie, controleerbaarheid en de implementatie van reguliere beste praktijken uit de branche op het gebied van project/programmabeheer gewaarborgd zijn; dit leidt op zijn beurt tot tevredenheid onder de belanghebbenden en maakt een beter intern beheer mogelijk, door dienst te doen als aanspreekpunt voor het verzamelen en uitwisselen van informatie tussen de interne organen van het Agentschap. Het Agentschap heeft ook de ontwikkeling van zijn raamwerk voor projectmanagement voortgezet, gebaseerd op Projecten in gecontroleerde omgevingen (PRINCE) 2.

Voortdurend op transparante wijze in contact blijven met de partners, en dan vooral de lidstaten en de Europese Commissie, en de dialoog met hen aangaan is van essentieel belang voor de ontwikkeling van het Agentschap tot expertisecentrum. Dit werd gedurende het hele jaar in de praktijk gebracht. De raad van bestuur en de adviesgroepen dienen daarbij als platform. Tegelijkertijd heeft het Agentschap gestreefd naar een open dialoog heeft het partnerschappen ontwikkeld met andere agentschappen op het gebied van ICT-beheer, zoals bepaald in zijn mandaat.

Overeenkomstig artikel 31 van de verordening inzake de oprichting van het Agentschap heeft de Commissie de werkzaamheden van het Agentschap in nauw overleg met de raad van bestuur geëvalueerd. Die evaluatie werd in februari 2016 afgerond. Conform zijn oprichtingsverordening werd in de evaluatie onderzocht hoe het Agentschap bijdraagt aan het operationele beheer van grootschalige IT-systemen en werd zijn rol beoordeeld in het kader van

een Uniestrategie die erop gericht is de komende jaren op het niveau van de Unie een gecoördineerde, kostenefficiënte en coherente IT-omgeving tot stand te brengen. De bevindingen en aanbevelingen die voortvloeien uit de externe evaluatie van het Agentschap zijn adequaat opgevolgd in een actieplan. In maart 2017 heeft de raad van bestuur het door de uitvoerend directeur gepresenteerde actieplan voor niet-wetgevende aanbevelingen aangenomen, en in november 2017 heeft de raad van bestuur kennis genomen van voortgangsrapportage. Zoals verwacht werd in 2017 in navolging van de evaluatie door de Europese Commissie ook een voorstel gedaan om het mandaat van het Agentschap te wijzigen, waarbij rekening werd gehouden met de aanbevelingen in de evaluatie.

Uitbreiding van de technologische en bedrijfsexpertise van het Agentschap

Veranderingsmanagement

Het proces van veranderingsmanagement waarborgt een gecoördineerde en transparante benadering van de vaststelling, beoordeling en doorvoering van noodzakelijke veranderingen in de door het Agentschap beheerde systemen - Eurodac, SIS, VIS en BMS, om ervoor te zorgen dat zij zijn afgestemd op de behoeften van de lidstaten en de ontwikkelingen van de rechtsinstrumenten die voor deze systemen gelden.

In 2017 heeft eu-LISA 9 nieuwe verzoeken om wijziging (*change requests* - CR's) inzake SIS II ontvangen (en 6 afgesloten), 16 nieuwe CR's inzake VIS en BMS (en 25 afgesloten) en 3 nieuwe CR's inzake Eurodac (en 6 afgesloten).

In vergelijking met het voorgaande jaar was er sprake van een afname in het totale aantal in 2017 ontvangen nieuwe CR's. De complexiteit van de nieuwe verzoeken tot wijziging die moesten worden beoordeeld op uitvoering blijft echter onveranderd hoog. De van zowel de lidstaten als eu-LISA vereiste inspanningen zijn onveranderd en zelfs toegenomen door de complexiteit van de voorgestelde wijzigingen en de effecten die deze hebben op de nationale systemen en het centrale systeem.

Dankzij de uitstekende samenwerking tussen deskundigen in lidstaten en eu-LISA binnen de veranderingsmanagementgroep is het altijd mogelijk geweest een overeenkomst te bereiken over de voorgestelde technische verbetering en over de te ondernemen acties om de noodzakelijke wijzigingen te implementeren opdat de systemen in overeenstemming blijven met de huidige verordeningen.

Met de aanname van een enkel veranderingsmanagementproces heeft eu-LISA een meer samenhangende, controleerbare benadering tot systeemontwikkeling en -onderhoud ingevoerd, die gedurende het jaar werd voortgezet. Gedurende het jaar heeft het Agentschap zich zeer ingespannen om in nauwe samenwerking met de lidstaten en de Europese Commissie het veranderingsmanagementproces te beoordelen en te verbeteren; en dit werk zal worden voortgezet in 2018. Het Agentschap raadpleegt bovendien de DPO en de beveiligingsfunctionaris over de in het veranderingsmanagementproces voorgestelde wijzigingen, volgens de PRINCE 2-methodologie. Het voornaamste doel van het veranderingsmanagementproces is om middelen te vinden en de klanten tevreden te stellen. In 2017 werd het jaarverslag van de veranderingsmanagementgroep aan de adviesgroepen gepresenteerd, en ontving gunstige beoordelingen van de lidstaten.

Volgen van technologische ontwikkelingen

In 2017 werd de verkenning van relevante technologische ontwikkelingen voortgezet overeenkomstig het in februari 2017 opgestelde en aan de adviesgroepen gepresenteerde jaarplan. Daarmee werd aan interne en externe belanghebbenden verslag gedaan van de resultaten van deze werkzaamheden. Een verslag inzake IT-beveiliging — *Protecting large-scale IT systems developed and/or managed by eu-LISA from modern threats* — werd in februari 2017 aan de adviesgroepen gepresenteerd. In overeenstemming met de verzoeken van de adviesgroepen in voorgaande jaren werd meer nadruk dan voorheen gegeven aan projectbijdragen van onderzoeksmonitoring.

Tot de prioriteiten voor 2017 behoorden biometrie en technologieën om de bruikbaarheid en gegevenskwaliteit van IT-systemen te verbeteren. Kennis verworven uit het onderzoek naar biometrie heeft aanzienlijke toegevoegde waarde verschaft aan de werkzaamheden van het Agentschap gericht op het opstellen van

ontwerpuivoeringshandelingen inzake biometrische prestaties en kwaliteit en inzake minimumnormen voor apparatuur. Het was ook van belang voor de verbetering van de kwaliteit van het onderzoek van het Agentschap naar de haalbaarheid van een gedeelde dienst voor biometrische matching. De door de Commissie geleide onderzoeken naar een Europees zoekportaal en een gemeenschappelijk identiteitsregister hadden ondertussen profijt van inzichten voortkomend uit onderzoek naar technologieën die relevant zijn voor de bruikbaarheid en flexibiliteit van IT-systemen. Bovendien werden belangrijke bijdragen geleverd aan de werkzaamheden voor het ontwerp van de architectuur van het EES-systeem. Onderzoeksmonitoring inzake technologieën om de kwaliteit van gegevens te verbeteren onderbouwde aanzienlijke werkzaamheden bij de coördinatie door het Agentschap van het onder de vijfde IMS-actielijst goedgekeurde actieplan inzake de kwaliteit van gegevens.

Er wordt een verslag opgesteld over 'distributed ledger'-technologie (waarvan blockchain de bekendste implementatie is), dat begin 2018 voor de belanghebbenden beschikbaar komt. Als gevolg van de inspanningen om te waarborgen dat de onderzoeksresultaten zich vertalen in concrete resultaten voor het Agentschap en zijn belanghebbenden, concurrerende behoeften (grote betrokkenheid van onderzoek- en ontwikkelingsfunctionaris (R&D) in de werkzaamheden inzake EES en interoperabiliteit) en als gevolg van beperkte middelen (geplande ondersteuning van de R&D-rol kon niet worden geleverd zoals aanvankelijk gepland) was de afronding van het geplande eindverslag inzake technologieën voor IT-efficiëntie en gebruikersvriendelijkheid niet mogelijk. Alle andere geplande activiteiten zijn verwezenlijkt:

- Op 8 juni vond in Straatsburg een evenement met de branche plaats met speciale aandacht voor aan interoperabiliteit gerelateerde thema's.
- De binnen het actieplan van het Agentschap inzake de kwaliteit van gegevens gedefinieerde activiteiten die zijn weergegeven in de routekaart werden uitgevoerd en de lidstaten werden op de hoogte gebracht tijdens de Dapix-werkgroep in december 2017.
- Er werd input geleverd aan besprekingen over interoperabiliteit en de werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau inzake informatiesystemen en interoperabiliteit.
- Zoals voorgesteld in de routekaart vond tijdens het Europese politiecongres op 21-22 februari 2017 een door het Agentschap georganiseerde paneldiscussie plaats.
- Ook werden presentaties gegeven tijdens de Passenger Terminal Expo-conferentie, BIOSIG-2017, de Onderzoeksprojectenconferentie van de Europese Vereniging voor Biometrie (EAB), enz.
- De jaarlijkse conferentie van het Agentschap werd met succes georganiseerd en was inhoudelijk van hoge kwaliteit.

Technologiestrategie

Volgens de aanbeveling van de raad van bestuur werd de technologiestrategie van eu-LISA besproken in de vergaderingen van de adviesgroepen (2-6 oktober 2017), waar overeen werd gekomen dat een routekaart op een van de aanstaande vergaderingen van de adviesgroepen zal worden gepresenteerd. De routekaart wordt momenteel uitgestippeld, als onderdeel van de modernisering van de technologiestrategie van eu-LISA, om het aan te passen aan de nieuwe ontwikkelingen na haar aanvankelijke levering.

Momenteel draaien alle onder de verantwoordelijkheid van het operationeel beheer van eu-LISA vallende systemen op verschillende platforms, voor wat betreft de toepassingen en infrastructuur, en hebben zij afzonderlijke instrumenten voor operationeel beheer. Punt is dat er bij een toenemende vraag inspanningen vereist zijn om de huidige technologie op te schalen. Bovendien is het als gevolg van de huidige opbouw van de infrastructuur steeds lastiger om de SLA's voor de lidstaten te handhaven. Er zijn een aantal wijzigingen aan het bestaande technologielandchap van eu-LISA nodig om zijn huidige positie te vergemakkelijken en om het verlenen van nieuwe diensten mogelijk te maken (bijv. het EES, Etias, enz.). Terwijl de huidige opbouw succesvol is geweest in het leveren van stabiele diensten voor operationeel beheer, zal een technologie-infrastructuur in silo's de totale bedrijfskosten doen toenemen. Om schaalvoordelen te creëren en de huidige situatie te verbeteren dient eu-LISA

het technologielandchap te upgraden om flexibiliteit, dienstverlening, beveiliging en verminderde totale bedrijfskosten te waarborgen. Op grond van deze behoefte zijn vier gebieden vastgesteld als de sleuteldomeinen voor ontwikkeling van het technologielandchap van eu-LISA:

- intelligente infrastructuur — kan eu-LISA helpen om betere diensten te verlenen aan lidstaten, effectiever samen te werken en te innoveren, en consequentere kostenvermindering te realiseren;
- continue levering — creëert waarde door ervoor te zorgen dat het bouwen, testen en uitbrengen van software slagvaardiger, frequenter en betrouwbaarder wordt;
- virtueel operatiecentrum — het combineren van end-to-endbewaking met procesanalyse kan storingen in apparatuur helpen voorspellen, onvoorziene uitvaltijd verminderen en inzichten opleveren in betrouwbaarheid en onderhoudbaarheid;
- geavanceerde beveiligingsprocessen — kunnen eu-LISA helpen het volledige potentieel van de verzamelde gegevens te benutten en krachtige instrumenten te bieden in de permanente strijd tegen veiligheidsbedreigingen.

Activiteiten onder strategisch doel 3: "Groeien als het voornaamste ICT-technologie- en expertisecentrum voor de EU"

Partnerschappen met de lidstaten, EU-instellingen en andere belanghebbenden

Op 29 juni 2017 heeft de Commissie het voorstel tot wijziging van de oprichtingsverordening van eu-LISA⁹ gepresenteerd, waarmee een aantal wijzigingen in de op dit moment geldende eu-LISA-verordening worden voorgesteld. Deze wijzigingen vloeien voort uit de aanbevelingen van de externe evaluatie en uit de politieke, wettelijke en feitelijke context. Naar sommige voorgestelde vernieuwingen, in het bijzonder aangaande de rol van het Agentschap met betrekking tot interoperabiliteit en de kwaliteit van gegevens, werd al verwezen in de mededeling van de Commissie van 6 april 2016 inzake krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid¹⁰, het eindverslag van de deskundigengroep op hoog niveau inzake informatiesystemen en interoperabiliteit van 11 mei 2017¹¹, het zevende voortgangsverslag van de Commissie van 16 mei 2017 over de totstandbrenging van een doeltreffende en echte Veiligheidsunie¹² en de conclusies van de Raad van 8 juni 2017 over de verdere stappen voor het verbeteren van de informatie-uitwisseling en het waarborgen van de interoperabiliteit van de EU-informatiesystemen¹³. De onderhandelingen over het voorstel zijn lopende en worden desgevraagd ten volle ondersteund door het Agentschap. Het voorstel werd besproken in de werkgroep Dapix:eu-LISA van de Raad op 13-14 juli, 19 september en 9 oktober en gepresenteerd aan de commissie LIBE op 7 september 2017.

Voor wat betreft de systeemontwikkeling heeft eu-LISA de besprekingen over de nieuwe wetgevende voorstellen voor SIS II, Eurodac en ECRIS-TCN in de desbetreffende werkgroepen van de Raad sterk ondersteund en nauw samengewerkt met de Europese Commissie. Bovendien heeft het Agentschap in nauwe samenwerking met de lidstaten en de Europese Commissie aanzienlijk bijgedragen aan het project om centrale AFIS-functies in SIS II te implementeren, hetgeen resulteert in de verwachting dat de desbetreffende functies begin 2018 al beschikbaar zullen zijn.

---

⁹ Voorstel voor een verordening betreffende het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1987/2006 en Besluit 2007/533/JBZ en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 1077/2011 [2017/0145 (COD)].

¹⁰ 7644/17.

¹¹ Ref. Ares(2017)2412067 - 11/05/2017.

¹² COM(2017) 261 final.

¹³ 10151/17.

eu-LISA heeft steeds op constructieve en proactieve wijze bijgedragen aan de werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau van de Commissie inzake informatiesystemen en interoperabiliteit. Het Agentschap heeft niet alleen de besprekingen in de hoofdgroep inzake interoperabiliteit ondersteund door het leveren van deskundigheid ter ondersteuning van analyses en het leveren van documenten zoals de ontwerp-ABIS-routekaart, maar was ook lid van de drie subgroepen inzake huidige systemen, nieuwe systemen en interoperabiliteit. Binnen deze groepen heeft het ook belangrijke materiële input geleverd, met inbegrip van verslagen of gegevenskwaliteit en voorstellen voor verbetering in dit opzicht, een gedocumenteerd overzicht van de huidige systeemcapaciteit en geleverde diensten en een ontwerpgegevensarchitectuur. In het eindverslag van de groep, gepubliceerd op 5 mei 2017, zijn een aantal aanbevelingen opgenomen voor verdere werkzaamheden door het Agentschap die voortkomen uit proactieve input en besprekingen met de Commissie, EU-agentschappen en lidstaten in de afgelopen 12 maanden. De overeenkomst van de groep om zo veel vertrouwen te schenken aan het vermogen van het Agentschap om interoperabiliteit van IT-systemen in Europa te bevorderen middels de voorgestelde werkzaamheden geeft blijk van de kwaliteit van de geleverde input en is een erkenning van de kennis, deskundigheid en capaciteit van het Agentschap.

Het eindverslag van de deskundigengroep op hoog niveau doet de aanbeveling dat 'eu-LISA de technische en operationele aspecten van de mogelijke implementatie van een gedeelde dienst voor biometrische matching dient te onderzoeken'. Het Agentschap heeft daarom het voortouw genomen in een gedeelde BMS-haikbaarheidsbeoordeling en dit afgerond in november 2017, en de resultaten daarvan meegedeeld aan de Europese Commissie om haar te helpen bij het opstellen van wetgevingsvoorstellen tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit. Het heeft de Europese Commissie ook krachtig ondersteund in haar studies naar een Europees zoekportaal en gemeenschappelijk identiteitsregister, door regelmatig deel te nemen aan specifieke vergaderingen die ervoor moeten zorgen dat de geplande werkzaamheden vanuit technisch perspectief haalbaar en volledig waren. Verbetering van de kwaliteit van in grootschalige IT-systemen opgeslagen gegevens wordt ook benadrukt als een noodzaak, en in dit opzicht heeft het Agentschap opgetreden als coördinator voor een actieplan inzake de verbetering van de kwaliteit van gegevens dat is voorbereid in het kader van de vijfde IMS-actielijst. Het plan werd op 1 december 2016 goedgekeurd door de Dapix-werkgroep. Het verslag van de deskundigengroep op hoog niveau beveelt implementatie van het actieplan door de lidstaten, Europese Commissie en eu-LISA aan. Het Agentschap heeft voor de reeds bestaande systemen al verbeterde rapportage van de gegevenskwaliteit doorgevoerd, mogelijk gebruik van gemeenschappelijke indicatoren voor gegevenskwaliteit onderzocht en geprobeerd om meer relevant materiaal in curricula voor trainingen op te nemen dan op dit moment het geval is. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet.

Met het oog op andere systemen die waarschijnlijk in de komende jaren zullen worden opgenomen in het mandaat van eu-LISA, heeft het Agentschap zijn voorbereidingen voor de implementatie van het Europees inreis-/uitreisysteem voortgezet en is het onderhandelingen blijven steunen over het voorstel voor een verordening inzake het Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie. Het Agentschap heeft zich begin 2017 verbonden tot voorbereidingen ten behoeve van het EES en een speciaal intern projectteam opgezet dat alle noodzakelijke taken die samenhangen met het opstellen van de technische specificaties op zich neemt, het nodige specialistische personeel geworven en de nodige aanbestedingsprocedures voorbereid en in gang gezet. Lidstaten waren gedurende het jaar betrokken bij speciale technische bijeenkomsten en webinars opdat de vereisten voor het systeem juist worden weergegeven in de specificaties.

Op 25 oktober heeft het Europees Parlement de verordening voor het Europees inreis-/uitreisysteem aangenomen en de tekst van de verordening tot wijziging van de Schengengrenscore in verband met de invoering van het EES in de plenaire vergadering aangenomen. Op 20 november heeft de Raad het voorbeeld van het Parlement gevolgd. De EES-verordening is in werking getreden op de dag volgende op die van haar bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Unie op 29 december 2017.

Er zijn bijeenkomsten voor belanghebbenden met samenwerkingspartners georganiseerd om meningen over de activiteiten en plannen van het Agentschap te presenteren en uit te wisselen, in het bijzonder de vergadering met de hoofden van diplomatieke missies op 23 maart in Tallinn, met de adviseurs van JBZ op 28 maart in Brussel en met leden van de commissie LIBE op 10 mei 2017. Tijdens de rapportageperiode heeft eu-LISA naast de geplande

bezoeken en briefings nog verschillende bijeenkomsten op hoog niveau en daaraan gerelateerde online-nieuwsberichten over de VIP-bezoekers georganiseerd: de Estse president, de Estse premier en de commissaris voor Justitie, Consumenten en Gendergelijkheid.

Er zijn evenementen georganiseerd met samenwerkingspartners om het mandaat van het Agentschap te presenteren, bedrijfsprocessen onder de aandacht te brengen die verband houden met grootschalige IT-systemen van eu-LISA en van gedachten te wisselen over de activiteiten en plannen van het Agentschap :

- een officieel bezoek van de commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap en de Estse Minister van Binnenlandse Zaken op 7 juli 2017;
- een officieel bezoek van de vaste secretaris van het Finse Ministerie van Binnenlandse Zaken en de secretaris-generaal van het Estse Ministerie van Binnenlandse Zaken op 10 augustus 2017;
- een bezoek van de deskundigen terrorismebestrijding van de Groep terrorisme (internationale aspecten) van de Raad van de Europese Unie op 4 september 2017.

Partnerschap met andere agentschappen

eu-LISA werkt steeds actief samen met andere agentschappen en draagt bij tot de activiteiten van het netwerk van JBZ-agentschappen, in 2017 voorgezeten door het Europees Waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving. Binnen de verslagperiode hebben vertegenwoordigers van eu-LISA bijgedragen aan besprekingen, in het bijzonder tijdens de vergaderingen met betrekking tot ICT-coördinatie, -training en -beleid. Als voorbeeld van de positieve bijdragen in dit opzicht kan worden opgemerkt dat het Agentschap verantwoordelijkheid heeft genomen voor de coördinatie van bilaterale overeenkomsten voor uitwisseling van vertrouwelijke informatie van de EU. Daarnaast staat het Agentschap paraat om de noodzakelijke ondersteuning te verlenen aan de volgende voorzitter van het netwerk, het Europees Instituut voor gendergelijkheid, met betrekking tot de vergadering van ICT-experts van de JBZ-agentschappen. Op de vergadering van deskundigen op 20-21 april 2017 over 'De groeiende invloed van het internet, the exploitatie van cyberspace en de transformerende aard van nieuwe technologieën — uitdagingen en kansen voor het werk van de JBZ-agentschappen', een van de prioriteitsgebieden van de JBZ-agentschappen in 2017, heeft eu-LISA een overzicht gegeven van de relevante thema's vanuit het perspectief van het Agentschap.

Bijdragen aan de voorbereidingen voor het belangrijkste evenement van het jaar — de jaarlijkse vergadering van de hoofden van de JBZ-agentschappen in november 2017 — werden voortgezet in de maanden daarvoor. eu-LISA heeft relevante input geleverd voor het eindverslag van de samenwerking van de agentschappen van Justitie en Binnenlandse Zaken in 2017, met name door thema's over interoperabiliteit te belichten. Gezien de proactieve benadering en aanzienlijke bijdrage van eu-LISA aan de werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau inzake informatiesystemen en interoperabiliteit, zal het Agentschap naar verwachting de gezamenlijke besprekingen voortzetten en de gezamenlijke werkzaamheden van de betrokken JBZ-agentschappen coördineren (het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken (EASO), eu-LISA, Eurojust, Europol, het Bureau van de Europese Unie voor de grondrechten (FRA) en Frontex).

Teneinde een gezamenlijke benadering te stroomlijnen en gezamenlijk bij te dragen aan het EU-beleid inzake migratie, asiel, veiligheid en grensbeheer, heeft eu-LISA voorgesteld dat JBZ-agentschappen deelnemen aan periodieke bijeenkomsten met de particuliere sector. Bijgevolg zal de uitnodiging aan door eu-LISA georganiseerde rondetafelevenementen met de branche ook worden gestuurd aan alle partneragentschappen in het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken.

Gedetailleerde en specifieke jaarlijkse samenwerkingsplannen werden overeengekomen en ondertekend op bilaterale basis met EASO, Cepol en Frontex, voor de periode van 2017 en 2018. Het memorandum van overeenstemming tussen eu-LISA en Eurojust werd getekend op 19 september 2017. Een werkovereenkomst tussen eu-LISA en het Agentschap van de Europese Unie voor netwerk- en informatiebeveiliging (Enisa) werd in 2017 afgerond en op 10 januari 2018 ondertekend. Er zijn verscheidene projecten uitgevoerd met regelmatige informatie-uitwisseling en delen van beste praktijken met partner-EU-agentschappen. Voorbereidingen voor het hosten van

de back-uplocatie van Frontex door eu-LISA zijn ook voortgezet in 2017, met de bedoeling deze in 2018 af te ronden. Op 8 november 2017 hebben eu-LISA en Europol, in samenwerking met het Estse Ministerie van Binnenlandse Zaken, gezamenlijk een vergadering georganiseerd van nationale, Europese en internationale beveiligingsexperts. eu-LISA en Cpol dragen ook bij aan effectievere beroepsopleidingsactiviteiten door samen een jaarlijkse cursus te organiseren, 'Train the trainers: SIS II, VIS, Eurodac IT-operators'. Deelnemers van EASO, Eurojust, Europol, FRA en Frontex hebben bijgedragen aan de vierde jaarlijkse conferentie van eu-LISA op 17-18 oktober en waren actief betrokken bij de besprekingen over digitale transformatie van het JBZ-domein, interoperabiliteit voor interne veiligheid, gegevensbescherming en grondrechten.

In 2017 heeft eu-LISA bevestigd beschikbaar te zijn als voorzitter van het netwerk van EU-agentschappen van maart 2020 tot maart 2021. Het Agentschap ziet het aanstaande voorzitterschap als een grote kans om de rol en positie van het netwerk van EU-agentschappen in Europa verder te versterken. Bovendien verleent het voorzitterschap eu-LISA de kans om te bewijzen dat zij in staat is toonaangevend te zijn voor andere EU-agentschappen en EU-instellingen. Het zou een toegevoegde waarde voor het Agentschap zijn om te voldoen aan de verplichtingen van de coördinator van het netwerk van EU-agentschappen en de samenwerking van het netwerk op een positieve en gestructureerde wijze te beheren. Een nieuwe doelstelling werd opgenomen in het planningsdocument van het Agentschap voor volgende periodes naast interne voorbereidingen op het voorzitterschap.

Activiteiten onder strategisch doel 4: "Een moderne, efficiënte en slagvaardige organisatie ontwikkelen"

In 2017 vierde het Agentschap zijn vijfde volledige jaar waarin het actief was. Het is de interne processen in 2017 blijven consolideren en verfijnen, met de nadruk op versterking van hun efficiëntie en effectiviteit, hetgeen een grote opgave is.

Strategische en operationele planning

Na meer dan drie jaar sinds de goedkeuring ervan moest de langetermijnstrategie van eu-LISA voor de periode 2014-2020 worden geactualiseerd. De omgeving waarin het Agentschap opereert is in politieke en operationeel opzicht aanzienlijk veranderd, hetgeen nieuwe uitdagingen met zich heeft meegebracht. Om hierop adequaat te reageren werd een uitgebreide interne toetsing van de strategie uitgevoerd, met de deelname van het directieteam van het Agentschap en deskundigen. De toetsing betrof analyses van de huidige resultaten, de externe en interne omgeving en het visiedocument van de uitvoerend directeur, dat hij in maart 2017 aan de raad van bestuur heeft gepresenteerd. Gebaseerd op deze interne werkzaamheden heeft het Agentschap een actualisering van zijn langetermijnstrategie, die de periode 2018-2022 bestrijkt, voorbereid en ter goedkeuring ingediend bij de raad van bestuur. Deze heeft tijdens zijn vergadering in november 2017 de voorgestelde actualisering van de strategie goedgekeurd.

Het bijgewerkte document heeft de strategische doelen en doelstellingen afgestemd op de actuele politieke en operationele context. De missie, visie en kernwaarden van het Agentschap bleven onveranderd. Het document bepaalt het kader voor toekomstige acties van het Agentschap en zal daarom een aanzienlijke invloed hebben op diens werkzaamheden en op het personeel.

Het programmeringsdocument 2018-2020 van eu-LISA werd door de raad van bestuur begin oktober 2017 goedgekeurd. Het Agentschap heeft in samenwerking met de Europese Commissie de eerste versie van zijn programmeringsdocument 2019-2021 ter beoordeling voorgelegd aan de adviesgroepen in oktober, en aan de raad van bestuur in november 2017. In december 2017 gaven de adviesgroepen een positieve beoordeling aan het document.

Het Agentschap is tegelijkertijd zijn interacties met de adviesgroepen blijven verfijnen, meer in het bijzonder door hen al in een vroege fase van zijn jaarlijkse planningscyclus te betrekken, teneinde het planningsproces efficiënter te maken en de bestaande technische deskundigheid in de groepen zoveel mogelijk te benutten.

Om het planningsproces te ondersteunen heeft het Agentschap zijn geavanceerde planningsapplicatie gemoderniseerd, hetgeen heeft geleid tot een verminderde werklast en de kans op technische fouten verder heeft teruggedrongen.

Begin 2017 heeft eu-LISA zijn geconsolideerde jaarverslag 2016 ingediend, dat een positief oordeel ontving van de adviesgroepen en werd aangenomen door de raad van bestuur in maart 2017. In de loop van het jaar heeft het Agentschap twee uitvoeringsverslagen ingediend bij de raad van bestuur om hem op de hoogte te houden van de tenuitvoerlegging van de voor 2017 geplande activiteiten.

Het beheerskader van het Agentschap ontwikkelen

Het Agentschap heeft zijn beheerskader versterkt met een bedrijfskwaliteitsmanagementsysteem. Zodra het Agentschap had besloten om de methodologie van het gemeenschappelijk zelfevaluatiekader voor overheidsdiensten (CAF) toe te passen, heeft het deze benadering toegesneden op zijn omgeving. Daarna werd een speciale zelfevaluatiegroep van personeelsleden opgericht, met het doel de analysefase in het eerste en tweede kwartaal van 2017 uit te voeren. Tijdens deze periode heeft de groep sterke punten en verbeterpunten vastgesteld overeenkomstig de CAF-definities, en een aantal eerste aanbevelingen voorgesteld om de kwaliteit van de diensten en processen van het Agentschap te verbeteren.

De resultaten werden in de zomer van 2017 samengevat in een speciaal verslag en verder in de herfst in de directie besproken tijdens een speciale workshop, gefaciliteerd door de contractant die deze activiteit ondersteunde. Tijdens dit evenement werden 113 voorstellen voor veel werkterreinen van het Agentschap beoordeeld (bijv. gewogen naar hun strategisch belang voor eu-LISA) om de belangrijkste punten vast te stellen voor de komende periode van kwaliteitsverbetering, namelijk het door CAF aanbevolen 2-jarig tijdsbestek voor het doorvoeren van verbeteringsmaatregelen.

Tijdens de workshop werd ingestemd met 12 maatregelen voor kwaliteitsverbetering, gericht op verschillende thema's en onderdelen van de organisatie, zoals personeelszaken, financieel beheer en beheer van belanghebbenden. Daarna zijn individuele eigenaars toegewezen aan elke maatregel en eind 2017 werd het ontwerpplan voor kwaliteitsverbetering vastgesteld, waarmee alle maatregelen in één dossier zijn samengevat. Naar verwachting zal het Agentschap het plan met ingang van het eerste kwartaal van 2018 gaan uitvoeren.

Financieel beheer

Het Agentschap heeft zijn interne financiële processen en procedures voortdurend ontwikkeld en versterkt om een transparant en effectief beheer van zijn beschikbare financiële middelen te waarborgen. De elementen die nodig zijn voor de toekomstige toepassing van activiteitengebaseerd begroten (ABB) werden vastgesteld samen met continue bewaking en ontwikkeling van de financiële en aanbestedingsprocedures van het Agentschap.

De eenheid Financiën en Inkoop heeft zich opnieuw ingespannen om een planning te maken, in het bijzonder op het gebied van begroting en aanbesteding, en om in zijn processen verandering op te nemen — in 2018 zal een geleidelijke overgang plaatsvinden van papieren naar elektronische werkstromen in ARES (Advanced Records System) voor de meeste cycli in financiën, begroting, afschrijving en inkoop. Er zal ook een begin worden gemaakt met de invoering van e-aanbestedingen. Het opnieuw opzetten van processen is een belangrijke factor in het waarborgen van een succesvol Agentschap, aangezien het duidelijk wordt dat de toename in personeel voor de nieuwe taken niet altijd gelijk op zal gaan met de toename in werklast.

Inkoop

Het Agentschap heeft zijn aanbestedingsactiviteiten gestroomlijnd door consolidatie en versterking van zijn financiële en aanbestedingsprocedures, met inbegrip van de eerste stap naar instrumenten voor e-aanbesteding. De ondersteuning van contractbeheer was bijzonder intensief, met name bij complexe contracten zoals het in 2016 ondertekende MWO-kadercontract voor VIS/BMS, en het contract voor de verbouwing en uitbreiding van de operationele locatie in Straatsburg.

Logistiek en facilitair beheer

Met de bouwwerkzaamheden aan het nieuwe hoofdkantoor in Tallinn is vooruitgang geboekt volgens het vastgestelde projectplan. Zes bouwoffertes werden binnen de termijn ingediend. Het bouwcontract werd uiteindelijk op 29 maart 2017 ondertekend voor een totaal van 8 759 889,60 EUR door Fund Ehitus OÜ. De bouwwerkzaamheden zijn in april 2017 gestart. Een belangrijke mijlpaal voor het nieuwe hoofdkantoor van eu-LISA in het noordelijke deel van Tallinn werd bereikt op 29 september 2017, toen de Estonian State Real Estate Ltd, in samenwerking met het Estse Ministerie van Binnenlandse Zaken, eu-LISA en zijn personeel uitnodigde de ceremoniële start van de bouw bij te wonen en getuige te zijn van de eerstesteenlegging, die het begin van de grote bouwkundige werkzaamheden aan het nieuwe hoofdkantoor symboliseert. Het nieuwe hoofdkantoor van eu-LISA wordt naar verwachting in de zomer van 2018 voltooid, ingericht en opgeleverd, en op dat moment zal ook de hervestiging plaatsvinden.

De bouwwerkzaamheden aan de verbouwing van de operationele locatie van het Agentschap in Straatsburg vorderen. Het personeel van het Agentschap is naar het nieuwe kantoorgebouw verhuisd, het energiegebouw is in de laatste ontwikkelingsfase en de contractant is in september 2017 gestart met de werkzaamheden aan het datacentrum. Nochtans is er algemene bezorgdheid over de capaciteit van de gerenoveerde locatie in Straatsburg om plaats te bieden aan alle medewerkers en contractanten, gezien de belangrijke ontwikkelingen op het gebied van JBZ, namelijk de tenuitvoerlegging van het EES en de invoeringen van Etias, ECRIS-TCN, etc. Het Agentschap heeft een dossier voorbereid voor een tweede verbouwing van de locatie om te beantwoorden aan de toekomstige behoeften die voortvloeien uit zijn uitgebreide mandaat en de nieuwe aan het Agentschap toevertrouwde systemen. Het dossier werd in november 2017 gepresenteerd en besproken in de raad van bestuur.

Personeelszaken

De jaarlijkse activiteiten van het Agentschap op het gebied van personeelsbeleid waren gericht op het behouden en de continue ontwikkeling van zijn personeel door een solide beheer van kennis en vaardigheden, gelijktijdig met individuele ontwikkelingstrajecten voor werknemers. De ontwikkeling van het competentiekader inzake de kerncompetenties, professionele en functionele competenties werd afgerond en er is een begin gemaakt met de uitvoering ervan bij werving en bij leren en ontwikkelen. Met het werk inzake leiderschapscompetenties voor managers werd vooruitgang geboekt met het doel dit in het eerste kwartaal van 2018 te voltooien. Ook werd er aandacht besteed aan de werving van extra personeel voor het inreis-/uitreisysteem, waarvan begin 2018 met de ontwikkeling zal worden gestart. Het Agentschap is ook begonnen met de ontwikkeling van het gezondheids- en veiligheidsbeleid, dat in de komende jaren zal worden uitgevoerd.

In 2017 beschikte eu-LISA over de volgende goedgekeurde posten: 131 tijdelijke functionarissen (TF's), 27 arbeidscontractanten (AC's) en 9 gedetacheerde nationale deskundigen (GND's). Het totale aantal formatieplaatsen (115 posten) in de personeelssamenstelling betekent een vermindering van 3 posten in vergelijking met 2016 vanwege inkrimping van het personeelsbestand. Tegelijkertijd werden 16 aanvullende posten toegevoegd. Wat betreft het totale personeelsbestand waren er, eind december 2017, 153 fulltime personeelsleden: 114 TF's, 32 AC's en 7 GND's. Daarvan waren 75 TF's, 21 AC's en 5 GND's werkzaam in Straatsburg, werkten 39 TF's, 8 AC's en 2 GND's in Tallinn en waren 2 AC's werkzaam bij het verbindingsbureau van eu-LISA in Brussel. Het personeelsverloop bedroeg ongeveer 3,27 %, aangezien vijf werknemers de organisatie in 2017 hebben verlaten. Dit is lager dan het vastgestelde ijkpunt van 5 % voor personeelsverloop. Het hoofdkantoor in Tallinn had hier meer onder te lijden, met een personeelsverloop van 5,13 %.

De belangrijkste resultaten in leren en ontwikkeling in 2017 waren de ondersteuning aan het management van eu-LISA, de ontwikkeling van iLearn (eu-LISA's Learning Management System), de ontwikkeling van het eu-LISA competentiekader, de tenuitvoerlegging van het jaarlijkse leerplan, en de enquête naar personeelsbetrokkenheid en het vervolg daarop.

Versterking van externe communicatie

Tijdens de verslagperiode is het Agentschap blijven zorgen voor zijn positieve imago van een transparante organisatie van de Europese Unie, die verantwoording aflegt aan het publiek. Overeenkomstig de geactualiseerde externe communicatie- en informatiestrategie van eu-LISA voor 2017-2020, op 22 maart 2017 goedgekeurd door de raad van bestuur als een follow-up van een uitgebreide voorbereiding en raadplegingsprocedure met interne en externe belanghebbenden tijdens 2016, werd het strategische communicatie-actieplan volledig ten uitvoer gelegd op grond van gestructureerde normen ten aanzien van prestaties, bewaking en evaluatie.

De conferentie op hoog niveau 'Going Digital for a Safe and Secure Europe' vond plaats op 17-18 oktober 2017 en was geslaagd. Het was ook een onderdeel van de evenementen voor het Estse EU-voorzitterschap van de Raad. Het bood een kans voor meer dan 180 Europese afgevaardigden om zich te richten op IT-oplossingen die Europa's interne veiligheid helpen waarborgen. Tijdens het evenement is gesproken over de digitale transformatie van wetshandhavings-, grens- en asielautoriteiten, de interoperabiliteit van IT-systemen en het gebruik van mobiele technologie om betere beveiliging te bieden. Tot de inleidende sprekers op het evenement behoorden Dimitris Avramopoulos, EU-commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap, Andres Anvelt, de Estse minister van Binnenlandse Zaken, en Krum Garkov, uitvoerend directeur van eu-LISA. Het tevredenheidspercentage van 95 % met de conferentie is een bewijs van de hoge kwaliteit en het succes van het evenement. Via live-streaming door de Estse publieke omroep, de hoofdpartner voor de audiovisuele oplossingen voor het voorzitterschap, was de conferentie algemeen toegankelijk voor het publiek in de EU. In vergelijking met eenzelfde evenement van het voorgaande jaar was de belangstelling voor de eu-LISA-conferentie in sociale media in 2017 met meer dan 50 % toegenomen.

Tijdens de verslagperiode heeft eu-LISA naast de geplande bezoeken en briefings verschillende bijeenkomsten op hoog niveau georganiseerd en gezorgd voor online-nieuwsberichten over een aantal van de VIP-bezoekers aan het Agentschap zoals hierboven vermeld. eu-LISA heeft ook bijgedragen aan acht belangrijke vergaderingen en conferenties in verband met het Estse EU-voorzitterschap, en verschillende interne briefings en groepen belanghebbenden om de taken en verruimde verantwoordelijkheden van het Agentschap te belichten.

In 2017 is aanzienlijke vooruitgang geboekt met de online-communicatie en aanwezigheid in de sociale media van eu-LISA. Het Agentschap heeft proactief deelgenomen aan de socialemediacampagnes van de EU-instellingen (*#EU60*, *#NoMoreRansom*), heeft gemiddeld één bericht per dag op sociale media geplaatst over thema's gerelateerd aan zijn werkzaamheden en heeft tijdig bijna 150 webupdates gepubliceerd om snel objectieve, betrouwbare en makkelijk te begrijpen informatie aan de belanghebbenden en het publiek te geven.

Ten behoeve van rechtstreekse publieke betrokkenheid heeft eu-LISA zich ingespannen om de bewustwording, kennis en zichtbaarheid van het Agentschap onder burgers te verbeteren. De actieve aanwezigheid van het Agentschap bij de Europadag en "Open Doors Day" bewustmakingsprogramma's van de EU-instellingen, door het Europees Parlement en de Europese Commissie georganiseerd in Straatsburg en Tallinn, heeft een opmerkelijk aantal directe en indirecte contacten opgeleverd en een aanzienlijk publieksbereik gegenereerd. Naar schatting hebben 14 000 mensen het evenement in Straatsburg bijgewoond en 13 000 in Tallinn.

Interne communicatie

In 2017 werd met interne communicatie beoogd de taak, visie en kernwaarden van het Agentschap te faciliteren en actief uit te dragen en deze in te zetten als drijvende kracht achter de ontwikkeling van de organisatiecultuur en de teamgeest. Interne communicatie werd ook beschouwd als een van de belangrijkste instrumenten om eenheid binnen de organisatie te behouden gezien de fysieke scheiding van het Agentschap op twee locaties. Het jaarlijkse

interne communicatie-actieplan werd volledig verwezenlijkt. Analyse van de resultaten van de personeelstevredenheidsenquête inzake interne communicatie van 2017 geeft een toename van 114 % in het deelnamepercentage aan (vergeleken met 2016) en een opmerkelijk tevredenheidspercentage van 94 % met betrekking tot de interne communicatieactiviteiten (90 % in 2016). De resultaten tonen de positieve ontwikkeling in personeelsbetrokkenheid aan en de verbeterde bewustwording in alle locaties van het Agentschap met betrekking tot organisatorische en operationele aangelegenheden. Dit stelt vervolgens het personeel weer in staat om weloverwogen beslissingen te nemen ten aanzien van hun professionele taken, en hogere prestatienormen te volgen in hun bijdrage tot verwezenlijking van de strategische doelen van eu-LISA. De resultaten van de enquête vormen de basis van de prioriteiten voor interne communicatie en het gerelateerde actieplan voor 2018, die beogen om gezien de beschikbare middelen zo veel mogelijk te beantwoorden aan de bedrijfsmatige behoeften en verwachtingen van het personeel.

Tijdens de verslagperiode werden verscheidene kwaliteitsverbeteringen in de bedrijfscommunicatie doorgevoerd voor wat betreft de vorm van de interne informatieproducten en de bruikbaarheid van het platform voor het delen van informatie (het intranet). Meer verbeteringen zullen in 2018 worden gerealiseerd.

In 2017 was de interne communicatie ook actief gericht op de communicatie over verandering teneinde volledige ondersteuning te bieden aan de voorbereiding op de verhuizing van het personeel naar de nieuwe gebouwen van het Agentschap. Regelmatige actualisering van de communicatie werd aangevuld met visuele middelen om de bedrijfscultuur te versterken en onderling begrip te bevorderen. Daarom werden fotogalerijen en video's met betrekking tot de communicatie over verandering gemaakt en gedeeld op de verschillende locaties van het Agentschap. Een video met tijdsverloop werd opgezet en zal tegelijkertijd met de voltooiing van de verhuizing in 2018 aan het personeel worden getoond.

Interne controle

eu-LISA is zijn controlefunctie blijven gebruiken voor risicobeoordelingen en -beheer en procesverbetering. Het Agentschap is daartoe blijven samenwerken met de Europese Rekenkamer en de dienst Interne Audit van de Europese Commissie, door hun controles toe te laten en waar nodig maatregelen te nemen om in te spelen op de daaruit voortvloeiende aanbevelingen. De interne controleur van eu-LISA is de werkzaamheden op dit gebied blijven coördineren, waaronder de voorbereiding van verslagen, taken en follow-upwerkzaamheden, en er zorg voor blijven dragen dat het management en het personeel van het Agentschap zich bewust zijn van de beginselen, doelstellingen en procedures van interne en externe controles.

De tenuitvoerlegging van het interne-auditdienstmodel voor de publieke sector bereikte niveau 3, zoals aangetoond met de resultaten van de zelfevaluatie met externe onafhankelijke validatie uitgevoerd in het kader van het kwaliteitsborging en -verbeteringsprogramma van de interne-auditdienst.

Deel II (a). Management

2.1. Raad van bestuur

In 2017 zette het Agentschap zijn zeer nauwe, transparante en constructieve samenwerking met de raad van bestuur voort. Behalve de items die de raad van bestuur had vastgesteld in overeenstemming met zijn rol volgens de oprichtingsverordening, bracht het Agentschap ook alle belangrijke risico- en controlekwesaties die in de verslagperiode werden geïdentificeerd onder de aandacht van de raad.

Het Agentschap is tevens administratieve ondersteuning blijven bieden aan de raad van bestuur en de adviesgroepen. Tijdens de verslagleggingsperiode zijn de drie bestuursvergaderingen in maart, juni en november en de vier reguliere vergaderingen van de adviesgroepen tijdig en efficiënt georganiseerd. Volgens bepalingen van de oprichtingsverordening van het Agentschap keurt de raad van bestuur het programmeringsdocument voor het volgende jaar en het jaarverslag van het Agentschap van het voorgaande jaar goed. Het geconsolideerd activiteitenverslag voor 2016 is vastgesteld door de raad van bestuur tijdens diens vergadering van 20-21 maart 2017 en het programmeringsdocument voor 2018-2020 begin oktober 2017. De raad van bestuur heeft besloten de begroting voor 2017 te wijzigen in september 2017. Hij heeft ook nota genomen van de goedkeuring door het Agentschap van globale vastleggingen voor het volbrengen van de nieuwe taken in verband met de tenuitvoerlegging van het EES en de Eurodac-herschikkingsverordening, teneinde de toegekende begrotingskredieten te vrijwaren van de gevolgen van een vertraagde vaststelling van de desbetreffende rechtsgrondslag. De raad van bestuur heeft ook nota genomen van de onderliggende risico's en een mogelijke herhaling van de goedkeuring van globale vastleggingen in opeenvolgende begrotingsjaren en heeft het Agentschap gevraagd om hierover regelmatig informatie te verstrekken.

In februari 2017 heeft de raad van bestuur het jaarverslag goedgekeurd over de activiteiten in 2015 van het centrale systeem van Eurodac, inclusief het technische functioneren en de beveiliging ervan, krachtens artikel 40, lid 1, van Verordening (EU) nr. 603/2013, en heeft het advies aangenomen inzake de aanbevelingen van de Commissie betreffende wijzigingen in de oprichtingsverordening van eu-LISA door de Commissie te vragen het advies met de aanbevelingen en passende voorstellen door te sturen naar het Europees Parlement, de Raad en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming, overeenkomstig artikel 31, lid 2, van de oprichtingsverordening van eu-LISA.

In maart 2017 heeft de raad van bestuur de reeks KPI's voor het Agentschap goedgekeurd, die jaarlijks worden gemeten en weergegeven in diens geconsolideerde jaarverslag (zie bijlage I). De goedkeuring vertegenwoordigt het definitieve resultaat van een reeks verfijningen van de oorspronkelijke in 2015 vastgestelde reeks, teneinde de blijvende relevantie ervan voor de bedrijfsvoering en de toegevoegde waarde voor zowel eu-LISA als zijn belanghebbenden te waarborgen.

In mei 2017 heeft de raad van bestuur de jaarlijkse lijst goedgekeurd van SIS II-autoriteiten, N.SIS II-kantoren en Sirene-bureaus en de lijst van speciale instanties die toegang hebben tot de gegevens die zijn opgeslagen in het centrale systeem van Eurodac.

In juni 2017 heeft de raad van bestuur nota genomen van het eindverslag van de deskundigengroep op hoog niveau en het Agentschap aangemoedigd zijn nauwe samenwerking met de Commissie voort te zetten om de volledige tenuitvoerlegging van de conclusies van het verslag te waarborgen. Tegelijkertijd heeft hij benadrukt dat het belangrijk is om het Agentschap adequate (zowel financiële als personele) middelen te verschaffen voor de tenuitvoerlegging van activiteiten gericht op interoperabiliteit.

Gedurende 2017 heeft de raad van bestuur verschillende belangrijke strategieën aangenomen zoals de herziene langetermijnstrategie van het Agentschap voor de jaren 2018-2022, zijn veiligheids- en continuïteitsstrategie en de technologiestrategie, waarmee het een aanbeveling verstrekt om deze verder uit te werken en een routekaart voor

de tenuitvoerlegging te ontwikkelen. De raad heeft ook een besluit aangenomen met betrekking tot de werktalregeling van het Agentschap.

Voor de projecten van het Agentschap die worden goedgekeurd voor tenuitvoerlegging vanaf 2018, heeft de raad van bestuur de toepasselijke criteria vastgesteld voor selectie van projecten voor evaluatie vooraf die het Agentschap dienovereenkomstig moet gaan toepassen.

In november 2017 heeft de raad van bestuur besloten om twee subgroepen in het leven te roepen: de financiële commissie en de controle- en nalevingscommissie. Bovendien is de raad van bestuur besprekingen begonnen over de oprichting van de EES-programmaraad, rekening houdend met de geboekte vooruitgang sinds het EES-voorstel.

Als jaarlijkse exercitie analyseerde de raad van bestuur in nauwe samenwerking met de interne controleur van het Agentschap het voortgangsverslag van het plan voor interne controle 2017 en verwelkomde hij de coherente aanpak van periodieke waarborgen. In dit verband stelde de raad van bestuur het plan voor interne controle van eu-LISA voor het jaar 2018 vast.

De bevindingen en aanbevelingen die voortvloeien uit de externe evaluatie van het Agentschap uit 2016 zijn op passende wijze opgevolgd met een actieplan. In maart 2017 heeft de raad van bestuur het door de uitvoerend directeur gepresenteerde actieplan inzake de niet-wetgevende aanbevelingen aangenomen en in november 2017 heeft de raad van bestuur kennis genomen van de voortgangsrapportage.

Ten aanzien van door het Agentschap vastgestelde risico's werd de raad van bestuur op de hoogte gesteld dat zijn besluit van 27 juni 2017 om 45 extra posten voor arbeidscontractanten toe te kennen ter versterking van het kernteam van het Agentschap, uiteindelijk werd afgewezen door de Europese Commissie (directoraat-generaal Begroting)¹⁴. Derhalve zal het kernteam van het Agentschap een toenemend aantal activiteiten op zich moeten nemen, hetgeen het risico op niet tijdige uitvoering van de geplande werkzaamheden doet toenemen. Bovendien zullen de operationele risico's voor eu-LISA blijven toenemen, aangezien een aantal functies in het Agentschap onderbezet zijn, of geen structurele bedrijfscontinuïteit hebben, en in het bijzonder gezien de voorgestelde aanzienlijke uitbreiding van het mandaat van het Agentschap. Bovendien kan de efficiëntie van de operaties en van het dagelijkse werk in het Agentschap worden verminderd, aangezien al was vastgesteld dat het beroep op externe middelen minder efficiënt en duurder en risicovoller is dan eigen personeelsbezetting.

Tijdens zijn vergadering op 21-22 maart 2017 heeft de raad van bestuur van eu-LISA besloten, overeenkomstig artikel 18, lid 5, van diens oprichtingsverordening, het Europees Parlement op de hoogte te stellen van zijn voornemen om de ambtstermijn van de uitvoerend directeur met 3 jaar te verlengen vanaf de datum waarop zijn mandaat verstrijkt (1 november 2017). Op 27 april 2017 heeft de uitvoerend directeur, in het kader van de verlenging van zijn ambtstermijn, een verklaring afgelegd voor de commissie LIBE, waarin hij de prestaties van eu-LISA gedurende zijn eerst 5 jaar van activiteit en zijn visie heeft beschreven, die vier hoofdpijlers omvat om de toekomstige ontwikkeling en groei van het Agentschap te ondersteunen.

Vooruitlopend op de toename van de taken van eu-LISA die zal ontstaan met zijn nieuwe oprichtingsverordening, heeft het Agentschap aan zijn raad van bestuur een voorstel gepresenteerd voor uitbreiding van zijn locatie in Straatsburg en een nieuwe organisatiestructuur.

---

¹⁴ Hierbij dient te worden opgemerkt dat sommige van deze posten voor arbeidscontractanten (27) waren opgenomen in het voorstel van de Europese Commissie voor herziening van de oprichtingsverordening van eu-LISA.

2.2. Belangrijke ontwikkelingen

Externe ontwikkelingen

Ook in 2017 veranderde en ontwikkelde zich het politieke landschap. EU-burgers leggen zich er niet langer bij neer en reageren op veel problemen die hen aangaan: langdurige werkloosheid, verdwijnende solidariteit, langzame groei, een late overgang naar een duurzame economie, veiligheidsproblemen, enz. Ontwikkelingen in de afgelopen jaren hebben laten zien dat verbeterde samenwerking en wederzijdse bijstand mensen kunnen verbinden en naar een gemeenschappelijke toekomst kunnen leiden. In deze geest werd Europa opgebouwd. Vanaf het begin was het doel om het pad van samenwerking, solidariteit, economische ontwikkeling, democratie, mensenrechten en de rechtsstaat te volgen, en hiertoe heeft Europa gemeenschappelijke instellingen opgericht. Maar deze doelstelling is slechts gedeeltelijk volbracht. Vandaag wordt zij op meerdere niveaus op de proef gesteld.

Het vrije verkeer van personen is een van de vier vrijheden die de Europese Unie tot stand heeft gebracht met het Schengengebied. Tegenwoordig wordt de EU ook geconfronteerd met de problemen van toegenomen zichtbaarheid van ernstige criminaliteit (drugshandel, mensenhandel, financiële criminaliteit, cybercriminaliteit, enz.), terrorisme en migratiedruk. Steeds meer burgers vinden dat dit het gevolg is van het feit dat Europa te open is en daardoor blootstaat aan de effecten van globalisering. Bovendien is het sobere economische klimaat in de meeste lidstaten nog niet ten einde, waardoor de beschikbare middelen in de lidstaten beperkt zijn, en de EU, in haar geheel, de toenemende problemen op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken het hoofd moet bieden.

De interne veiligheid en de bescherming van de Europese Unie aan de buitengrenzen zijn tegenwoordig dan ook een uitdaging van cruciaal belang geworden. Falen op dit gebied zou dramatische gevolgen kunnen hebben voor de toekomst van Europa. Na afloop van het programma van Stockholm in 2014 werd in het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken begonnen met een proces van aanpassing van de strategische en politieke prioriteiten in de richting van meer samenhang, efficiëntie en kosteneffectiviteit. Hierbij spelen twee belangrijke factoren een rol.

- **Ten eerste**, de aanhoudende migratiedruk op de buitengrenzen van de EU en de duidelijke noodzaak van een beter beheer van alle aspecten van migratie.
- **Ten tweede** worden de EU en haar lidstaten geconfronteerd met een toenemend aantal nieuwe en complexe veiligheidsbedreigingen. Om deze te bestrijden zijn synergieën en nauwere samenwerking op alle niveaus vereist. Veel bedreigingen komen voort uit instabiliteit in de nabuurlanden van de EU, evenals uit nieuwe vormen van radicalisering en terrorisme. Bedreigingen zijn steeds vaker internationaal en in toenemende mate van grensoverschrijdende aard. Zij vereisen een doeltreffende en gecoördineerde reactie op Europees niveau.

Politieke prioriteiten, vastgesteld in het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken, hebben geleid tot een aantal praktische initiatieven en maatregelen, die uiteenlopende dimensies van veiligheid, grens- en migratiebeheer aanpakken. Deze prioriteiten vinden ook hun weerslag in de jaarlijkse en langetermijnactiviteiten van eu-LISA. Tegelijkertijd is er een groeiende erkenning onder de lidstaten en EU-instellingen van het cruciale belang van grootschalige IT-systemen en de noodzaak van informatie-uitwisseling binnen het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken, met name met het oog op nieuwe problemen en bedreigingen.

Tegen deze achtergrond zullen eu-LISA en de systemen die het in beheer heeft in de komende jaren waarschijnlijk steeds nauwlettender worden gevolgd door het publiek en de politiek. Het Agentschap speelt al een cruciale rol in het duurzaam functioneren van het Schengengebied en de uitvoering van politieke prioriteiten en de tenuitvoerlegging van toepasselijk beleid in het domein van Justitie en Binnenlandse Zaken, en zal dit blijven doen.

In juni 2017 heeft de Commissie het voorstel tot wijziging van de eu-LISA oprichtingsverordening gepresenteerd (nieuwe verordening). In december van datzelfde jaar is de JBZ-Raad een algemene oriëntatie overeengekomen inzake de ontwerpverordening en de commissie LIBE van het Europees Parlement heeft een verslag over de herziene verordening van eu-LISA goedgekeurd. Interinstitutionele onderhandelingen over de ontwerpverordeningen zullen naar verwachting in januari 2018 beginnen.

Vanaf eind december 2017 is het wettelijk kader van EES van kracht geworden en het Agentschap dient over te gaan tot de tenuitvoerlegging ervan zodra de noodzakelijke uitvoeringshandelingen zijn goedgekeurd door de Europese Commissie in 2018.

Op 17 november 2016 heeft de Europese Commissie een voorstel ingediend voor de implementatie van een Europees systeem voor reisinformatie en -autorisatie (Etias). Besprekingen over de voorstellen vonden in 2017 plaats. De voorgestelde wetgeving beoogt te voorzien in een systeem dat verbeterde controles mogelijk maakt van reizigers met visumvrijstelling voordat zij aankomen bij de EU-buitengrenzen. Het Agentschap heeft de besprekingen van medewetgevers ondersteund wanneer zij het verzoek kreeg, en zijn technische deskundigheid verleend om te adviseren over de haalbaarheid van de voorstellen en passende benaderingen voor systeemimplementatie. Het heeft ook de door de Europese Commissie georganiseerde technische bijeenkomsten inzake Etias positief ondersteund. Teneinde optimaal voorbereid te zijn op de verwachte ontwikkeling van het Etias-systeem, heeft het bovendien dienstreizen voor feitenonderzoek ondernomen naar de VS, Canada en de Australische hoge vertegenwoordiger in Londen, en daar de vergelijkbare door deze landen ingevoerde systemen geanalyseerd.

De voorstellen voor een verordening tot invoering van een gecentraliseerd systeem voor de vaststelling welke lidstaten over informatie beschikken inzake veroordelingen van vreemdelingen en staatlozen ter aanvulling en ondersteuning van het Europees Strafregerinformatiesysteem (ECRIS) en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1077/2011 werden door de Europese Commissie op 29 juni 2017 ingediend.

Als follow-up van de door eu-LISA uitgevoerde studies en de werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau in het algemeen, heeft de Europese Commissie in december 2017 twee voorstellen ingediend voor verordeningen tot vaststelling van een kader voor interoperabiliteit tussen de EU-informatiesystemen op het gebied van (1) politie en justitiële samenwerking, asiel en migratie, en (2) grenzen en visa. Het doel van de voorstellen is om de huidige leemten in de informatie-architectuur op het gebied van Justitie en Binnenlandse Zaken te vullen en de efficiëntie te verhogen van bestaande en toekomstige EU-informatiesystemen ten behoeve van het beheer van veiligheid, grenzen en migratie.

Organisatorische ontwikkelingen

De langetermijnstrategie van eu-LISA voor 2014-2020 werd geactualiseerd in reactie op het visiedocument van de uitvoerend directeur en de belangrijke veranderingen in de politieke en operationele realiteit, die het Agentschap voor nieuwe uitdagingen plaatst. In november 2017 heeft de raad van bestuur de herziene strategie goedgekeurd.

De raad van bestuur heeft de veiligheids- en continuïteitsstrategie en de technologiestrategie van het Agentschap goedgekeurd. Volgens de aanbeveling van de raad van bestuur werd de technologiestrategie van eu-LISA besproken tijdens de vergaderingen van de adviesgroep, waar overeen werd gekomen dat een routekaart op een van de komende vergaderingen van de adviesgroepen zal worden gepresenteerd. De routekaart wordt op dit moment ontwikkeld.

Een nieuwe interne ontwikkeling van eu-LISA was de oprichting van het bureau voor projectbeheer (EPMO) om een beter intern beheer mogelijk te maken. In november 2017 heeft de raad van bestuur, na een door het Agentschap uitgevoerde test, regels inzake evaluatie vooraf aangenomen volgens de vereisten van zijn financiële verordening. De evaluaties vooraf maken nu deel uit van de verantwoordelijkheden van het EPMO.

De voorbereidende werkzaamheden voor de ontwikkeling van activiteitengestuurd begroten (ABB) gingen in 2017 van start. Er moet een model worden opgezet voor het samenvoegen van directe en indirecte kosten van uitvoering van het mandaat van het Agentschap, en titel 3 van zijn begroting moet worden herzien, te beginnen met het boekjaar 2019, waardoor een meer nauwkeurige indeling van kosten naar operationele activiteiten mogelijk wordt. Een contract met een consultant voor de ontwikkeling van een ABB-model werd eind 2017 ondertekend. De werkzaamheden gaan naar verwachting in het tweede kwartaal van 2018 van start.

In 2017 werd het eerste zelfevaluatieverslag met gebruik van de CAF-methode ingediend door een groep interne beoordelaars, ter ondersteuning van de implementatie van een op CAF gebaseerd totaal kwaliteitsbeheersysteem. De volgende stap was het opzetten, na interne besprekingen, van een actieplan gebaseerd op de resultaten van de beoordeling.

In 2017 werd de eerste steen gelegd van het nieuwe hoofdkantoor in Tallinn door de Estse minister van Binnenlandse Zaken en de uitvoerend directeur van eu-LISA. Het gebouw zal naar verwachting begin zomer 2018 zijn voltooid. In Straatsburg heeft het Agentschap de nieuwe gebouwen in gebruik genomen en helpt daarmee de druk op het personeel vanwege onvoldoende werkruimte op te heffen.

2.3. Budgettair en financieel beheer

eu-LISA wordt uit verschillende bronnen gefinancierd¹⁵. De belangrijkste inkomsten komen uit een EU-subsidie die jaarlijks wordt goedgekeurd door de begrotingsautoriteit van de Europese Unie, dat wil zeggen het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie¹⁶.

Als onderdeel van het jaarlijkse verslagleggingskader publiceert het Agentschap de uitvoeringsgraad van zijn begroting en zijn prestatie-indicatoren. Zij geven een indicatie hoe efficiënt en effectief het zijn uitgaven in de verslagperiode heeft weten te beheren.

Tenuitvoerlegging van de begroting voor 2017

In 2017 beheerde eu-LISA een begroting van 153,3 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 67,7 miljoen EUR aan betalingskredieten ontvangen uit de EU-subsidie.

De raad van bestuur gaf zijn goedkeuring aan twee begrotingswijzigingen:

- 67,6 miljoen EUR aan betalingskredieten als gevolg van de vertraging bij de goedkeuring van de rechtsgrondslag voor het Europees inreis-/uitreisysteem, Eurodac-herschikking en Dublin-toewijzing¹⁷;
- 18 miljoen EUR aan betalingskredieten die niet noodzakelijk waren voor het beheer van operaties.

Dit had de volgende gevolgen voor de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2017:

Begroting	Vastleggingskredieten		Betalingskredieten	
	in miljoen EUR	% van oorspronkelijk vastgestelde begroting	in miljoen EUR	% van oorspronkelijk vastgestelde begroting
Oorspronkelijk vastgestelde begroting 2017	153,3	100 %	153,3	100 %
Gewijzigde begroting nr. 1			-67,6	-44,1 %
Gewijzigde begroting nr. 2			-18,0	-11,7 %
Definitief vastgestelde begroting	153,3	100 %	67,7	44,2 %

Het Agentschap bereikte aan het einde van het jaar een hoge uitvoeringsgraad van de definitief vastgestelde begroting:

- 100 % voor vastleggingskredieten;
- 100 % voor betalingskredieten, inclusief de overdracht van administratieve uitgaven van 2017 naar 2018.

Uitvoering van vastleggingskredieten

De goedgekeurde vastleggingskredieten (C1) voor 2017 waren als volgt verdeeld over de verschillende titels: 83,3 % was voorzien voor operationele uitgaven (titel 3), 6,2 % voor infrastructuur en huishoudelijke uitgaven (titel 2) en 9,5 % voor personeelsuitgaven (titel 1). Het diagram en de grafiek hieronder laten de uitvoeringsgraad per titel aan het einde van het jaar zien.

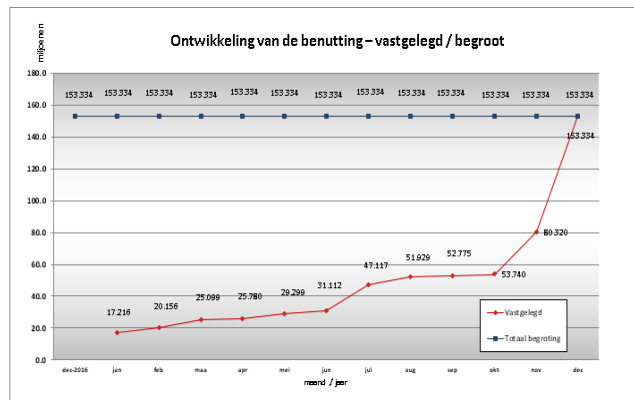
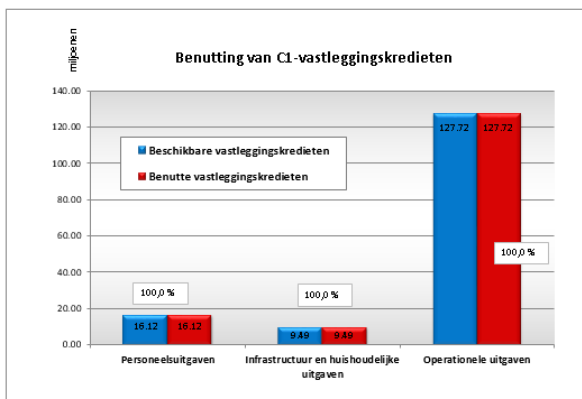
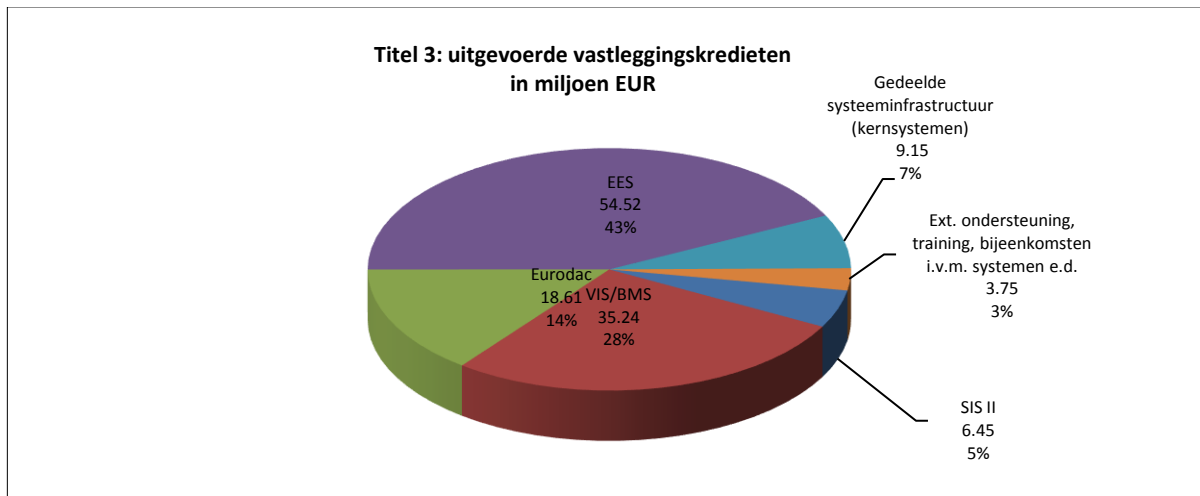
Beleidsuitgaven (titel 3) in detail: als gevolg van de meerjarencontracten voor ondersteuning van de kernactiviteiten, is 121,5 miljoen EUR aan openstaande vastleggingskredieten voor 2017 automatisch overgedragen en deze zullen worden betaald in 2018 en volgende jaren. Zie bijlage II voor een gedetailleerd overzicht.

¹⁵ Artikel 32 van de oprichtingsverordening.

¹⁶ Deze subsidie betreft C1-vastleggings- en betalingskredieten (goedgekeurde kredieten van huidige begrotingsjaar).

¹⁷ Met schriftelijke procedure 2016-164 van 12 december 2016 voor de goedkeuring van de jaarbegroting, heeft het Agentschap de raad van bestuur als volgt geïnformeerd: "In 2017 verzoekt het Agentschap de raad van bestuur een gewijzigde begroting aan te nemen om de betalingskredieten voorzien in de EU-begroting boven de herziene geraamde inkomsten en uitgaven ingediend door het Agentschap terug te boeken."

eu-LISA heeft 100 % van de operationele begroting uitgevoerd, voor een bedrag van 127,7 miljoen EUR. Het diagram laat de uitsplitsing van de begroting voor operationele uitgaven per hoofdstuk zien.

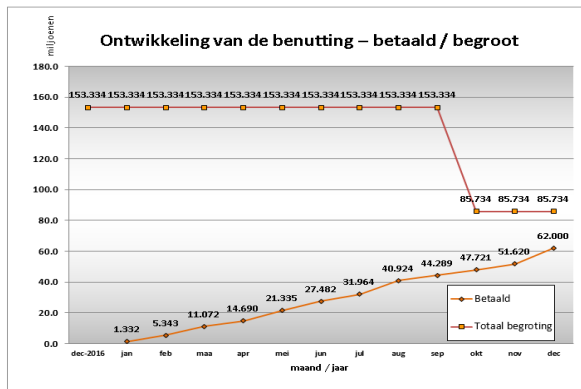
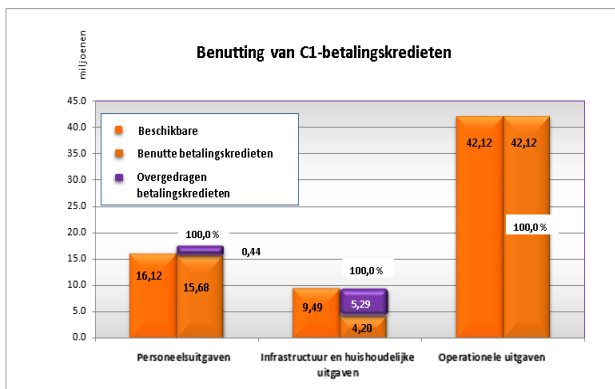
De vertraging bij de goedkeuring van de rechtsgrondslag voor het inreis-/uitreisysteem, de Eurodac-herschikking en Dublin-toewijzing heeft geleid tot de tenuitvoerlegging, met raadpleging vooraf van de raad van bestuur, van aanzienlijke¹⁸ globale vastleggingen (L1) teneinde de desbetreffende kredieten niet te verliezen, waarvan benutting was gepland in de door de Europese Commissie bij de desbetreffende wetgevende voorstellen gevoegde financiële memoranda. Dergelijke maatregelen zijn echter van tijdelijke aard, en het risico bestaat dat verdere vertragingen in de goedkeuring van de rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking en Dublin-toewijzing), of de beschikbaarheid van uitvoeringsbesluiten inzake het EES, ertoe kunnen leiden dat de aanbestedingscyclus niet kan voorzien in de benutting van globale vastleggingen in 2018, hetgeen zou leiden tot annulering van de overgedragen kredieten. Ook moet worden opgemerkt dat de goedkeuring van de L1-vastleggingen in 2017 waarschijnlijk een cascade-effect zal hebben op komende boekjaren.

Uitvoering van betalingskredieten

De totale goedgekeurde begroting voor betalingskredieten bedroeg 67,7 miljoen EUR.

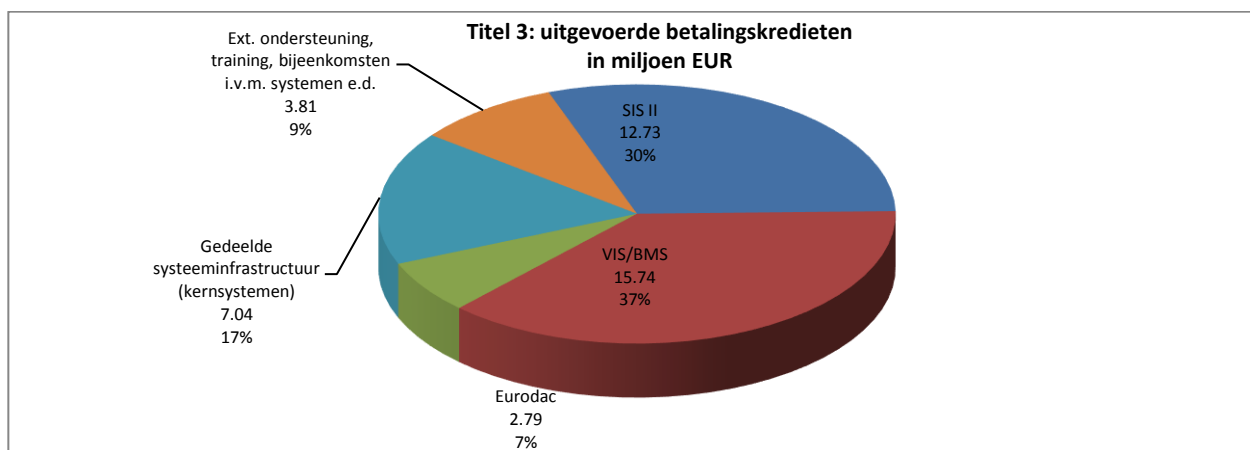
Aan het einde van 2017 lag de uitvoering van de betalingskredieten voor C1-kredieten op 100 %, met inbegrip van overdrachten van huishoudelijke uitgaven naar 2018. Het diagram en de grafieken hieronder laten de uitsplitsing van de totale begroting per titel en de totale benutting van betalingskredieten over het jaar 2017 zien.

¹⁸ Tot de goedgekeurde globale vastleggingen behoren 54,5 miljoen EUR voor het EES, 11,3 miljoen EUR voor de Eurodac-herschikking en 1,8 miljoen EUR voor de Dublin-toewijzing.

Voorts werd 87,8 % van de uit 2016 naar 2017 overgedragen betalingskredieten in huishoudelijke uitgaven uitgevoerd.

Vastleggingskredieten in titel 1 (personeelsuitgaven)¹⁹ ter waarde van 0,4 miljoen EUR en in titel 2 (infrastructuur en huishoudelijke uitgaven) ter waarde van 5,3 miljoen EUR die nog niet in 2017 zijn uitbetaald maar waarvoor een geldige wettelijke verbintenis bestaat, zullen samen met de bijbehorende betalingskredieten worden overgedragen naar 2018.

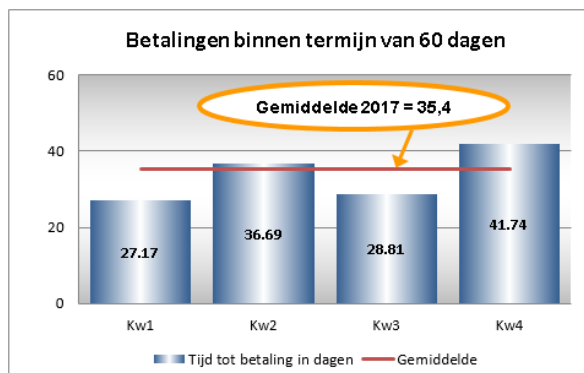
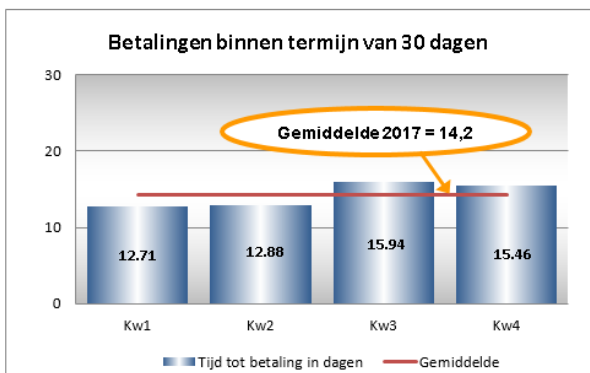
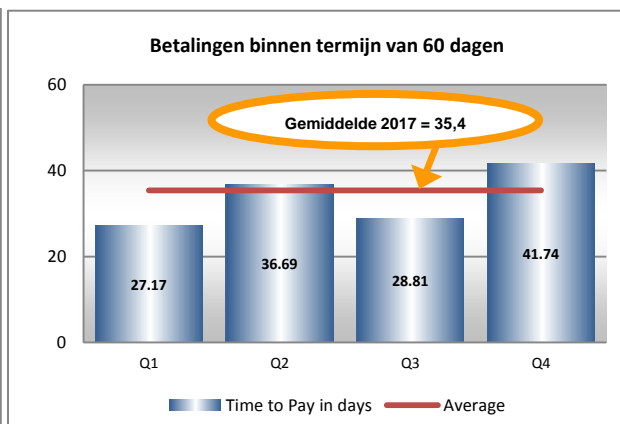
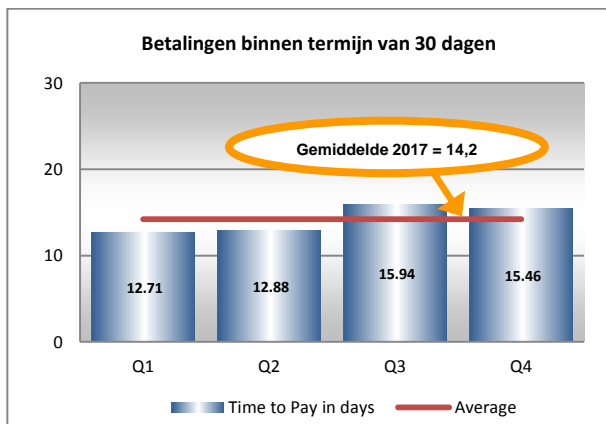
Binnen titel 3 werd het grootste deel van de betalingskredieten besteed aan VIS/BMS. Het bovenstaande diagram toont de uitsplitsing van de uitgevoerde betalingskredieten voor de begroting voor beleidsuitgaven.

Prestatie-indicator: betalingstermijn

In 2017 werden in totaal 2 555 transacties uitgevoerd, 11,5 % minder dan in 2016: 2 412 transacties met een maximale betalingstermijn van 30 dagen, 31 betalingen met een maximale betalingstermijn van 45 dagen, 110 met een maximale betalingstermijn van 60 dagen, één met een maximale betalingstermijn van 5 dagen en één met een speciale betalingstermijn van 35 dagen.

De gemiddelde tijd tot betaling voor alle typen betalingen bleef ver onder de contractuele termijn. Voor de twee hoofdcategoryën was het gemiddelde 14,2 dagen (voor betalingen met een termijn van 30 dagen) en 35,4 dagen (voor betalingen met een termijn van 60 dagen).

¹⁹ Vastleggingskredieten en betalingskredieten gerelateerd aan salarissen en toelagen kunnen niet worden overgedragen.

In totaal werd 93,8 % van alle transacties binnen de contractuele betalingstermijn betaald. In totaal waren 159 betalingen vertraagd, waarvan drie leidden tot betaling van 960,21 EUR aan rente aan de contractanten.

Procedures voor het plaatsen van opdrachten

In 2017 gunde eu-LISA in totaal 405 contracten, waarvan 74 na procedures voor het plaatsen van opdrachten die door het Agentschap in gang werden gezet; de resterende 331 werden gegund als specifieke contracten/opdrachten in het kader van al vastgestelde raamovereenkomsten van eu-LISA of interinstitutionele raamovereenkomsten.

In 2017 werd het meest gebruik gemaakt van procedures voor gunning door onderhandelingen (53 voor gunningen met geringe waarde), gevolgd door twee openbare procedures en één niet-openbare procedure.

In 2017 heeft eu-LISA een grote raamovereenkomst voor IT-systemen getekend volgens de niet-openbare procedure: het was voor een MWO-contract van het Eurodac-systeem en voor een geschat maximumbedrag van 22 690 000,00 EUR.

De eerste fase van de niet-openbare procedure voor het inreis-/uitreisysteem werd in 2017 gelanceerd, evenals de niet-openbare procedure voor de nieuwe MWO-raamovereenkomst voor SIS II, aangezien het huidige contract in 2018 afloopt.

2.4. Personeelszaken

Ontwikkelingen

In 2017 was het personeelsbeleid van het Agentschap vooral gericht op de doelstelling, bepaald in het programmeringsdocument 2017, van het behouden en continue ontwikkelen van zijn personeel door een solide beheer van kennis en vaardigheden, gelijktijdig met individuele ontwikkelingstrajecten voor werknemers.

De ondernomen activiteiten zorgden voor de doeltreffende tenuitvoerlegging van het personeelsbeleid, kansen voor het personeel om te leren en hun technische, persoonlijke, leidinggevende of administratieve vaardigheden te verbeteren, en de tenuitvoerlegging van een doeltreffende personeelsadministratie. Ook werd er aandacht besteed aan de werving van extra personeel voor het inreis-/uitreissysteem. Het Agentschap is begonnen met de ontwikkeling van het gezondheids- en veiligheidsbeleid, waarvan de reikwijdte verder gaat dan personeelszaken en dat in de komende jaren ten uitvoer zal worden gelegd.

Leren en ontwikkelen

De resultaten van de jaarlijkse analyse van de trainingsbehoeften voor 2017 dienden als basis voor de training die werd aangeboden aan de personeelsleden en de organisatie. De belangrijkste resultaten in 2017 waren de verdere ontwikkeling van iLearn (eu-LISA's Learning Management System), de verdere ontwikkeling van zijn competentiekader, de tenuitvoerlegging van het leerjaarplan, en de enquête naar personeelsbetrokkenheid en het vervolg daarop. Bovendien hanteerde het opleidingsteam een leerling-/personeelsgerichte aanpak tijdens de verschillende workshops en de op betrokkenheid gerichte activiteiten. Dit alles heeft bijgedragen aan het behalen van de strategische en operationele doelen en doelstellingen van het Agentschap, waar de nadruk lag op het ontwikkelen van de noodzakelijke vaardigheden en op het voorzien in technische training voor het personeel van de afdeling Operations.

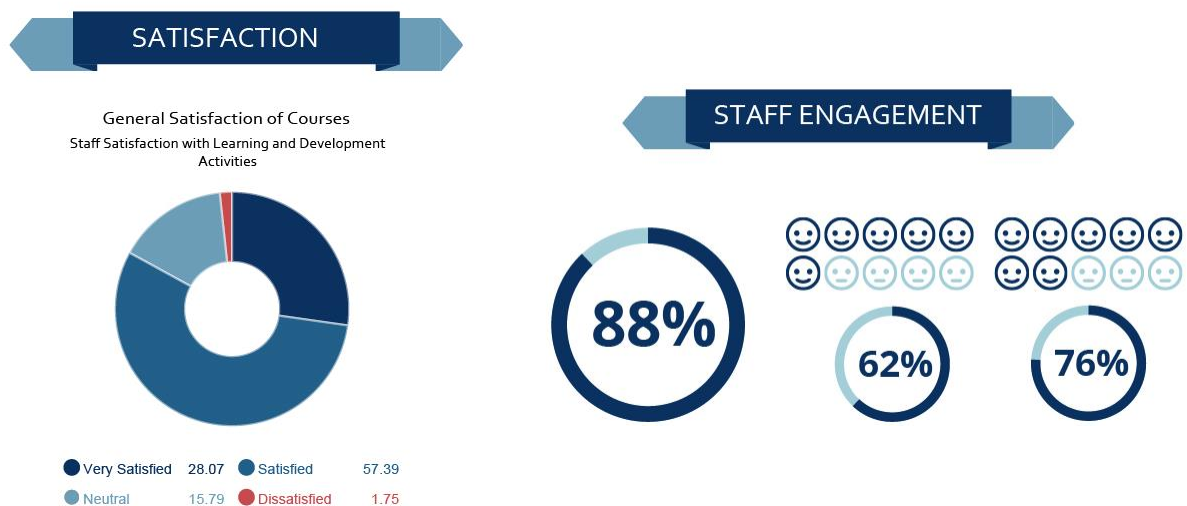
Navolgende infografiek geeft een overzicht van de bij eu-LISA georganiseerde activiteiten en de bijbehorende indicatoren.

Leer- en ontwikkelingsactiviteiten en -indicatoren in 2017

SUMMARY	SAMENVATTING
Training requests processed	Verwerkte opleidingsverzoeken
In-house trainings organised	Georganiseerde interne trainingen
University studies facilitated	Gefaciliteerde universitaire studies
Unique logins in iLearn	Unieke logins in iLearn
Newsletters sent	Verzonden nieuwsbrieven
Team buildings organised	Georganiseerde teambuildingevenementen

TRAININGS	TRAININGEN
TRAINING DAYS	TRAININGSDAGEN
Total	Totaal
Training days per person	Trainingsdagen per persoon
STRASBOURG	STRAATSBURG
TALLINN	TALLINN
Training days	Trainingsdagen
Training days per person	Trainingsdagen per persoon
5.2	5,2
6.2	6,2
3.4	3,4

SATISFACTION	TEVREDENHEID
General Satisfaction of Courses	Algemene tevredenheid over de cursussen
Staff Satisfaction with Learning and Development Activities	Personeelstevredenheid over leer- en ontwikkelingsactiviteiten
Very Satisfied	Erg tevreden
Satisfied	Tevreden
Neutral	Neutraal
Dissatisfied	Ontevreden

28.07	28,07
15.79	15,79
57.39	57,39
1.75	1,75
STAFF ENGAGEMENT	BETROKKENHEID PERSONEEL

Personeelsformatie en aantal personeelsleden

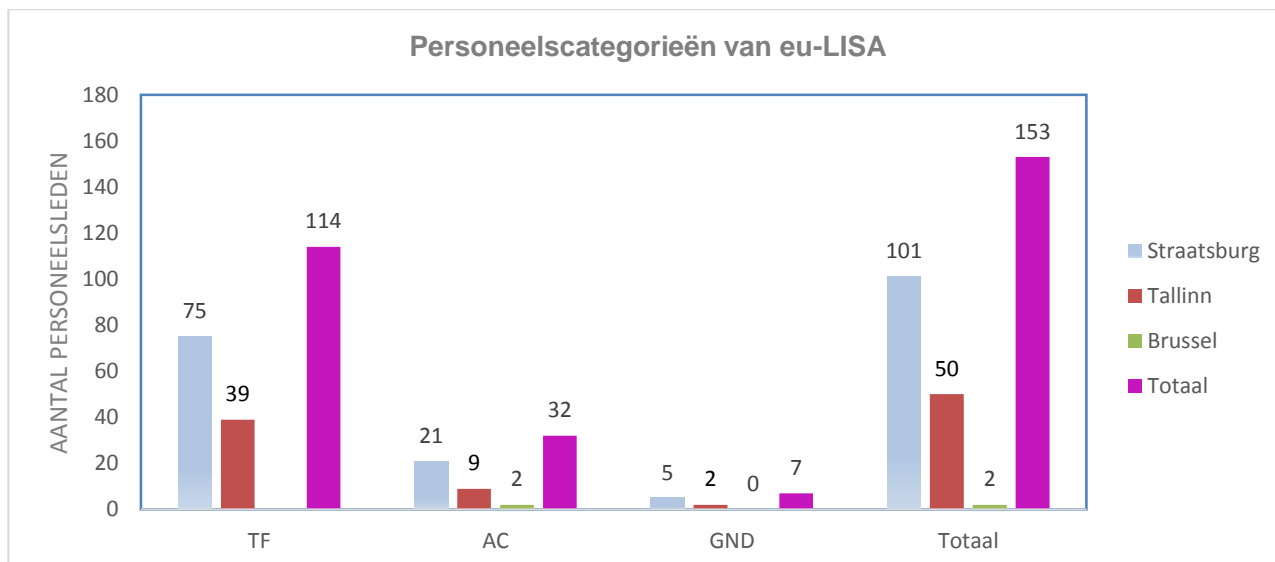
In 2017 beschikte eu-LISA over de volgende goedgekeurde posten: 131 tijdelijke functionarissen (TF's), 27 arbeidscontractanten (AC's) en 9 gedetacheerde nationale deskundigen (GND's). Het totale aantal posten in het personeelsbestand werd met 3 verminderd in vergelijking met 2016 vanwege gedwongen inkrimping van het personeelsbestand en kwam uit op 115 posten. Tegelijkertijd werden 16 aanvullende posten toegevoegd²⁰. Opgemerkt dient te worden dat de personeelsformatie van het Agentschap niet geen ambtenarenposten omvat, noch secretariaatsfuncties geassocieerd als AST/SC. Bijlage IV toont de personeelsformatie van eu-LISA voor 2017.

Wat betreft het totale personeelsbestand waren er 153 fulltime personeelsleden per 31 december 2017: 114 TF's, 32 AC's en 7 GND's. Van hen werkten 75 TF's, 21 AC's en 5 GND's in Straatsburg, 39 TF's, 8 AC's en 2 GND's in Tallinn en 2 AC's bij het verbindingsbureau van eu-LISA in Brussel.

De personeelsleden van het Agentschap vertegenwoordigden 21 nationaliteiten. Het personeelsbestand bestond voor 26 % uit vrouwen (40) en voor 74 % uit mannen (113).

In onderstaand diagram wordt het aantal personeelsleden weergegeven per type contract en uitgesplitst naar de vestigingen.

Personeelscategorieën van eu-LISA: stand op 31 december 2017

²⁰ In deze lijst zijn 14 posten voor het inreis-/uitreisysteem en voor de Eurodac-herschikking opgenomen, die niet voor het einde van het jaar konden worden ingevuld door vertraging in de goedkeuring van de desbetreffende wettelijke instrumenten. Ten tijde van het opstellen van dit verslag zijn zeven aangeboden arbeidscontracten aangenomen met begindata tussen 16 januari en 1 maart 2018.

Het Agentschap heeft tevens stageplaatsen aangeboden. Eind 2017 waren twee stagiairs werkzaam in Tallinn en één in Brussel.

Organisatiestructuur

In 2017 werden de volgende wijzigingen in de organisatiestructuur van eu-LISA aangebracht:

- de structuur van de eenheid Algemene Coördinatie (GCU) werd herzien en de wijzigingen in haar sectoren werden goedgekeurd;
- er werd een bureau voor projectbeheer (Enterprise Project Management Office) ingesteld, dat rechtstreeks verantwoording aflegt aan de uitvoerend directeur van eu-LISA.

In november 2017 werd een voorstel voor de nieuwe organisatiestructuur ingediend bij de raad van bestuur van het Agentschap. Wijzigingen in de organisatiestructuur zijn noodzakelijk vanwege de goedkeuring van de herziene verordening, gepland voor 2018, en de verwachte verordeningen met betrekking tot de nieuwe systemen en taken die aan eu-LISA zullen worden toegewezen in 2018/2019 (bijv. Etias, Eurodac-herschikking, SIS II-herschikking, interoperabiliteit van de EU-systemen, enz.). Deze nieuwe projecten zullen leiden tot een toename van het aantal personeelsleden van het Agentschap, dat voor eind 2019 zal zijn verdubbeld. Het voorstel wordt momenteel besproken in de Europese Commissie.

Het organisatieschema van eu-LISA per 31 december 2017 is te vinden in Bijlage III.

Prestatie-indicatoren op het gebied van personeelszaken

Het Agentschap heeft kernprestatie-indicatoren²¹ (KPI's) vastgesteld voor personeelszaken. Daarmee kan het verzuimcijfer, het personeelsverloop, de prestatie-index en de betrokkenheid van het personeel worden gemeten.

Het verzuimpercentage bedroeg 22 % (23 % in 2016), terwijl de doelstelling was om onder de 25 % te houden.

Het personeelsverloop bedroeg ongeveer 3,27 %, aangezien vijf werknemers de organisatie in 2017 hebben verlaten. Dit is lager dan de KPI van 5 % voor personeelsverloop. Het hoofdkantoor in Tallinn had hier meer mee te maken, aangezien het personeelsverloop hier 5,13 % bedroeg.

Personeelsverloop in 2017 opgesplitst naar locatie en contracttype

Personeelsverloop 2017			
Type personeel	Straatsburg	Tallinn en Brussel	eu-LISA als geheel
TF	2,67 %	5,13 %	3,51 %
AC	4,76 %	0,00 %	3,13 %
GND	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Alle	2,97 %	3,85 %	3,27 %

De personeelsprestatie-index lag iets onder de KPI-doelstelling (deze was 100 % van beoordelingen afgerond) en bedroeg 99 %. In één enkel geval kon de beoordeling om objectieve redenen niet worden afgerond. Bovendien werd een KPI-doelstelling gehaald van meer dan 10 % voor prestaties op het hoogste niveau en minder dan 5 % op laag niveau. Het bereikte 10,3 % voor prestaties van niveau I (de hoogste prestatie) en 76 % voor prestaties van niveau I en niveau II (prestaties hoger dan verwacht). Er zijn geen gevallen van zwakke (onbevredigende) prestaties gemeld.

²¹ 'eu-LISA Corporate Performance Indicators'; op 15 maart 2015 vastgesteld door zijn raad van bestuur (ref. 2015-042); het verzoek aan de raad van bestuur tot verandering van de prestatie-indicatoren van het Agentschap (ref. 2016-127) is van oktober 2016.

De betrokkenheid van het personeel is gemeten door het percentage personeelsleden te meten, dat heeft meegedaan aan het tevredenheidsonderzoek. Deze KPI bedroeg 88 % in 2017 (de doelstelling bedroeg minimaal 80 %).

Regelingen voor compensatieverlof

Het Agentschap is krachtens punt 28 van het verslag 'Kwijting 2011: prestaties, financieel beheer en controle van de agentschappen van de EU' van het Parlement²² verplicht informatie te verstrekken over het aantal per rang toegestane verlofdagen volgens de regelingen inzake flexibele werktijden en compensatieverlof.

Flexibele werktijden is een standaard arbeidspatroon dat bij eu-LISA wordt toegepast overeenkomstig de uitvoeringsbepaling inzake werktijden²³. Het is het mandaat van het Agentschap om de diensten doorlopend (24/7) aan de lidstaten aan te bieden; dit betekent dat een deel van het personeel in ploegdienst of oproepdienst werkt. Voor de interventies voor de IT-systemen die het Agentschap in beheer heeft, moet van tijd tot tijd buiten de reguliere kantooruren, ook 's nachts of op feestdagen, werk worden verricht. Daarom is compensatie voor overwerk, opgebouwd door flexibele werktijden, interventies tijdens oproepdiensten of voor specifieke projecten, een inherent kenmerk van de bedrijfsvoering.

In de onderstaande tabel wordt het aantal toegestane verlofdagen als compensatie voor overwerk, uitgesplitst naar functiegroep en rang, met het gemiddelde aantal dagen voor de afwezigheid weergegeven.

Funciegroep en rang	Compensatie overwerk	Compensatie oproepdienst	Compensatie flexibele werktijden
AD 5	1,0	1,3	36,2
AD 6	10,7	3,1	130,7
AD 7	5,0	0,9	111,1
AD 8	22,9	2,8	146,8
AD 9	6,0	2,8	49,4
AD 10	0,0	1,3	22,5
AD 11	2,0	0,0	30,5
AD 12	0,0	0,0	0,0
AD 13	0,0	0,0	2,0
AD 14	2,0	0,0	0,0
AD 15	0,0	0,0	0,0
AD 16	0,0	0,0	0,0
AST 1	0,0	0,0	0,0
AST 2	0,0	0,0	0,0
AST 3	2,0	0,0	8,5
AST 4	7,0	0,1	24,6
AST 5	4,0	0,0	7,5
AST 6	0,0	1,1	24,4
AST 7	0,0	0,0	20,0
AST 8	0,0	0,3	21,8
AST 9	0,0	0,0	0,0
AST 10	0,0	0,0	0,0
AST 11	0,0	0,0	0,0

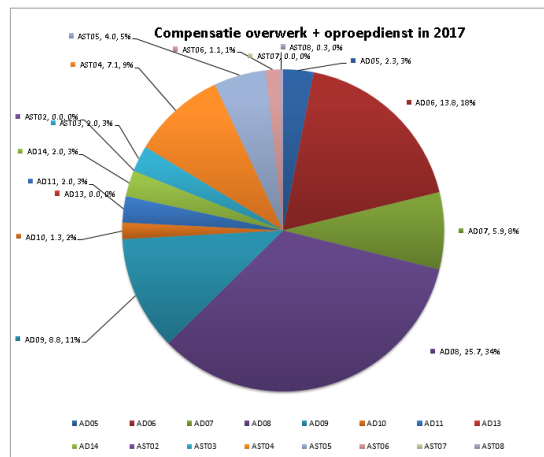
²² P7_TA(2013) 0134.

²³ Besluit van de Commissie over werktijden van 15 april 2015, C(2014) 2502, aanvaard door de raad van bestuur van eu-LISA op 15 april 2015.

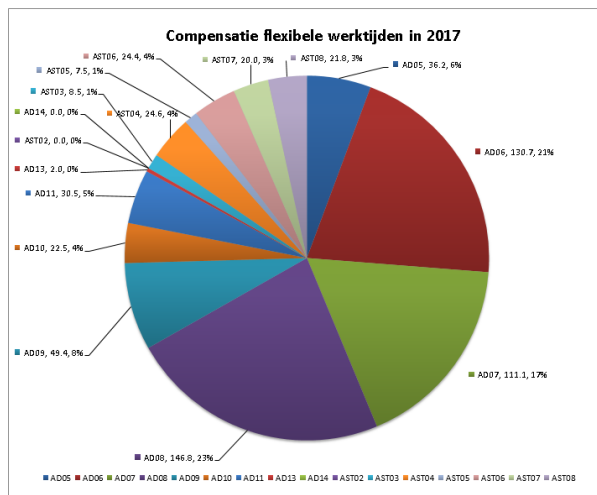
Totaal aantal dagen	62,6	13,5	636,0
Aantal personen	24	13	77
Gemiddeld aantal dagen verlof	6,92		
FG III 9	0,0	0,0	7,5
FG IV 13	8,3	0,0	29,9
FG IV 14	12,3	4,1	62,9
FG IV 15	0,0	0,0	16,5
FG IV 16	0,0	0,5	16,0
FG IV 17	0,0	0,0	1,5
Totaal aantal dagen	20,6	4,6	134,2
Aantal personen	5	3	23
Gemiddeld aantal dagen verlof	5,53		
GND	2,9	74,1	49,5
Totaal aantal dagen	2,9	74,1	49,5
Aantal personen	1	5	5
Gemiddeld aantal dagen verlof	8,74		
TOTAAL aantal dagen	86,2	92,2	819,7
TOTAAL aantal personen	30	21	105
Totaal gemiddelde	6,71	4,39	7,81

In onderstaande figuren wordt het aantal dagen compensatieverlof voor overwerk (CO) en interventies tijdens oproepdienst (*stand-by duty* - SBD) weergegeven met de bijbehorende percentages.

Aantal dagen en percentage van compensatieverlof voor overwerk en interventies tijdens oproepdienst van de tijdelijke functionarissen, naar rang

Aantal dagen en percentage van compensatieverlof voor flexibele werktijden van de tijdelijke functionarissen, naar rang

Beschrijving van de resultaten van de screening/benchmarking

eu-LISA heeft zijn vierde benchmarking uitgevoerd om de verhouding tussen administratief en operationeel personeel te bepalen. Zo kan de organisatie voldoen aan de vereisten van de financiële kaderregeling, te weten dat alle agentschappen hun administratieve uitgaven op jaarbasis gestructureerder en transparanter moeten motiveren. De screening werd uitgevoerd overeenkomstig de door de administratiehoofden van de Europese agentschappen overeengekomen methode. Het werd toegepast op alle in december 2017 bezette posten van eu-LISA. De resultaten van de screening voor 2017 worden weergegeven in de tabellen in bijlage IV.

Er was in 2017 sprake van een geringe afname in het percentage operationele posten, -1,28 procentpunten, omdat 16 extra operationele posten niet werden gescreend, aangezien zij niet konden worden ingevuld voordat de wettelijke instrumenten met betrekking tot het Europese inreis-/uitreisstelsel en de Eurodac-herschikking, waarvoor zij waren toegewezen, werden goedgekeurd. Zij zullen worden opgenomen in de benchmarkingexercitie van 2018.

Het percentage administratieve posten was iets hoger in 2017 dan in 2016, het nam toe van 15,91 % naar 17,00 %, omdat een paar extra posten moesten worden gecreëerd om de relevante taken uit te voeren en niet alle operationele posten werden gescreend. Het percentage neutrale posten bleef op hetzelfde niveau.

Een verdere opsplitsing van de posten in categorieën toont aan dat er in de operationele posten een lichte stijging was in het percentage programmabeheerposten (van 4,53 % naar 6 %) en een lichte afname in het percentage algemene operationele posten (van 60,74 % naar 58 %).

Volgens het analytische fiche²⁴ nr. 15 betreffende personeelszaken in de gedecentraliseerde agentschappen van de EU, vertegenwoordigt administratief personeel 30 % van het personeel van de agentschappen. Als men dit als referentie gebruikt is het percentage bij eu-LISA opvallend lager. Het Agentschap vindt dat een 'gezond' aandeel op het niveau zou moeten blijven van 20 % van de posten in administratieve ondersteuning en coördinatie. Dit werd evenwichtig verdeeld door een hoger percentage posten op het gebied van administratieve ondersteuning, dat aan externe ondersteuning moest worden toegewezen, zoals duidelijk is geworden uit de benchmarking van de externe dienstverleners ('intra muros'). Dit evenwicht zal noodzakelijk blijven zo lang het Agentschap groeit in het aantal operationele personeelsleden en er niet voldoende personeel is voor de administratieve posten om de operaties te ondersteunen. Er dient echter op gewezen te worden dat het aantal operationele posten in 2017 met 8

24 https://europa.eu/european-union/sites/europaefiles/docs/body/fiche_15_sent_to_ep_cons_2011-07-20_en.pdf

procentpunten is toegenomen in vergelijking met 2016 en de neutrale posten met 2,42 procentpunten, terwijl administratieve posten 46,42 % voor hun rekening nemen, 10 procentpunten minder dan in 2016.

Bijlage IV bij het verslag bevat tabellen met de volgende informatie:

- personeelsformatie 2017 van eu-LISA;
- de niveaus waarop de belangrijkste door de Europese Commissie genoemde rollen voor het benchmarken van belangrijke functies bij eu-LISA zijn vertegenwoordigd;
- de vergelijking van de resultaten van de benchmarking uit 2016 en 2017, zowel voor personeelsleden als voor externe dienstverleners ('intra muros').

2.5. Beoordeling door management

De internecontrole-normen (ICN's) van het Agentschap (zoals uiteengezet in artikel 30, artikel 44, lid 2 en artikel 47, lid 1, onder b) van zijn financieel reglement) zijn op 15 juni 2014 volgens de schriftelijke procedure formeel vastgesteld door de raad van bestuur, en zij werden reeds in 2013 toegepast. De 16 afzonderlijke controle-normen zijn georganiseerd in zes hoofdthema's: (1) missie en waarden; (2) HR; (3) planning en risicobeheerproces; (4) werkzaamheden en controleactiviteiten; (5) informatie en financiële verslaglegging; en (6) beoordeling en controle. De uitvoerend directeur heeft formeel een coördinator voor interne controle aangewezen. In het internecontrolesysteem van het Agentschap zijn alle 16 internecontrole-normen opgenomen die door eu-LISA zijn goedgekeurd. Hiermee is de algemene omgeving voor interne controle tot stand gebracht en wordt voor het management gewaarborgd dat doelstellingen worden bereikt met solide financiële en operationele controles. Dit kader wordt regelmatig gemonitord opdat de ingevoerde controles effectief functioneren.

2.6. Begrotingsuitvoeringstaken toevertrouwd aan andere diensten en entiteiten

Het Agentschap heeft begrotingsuitvoering niet aan andere diensten of entiteiten toevertrouwd.

2.7. Beoordeling van auditresultaten tijdens het verslagjaar

2.7.1. dienst Interne Audit

In 2017 heeft de dienst Interne Audit van de Europese Commissie (de IAS) een betrouwbaarheidsaudit uitgevoerd van de controles van de inkoopprocedures bij eu-LISA²⁵.

Deze audit had tot doel de toereikendheid te beoordelen van het ontwerp, de effectiviteit en efficiëntie van het internecontrolesysteem voor het openbare aanbestedingsproces bij eu-LISA.

De reikwijdte van de audit omvatte de controleomgeving, met inbegrip van het ontwerp en de implementatie van essentiële controles van de belangrijkste onderdelen van de inkoopprocedures. De controles werden geëvalueerd om na te gaan of zij doeltreffend bijdragen aan het bereiken door eu-LISA van zijn doelstellingen voor het plaatsen van opdrachten en uiteindelijk kosteneffectiviteit veiligstellen.

De IAS erkent dat de controles van de procedures voor het plaatsen van opdrachten bij eu-LISA diens belangrijkste operationele doelstellingen ondersteunen (zoals de ononderbroken werking 24 uur per dag en 7 dagen per week van de grootschalige IT-systemen die het beheert). De IAS constateerde echter aanzienlijke tekortkomingen die het gezonde financiële beheer en de naleving van de procedurele voorschriften kunnen beïnvloeden.

In dit verband heeft hij twee *zeer belangrijke* problemen vastgesteld die samenhangen met de raming van de contractwaarde en de definitie en documentatie van de essentiële controles tijdens de gehele aanbestedingsprocedure. De IAS heeft ook drie *belangrijke* bevindingen vastgesteld.

Het Agentschap heeft in overleg met de IAS een actieplan ingesteld waarin de bevindingen en aanbevelingen van de audits aan de orde komen.

2.7.2. Interne auditfunctie

In 2017 heeft de interne auditfunctie (*Internal Audit Capability* - IAC) van eu-LISA zich, naast het verlenen van de gebruikelijke ondersteuning aan externe controles, gericht op de verwachtingen van belanghebbenden om beheersprocessen te verbeteren.

Evaluatie vooraf

De IAC heeft het proces gedefinieerd van evaluatie vooraf van projectvoorstellen die aanzienlijke uitgaven met zich meebrengen. Dientengevolge zal het Agentschap met ingang van 2018 voorafgaande evaluaties uitvoeren van alle projecten die als 'groot' worden geclassificeerd nadat de projectclassificatiecriteria zijn toegepast zoals goedgekeurd door de raad van bestuur. De aangenomen classificatie is in overeenstemming met het voorschrift van artikel 29, lid 5, van de financiële verordening van het Agentschap, dat bij aanzienlijke uitgaven het verrichten van evaluaties vooraf voorschrijft. De IAC heeft het proces van evaluatie vooraf overgedragen aan het bureau projectbeheer voor tenuitvoerlegging en verslaglegging. In november 2018 zal het Agentschap verslag uitbrengen over de evaluaties vooraf en indien nodig aanpassingen aan dit proces en/of de projectclassificatiecriteria voorstellen.

Preventie en beheer van belangenconflicten

De IAC heeft een beleid en regels voorgesteld voor preventie en beheer van belangenconflicten binnen eu-LISA. Volgens deze regels zullen alle personeelsleden van het Agentschap jaarlijks een belangenverklaring moeten maken

---

²⁵ Definitief auditverslag van controles van de inkoopprocedures bij eu-LISA (ref. Ares (2016)7043332 – 19/12/2016).

en/of actualiseren, welke gecontroleerd zal moeten worden door zijn/haar direct leidinggevende. De resultaten van de uitvoering van dit voorschrift zullen worden gepresenteerd in het jaarverslag van het Agentschap. De IAC heeft een vergelijkbaar voorschrift voorgesteld voor leden van de raad van bestuur, hun plaatsvervangers en leden van de adviesgroepen, dat in de eerste helft van 2018 zal worden geanalyseerd met het oog op goedkeuring.

IAC kwaliteitsborging en -verbeteringsprogramma (QAIP)

De IAC heeft de procedures voltooid overeenkomstig zijn QAIP-routekaart. Een onafhankelijke externe beoordelaar heeft bevestigd dat de activiteiten van de IAC in het algemeen plaatsvinden overeenkomstig de normen en de gedragscode. Teneinde zijn werk te optimaliseren heeft de IAC een plan met 12 maatregelen ontwikkeld voor tenuitvoerlegging vóór eind 2018.

2.7.3. Europese Rekenkamer

In 2017 heeft de Europese Rekenkamer de gebruikelijke controle van de jaarrekeningen van eu-LISA voor het boekjaar 2016 afgerond²⁶. De Rekenkamer heeft de volgende aspecten gecontroleerd:

(a) de jaarrekening van het Agentschap, die bestaat uit de financiële staten²⁷ en de verslagen over de uitvoering van de begroting²⁸ betreffende het op 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar, en

(b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen.

Naar het oordeel van de Rekenkamer geeft de jaarrekening van het Agentschap op alle materiële punten een getrouw beeld van zijn financiële situatie per 31 december 2016 en van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig de bepalingen van zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels.

Naar het oordeel van de Rekenkamer zijn de onderliggende verrichtingen bij de jaarrekening betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

De Rekenkamer heeft zeven opmerkingen gemaakt die niets afdoen aan het hierboven gegeven oordeel. De opmerkingen betreffen de wettigheid en regelmatigheid van transacties, interne controles, begrotingsbeheer en gezond financieel beheer:

- wettigheid en regelmatigheid van transacties: achteraf geformaliseerde vastleggingen;
- interne controles: bestaand actieplan voortvloeiend uit de IAS-audit van Operaties;
- begrotingsbeheer: groot aantal overdrachten;
- gezond financieel beheer: bouwcontract volledig betaald hoewel minder dan de helft van de werkzaamheden is voltooid;
- gezond financieel beheer: plaatsing van opdrachten waar het Agentschap niet gecontroleerd heeft wat de voordeligste oplossing was;
- gezond financieel beheer: potentieel risico voor het concurrentievermogen van de procedure aangezien de onderneming die de BMS-technologie heeft ontwikkeld niet contractueel verplicht was om commerciële toegang te verlenen aan alle geïnteresseerde inschrijvers;
- gezond financieel beheer: huidig actieplan voortvloeiend uit de externe evaluatie van het Agentschap.

---

²⁶ Verslag inzake de jaarrekeningen van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) voor het boekjaar 2016, samen met het antwoord van het Agentschap: <https://www.eca.europa.eu/en/Pages/DocItem.aspx?did=42033>

²⁷ Deze omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, de tabel van de kasstromen, het mutatieoverzicht van de nettoactiva en een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

²⁸ Deze omvatten de resultatenrekening van de begrotingsuitvoering met de bijlage.

Alle bevindingen zijn door het Agentschap opgevolgd.

2.8. Follow-up van aanbevelingen en actieplannen voor audits

De IAC van het Agentschap monitort de naar aanleiding van verschillende aanbevelingen uit audits door eu-LISA ingestelde actieplannen regelmatig.

Tot het gebied van de IAC behoren alle aanbevelingen uit audits die op 31 december 2017 openstonden, aangemerkt als 'Cruciaal' of 'Erg belangrijk' (zoals aangegeven in het sjabloon van het geconsolideerd jaarverslag) en verstrekt door de volgende controleurs:

- de dienst Interne Audit van de Europese Commissie (IAS);
- de interne auditfunctie van eu-LISA;
- de Europese Rekenkamer (ERK).

In het verslag worden de resultaten van de monitoring (stand van zaken betreffende de actieplannen, zoals aangegeven door het management en de eigenaars van de acties) en de resultaten van de follow-up van de controleurs beschreven. Als bevestiging van afsluiting (onder de kop 'afgesloten' in de overzichtstabel) hebben de controleurs de jaarlijkse follow-up uitgevoerd van die actieplannen die zijn aangemerkt als 'uitgevoerd' (d.w.z. beoordeling door controleur van het verzamelde bewijsmateriaal).

Stand van zaken van de bij de tenuitvoerlegging van de actieplannen geboekte vooruitgang

Op 31 december 2017 stond geen 'cruciale' aanbeveling open.

Het Agentschap had 23 openstaande aanbevelingen uit controles die werden aangemerkt als 'Erg belangrijk'. Daarvan waren negen aanbevelingen uit controles eind 2017 afgegeven; deze zijn hieronder aangemerkt als 'Nieuw' en voor deze aanbevelingen worden actieplannen overeengekomen. Van de 14 aanbevelingen die binnen het bereik vallen heeft het Agentschap 6 aanbevelingen als 'Uitgevoerd' (of 'Gereed voor beoordeling') gerapporteerd: 2 aan de IAS, 4 aan de ERK en geen enkele aan de IAC.

De IAS verzorgde de follow-up en afsluiting²⁹ van de twee als 'Uitgevoerd' aangemerkte aanbevelingen, namelijk:

- Rec. ID #2015052620 — *Voltooien van de totstandbrenging van een uitvoerig procedurehandboek en verslaglegging van uitzonderingen* (van het IAS-auditverslag inzake beperkte beoordeling van de implementatie van internecontrole-normen in eu-LISA gedaan in 2015);
- Rec. ID #2016121944 — *Naleving van procedures en het nauwkeurig bijhouden van personeelsdossiers* (van de IAS-audit inzake Personeelsplanning en -toewijzing, Prestatiebeoordeling en -promotie, en Training, gedaan in 2016).

De ERK heeft gezorgd voor de follow-up van de zes opmerkingen uit de voorgaande jaren:

- Twee aanbevelingen³⁰ werden afgesloten omdat ze niet langer van toepassing waren.
- Twee aanbevelingen³¹ werden gehandhaafd als 'lopend' hoewel het management van eu-LISA heeft verklaard dat hun status 'Uitgevoerd' is.
- Twee aanbevelingen³² lopen nog (over tijd). Het Agentschap heeft in overleg met de IAS en de IAC een actieplan opgesteld waarin de onderliggende oorzaken van de ERK-bevindingen aan de orde worden gesteld. De effectieve uitvoering van het actieplan hangt echter af van de toewijzing van extra

²⁹ In afwachting van de formele mededeling van de IAS die vóór eind februari verwacht wordt.

³⁰ Rec. ID #2016103037 en rec. ID #2016103038.

³¹ Rec. ID #201410308 en rec. ID #2016103039.

³² Rec. ID #2016103036 — 13: Wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen, en rec. ID #201610340 — 16: Overige opmerkingen.

personeelsposten, die momenteel ontbreken in het Agentschap, bijv. ondersteuning van de juridisch medewerker, leveranciersbeheer, bedrijfsanalist³³.

De IAC heeft geen follow-up verzorgd van de vijf aanbevelingen uit zijn controles, omdat geen van alle gereed waren voor beoordeling. De status van deze aanbevelingen is als volgt:

- Twee aanbevelingen zijn lopend (rec. ID #2016112841 — *Project- en contractbeheer*, en rec. ID #2017011748 — *Voltooiing, onderhoud, en voortdurende verbetering van het projectbeheerproces*).
- Eén aanbeveling is gedeeltelijk uitgevoerd (en over tijd), waarvoor de eigenaar van de actie een nieuwe verlenging van de termijn tot december 2018 heeft aangevraagd (rec. ID #2015100924 — *Definitie en organisatie van contractbeheer*). De volledige uitvoering van de aanbeveling hangt echter af van de reorganisatie van het Agentschap zoals voorgesteld aan de raad van bestuur in november 2017, en van de goedgekeurde Technologiestrategie en een nog goed te keuren strategie dienstverlening.
- Eén aanbeveling had een herzien actieplan nodig, overeengekomen met de IAC (rec. ID #201404295 — *Interne controle overschrijven*).
- Eén aanbeveling van de IAC is samengevoegd met een vergelijkbare nieuwe aanbeveling ingediend door de IAS (rec. ID #2017011749 — *Projectkostenraming en prijsonderhandeling met contractanten* samengevoegd met rec. ID #2017121959 — *Controles voor vaststelling van specifieke contracten*).

Samenvatting

Aanbevelingen van de IAS, IAC en ERK naar rating	Totaal	Nieuw	Uitgevoerd	Lopend	Samengevoegd	Afgesloten	Over tijd
Cruciaal ^a	0	0	0	0	0	0	0
Erg belangrijk ^b	23	9	6	4	1	4	3
Totaal	23	9	6	4	1	4	3

Opmerkingen: Ten behoeve van de monitoring worden alle aanbevelingen van de Europese Rekenkamer aangemerkt als 'Erg belangrijk'. Toelichting op de koppen in bovenstaande tabel: **Samengevoegd**, de controleur heeft de aanbeveling samengevoegd met een soortgelijke aanbeveling; **Afgesloten**, de controleur heeft de kwestie formeel afgesloten; **Uitgevoerd**, dit is een bewering van de eigenaar van de aanbeveling. Het punt is gereed voor follow-up door de controleur met het oog op afsluiting; **Lopend**, de tenuitvoerlegging verloopt volgens plan. De uiterste datum is nog niet verstreken of er is met de controleur een nieuw actieplan/nieuwe uiterste datum afgesproken; **Over tijd**, de aanbeveling werd niet vóór de overeengekomen uiterste datum uitgevoerd; **Nieuw**, actieplannen worden nog gereed gemaakt of uitvoering is zojuist begonnen, in het geval van minder dan 3 maanden voor de verslagdatum gegeven aanbevelingen.

^a Cruciaal: een fundamentele tekortkoming in het gecontroleerde proces die schadelijk is op het niveau van de entiteit.

^b Erg belangrijk: een fundamentele tekortkoming in het gecontroleerde proces die schadelijk is voor het hele proces.

³³ Nog niet bevestigd.

2.9. Follow-up van de opmerkingen van de kwijtingverlenende autoriteit

Op het moment van voorbereiding van dit verslag is de kwijtingsprocedure voor 2016 nog gaande. Het Agentschap is al zijn verplichtingen tot verslaglegging jegens de kwijtingsautoriteiten tot dusver nagekomen door voldoende feedback te geven. De onderstaande tabel verschaft informatie over de status van het actieplan van het Agentschap met betrekking tot de voorgaande kwijtingsprocedure (2015) en aanbevelingen.

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
1	Conclusie van de overeenkomsten met Schengen geassocieerde landen: wat zijn de aangebrachte verbeteringen met betrekking tot de vaststelling van gedetailleerde regels voor hun deelname aan de werkzaamheden van het Agentschap en van hun bijdrage aan de begroting van het Agentschap? (5);		De onderhandelingen van de overeenkomsten met Schengen geassocieerde landen valt onder de verantwoordelijkheid van de Commissie en het Agentschap maakt hiervan geen deel uit. Medio 2017 heeft de Commissie het Agentschap op de hoogte gesteld van de ratificatie door de parlementen van Noorwegen en Zwitserland van de eu-LISA-verordening en daarom werden beide geassocieerde landen uitgenodigd om zich als waarnemers aan te sluiten bij diens raad van bestuur en de adviesgroepen. Liechtenstein en IJsland hebben al de status van waarnemer. Naast hun deelname in de bestuursorganen van het Agentschap worden de deskundigen van de geassocieerde landen uitgenodigd om deel te nemen aan technische bijeenkomsten die verband houden met het operationele beheer van de systemen. Voor wat betreft de bijdrage tot de begroting van het Agentschap hebben de geassocieerde landen sinds 2014 operationele uitgaven vergoed die direct verband houden met de beheerde systemen. De geratificeerde overeenkomsten voorzien in een vergoedingsmechanisme dat de gehele begroting beslaat, waarvoor het Agentschap nu een kostenverdelingsmethode ontwikkelt in het kader van het activiteitengestuurd begroten die naar verwachting in 2018 wordt ingevoerd.
2	Verbetering van de aanbestedingsprocedures: In het verslag wordt het Agentschap aangemoedigd om overeenkomsten met meerdere leveranciers af te sluiten of om de vereiste diensten nauwkeuriger te omschrijven. Heeft het Agentschap verbeteringen aangebracht in de waargenomen	Merkt op dat de Kamer, na zijn audit van de aanbestedingsprocedures, heeft geconcludeerd dat het Agentschap in 2015 contractuele overeenkomsten heeft gesloten of onderhandelingen heeft gevoerd met één enkele contractant zonder nauwkeurig de gevraagde diensten te omschrijven; is	De onderhandeling met één enkele contractant vond plaats binnen een kaderovereenkomst, die oorspronkelijk werd gesloten na niet-openbare mededingingsprocedures. Deze onderhandeling is soms noodzakelijk omdat het niet altijd mogelijk is alle beoogde resultaten nauwkeurig te omschrijven ten tijde van de aanbestedingsprocedures, of wanneer operationele vereisten vragen om een herziening van een bestaande specifieke overeenkomst. Het Agentschap maakt

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
	aanbestedingsprocedures in 2016?	uiterst bezorgd, aangezien de in 2015 ondertekende overeenkomsten een hoog risico liepen in strijd te zijn met het beginsel van zuinigheid en kosteneffectiviteit van dergelijke aanbestedingen, en veel meer zijn blootgesteld aan het risico van corruptie; neemt waar dat dergelijke overeenkomsten ook kunnen leiden tot beperking van concurrentie en grotere afhankelijkheid van de contractant; erkent dat, met name voor de beheerde systemen, factoren buiten de macht van het Agentschap de mogelijkheid beperken om stelselmatig opnieuw tot mededinging op te roepen; moedigt het Agentschap aan om waar mogelijk met meerdere leveranciers overeenkomsten te sluiten en de vereiste diensten nauwkeuriger te omschrijven; wacht op de audit van de Kamer van de aanbestedingsprocedures van het Agentschap voor 2016. (6);	stelselmatig gebruik van mededingingsprocedures bij het uitschrijven van grootschalige kaderovereenkomsten ter ondersteuning van operationele activiteiten. De mogelijkheid om bij aanbestedingsprocedures opnieuw op te roepen tot mededinging is onderzocht, maar vanwege de complexe aard van de operationele vereisten van de systemen moet de contractuele eindverantwoordelijkheid worden toevertrouwd aan een enkele leverancier/consortium.
3	Contractbeheer en governance: wat is de stand van zaken met betrekking tot de vijf IAC-aanbevelingen aangaande de definitie en organisatie van contractbeheer, en contract governance? (14);		Vier aanbevelingen werden opgevolgd en afgesloten voor eind 2017: <ul style="list-style-type: none"> - contract governance – erg belangrijk; - systeem voor kwaliteitsbeheer – belangrijk; - beoordeling van contractuele risico's – belangrijk; - instrument voor toezicht op contracten – belangrijk. Eén aanbeveling (definitie en organisatie van contractbeheer – erg belangrijk) is gedeeltelijk opgevolgd, met de invoering van een IT-bedrijfssysteem waarmee de vereiste sourcingstrategie gedeeltelijk wordt opgevolgd; de volledige uitvoering van de aanbeveling hangt echter af van de reorganisatie van het Agentschap zoals voorgesteld aan de raad van bestuur in november 2017, en van de goedgekeurde technologiestrategie en

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
			een nog goed te keuren strategie dienstverlening.
4	Toepassing van de interne klokkenluidersregeling (15); is deze goedgekeurd en ingevoerd?		De directie van het Agentschap heeft zijn richtsnoeren inzake klokkenluiders op 23 mei 2016 goedgekeurd; de tekst ontving een positief oordeel van OLAF. Vervolgens was de Commissie (DG HR) echter geen voorstander en stelde zij eu-LISA op de hoogte dat zij werkt aan nieuwe richtsnoeren, die voorts moeten worden aangepast door de Agentschappen. Op 31 oktober 2017 vonden nadere besprekingen plaats tussen de vertegenwoordigers van alle EU-agentschappen en de Commissie; vervolgens werd een modelbesluit vastgesteld voor nadere besprekingen binnen de diensten van de Europese Commissie. Het precieze tijdsbestek hiervoor blijft onzeker, aangezien het afhangt van het mogelijk ontvangen commentaar tijdens deze procedure. De interne klokkenluidersregeling is dan ook nog niet ingevoerd; in de tussentijd heeft het Agentschap echter de algemene beginselen die van belang zijn voor klokkenluiders (zoals opgenomen in het beleid) in de gedragscode op de website van eu-LISA gepubliceerd.
5	De invoering van richtsnoeren voor een samenhangend beleid inzake de preventie en het beheer van belangenconflicten en het invoeren en implementeren van een duidelijk beleid inzake belangenconflicten. Zijn de cv's van de leden van de raad van bestuur van het Agentschap en de cv's en belangenverklaringen van de leden van de adviesgroepen gepubliceerd op zijn website? Zijn er richtsnoeren en een duidelijk beleid inzake belangenconflicten vastgesteld?	Merkt met zorg op dat de cv's van de leden van de raad van bestuur van het Agentschap en de cv's en belangenverklaringen van de leden van zijn adviesgroepen niet zijn gepubliceerd op de website van het Agentschap; dringt er bij het Agentschap op aan om richtsnoeren voor een samenhangend beleid inzake de preventie en het beheer van belangenconflicten goed te keuren en een duidelijk beleid inzake belangenconflicten te implementeren. (16);	Artikel 21 van de oprichtingsverordening van het Agentschap bepaalt dat alle leden van de raad van bestuur jaarlijks een schriftelijke publieke belangenverklaring afleggen. Het Agentschap houdt zich strikt aan dit voorschrift, en alle jaarlijkse verklaringen worden naar behoren ondertekend en de originelen worden door het secretariaat van de raad van bestuur bewaard. Hoewel in de oprichtingsverordening van het Agentschap geen specifieke wettelijke eis is opgenomen voor publicatie van de individuele verbintenisverklaringen van de leden van de raad van bestuur, heeft het hun verklaringen op zijn website gepubliceerd. Artikel 21 van de oprichtingsverordening vereist dat het Agentschap op zijn website de lijst van leden van de raad van bestuur publiceert. Deze lijst samen met het cv van de uitvoerend directeur en de voorzitter van de raad van bestuur zijn gepubliceerd en actueel op de website van het Agentschap. Voor de adviesgroepen worden de verklaringen, vanwege het grote aantal leden en de frequente wijzigingen in de nationale

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
			vertegenwoordigingen, alleen bewaard in de kantoren van het Agentschap. Deze kunnen op verzoek beschikbaar worden gesteld. De nieuwe regels inzake de preventie en het beheer van belangenconflicten voor personeel van eu-LISA werden goedgekeurd middels een besluit van de uitvoerend directeur gedateerd 30 januari 2018 en zijn de volgende dag van kracht geworden. Bovendien heeft de directie een overeenkomst bereikt over het ontwerpbeleid inzake belangenconflicten dat van toepassing is op de leden van de raad van bestuur, hun plaatsvervaarders, en de leden van de adviesgroepen. Deze overeenkomst zal ter bespreking en mogelijke goedkeuring naar de raad van bestuur worden gezonden.
6. a)	Ontwikkeling van de fraudebestrijdingsstrategie: a. Is het monitoringverslag (verwacht voor publicatie in maart 2017) uitgebracht? Is er een verbetering in de resultaten vastgesteld? Merkt op dat het eerste monitoringverslag inzake de implementatie van de fraudebestrijdingsstrategie van het Agentschap in april 2016 werd uitgebracht en dat het een uitvoeringspercentage van bijna 60 % aantoonde; merkt op dat het volgende monitoringverslag zou worden uitgebracht voor maart 2017; vraagt het Agentschap om de kwijtingverlenende autoriteit op de hoogte te stellen van de resultaten van dit verslag; merkt op dat de raad van bestuur van het Agentschap in november 2015 de fraudebestrijdingsstrategie van het Agentschap en een actieplan heeft goedgekeurd. (17);		Het tweede monitoringverslag werd eind november 2017 uitgebracht en eind januari 2018 geactualiseerd. eu-LISA bevestigt een niveau van kwantitatieve implementatie hoger dan 85 % (12/14; één maatregel is buiten het toepassingsgebied komen te vallen — zie antwoord op punt 4 hierboven). Het resultaat is positief wanneer het wordt vergeleken met het uitvoeringsniveau van 60 % dat werd geregistreerd in april 2016. Twee jaar na de goedkeuring van de eerste fraudebestrijdingsstrategie bij eu-LISA is het resultaat erg goed vergeleken met de doelstelling van meer dan 80 %. Zeker is dat het Agentschap een solide fundament voor fraudebestrijding heeft waarop andere noodzakelijke elementen met vertrouwen verder zullen worden ontwikkeld.
6. b)	Ontwikkeling van de fraudebestrijdingsstrategie: b. Zijn de nieuwe fraudebestrijdingsregels goedgekeurd en is begonnen met		De huidige fraudebestrijdingsstrategie wordt in november 2018 herzien en is tot die tijd als relevant beoordeeld. In 2018 zal het Agentschap een frauderisicobeoordeling uitvoeren die een bijdrage zal leveren aan de

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
	tenuitvoerlegging? Merkt bovendien op dat het Agentschap ernaar streeft nieuwe regels vast te stellen die voortvloeien uit de voor eind 2017 geplande maatregel en deze onmiddellijk na de goedkeuring ervan ten uitvoer te gaan leggen. (17);		herziening van het document en het resulterende actieplan. eu-LISA begrijpt dat de nieuwe fraudebestrijdingsregels waarnaar wordt verwezen de nieuwe regels inzake preventie en beheer van belangenconflicten waaraan nog wordt gewerkt; zie het vorige antwoord (6a).
7	Noodzaak om informatie te verstrekken over de ratificatie met Frankrijk van de overeenkomst inzake het hoofdkwartier voor haar operationele locatie in Straatsburg. (19);		Op 26 oktober 2013 heeft de raad van bestuur van eu-LISA de overeenkomst (2013-082, volgend op 2013-072 en 2013-077) inzake de technische locatie goedgekeurd met de gastlidstaat Frankrijk. Het Franse Parlement heeft op 1 juni 2016 de locatieovereenkomst tussen het Agentschap en de Franse regering aangenomen. De afkondiging door de president van de Franse Republiek vond plaats op 14 juni 2016. Op 15 juni 2016 werd het document in het Franse Staatsblad gepubliceerd (<i>Journal Officiel de la République Française</i>). Het Agentschap stelde de Franse regering in kennis van de voltooiing van de interne procedures op 29 juli 2016. De overeenkomst zal van kracht worden 30 dagen nadat beide partijen elkaar in kennis hadden gesteld van de voltooiing van hun interne procedures die noodzakelijk zijn voor de inwerkingtreding van de overeenkomst (volgens artikel 31 van dezelfde overeenkomst). Het Agentschap werd door het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken in kennis gesteld dat de overeenkomst op 28 augustus 2016 in werking is getreden.
8	Welke verbeteringen zijn gemaakt ten aanzien van evenwicht tussen mannen en vrouwen in de samenstelling van de raad van bestuur van het Agentschap? (22);		Het Agentschap kan geen invloed uitoefenen op de samenstelling van zijn raad van bestuur; derhalve zijn geen specifieke stappen ondernomen in dit opzicht. eu-LISA moedigt echter vrouwelijke kandidaten aan voor de posten die bij het Agentschap worden gepubliceerd en in geval van gelijke verdiensten onderzoekt het de mogelijkheid om vrouwelijke kandidaten te werven teneinde te komen tot een evenwichtige man/vrouwverdeling.
9	Wat is de stand van zaken met de implementatie van prestatie-indicatoren voor de werkzaamheden van het Agentschap? (25);		De KPI's van het Agentschap werden goedgekeurd door de raad van bestuur in maart 2017. Sindsdien berekent het Agentschap de indicatoren eens per jaar (elk jaar in januari voor het voorgaande jaar) en brengt daarover verslag uit in zijn geconsolideerd jaarverslag.

A) Punten voor verbetering/follow-up			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
10	Wat zijn de verbeteringen met betrekking tot de zichtbaarheid van de werkzaamheden van het Agentschap via onlineplatforms? (25);		<p>In 2017 werden de corporate accounts voor sociale media (Facebook, Twitter, LinkedIn) stelselmatig gebruikt in overeenstemming met de beginselen voor de socialemediastategie. De activiteiten op sociale media werden nauw geïntegreerd met andere communicatie-instrumenten van het Agentschap en in toenemende mate gebruikt voor transparantiedoelinden om niet alleen onze bewustmakingsactiviteiten en trainingen voor lidstaten maar ook de aanbestedingen en wervingsbehoeften van eu-LISA onder de aandacht te brengen. In 2017 is aanzienlijke vooruitgang geboekt met de online communicatie en aanwezigheid in de sociale media van eu-LISA. eu-LISA heeft proactief deelgenomen aan de Europese socialemediacampagnes van de EU-instellingen (<i>#EU6o</i>, <i>#NoMoreRansom</i>), heeft gemiddeld één bericht per dag op sociale media geplaatst over thema's gerelateerd aan zijn werkzaamheden en heeft tijdig bijna 150 webupdates gepubliceerd om snel objectieve, betrouwbare en makkelijk te begrijpen informatie aan de belanghebbenden en het publiek te geven.</p> <p>Er werd een speciale Twitter-muur gemaakt en deze werd gebruikt om extra interactie met belanghebbenden en het publiek tijdens de jaarlijkse conferentie van eu-LISA mogelijk te maken. In vergelijking met hetzelfde evenement van het voorgaande jaar was de belangstelling voor de eu-LISA-conferentie in sociale media in 2017 met meer dan 50 % toegenomen.</p> <p>Wijzigingen aan de website, als een van beste manieren om verantwoording aan de burgers van Europa te garanderen, werden in gang gezet, gebaseerd op de bruikbaarheidsanalyse van de website uit 2016, met het doel om het verder te ontwikkelen naar een snel reagerende en makkelijk toegankelijke website met functies die een grotere betrokkenheid van het publiek online en een grotere zichtbaarheid mogelijk maakt.</p>

B) Overige zaken die als verbeteringen kunnen worden aangemerkt. Inzake de kwijting 2015 zijn de volgende punten verwelkomd:			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
1	Versterken van gegevensbescherming en gegevensbeveiliging in het Agentschap, door bewustmakings sessies, training voor personeel en de vervaardiging van beleid en procedures tegen inbreuken, en het actieplan en werkprogramma. (13);		<p>Als een follow-up heeft de functionaris voor gegevensbescherming van eu-LISA 12 speciale bewustmakings sessies voor gegevensbescherming georganiseerd in 2016, en 8 in 2017. Vier speciale bijeenkomsten werden in 2017 georganiseerd op de Dag van de Gegevensbescherming, en twee DPO's van de EU spraken over hun ervaringen.</p> <p>Er werd een e-learningmodule over gegevensbescherming ontwikkeld, speciaal gericht op nieuwkomers, beleid en een procedure inzake gegevensinbreuk werden aangenomen en ten uitvoer gelegd, en de DPO organiseerde de eerste netwerkvergadering voor DPO's van de JBZ-agentschappen. Er werd ook een klachtenprocedure ingesteld door de DPO.</p> <p>In mei 2017 heeft de DPO van eu-LISA de 41ste DPO-netwerkvergadering georganiseerd met deelname van 70 DPO's van EU-instellingen en -organen.</p> <p>In 2017 lag het accent op het beleid, met de vaststelling van een nieuw beveiligingsbeleid en een geactualiseerd bedrijfscontinuïteitsplan. Er vonden verscheidene bewustmakings sessies over cyberveiligheid en continuïteit van de bedrijfsvoering plaats met het volledige personeel om de risico's te belichten en er werden maatregelen ter beperking ervan getroffen. Er werd een rampenbestrijdingsoefening uitgevoerd voor het VIS-systeem met deelname van acht lidstaten om de volledige herstelcapaciteit van zowel de centrale als de nationale systemen te testen. Deze succesvolle activiteit heeft het niveau van bewustwording van de bestaande operationele procedures verhoogd en punten voor verbetering belicht. Tenslotte werd een reeks kwetsbaarheidsbeoordelingen en penetratietests uitgevoerd binnen verschillende technische platforms om de effectiviteit van de geïmplementeerde veiligheids- en bedrijfscontinuïteitsmaatregelen te garanderen.</p>
2	Activiteiten voor betere bewustwording en zichtbaarheid. (18);		<p>eu-LISA heeft zich sterk gemaakt om de bewustwording, kennis en zichtbaarheid van het Agentschap onder burgers en belanghebbenden te verbeteren. De actieve aanwezigheid van het Agentschap bij de Europadag en bewustmakingsprogramma's van de EU-instellingen (opendeurdagen), door het Europees Parlement en de Europese Commissie georganiseerd in Brussel, Straatsburg en Tallinn, heeft een opmerkelijk aantal directe en indirecte contacten opgeleverd en een breed publiek bereikt. Naar schatting hebben 14.000 mensen het evenement in Straatsburg bijgewoond en 13.000 in Tallinn.</p> <p>Het Agentschap heeft proactief de reikwijdte vergroot van haar betrokkenheid bij verschillende publieke evenementen voor belanghebbenden,</p>

B) Overige zaken die als verbeteringen kunnen worden aangemerkt. Inzake de kwijting 2015 zijn de volgende punten verwelkomd:			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
			<p>bijvoorbeeld de 11e Rendez-vous européens de Strasbourg, het Europees Politiecongres en ronde tafels met branchevertegenwoordigers. Het Agentschap heeft bewustmakingsbriefings georganiseerd met partners en belanghebbenden zoals de JBZ-adviseurs en diplomaten van EU-lidstaten en voorzien in een actieve berichtgeving over bezoeken van VIP-delegaties aan de locaties van het Agentschap: commissarissen, delegaties van leden van het Europees Parlement en nationale parlementsleden, de Kangaroo Group, de Estse president, de Estse premier, hooggeplaatste ambtenaren, enz. In 2017 heeft het Agentschap de conferentie op hoog niveau 'Going Digital for a Safe and Secure Europe' georganiseerd, als onderdeel van de activiteiten van het Estse EU-voorzitterschap. Het tevredenheidspercentage van 95 % met betrekking tot de conferentie is een bewijs van de hoge kwaliteit en het succes van het evenement. eu-LISA was actief betrokken bij de bijdrage tot de organisatie van nog eens negen grote evenementen voor bewustmaking in samenwerking met het Estse EU-voorzitterschap over de verantwoordelijkheden van het Agentschap. eu-LISA heeft ook een breed proces gelanceerd ter actualisering van meerjarige externe communicatie- en informatiestrategie, dat in maart 2017 werd goedgekeurd door zijn raad van bestuur.</p>
3	<p>Inspanningen om de systemen van Justitie en Binnenlandse Zaken afgestemd te houden op veranderende politieke prioriteiten en onverwachte gebeurtenissen. (26);</p>		<p>Het Agentschap verwelkomt het positieve oordeel van het Europees Parlement met betrekking tot zijn inspanningen om de systemen van Justitie en Binnenlandse Zaken afgestemd te houden op veranderende politieke prioriteiten en onverwachte gebeurtenissen (punt 26 van het verslag inzake kwijting voor het Agentschap). eu-LISA zal zijn inspanningen in dit opzicht voortzetten. Flexibiliteit zekerstellen om onvoorspelbare variaties in gebruik van IT-systemen en/of vraag naar ruimere gebruiksmogelijkheden op te vangen vereist investering in moderne, schaalbare technologieën en infrastructuur. Als een expertisecentrum in de levering van IT-diensten heeft eu-LISA zijn inspanningen voor een dergelijke investering voortgezet sinds het het beheer van zijn huidige IT-systemen heeft overgenomen. Bovendien blijft het Agentschap in contact met belanghebbenden om te zorgen voor volledige kennis van zaken bij de ontwikkeling van prioriteiten, in het bijzonder in zijn diverse bestuursstructuren. Het betreft ook proactief andere relevante partijen — bijvoorbeeld door organisatie van regelmatige ronde tafels met de branche die op eerlijke en transparante wijze zorgen voor bewustzijn van de stand van de techniek, en snellere reacties op wijzigingsverzoeken mogelijk maken.</p>

B) Overige zaken die als verbeteringen kunnen worden aangemerkt. Inzake de kwijting 2015 zijn de volgende punten verwelkomd:			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
			<p>De snelle reactiemogelijkheid is te zien aan de ingevoerde wijzigingen en upgrades van de afgelopen jaren. Na mededeling COM (2016) 205 van de Europese Commissie aan het Europees Parlement en de Raad en de oproep van de Commissie om een automatisch identificatiesysteem voor vingerafdrukken te ontwikkelen (AFIS) voor SIS II, heeft eu-LISA zich onmiddellijk samen met de lidstaten voor een dergelijke ontwikkeling ingezet. Inspanningen voor implementatie worden voortgezet met het oog op de inbedrijfstelling in maart 2018, waarmee een belangrijke leemte in de huidige systeemcapaciteit wordt opgevuld overeenkomstig een aangegeven politieke prioriteit. De in 2016 doorgevoerde VIS-upgrades omvatten de implementatie van procedurele Schengen-werkstromen inzake overleg/kennisgeving in VIS-mail 2 in januari 2016, en het systeem was in staat tot volledige verwerking van biometrisch-ondersteunde visumafgifte en controles bij buitengrenzen na voltooiing van de globale uitrol in november 2015. Na de aanzienlijke toename in gebruik van Eurodac in 2015 zijn de gebruiksniveaus hoog gebleven en het systeem kan dit nog steeds goed aan. Vooruitkijkend naar de geplande systeemherschikking heeft het Agentschap met zijn technische deskundigheid en kennis besprekingen ondersteund. Met name heeft het voorzien in gedetailleerde studies over mogelijke opname van gescande documenten in het systeem en het mogelijke gebruik van gezichtsopnamen.</p> <p>Ontwikkelingsprojecten die dwars door alle systemen lopen, zijn met name relevant in het kader van het verzekeren van alertheid bij externe veranderingen. Zij profiteren vaak van de consolidatie van systeembeheer op een enkele locatie om het delen van middelen in alle systemen mogelijk te maken in de mate waarin dit zinvol is en is toegestaan door de verordening. Het Agentschap blijft werken aan zijn gemeenschappelijk gedeelde infrastructuurproject, dat het mogelijk moet maken om bepaalde infrastructurele elementen te delen. Aangezien reservecapaciteit niet noodzakelijkerwijs wordt toegewezen op een systeemspecifieke wijze kan het Agentschap op een kostenefficiënte manier voorbereid zijn op onverwachte gebeurtenissen. Inspanningen voor de interoperabiliteit van systemen die voor de komende jaren wordt voorzien, zullen verdere verbeteringen brengen. Interoperabiliteitsoplossingen zoals het Europese zoekportaal zullen het Agentschap in staat stellen om snellere veranderingen aan te brengen in systeemwijzigingen die makkelijker door lidstaten kunnen worden doorgevoerd met minder omvangrijke IT-ontwikkeling en testinspanningen dan op dit moment het geval is. Toevoeging van</p>

B) Overige zaken die als verbeteringen kunnen worden aangemerkt. Inzake de kwijting 2015 zijn de volgende punten verwelkomd:			
Nummer	Vraag	Toelichting	Antwoord
			<p>nieuwe systemen aan het IT-ecosysteem moet ook makkelijker zijn.</p> <p>De tweede doelstelling van de meerjarige strategie van het Agentschap is om een Europees ICT-expertisecentrum en dienstverlener te worden. Dit betekent onvermijdelijk continue samenwerking met de alle belanghebbenden en configuratie van operaties en technologie om snelle reacties op verzoeken te garanderen. Dergelijke werkzaamheden behoren sinds 2014 tot het aandachtsgebied. Derhalve zal het Agentschap zich bewust blijven van veranderende politieke prioriteiten, zo snel mogelijk kennis nemen van onverwachte invloedrijke gebeurtenissen en in de toekomst in staat zijn passend te reageren.</p>
4	<p>Informatie over het uitvoeringsniveau van de begroting (in 2015 was het hoger dan 99 % voor zowel vastleggings- als betalingskredieten (LIBE 3));</p>		<p>Het uitvoeringsniveau van de begroting was 98 % voor vastleggings- en betalingskredieten in 2016, en 100 % in 2017.</p>

Deel II (b). Externe evaluaties

Tijdens de redactie van dit verslag (januari 2017) is het Agentschap voorwerp geweest van een externe evaluatie overeenkomstig artikel 31 van Verordening (EU) nr. 1077/2011.

Daarbij is onderzocht op welke manier eu-LISA zijn mandaat, zoals vermeld in de oprichtingsverordening van het Agentschap, ten uitvoer legt. Hierbij is gekeken naar vier gebieden: efficiëntie, effectiviteit, toegevoegde waarde en samenhang. Er is tevens onderzocht welke bijdrage het Agentschap levert aan het creëren van een gecoördineerde, effectieve en coherente IT-omgeving voor het beheer van grootschalige IT-systemen ter ondersteuning van de tenuitvoerlegging van JBZ-beleid.

De evaluatie vond in 2016 plaats en concludeerde dat het Agentschap zijn mandaat doeltreffend volbrengt. In de evaluatie worden tevens suggesties gedaan voor manieren om de activiteiten van het Agentschap te verbeteren en worden mogelijkheden voorgesteld om zijn mandaat uit te breiden.

Geselecteerde hoogtepunten uit de evaluatie:

- Over het algemeen heeft het Agentschap zijn doel bereikt om op effectieve wijze zorg te dragen voor het operationele beheer van de drie IT-systemen die hem zijn toevertrouwd.
- Hoewel de organisatorische opzet en interne processen nog in ontwikkeling zijn, zijn deze naar behoren gestructureerd en beschreven. Het Agentschap heeft tevens manieren kunnen vinden om de toegewezen taken uit te voeren. Dit is met name naar voren gekomen in de casestudy's van projecten (bijv. het proefproject voor slimme grenzen en de studies over gemeenschappelijke gedeelde diensten).
- Over het algemeen is het Agentschap erin geslaagd de duidelijke toewijzing van rollen en verantwoordelijkheden op Europees en nationaal niveau, met betrekking tot de kerntaak van beheer van grootschalige IT-systemen, in acht te nemen.
- De activiteiten van eu-LISA zijn over het algemeen goed afgestemd op de toepasselijke JBZ-beleidskaders en -strategieën.
- Door het vaststellen van een strategie voor de omgang met uiteenlopende belanghebbenden heeft het Agentschap een coherente strategie voor structurele samenwerking ontwikkeld.
- De oprichting van een enkele beheersautoriteit, die het operationele beheer van de drie IT-systemen voor haar rekening neemt, creëert inherent veel toegevoegde waarde, aangezien het Agentschap hierdoor zijn taken effectiever en efficiënter kan uitvoeren. De uiteindelijk toegevoegde waarde van eu-LISA is logischerwijs in grote mate afhankelijk van zijn vermogen om zijn kerntaken op effectieve en efficiënte wijze uit te voeren.
- Over het algemeen werd in de evaluatie positieve feedback gegeven op de mate van betrokkenheid van en communicatie met nationale belanghebbenden.

In het evaluatieverslag werden 65 aanbevelingen gedaan. Gekeken werd naar mogelijke verbeteringen met betrekking tot de huidige taken van het Agentschap evenals naar de mogelijkheid van uitbreiding van zijn mandaat om zijn toegevoegde waarde te vergroten, daarbij rekening houdend met mogelijke toekomstige behoeften van de EU en de lidstaten.

Iedere aanbeveling had een rating (Cruciaal, Erg belangrijk, Belangrijk, Minder belangrijk), die werd toegekend met het oog op noodzaak en tijd van uitvoering. De effecten van de aanbevelingen zijn ook geanalyseerd vanuit financieel, juridisch en organisatorisch perspectief.

In dit opzicht zijn de aanbevelingen in twee grote groepen verdeeld:

- aanbevelingen met juridische effecten (in totaal 11 aanbevelingen);
- aanbevelingen met organisatorische en/of financiële effecten (in totaal 54 aanbevelingen).

Aanbevelingen in de tweede groep werden verder onderverdeeld naar:

- 7 Cruciaal;
- 10 Erg belangrijk;
- 30 Belangrijk;
- 7 Minder belangrijk.

De aanbevelingen met organisatorische en/of financiële effecten die voortvloeien uit de externe evaluatie van het Agentschap zijn adequaat opgevolgd met een actieplan. In maart 2017 heeft de raad van bestuur het actieplan goedgekeurd en in november 2017 werd verslag gedaan van de uitvoeringsstatus.

Deel III. Beoordeling van de effectiviteit van de systemen voor interne controle

3.1. Risicobeheer

Het Agentschap volgt een veelomvattend kader voor risicobeheer dat op jaarbasis bestaat uit het inventariseren van risico's, het beoordelen en prioriteren van risico's en het houden van een workshop over de beheersing van bedrijfsrisico's in het vierde kwartaal van elk jaar. In de workshop worden de risico-eigenaren en strategieën en reacties op de risico's bepaald. Het resultaat wordt gedocumenteerd in het jaarlijkse risicoreactieplan, dat geldig is tot de workshop over risicobeheersing in het volgende jaar; hierin worden ook details opgenomen voor uitwisseling op het gebied van risicobewaking tussen de risico-eigenaren en de EPMO.

Voor het jaar 2017 zijn in vier bedrijfsrisico's geïdentificeerd en in het risicoreactieplan van het Agentschap behandeld. De risico's hielden verband met mogelijke valkuilen in het project voor de verbouwing van de locatie in Straatsburg, die de gewenste resultaten in gevaar zouden kunnen brengen; tekort aan voldoende statutair personeel, hetgeen een negatief effect zou kunnen hebben op het behalen van de toegewezen taken door het Agentschap of zelfs kan leiden tot niet-naleving; gebrek aan 24/7 beschikbaarheid van bedrijfsdiensten; en de geschiktheid van de Slimme Grenzen-delegatieovereenkomst.

Voor deze risico's werden met de aangewezen risico-eigenaren zeven afzonderlijke risicomaatregelen opgezet, waarvan er 3 ten uitvoer zijn gelegd om de geïdentificeerde risico's en hun gevolgen voor de organisatie voldoende te beperken. Het verhuisplan voor de locatie in Straatsburg werd op 10 augustus 2017 voltooid zonder problemen voor de continuïteit van de bedrijfsvoering. Teneinde het risico aangaande de 24/7 beschikbaarheid van bedrijfsdiensten zo klein mogelijk te houden is met de externe dienstverlener onderhandeld over langere werktijden voor personeel 'intra muros'. Ten aanzien van slimme grenzen is met de officiële kennisgeving aan de uitvoerend directeur van 10 augustus 2017 van DG Migratie en Binnenlandse Zaken E1 de ontvangst bevestigd van het door eu-LISA opgestelde eindverslag. Zie bijlage VII voor details over de vier belangrijkste bedrijfsrisico's.

3.2. Naleving en effectiviteit van de internecontrole-normen

Alle 16 goedgekeurde internecontrole-normen van eu-LISA zijn toegepast op de taken in zijn programmeringsdocument (PD) 2017-2019, en zijn op evenwichtige wijze geïntegreerd. In 2017 zijn de 16 internecontrole-normen verder uitgewerkt tot 125 afzonderlijke ICN-maatregelen, die zijn toegewezen aan toepasselijke personeelsleden binnen de organisatie. Gelet op de maatregelen die in 2017 genomen zijn om naleving van de ICN's van het Agentschap te bereiken en vast te houden, kan worden vastgesteld dat er bij eu-LISA sprake is van een goed ontwikkelde interne controle. Er zijn een aantal maatregelen uitgevoerd, die wijzen op het streven naar en toepassen van goed beheer door eu-LISA. Voor 2018 zullen de omvang en de reikwijdte van de nalevingsmaatregelen worden bijgewerkt op basis van het advies van de ordonnateur, alsmede op basis van de resultaten van gezamenlijke vergaderingen van de coördinator voor interne controle en managers en personeelsleden van eu-LISA met functies op het gebied van ICN'S.

Om de efficiënte en effectieve tenuitvoerlegging van de ICN's bij eu-LISA te ondersteunen, is de functie van coördinator voor interne controle ingesteld, die niet alleen fungeert als een centraal punt voor het verstrekken van informatie en voorlichting, maar tevens capaciteit biedt op het gebied van bewaking en verslaglegging. Ieder half jaar hebben managers en personeelsleden met ICN-taken bewakingsactiviteiten uitgevoerd. Op basis daarvan heeft de coördinator voor interne controle in 2017 doorlopend verantwoording afgelegd aan de uitvoerend directeur over de stand van zaken en de vooruitgang van de naleving van ICN's.

Bovendien heeft de coördinator voor interne controle de algehele effectiviteit en doelmatigheid van het systeem voor interne controle beoordeeld. Daartoe zijn uit het register van ICN's van eu-LISA (waarin de status van elke afzonderlijke maatregel verband houdend met de tenuitvoerlegging ervan wordt gedocumenteerd) de benodigde gegevens opgehaald en samengevat in een verslag dat ter informatie is toegestuurd aan de raad van bestuur. Zie bijlage VII voor details over de tenuitvoerlegging van de ICN's.

Deel IV. Betrouwbaarheidsverklaring

4.1. Beoordeling van de bouwstenen van betrouwbaarheid

De bouwstenen van betrouwbaarheid vormen het fundament voor de redelijke zekerheid waarvan de ordonnateur getuigt in zijn/haar betrouwbaarheidsverklaring bij het jaarverslag. Deze worden hieronder beschreven.

Bouwsteen 1: Beoordeling door het management

Beoordeling door het management

Het management van het Agentschap heeft redelijke zekerheid dat in het algemeen passende controles plaatsvinden en dat deze werken zoals bedoeld; risico's worden naar behoren bewaakt en ingeperkt, en noodzakelijke verbeteringen en versterkingen worden ten uitvoer gelegd.

Voorts erkent het management van het Agentschap dat het doelmatigheidsniveau van de internecontroleomgeving hoog moet blijven en dat bestaande interne controles permanent moeten worden beoordeeld en versterkt om volledige overeenstemming met de voorschriften van de 16 goedgekeurde internecontrole-normen te bereiken en te behouden en om te waarborgen dat de doelstellingen in het enkelvoudig programmeringsdocument van het Agentschap worden verwezenlijkt.

Register van uitzonderingen

Het Agentschap heeft sinds 2013 een procedure voor de registratie van uitzonderingen. Begin 2015 is een formele procedure goedgekeurd voor de registratie en het beheer van uitzonderingen. Hiermee wordt beoogd adequate regelingen in te voeren om ervoor te zorgen dat uitzonderlijke omstandigheden van significante gevallen van schrappingen van controles of afwijkingen van het vastgelegde regelgevingskader goed worden toegelicht, geregistreerd en vastgelegd overeenkomstig het transparantiebeginsel. Een uitzondering moet op het juiste niveau worden gedocumenteerd, gemotiveerd en goedgekeurd voordat actie wordt ondernomen.

In 2017 werden 36 uitzonderingen en gevallen van niet-naleving van de vastgestelde procedures geregistreerd. De ordonnateur heeft bepaald dat er voor dergelijke uitzonderingen of gevallen van niet-naleving geen formeel voorbehoud in de betrouwbaarheidsverklaring op basis van materialiteit nodig is. In het licht van de meest recente auditbevindingen zal echter een analyse van onderliggende oorzaken worden uitgevoerd om vast te stellen waarom de uitzonderingsprocedure niet altijd is gevolgd. Op grond van deze resultaten zal snel actie worden ondernomen. De streefdatum is juni 2018.

Bouwsteen 2: Resultaten van externe controle³⁴

Oordeel van de IAS

Definitief auditverslag van controles van de procedure voor het plaatsen van opdrachten

De IAS concludeert dat de controles van de procedures voor het plaatsen van opdrachten in eu-LISA de belangrijkste operationele doelstellingen van het Agentschap ondersteunen (zoals de ononderbroken werking 24 uur per dag en 7 dagen per week van de grootschalige IT-systemen onder zijn beheer). De IAS constateerde echter aanzienlijke tekortkomingen die het gezonde financiële beheer en de naleving van de procedurele voorschriften kunnen beïnvloeden.

---

³⁴ Op het moment dat dit verslag werd opgesteld waren de resultaten van de externe controle nog niet beschikbaar.

In dit verband heeft de IAS twee *zeer belangrijke* problemen vastgesteld die samenhangen met de raming van de contractwaarde en de definitie en documentatie van de essentiële controles tijdens de gehele aanbestedingsprocedure. De IAS heeft ook drie *belangrijke* bevindingen vastgesteld.

Het Agentschap heeft in overleg met de IAS **een actieplan opgezet** waarin de bevindingen en aanbevelingen van de audits aan de orde worden gesteld.

Oordeel van de Rekenkamer (auditverslag over rekeningen 2016)

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen:

Naar het oordeel van de Rekenkamer geeft de jaarrekening van het Agentschap **op alle materiële punten een getrouw beeld** van zijn financiële situatie per 31 december 2016 en van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen in het op die datum afgesloten jaar, overeenkomstig de bepalingen van zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels.

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Naar het oordeel van de Rekenkamer zijn de onderliggende verrichtingen bij de jaarrekening betreffende het per 31 december 2016 afgesloten begrotingsjaar **op alle materiële punten wettig en regelmatig**.

Bouwsteen 3: Follow-up van voorbehoud uit vorige verslagperiodes

De betrouwbaarheidsverklaring van de ordonnateur in het jaarlijks activiteitenverslag voor 2016 bevatte geen voorbehoud.

Conclusie

Op basis van deel II en deel III hierboven kan worden geconcludeerd dat er geen significante tekortkomingen in de interne controles zijn vastgesteld die gevolgen zouden kunnen hebben voor de betrouwbaarheidsverklaring.

4.2. Voorbehouden (indien van toepassing)

Gebaseerd op de hierboven verstrekte informatie heeft de ordonnateur geen voorbehouden gemaakt.

4.3. Algemene conclusies over de zekerheid

Ik, ondergetekende, Krum Garkov, uitvoerend directeur van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA),

In mijn hoedanigheid van ordonnateur,

Verklaar dat de informatie in dit verslag een waar en eerlijk beeld schetst van de activiteiten van het Agentschap in 2017.

Ik verklaar dat ik de redelijke zekerheid heb dat de aan de beschreven activiteiten toegewezen middelen voor het beoogde doel en in overeenstemming met de beginselen van goed financieel beheer zijn toegepast, en dat de ingestelde controleprocedures de nodige garantie bieden voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen.

Deze redelijke zekerheid is gebaseerd op mijn eigen oordeel en op de informatie die mij ter beschikking staat, zoals de resultaten van de zelfevaluatie, de controles van de dienst Interne Audit, de controles van de interne auditdienst en van de Europese Rekenkamer.

Ik verklaar dat ik niet op de hoogte ben van enigerlei hier niet vermelde omstandigheid die de belangen van het Agentschap of zijn belanghebbenden zou kunnen schaden.

Tallinn,.....

..... (handtekening)

Krum GARKOV

BIJLAGEN

Bijlage I. Kernprestatie-indicatoren

KPI	Kernprestatie-indicator	Doelstelling	Daadwerkelijk 2017
1	Beveiliging: aantal geïdentificeerde kritieke tekortkomingen tijdens beveiligingstests	0	37
2	Beveiliging: aantal door gewaarborgde beveiligingscontroles geïdentificeerde beveiligingsrisico's	100 %	100 %
3	Eurodac: beschikbaarheid van het centrale systeem	99,99 % ^a	99,95 % ^b
4	Eurodac: reactietijd van het centrale systeem	99,45 %	99,90 %
5	Beschikbaarheid Wide Area Network (WAN) (voor SIS II- en VIS-systemen)	99,99 %	99,99 %
6	SIS II: beschikbaarheid van het centrale systeem	99,99 % ^a	99,82 % ^b
7	SIS II: reactietijd van het centrale systeem	99,50 %	99,66 %
8	VIS: beschikbaarheid van het centrale systeem	99,99 % ^a	99,92 % ^b
9	VIS: reactietijd van het centrale systeem	100 %	99,24 %
10	Annuleringspercentage van overgedragen betalingskredieten	< 5 %	2,12 %
11	Uitvoeringspercentage (%) voor begrotingsvastleggingen	95-99 %	100 %
12	Uitvoeringspercentage (%) van betalingen	> 95 %	100 %
13	HR: verhouding (%) tussen de administratieve middelen en de operationele middelen	Administratief: 20 %	17 %
		Operationeel: 70 %	72 %
14	Percentage betalingen dat werd voltooid binnen de wettelijke termijnen	90-100 %	93,78 %
15	Gemiddeld aantal vierkante meters kantoorruimte per VTE (m ²)	10 m ²	10,04 m ²
16	Tevredenheid van externe deelnemers aan cursussen van eu-LISA	> 3	4,48
17	Naleving inkoopplan van het Agentschap middels aanbesteding	0,5-1,5	0,28
18	Beheer aanbestedingsprojecten: % grote aanbestedingsprojecten dat op schema ligt	> 60 %	41 %
19	Klanttevredenheid: percentage (%) gebruikers in de lidstaten dat tevreden of zeer tevreden is met de algemene dienstverlening door de servicedesk van eu-LISA	> 80 %	94,45 % ^c
20	Percentage van de activiteiten in het jaarlijks werkprogramma dat voltooid is of op schema ligt	90 %	88,75 %
21	Prestaties helpdesk voor systemen van de lidstaten	> 80 %	90 % ^c
22	Projectbeheer: beoordeling van voltooide projecten op basis van de vastgelegde kwaliteits-/kosten-/tijdparameters	< 10 %	8,79 %
23	Percentage aanbevelingen van controles dat binnen de gestelde termijnen ten uitvoer is gelegd	80-100 %	50,0 %

24	HR: percentage dagen afwezigheid met en zonder medische verklaring in de verslagleggingsperiode	< 25 %	22 %
25	HR: jaarlijks percentage personeelsverloop	≤ 5 %	3,27 %
26	HR: prestatie-index voor het personeel	Afgeronde beoordelingen: 100 %	100 %
		Zwakke prestaties: < 5 %	0 %
		Topprestaties: > 10 %	76 %
27	HR: mate van betrokkenheid bij personeel	≥ 80 %	88 %
28	Externe communicatie: online zichtbaarheid van eu-LISA ^d	Unieke bezoekers: open	61 489
		Gemiddelde lengte van het bezoek: open	3 minuten, 44 seconden
		Bounce-rate (bezoeker vertrekt na één pagina bekeken te hebben): open	38 %
		Acties per bezoek (gemiddeld): open	3,5

^a De doelstelling voor de beschikbaarheid van systemen wordt niet nauwkeurig gedefinieerd in de rechtsinstrumenten die de basis van de systemen vormen. De doelstelling van 99,99 % is door het Agentschap vastgesteld, rekening houdend met het feit dat de door het Agentschap beheerde systemen als systemen met een hoge beschikbaarheid zijn gedefinieerd.

^b De daadwerkelijke beschikbaarheid van de systemen omvat tijd voor overschakelen en terugschakelen, in het geval van gepland onderhoud.

^c Gegevens uit 2016 Op het moment dat dit verslag is opgesteld worden de gegevens voor 2017 nog verzameld.

^d Vanwege een technische storing bij de hosting dienstverlener van eu-LISA op 3 mei 2017, werden geen statistische gegevens geregistreerd of opgeslagen tussen 4 mei en 7 augustus, toen de dienst hersteld was. Er wordt nu toezicht gehouden op deze dienst. Om deze reden moeten de gepresenteerde gegevens niet worden gebruikt als ijkpunt voor eerder verzamelde gegevens, omdat iets meer dan 3 maanden aan gegevens ontbreken.

Bijlage II. Statistieken betreffende het financiële beheer

1. Oorspronkelijke begroting, overdrachten en gewijzigde begrotingen

De onderstaande tabel geeft een overzicht per hoofdstuk van de interne overschrijvingen van het Agentschap voor C1-middelen in 2017. Er waren twee wijzigingen in de begroting noodzakelijk. En deze werden doorgevoerd.

Begrotingshoofdstuk	Vastleggingskredieten				Betalingskredieten			
	Oorspronkelijke begroting	Overdrachten	Gewijzigde begroting	Definitieve begroting	Oorspronkelijke begroting	Overdrachten	Gewijzigde begroting	Definitieve begroting
TITEL 1 – PERSONEELSGEGAVEN	17.133.700,00	-13.623,36		16.120.076,64	16.133.700,00	-13.623,36		16.120.076,64
A-11 Salarissen en toelagen	14.633.210,00	-416.528,47		14.216.681,53	14.633.210,00	-416.528,47		14.216.681,53
A-12 Uitgaven in verband met aanwerving	122.250,00	-8.854,92		113.395,08	122.250,00	-8.854,92		113.395,08
A-13 Dienstreizen	330.000,00	136.000,00		466.000,00	330.000,00	136.000,00		466.000,00
A-14 Sociale en medische infrastructuur	602.740,00	158.333,00		761.073,00	602.740,00	158.333,00		761.073,00
A-15 Opleiding voor personeel	445.500,00	117.427,03		562.927,03	445.500,00	117.427,03		562.927,03
TITEL 2 – INFRASTRUCTUUR EN HUISHOUDLIJKE UITGAVEN	8.382.400,00	1.111.406,81		9.493.806,81	8.382.400,00	1.111.406,81		9.493.806,81
A-20 Uitgaven voor gebouwen en bijkomende kosten	1.412.500,00	-626.554,99		785.945,01	1.412.500,00	-626.554,99		785.945,01
A-21 Informatie- en communicatie technologie	1.500.000,00	269.542,18		1.769.542,18	1.500.000,00	269.542,18		1.769.542,18
A-22 Roerende zaken en bijkomende kosten	420.000,00	-324.728,26		95.271,74	420.000,00	-324.728,26		95.271,74
A-23 Lopende administratieve uitgaven	345.000,00	623.853,26		968.853,26	345.000,00	623.853,26		968.853,26
A-24 Porto	30.000,00	2.885,81		32.885,81	30.000,00	2.885,81		32.885,81
A-25 Raad van bestuur	491.900,00	-225.834,00		266.066,00	491.900,00	-225.834,00		266.066,00
A-26 Informatie en publicatie	1.233.000,00	58.628,41		1.291.628,41	1.233.000,00	58.628,41		1.291.628,41
A-27 Administratieve ondersteuning door derden	1.650.000,00	2.023.788,84		3.673.788,84	1.650.000,00	2.023.788,84		3.673.788,84
A-28 Beveiliging	1.300.000,00	-690.174,44		609.825,56	1.300.000,00	-690.174,44		609.825,56
Titel 3 – OPERATIONELE UITGAVEN	128.818.100,00	-1.097.783,45		127.720.316,55	128.818.100,00	-1.097.783,45	-85.600.000,00	42.120.316,55
B3-0 Gedeelde systeeminfrastructuur (kernsystemen)	8.701.300,00	445.809,19		9.147.109,19	9.050.000,00	487.092,16	-2.500.000,00	7.037.092,16
B3-1 SIS II	6.825.000,00	-371.767,78		6.453.232,22	6.500.000,00	9.233.758,55	-3.000.000,00	12.733.758,55
B3-2 VIS/BMS	34.505.000,00	739.005,33		35.244.005,33	35.000.000,00	-11.257.977,54	-8.000.000,00	15.742.022,46
B3-3 Eurodac	19.570.000,00	-965.000,00		18.605.000,00	18.570.000,00	802.842,75	-16.580.000,00	2.792.842,75
B3-4 Inreis-uitreisstelsel	54.520.000,00			54.520.000,00	54.520.000,00		-54.520.000,00	0,00
B3-6 Door externen geleverde ondersteuning van de diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	3.518.800,00	-850.785,20		2.668.014,80	4.000.100,00	-161.604,29	-1.000.000,00	2.838.495,71
B3-7 Adviesgroep	428.000,00	-57.461,91		370.538,09	428.000,00	-93.616,42		334.383,58
B3-8 Direct aan operationele werkzaamheden en gerelateerde training	750.000,00	-37.583,08		712.416,92	750.000,00	-108.278,66		641.721,34
TOTAAL	153.334.200,00	0,00		153.334.200,00	153.334.200,00	0,00	-85.600.000,00	67.734.200,00

2. Uitvoering van de begroting van het jaar (financieringsbron C1)

Voor wat betreft de kredieten voor 2017 (financieringsbron C1) heeft het Agentschap een hoge bestedingsgraad bereikt: 100 % bij zowel vastleggings- als betalingskredieten, met inachtneming van de automatische overdracht van kredieten.

BEGROTINGSTITEL	VASTLEGGINGEN (C1)			BETALINGEN (C1)		
	Begroot	Besteed	%	Begroot	Besteed	%
Titel 1 – Personeelsuitgaven	16.120.076,64	16.120.076,64	100,0 %	16.120.076,64	16.120.076,64	100,0 %
<i>waarvan uitgevoerd</i>		16.120.076,64	100,0 %		15.681.259,13	97,3 %
<i>waarvan automatische overdracht</i>		-			438.817,51	2,7 %
Titel 2 – Infrastructuur en huishoudelijke uitgaven	9.493.806,81	9.493.806,81	100,0 %	9.493.806,81	9.493.806,81	100,0 %
<i>waarvan uitgevoerd</i>		9.493.806,81	100,0 %		4.198.841,10	44,2 %
<i>waarvan automatische overdracht</i>		-	-		5.294.965,71	55,8 %
Titel 3 – Operationele uitgaven	127.720.316,55	127.720.316,55	100,0 %	42.120.316,55	42.120.316,55	100,0 %
TOTAAL EUR	153.334.200,00	153.334.200,00	100,0 %	67.734.200,00	67.734.200,00	100,0 %
<i>waarvan uitgevoerd</i>		153.334.200,00	100,0 %		62.000.416,78	91,5 %
<i>waarvan overgedragen</i>		-			5.733.783,22	8,5 %

3. Uitvoering van de begroting voor andere financieringsbronnen

Naast de begroting van het jaar (financieringsbron C1) heeft het Agentschap de volgende kredieten besteed:

- kredieten uit interne bestemmingsontvangsten (financieringsbron C4);
- kredieten uit overgedragen interne bestemmingsontvangsten (financieringsbron C5);
- overdrachten van vastleggingen (gedifferentieerd in titel 3 en niet-gedifferentieerd in titel 1 en 2) en de bijbehorende (uitsluitend niet-gedifferentieerde) betalingskredieten (financieringsbron C8);
- externe bestemmingsontvangsten als bijdragen van de geassocieerde landen overeenkomstig artikel 32, lid 1, onder b), van de oprichtingsverordening (financieringsbron Ro, enkel titel 3).

Begrotingstitel	Financieringsbron	Vastleggingen			Betalingen		
		Begroot	Besteed	% vastgelegd	Begroot	Besteed	% betaald
A-1 Personeelsuitgaven	C1	16.120.076,64	16.120.076,64	100,0 %	16.120.076,64	15.681.259,13	97,3 %
	C8	415.692,33	361.656,56	87,0 %	415.692,33	361.656,56	87,0 %
	Subtotaal	16.535.768,97	16.481.733,20	99,7 %	16.535.768,97	16.042.915,69	97,0 %
A-2 Infrastructuur en huishoudelijke uitgaven	C1	9.493.806,81	9.493.806,81	100,0 %	9.493.806,81	4.198.841,10	44,2 %
	C4	108.406,00	108.406,00	100,0 %	108.406,00	74.683,28	68,9 %
	C5	95.290,59	95.290,59	100,0 %	95.290,59	86.855,09	91,1 %
	C8	4.977.748,44	4.373.454,57	87,9 %	4.977.748,44	4.373.454,57	87,9 %
	Subtotaal	14.675.251,84	14.070.957,97	95,9 %	14.675.251,84	8.733.834,04	59,5 %
Bo-3 Operationele uitgaven	C1	127.720.316,55	127.720.316,55	100,0 %	42.120.316,55	42.120.316,55*	100,0 %
	C4	16.082,30	16.082,30	100,0 %	16.082,30	16.082,30	100,0 %
	C5	26.512,57	26.512,57	100,0 %	29.290,94	29.290,94	100,0 %

	C8	65.182.314,81	63.931.620,24	98,1 %	0,00		
	Ro	4.683.256,33	1.760.651,45	37,6 %	4.683.256,33	463.237,59	9,9 %
	Subtotaal	197.628.482,56	193.455.183,11	97,9 %	46.848.946,12	42.628.927,38	91,0 %
ALLE	TOTAAL	228.839.503,37	224.007.874,28	97,9 %	78.059.966,93	67.405.677,11	86,4 %

**Zie voor C1-betalingskredieten onder titel 3 ter waarde van 6 191 866,54 EUR de betaling van de vastleggingen voor het jaar. Het saldo, 35 928 450,01 EUR, is gebruikt om de vastleggingen uit voorgaande jaren te dekken.

4. Lijst van begrotingsoverdrachten

In 2017 werden conform artikel 27 van het financieel reglement van het Agentschap de volgende interne overdrachten uitgevoerd. De motivering van de overdrachten was te zorgen voor optimale begrotingstoeiwijzing van vastleggings- en betalingskredieten.

Begrotingsoverdrachten in 2017						
Nr. van begrotingsoverdracht	Referentie	Datum	Begrotingsonderdeel	Vastleggingskredieten	Betalingskredieten	
1	LIS.1334	09/02/2017	A02000 Uitgaven voor kantoren EE	-150.000,00	-150.000,00	
			A02220 Uitgaven voor documentatie en bibliotheek	5.500,00	5.500,00	
			A02330 Overige bedrijfskosten	-50.000,00	-50.000,00	
			A02331 Vergoedingen en kosten voor personeel	200.000,00	200.000,00	
			A02500 Vergaderingen van de raad van bestuur	-5.500,00	-5.500,00	
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	-100.000,00	-100.000,00	
			B03730 Overige vergaderingen en dienstreizen	100.000,00	100.000,00	
2	LIS.1338	09/03/2017	A02000 Uitgaven voor kantoren EE	-150.000,00	-150.000,00	
			A02010 Uitgaven voor kantoren FR	-200.000,00	-200.000,00	
			A02100 Informatie- en communicatietechnologie	-350.000,00	-350.000,00	
			A02320 Juridische kosten	85.000,00	85.000,00	
			A02331 Vergoedingen en kosten voor personeel	15.000,00	15.000,00	
			A02500 Vergaderingen van de raad van bestuur	-100.000,00	-100.000,00	
			A02700 Administratieve ondersteuning door derden	1.000.000,00	1.000.000,00	
			A02800 Organisatiebeveiliging	-300.000,00	-300.000,00	
3	LIS.1344	15/05/2017	A01190 Wegingen	-10.000,00	-10.000,00	
			A01201 Overige uitgaven	10.000,00	10.000,00	
			A02330 Overige bedrijfskosten	3.000,00	3.000,00	
			A02700 Ondersteunende diensten door derden	650.000,00	650.000,00	
			A02800 Organisatiebeveiliging	-200.000,00	-200.000,00	
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	-483.000,00	-483.000,00	
			B03730 Overige vergaderingen en reizen	30.000,00	30.000,00	
4	LIS.1346	08/06/2017	B03100 SIS II MWO	0,00	2.000.000,00	
			B03200 VIS/BMS MWO	0,00	-2.000.000,00	
5	LIS.1348	29/06/2017	A01184 Dagvergoedingen	46.460,00	46.460,00	
			A01190 Wegingen	-46.460,00	-46.460,00	
			A02200 Overige technische uitrusting en installaties	-1.500,00	-1.500,00	
			A02400 Porto	1.500,00	1.500,00	
			B03100 SIS II MWO	0,00	7.000.000,00	
			B03200 VIS/BMS MWO	0,00	-7.000.000,00	
			B03300 Eurodac MWO	0,00	-15.495,00	
			B03301 Eurodac overig	0,00	15.495,00	
6	LIS.1352	25/08/2017	A01124 Dagvergoeding	-7.000,00	-7.000,00	
			A01125 Maandelijkse vergoeding	18.000,00	18.000,00	
			A01130 Ziektekostenverzekering	-22.600,00	-22.600,00	
			A01141 Reiskosten voor jaarlijks verlof	-26.500,00	-26.500,00	
			A01182 Inrichtings- en overplaatsingsvergoeding	11.600,00	11.600,00	

Begrotingsoverdrachten in 2017					
Nr. van begrotingsoverdracht	Referentie	Datum	Begrotingsonderdeel	Vastleggingskredieten	Betalingskredieten
			A01201 Overige kosten	26.500,00	26.500,00
			A01301 Uitgaven voor dienstreizen	60.000,00	60.000,00
			A02030 Uitgaven voor kantoren BRUX	6.500,00	6.500,00
			A02100 Informatie- en communicatietechnologie	40.000,00	40.000,00
			A02200 Overige technische uitrusting en installaties	-66.500,00	-66.500,00
			A02210 Meubilair en kantoorinrichting	-40.000,00	-40.000,00
			A02510 Andere bijeenkomsten	15.100,00	15.100,00
			A02800 Organisatiebeveiliging	-15.100,00	-15.100,00
7	LIS.1356	21/09/2017	A01301 Uitgaven voor dienstreizen	40.000,00	40.000,00
			A01402 Europese school	187.000,00	187.000,00
			A01403 Maatschappelijke activiteiten	55.000,00	55.000,00
			A01500 Opleiding voor personeel	130.000,00	130.000,00
			A02030 Uitgaven voor kantoren BRUX	15.000,00	15.000,00
			A02100 Informatie- en communicatietechnologie	600.000,00	600.000,00
			A02400 Porto	5.000,00	5.000,00
			A02700 Ondersteunende diensten door derden	340.000,00	340.000,00
			B03100 SIS II MWO	-315.000,00	0,00
			B03200 VIS/BMS MWO	-1.402.000,00	-1.397.000,00
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	315.000,00	0,00
			B03730 Overige vergaderingen en reizen	25.000,00	25.000,00
			B03810 Training voor de lidstaten	5.000,00	0,00
8	LIS.1359	27/10/2017	A01100 Basissalarissen TF	-270.000,00	-270.000,00
			A01102 Kindertoelagen	-30.000,00	-30.000,00
			A01104 Ontheemdingstoelagen en toelagen voor verblijf in het buitenland TF	-80.000,00	-80.000,00
			A01110 Salarissen AC	270.000,00	270.000,00
			A01182 Inrichtings- en overplaatsingsvergoedingen	12.000,00	12.000,00
			A01183 Verhuiskosten	5.000,00	5.000,00
			A01190 Wegingen	80.000,00	80.000,00
			A01401 Vergoeding kinderopvang	-33.000,00	-33.000,00
			A01402 Europese school	46.000,00	46.000,00
			A02330 Overige bedrijfskosten	-2.170,00	-2.170,00
			A02331 Vergoedingen en kosten voor personeel	2.170,00	2.170,00
			B03200 VIS/BMS MWO	0,00	-80.000,00
			B03710 Adviesgroepen	-10.000,00	0,00
			B03800 Direct aan operationele werkzaamheden gerelateerde training	0,00	80.000,00
B03810 Training voor de lidstaten	10.000,00	0,00			
9	LIS.1362	27/11/2017	A01183 Verhuiskosten	2.310,00	2.310,00
			A01301 Uitgaven voor dienstreizen	15.000,00	15.000,00
			A01403 Maatschappelijke activiteiten	10.000,00	10.000,00
			A01500 Opleiding voor personeel	-12.310,00	-12.310,00
			A02320 Juridische kosten	65.870,00	65.870,00
			A02500 Vergaderingen van de raad van bestuur	-91.870,00	-91.870,00
			A02600 Informatie en publicatie	166.000,00	166.000,00
			A02700 Ondersteunende diensten door derden	26.000,00	26.000,00
			A02800 Organisatiebeveiliging	-150.000,00	-150.000,00
			B03000 Gedeelde systeeminfrastructuur (kernsystemen)	1.000.000,00	0,00
			B03001 Systeembeveiliging en bedrijfscontinuïteit	-20.000,00	-20.000,00
			B03100 SIS II MWO	0,00	1.500.000,00
			B03200 VIS/BMS MWO	0,00	-2.200.000,00

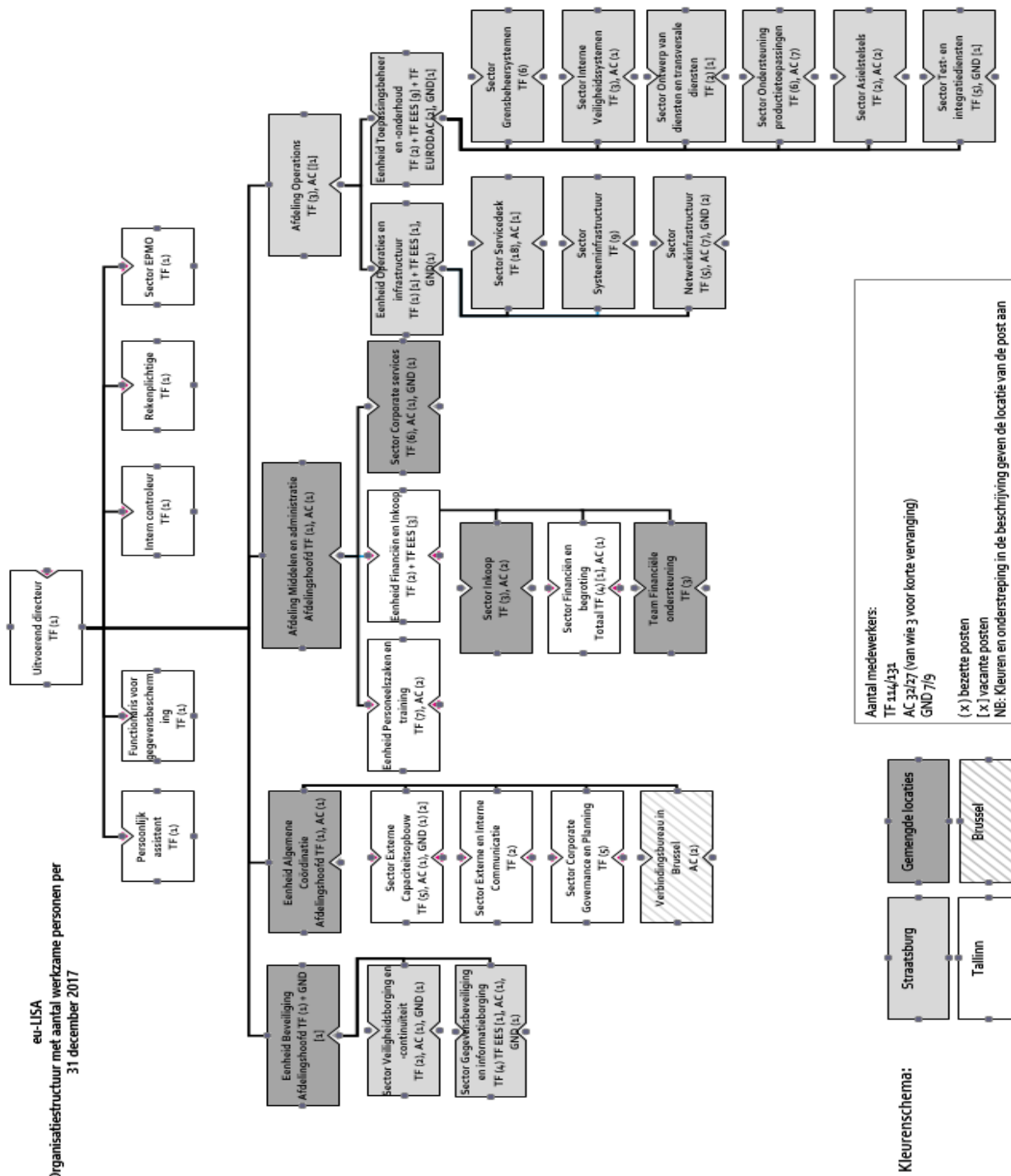
Begrotingsoverdrachten in 2017					
Nr. van begrotingsoverdacht	Referentie	Datum	Begrotingsonderdeel	Vastleggingskredieten	Betalingskredieten
			B03300 Eurodac MWO	-965.000,00	0,00
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	-55.200,00	669.000,00
			B03730 Overige vergaderingen en reizen	20.000,00	20.000,00
			B03800 Direct aan operationele werkzaamheden gerelateerde training	-10.800,00	0,00
10	LIS.136 6	15/12/20 17	A01100 Basissalarissen TF	-57.589,83	-57.589,83
			A01101 Kostwinnerstoelagen	-23.046,31	-23.046,31
			A01102 Kindertoelagen	-19.939,19	-19.939,19
			A01103 Toelagen voor schoolgaande kinderen	-53.794,61	-53.794,61
			A01104 Ontheemdingstoelage en toelage voor verblijf in het buitenland TF	-30.292,80	-30.292,80
			A01105 Overwerk, ploegendienst en oproepdienst TF	-2.814,22	-2.814,22
			A01110 Salarissen AC	-23.695,84	-23.695,84
			A01124 Dagvergoedingen	-629,90	-629,90
			A01125 Maandelijkse vergoedingen	-500,20	-500,20
			A01130 Ziektekostenverzekering	-39.397,82	-39.397,82
			A01131 Beroepsziekten- en ongevallenverzekering	-20.551,07	-20.551,07
			A01132 Werkloosheidsverzekering	-23.282,00	-23.282,00
			A01140 Geboortetoelage en uitkering bij overlijden	-1.010,14	-1.010,14
			A01141 Reiskosten voor jaarlijks verlof	-20.946,49	-20.946,49
			A01144 Overige vergoedingen	-6.063,82	-6.063,82
			A01181 Reiskosten (infunctietreding)	-2.508,21	-2.508,21
			A01182 Inrichtings- en overplaatsingsvergoeding	-9.562,86	-9.562,86
			A01183 Verhuiskosten	-6,96	-6,96
			A01184 Dagvergoedingen	-25.703,82	-25.703,82
			A01190 Wegingen	-8.002,38	-8.002,38
			A01201 Overige kosten	-1.230,00	-1.230,00
			A01301 Uitgaven voor dienstreizen	21.000,00	21.000,00
			A01402 Europese school	-93.940,00	-93.940,00
			A01403 Maatschappelijke activiteiten	-12.727,00	-12.727,00
			A01500 Opleiding voor personeel	-262,97	-262,97
			A02000 Uitgaven voor kantoren EE	-36.074,94	-36.074,94
			A02010 Uitgaven voor kantoren FR	-96.639,85	-96.639,85
			A02030 Uitgaven voor kantoren BRUX	-15.340,20	-15.340,20
			A02100 Informatie- en communicatietechnologie	-20.401,98	-20.401,98
			A02200 Overige technische uitrusting en installaties	-11.475,38	-11.475,38
			A02210 Meubilair en kantoornrichting	-203.859,88	-203.859,88
			A02220 Uitgaven voor documentatie en bibliotheek	-6.893,00	-6.893,00
			A02300 Kantoorbenodigdheden	-144,54	-144,54
			A02330 Overige bedrijfskosten	-10.416,21	-10.416,21
			A02331 Vergoedingen en kosten voor personeel	312.831,42	312.831,42
			A02400 Porto	-3.614,19	-3.614,19
			A02500 Vergaderingen van de raad van bestuur	-10.233,69	-10.233,69
			A02510 Andere bijeenkomsten	-33.330,31	-33.330,31
			A02600 Informatie en publicatie	-112.564,23	-112.564,23
			A02700 Ondersteunende diensten door derden	13.355,99	13.355,99
			A02800 Organisatiebeveiliging	-22.792,20	-22.792,20
			B03000 Gedeelde systeeminfrastructuur (kernsystemen)	0,00	675.900,00
			B03001 Instrumenten voor systeembeveiliging en bedrijfscontinuïteit	0,00	-135.033,72
B03100 SIS II MWO	0,00	-1.167.212,48			
B03200 VIS/BMS MWO	714.091,63	1.178.755,95			
B03300 Eurodac MWO	0,00	886.953,83			

Begrotingsoverdrachten in 2017					
Nr. van begrotingsoverdracht	Referentie	Datum	Begrotingsonderdeel	Vastleggingskredieten	Betalingskredieten
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	0,00	-242.784,29
			B03710 Adviesgroepen	0,00	-280.718,96
			B03730 Overige vergaderingen en reizen	0,00	-13.490,04
			B03800 Direct aan operationele werkzaamheden gerelateerde training	0,00	-48.977,62
			B03810 Training voor de lidstaten	0,00	-139.301,04
11	LIS.1370	20/12/2017	A01200 Reiskosten	-35.672,52	-35.672,52
			A01201 Overige kosten	-8.452,40	-8.452,40
			A02100 Informatie- en communicatietechnologie	-55,84	-55,84
			A02300 Kantoorbenodigdheden	-12.087,41	-12.087,41
			A02330 Overige bedrijfskosten	14.800,00	14.800,00
			A02600 Informatie en publicatie	5.192,64	5.192,64
			A02700 Ondersteunende diensten door derden	-5.567,15	-5.567,15
			A02800 Organisatiebeveiliging	-2.282,24	-2.282,24
			B03000 Gedeelde systeeminfrastructuur (kernsystemen)	-482.057,00	-16.464,12
			B03001 Systeembeveiliging en bedrijfscontinuïteit	-52.133,81	-17.310,00
			B03100 SIS II MWO	-56.767,78	-99.028,97
			B03200 VIS/BMS MWO	1.426.913,70	240.266,51
			B03300 Eurodac MWO	0,00	-84.111,08
			B03600 Door derden geleverde ondersteunende diensten direct gerelateerd aan kernsystemen	-527.585,20	-4.820,00
			B03710 Adviesgroepen	-222.461,91	25.762,53
			B03730 Overige vergaderingen en reizen	0,00	-169,95
			B03800 Direct aan operationele werkzaamheden gerelateerde training	-887,02	0,00
	B03810 Training voor de lidstaten	-40.896,06	0,00		
	LIS.1372	20/12/2017	B03200 VIS/BMS MWO	10.022,30	10.022,30
			B03810 Training voor de lidstaten	-10.022,30	-10.022,30

Bijlage III. Organisationschema

In 2017 bestond het personeelsbestand van eu-LISA uit 167 voltijds personeelsleden: 131 TF's, 27 AC's en 9 GND's. Vóór het einde van het jaar heeft het Agentschap 32 AC's geworven vanwege de nieuwe bedrijfsbehoeften die niet waren voorzien ten tijde van de personeelsplanning voor 2017.

Het organisationschema geeft de situatie op 31 december 2017 weer en toont zowel de afdelingen, eenheden en sectoren als de afzonderlijke posten die onder de uitvoerend directeur van eu-LISA ressorteren, met het bijbehorende aantal werkzame personen.

Bijlage IV. Personeelsformatie

Personeelsformatie 2017 van eu-LISA

De personeelsformatie 2017 bestond uit 131 posten voor tijdelijke functionarissen.

Categorie en rang	Personeelsformatie als goedgekeurd in het kader van de Uniebegroting voor 2017	
	Ambtenaren	TF's
AD 16	0	0
AD 15	0	1
AD 14	0	1
AD 13	0	2
AD 12	0	3
AD 11	0	4
AD 10	0	6
AD 9	0	10
AD 8	0	17
AD 7	0	17
AD 6	0	13
AD 5	0	14
Totaal AD	0	88
AST 11	0	0
AST 10	0	0
AST 9	0	1
AST 8	0	2
AST 7	0	3
AST 6	0	8
AST 5	0	12
AST 4	0	14
AST 3	0	3
AST 2	0	0
AST 1	0	0
Totaal AST	0	43
TOTAAL	0	131

Informatie over het instroomniveau voor elk type post: indicatieve tabel

In de onderstaande tabel is het niveau weergegeven waarop de belangrijkste door de Europese Commissie genoemde functies bij eu-LISA zijn vertegenwoordigd. De in het Agentschap gehanteerde functiebenamingen worden vermeld indien de terminologie van het Agentschap afwijkt van die van de Commissie. Er zij opgemerkt dat beginrangen die hoger zijn dan de rangen genoemd in artikel 53 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, toe te schrijven zijn aan de aanwervingen die in de opstartfase van het Agentschap hebben plaatsgevonden, toen in de personeelsformatie van eu-LISA hogere rangen werden toegewezen.

<i>Essentiële functies (voorbeelden — terminologie moet worden aangepast aan de functietitels van de verschillende agentschappen)</i>	<i>Type contract (ambtenaar, TF of AC)</i>	<i>Functiegroep (FG), rang bij aanwerving (of laagste rang tussen haakjes indien bekend)</i>	<i>Indicatie of de functie gewijd is aan administratieve ondersteuning of aan operaties (afhankelijk van definities gebruikt in de screeningmethode)</i>
<i>Afdelingshoofd — niveau 2</i>	TF	AD 12	Administratief/operationeel
<i>Eenheidshoofd — niveau 3</i>	TF	AD 9, AD 10	Administratief/operationeel
<i>Sectorhoofd — niveau 4</i>	TF, AC	AD 5, AD 7, AD 8, AD 9, AD 10, FG IV	Administratief/operationeel
<i>Senior functionaris</i>	TF	AD 8, AD 9	Administratief/operationeel
<i>Functionaris</i>	TF, AC	AD6, AD 7, AD 8, FG IV	Administratief/operationeel
<i>Junior functionaris</i>	TF, AC	AD 5, FG IV	Administratief/operationeel
<i>Senior assistent</i>	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>Junior assistent</i>	TF, AC	AST 2, AST 3, FG III	Administratief/operationeel
<i>hoofd afdeling Middelen en Administratie</i>	TF	AD 12	Administratie
<i>hoofd eenheid Personeelszaken en Opleiding</i>	TF	AD 9	Administratie
<i>hoofd eenheid Financiën en Inkoop</i>	TF	AD 10	Neutraal
<i>hoofd van IT</i>	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>secretariaatsmedewerker^a/assistent assistent van afdelingshoofd of van eenheidshoofd</i>	TF, AC	AST 3, FG III	Administratief/operationeel
<i>postmedewerker</i>	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>webmaster - redacteur</i>	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
<i>functionaris voor gegevensbescherming</i>	TF	AD 10	Administratie
<i>rekenplichtige</i>	TF	AD 9	Neutraal
<i>intern controleur</i>	TF	AD 9	Administratie/neutraal
<i>persoonlijke assistent van de uitvoerend directeur</i>	TF	AST 5 ^b	Administratie

^a De personeelsformatie van eu-LISA omvat geen posten voor secretariaats- of kantoormedewerkers. Bij de inwerkingtreding van het nieuwe personeelsstatuut op 1 januari 2014 besloot eu-LISA vast te houden aan de in de personeelsformatie goedgekeurde rangen en de taken uit te breiden van de assistenten die in dienst waren genomen in de rangen AST 2 en AST 3 in een bepaald vakgebied (HR, IT, enz.) of de administratieve assistenten. Tegelijkertijd voeren externe dienstverleners ('intra muros') indien nodig de secretariaatswerkzaamheden uit.

^b Deze beginrang is gecreëerd tijdens de oprichting van het Agentschap in 2012.

Resultaten van de benchmarking ten opzichte van het voorgaande jaar

De indicatieve tabel is verstrekt door de Europese Commissie. De definitieve tabel wordt toegevoegd op basis van de aanbeveling van de werkgroep inzake benchmarking.

Eind 2017 heeft eu-LISA zijn vierde benchmarking uitgevoerd overeenkomstig de door de administratiehoofden van de Europese agenticappen overeengekomen methode³⁵. De screening werd op alle posten van eu-LISA toegepast. De resultaten van deze screening worden in de onderstaande tabellen weergegeven.

Tabel 1. Resultaten van de benchmarking van eu-LISA in 2017 — personeelsleden

<i>Type baan (sub)categorie</i>	2016 (%)	2017 (%)
Administratieve ondersteuning en coördinatie	15,91	17
Administratieve ondersteuning	12,50	13
Coördinatie	3,41	3
Operationeel	73,28	72
Algemeen operationeel	60,74	58
Programmabeheer	4,53	6
Operationele coördinatie op hoogste niveau	8,01	8
Evaluatie en effectbeoordeling	0,00	0
Neutraal	10,81	11
Financiën	10,81	11
Controle	n.v.t.	n.v.t.

In 2017 heeft het Agentschap ook de posten bezet door de externe dienstverleners (het personeel 'intra muros') gescreend:

Tabel 2. Resultaten van de benchmarking van eu-LISA in 2017 — externe dienstverleners ('intra muros')

<i>Type baan (sub)categorie</i>	2016 (%)	2017 (%)
Administratieve ondersteuning en coördinatie	56,80	46,42
Administratieve ondersteuning	54,00	44,33
Coördinatie	2,80	2,09
Operationeel	39,20	47,16
Algemeen operationeel	31,60	37,01
Programmabeheer	5,60	7,16
Operationele coördinatie op hoogste niveau	2,00	1,49
Evaluatie en effectbeoordeling	n.v.t.	1,49
Neutraal	4,00	6,42
Financiën	4,00	6,42
Controle	n.v.t.	n.v.t.

³⁵ Methodologie voor de screening van banen bij agenticappen gevoegd bij het verslag van de vergadering van de hoofden van agenticappen van 16-17 oktober 2014.

Bijlage V. Personele en financiële middelen per activiteit

Conform ons actieplan volgend op de evaluatie van het Agentschap zal het activiteitengestuurd begroten voor eind 2019 worden ingevoerd.

In 2017 werd 83 % van de voltijdequivalenten (VTE) gebruikt voor operationele en gerelateerde aanbestedingsactiviteiten (127,7 miljoen EUR) en 17 % van de VTE's werd gebruikt voor algemene coördinatie en administratieve ondersteuning.

Bijlage VI. Lijst van aan lidstaten gegeven trainingen

De volledige lijst van cursussen systeemtraining die aan de lidstaten in 2017 zijn gegeven:

- Workshop: Eurodac-kwaliteit en -herschikking;
- Webinar: Schengenevaluatie (DK);
- Webinar: De resultaten van de SIS-architectstudie;
- Webinar: Schengenevaluatie (IS);
- Webinar: DCC;
- Training over SIS II/voor nieuwkomers: Personeelszaken (veldbezoek);
- Sirene-functionarissen — Niveau 1 (met Cepol);
- twee trainingssessies over VIS: Operationele training voor licht gevorderden — Incidentenbeheer/standaardverzoeken (L2);
- Schengenevaluatie — SIS II en Sirene (met Cepol);
- twee trainingssessies over SIS II: Operationele training voor licht gevorderden — Incidentenbeheer/standaardverzoeken (L2);
- Het faciliteren van illegale immigratie door georganiseerde misdaad (met Cepol);
- Eurodac: Operationele training voor licht gevorderden — Incidentenbeheer/standaardverzoeken (L2);
- Webinar: Schengenevaluatie (SE);
- Eurodac/SIS II: Bestrijding van facilitering van illegale immigratie;
- Webinar: Schengenevaluatie (PT);
- Webinars: Schengenevaluatie (HR);
- SIS II Nieuwkomersprogramma voor IE;
- 'Train the trainers' (TTT) — SIS II, VIS en Eurodac (met Cepol);
- Eurodac: Operationele training voor licht gevorderden (L2);
- VIS-gegevenskwaliteit;
- SIS II operationele training - Beginnersniveau (L1);
- Klassikale cursus: Technisch gebruik van VIS — TTT;
- Webinar: Schengenevaluatie (ES);
- Webinar: Schengenevaluatie (NO);
- Trainingssessie over SIS II: Operationele training — Niveau licht gevorderden (L2);
- Trainingssessie over SIS II: AFIS voor lidstaten — Technische aspecten;
- Trainingssessie SIS II voor Sirene (met Cepol);
- Webinar: Schengenevaluatie (UK);
- Trainingssessie over VIS: Operationele training — Beginnersniveau (L1);
- Webinar: VIS/BMS-basis;
- Webinar: Toelichting op DCC;
- Webinar: Overschakelen en terugschakelen;
- Sirene-functionarissen — Niveau 2 (met Cepol);
- Webinar: Toelichting begrip 'nationale kopie';
- Trainingssessie over SIS II: Operationele training — Gevorderd niveau (L3);
- Trainingssessie over SIS II: AFIS voor lidstaten — Beheersaspecten;
- Klassikale cursus: Technisch gebruik van Eurodac — TTT;
- aanvullend op geplande training, VIS voor nieuwkomers trainingssessies voor Bulgarije (BG) en Roemenië (RO).

Bijlage VII. Specifieke bijlage bij deel II

Externe evaluatie in overeenstemming met artikel 31 van de oprichtingsverordening van het Agentschap

Onafhankelijke externe evaluatie van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA)

Door de Europese Commissie en Ernst & Young

Samenvattingen

Maart 2016

1. Samenvatting (NL)

De externe evaluatie van 2015 (hierna "de evaluatie" genoemd) van het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) komt in een periode waarin Europa op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht te maken heeft met een grote instroom van migranten en een toename van het aantal asielaanvragen. Terwijl de lidstaten van de EU in samenwerking met de Europese Commissie proberen om deze migratiestromen onder controle te krijgen, staat de noodzaak van een soepele werking van de drie grootschalige IT-systemen, die hun werkzaamheden op het gebied van Binnenlandse Zaken ondersteunen (het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II), het visuminformatiesysteem (VIS) en het Eurodac-systeem), hoog op de agenda.

Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap zijn taken op effectieve wijze vervult. Omdat de EU-wetgever het Agentschap het beheer van de drie systemen heeft toevertrouwd, heeft het zijn middelen kunnen bundelen, voor synergieën kunnen zorgen en een consistentere aanpak kunnen hanteren. Het Agentschap heeft hiermee derhalve een bijdrage geleverd aan een beter gecoördineerde, doeltreffendere en meer coherente IT-omgeving. Desondanks zijn er enkele punten vastgesteld waarop het Agentschap zijn operationele beheer kan verbeteren. Bovendien heeft het evaluatieteam drie jaar na de oprichting van het Agentschap vastgesteld dat de taken die in de oprichtingsverordening en andere relevante rechtsinstrumenten aan eu-LISA zijn toevertrouwd wellicht herzien of uitgebreid moeten worden. Hierdoor zou het huidige mandaat van het Agentschap kunnen worden aangepast zodat het kan inspelen op de huidige uitdagingen op EU-niveau.

Hoofdconclusies van de evaluatie op de vier analysegebieden:

1.1. Doeltreffendheid

Het doel van dit criterium was te beoordelen in hoeverre eu-LISA zijn doelstellingen, zoals beschreven in de interventielogica, heeft bereikt.

Vraag 1.1. In hoeverre heeft eu-LISA effectief gezorgd voor het operationele beheer, de technische ontwikkeling, de beveiliging en de verbetering van de grootschalige IT-systemen op JBZ-gebied die aan het Agentschap zijn toevertrouwd?

Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap over het algemeen zijn doel heeft bereikt en effectief zorgt voor het operationele beheer van de drie IT-systemen die aan het Agentschap zijn toevertrouwd. Gebleken is dat het Agentschap zijn taken, zoals vastgelegd in zijn oprichtingsverordening en de geldende overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau (SLA's), met succes heeft vervuld, de aanpassingen aan het systeem correct heeft doorgevoerd en heeft voldaan aan de voorwaarden uit beste praktijken op het gebied van beveiliging en gegevensbescherming en beste praktijken uit de branche. Het Agentschap heeft bovendien alle benodigde

capaciteit vrijgemaakt en een passend organisatorisch kader ingesteld om de taken te kunnen uitvoeren in verband met de aanpassing van de systemen onder zijn verantwoordelijkheid vallen (ITIL v3, PRINCE 2, ISO 2700x). Tijdens de evaluatie zijn tevens mogelijkheden tot verbetering vastgesteld. De belangrijkste hiervan zijn:

- Wat betreft de implementatie van beste praktijken op het gebied van ITILv3 moet er nog werk worden verzet, hoewel het Agentschap op dit gebied lovenswaardige vooruitgang heeft geboekt (bijv. invoering van passende instrumenten voor projectmanagement, voor projecten zoals VIS Evolutions, TESTA-ng). Bij de evaluatie is bijvoorbeeld vastgesteld dat de bewaking van de prestaties van de geïmplementeerde IT-processen moet worden verbeterd en de reikwijdte van de prestatie-indicatoren, die momenteel enkel beperkt zijn tot bedrijfsprestaties, moet worden uitgebreid.
- Bij de evaluatie is tevens vastgesteld dat er sprake is van een risico voor de bedrijfscontinuïteit, omdat er geen uniek en transversaal ramherstelplan (DRP) en bedrijfscontinuïteitsplan (BCP) voorhanden is dat van toepassing is op alle drie systemen (bijv. personeel, faciliteiten, middelen, enz.). Het Agentschap heeft dit risico onderkend en aangepakt middels een project dat nog lopende was ten tijde van de evaluatieperiode.
- Op het gebied van capaciteitsbeheer heeft de evaluatie uitgewezen dat het Agentschap een controleproces moet ontwikkelen en formaliseren (zie dossier VIS Evolution), dat het in staat stelt om op basis van de door de systemen gegenereerde statistische gegevens en een prognose na te gaan welke behoeften de lidstaten hebben op dit gebied.
- Wat betreft de IT-veiligheid is uit de evaluatie gebleken dat er een crossfunctionele functie voor architectuurbeheer moet worden ingevoerd, die verantwoordelijk is voor het valideren van keuzes op het gebied van architectuur, het selecteren van de technologie voor de applicaties en de implementatie ervan op transversaal niveau, niet per afzonderlijk systeem. Er moet een gemeenschappelijke strategie en routekaart worden ingevoerd voor het verbeteren van de integratie van beginselen op het gebied van beveiligde architectuur in alle drie systemen om het aantal beveiligingsrisico's te verminderen.
- Wat betreft gegevensbescherming is uit de evaluatie gebleken dat er passende clausules voor gegevensbescherming moeten worden opgenomen in de overeenkomsten met externe contractanten. Bovendien heeft de evaluatie gewezen op de bestaande zorgen omtrent de productie van verslagen over gegevenskwaliteit en gegevensanalyseverslagen. Het is momenteel onduidelijk in welke mate het Agentschap toegang heeft tot de databases om deze verslagen op te stellen, aangezien het huidige rechtskader niet voorziet in een expliciet mandaat, met name met betrekking tot gegevensanalyseverslagen (d.w.z. het opstellen van verslagen door lidstaten waarin een analyse wordt gemaakt van de gegevens in de systemen). In de evaluatie wordt daarom aangegeven dat deze kwestie in een toekomstige aanpassing/hervorming van het huidige rechtskader moet worden opgehelderd.
- Wat betreft de verplichtingen van eu-LISA inzake de productie van documenten en verslagen moet het Agentschap de kwaliteitscontrole van de geleverde documenten/verslagen toepassen.

Vraag 1.2a. In hoeverre heeft eu-LISA het onderzoek op effectieve wijze bewaakt?

Het bewaken van de onderzoeksactiviteiten is beoordeeld als relevant en noodzakelijk voor de effectieve en efficiënte werking van het Agentschap en de ontwikkeling van de systemen. Het is nog te vroeg om in dit stadium al duidelijke effecten vast te stellen. Het Agentschap heeft het belang van het bewaken van onderzoek ingezien en onderkent in zijn werkprogramma voor 2015 dat er meer inspanningen moeten worden geleverd om de resultaten in het operationele beheer van de systemen te verwerken.

Uit de evaluatie is tevens gebleken dat er inspanningen moeten worden geleverd om op dit gebied synergieën met andere entiteiten tot stand te brengen, ook met de Europese Commissie.

Vraag 1.2b. In hoeverre heeft eu-LISA op effectieve wijze training verzorgd?

Sinds zijn oprichting heeft het Agentschap lovenswaardige inspanningen geleverd ten behoeven van robuuste trainingsactiviteiten die aansluiten op de behoeften van nationale autoriteiten, zowel op technisch als op praktisch gebied. Er wordt jaarlijks een trainingsstrategie uitgewerkt via de nationale contactpunten, die bestaan uit vertegenwoordigers van lidstaten.

Uit de evaluatie is gebleken dat er een betere afstemming op technische behoeften nodig is en dat in het kader hiervan met name de technische inhoud van de opleiding verbeterd moet worden. Dit zou gedeeltelijk verklaard kunnen worden door de passieve houding van relevante belanghebbenden (bijv. adviesgroep en leden van de nationale contactpunten) tijdens het uitwerken van de trainingsstrategie, ondanks de inspanningen van het Agentschap om hen te betrekken.

Vraag 1.2c. In hoeverre heeft het Agentschap op effectieve wijze zijn specifieke taken in verband met Eurodac kunnen vervullen en dan met name de taken in verband met het doorgeven, verzamelen en vergelijken van gegevens, alsmede de toegang tot en rechtzetting of verwijdering van gegevens?

Het Agentschap heeft zijn specifieke taken in verband met Eurodac effectief uitgevoerd. Sinds het in december 2012 begonnen is met zijn operationele taken, zijn processen en procedures ingevoerd om de effectieve doorgifte van gegevens en de vergelijkbaarheid van de door de lidstaten aangeleverde vingerafdrukken te waarborgen.

Vraag 1.3 In hoeverre is eu-LISA erin geslaagd de nieuwe taken die hem zijn toevertrouwd te vervullen?

Het Agentschap heeft aangetoond de nieuwe taken die hem zijn toevertrouwd, te kunnen vervullen. Met betrekking tot DubliNet en VISION heeft het Agentschap de integratie en het beheer van operationele taken effectief gewaarborgd. Hoewel het hierin is geslaagd, bestaat er momenteel geen formele verslaglegging van het effect van deze taak op de middelen van het Agentschap. Dit dient in de toekomst te worden onderzocht.

Het Agentschap heeft de technische aspecten van het proefproject voor slimme grenzen effectief geïmplementeerd en de lidstaten geholpen bij het uitvoeren van tests. Op het gebied van financieel beheer zijn enkele problemen ontstaan in verband met de toekenning van subsidies aan lidstaten in het kader van het proefproject. Het personeel van het Agentschap moet opleiding krijgen in het financiële beheer en het beheer van EU-subsidies.

Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap aanvullende middelen moet ontvangen wanneer het wordt belast met de ontwikkeling en het operationele beheer van het nieuwe inreis-/uitreisysteem (EES) of ieder ander grootschalig IT-systeem.

Vraag 1.4 In hoeverre is eu-LISA er bij de exploitatie en het onderhoud van de aan het Agentschap toevertrouwde systemen in geslaagd partnerschappen aan te gaan, synergieën te zoeken met andere EU-agentschappen en een sterke en vertrouwensvolle relatie met zijn belanghebbenden op te bouwen?

Sinds zijn oprichting heeft het Agentschap samenwerkingsverbanden en effectieve relaties opgebouwd met andere JBZ-agentschappen. Het heeft tot op heden drie samenwerkingsovereenkomsten of werkafspraken met andere EU-agentschappen (Cepol, Frontex, EASO) ondertekend, die de samenwerking hebben geformaliseerd. In de evaluatie is deze samenwerking positief beoordeeld en er is gewezen op de synergieën die eu-LISA helpen bij het vervullen van zijn taken (samenwerking met Frontex inzake het proefproject voor slimme grenzen). Desondanks biedt de oprichtingsverordening van het Agentschap slechts een beperkt mandaat voor dit soort samenwerkingsverbanden. Hierdoor moet eu-LISA er tijdens het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere JBZ-agentschappen in het kader van zijn mandaat alles aan doen om ervoor te zorgen dat het prioriteit blijft geven aan zijn kernactiviteiten en deze uit kan blijven voeren.

1.2. Efficiency

Het doel van dit criterium was te beoordelen welke directe kosten (financieel, personele middelen, tijd, expertise) het Agentschap heeft gemaakt om de resultaten te bereiken, alsmede de manier waarop deze zijn toegewezen en beheerd.

Vraag 2.1. In hoeverre heeft eu-LISA de taken van zijn mandaat, zoals uiteengezet in de oprichtingsverordening van het Agentschap, efficiënt kunnen uitvoeren?

Sinds zijn oprichting heeft het Agentschap aanzienlijke inspanningen geleverd om zijn functies, operaties en interne processen af te stemmen op het beheer van een IT-kader. eu-LISA heeft met name de operationele afdeling aangepast om operationele synergieën vast te stellen en tot stand te brengen. Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap, door de beperkte middelen waarmee het wordt geconfronteerd, de middelentoewijzing aan kern- en niet-kernactiviteiten volledig moet herzien om zich ervan te vergewissen of de toewijzing in verhouding staat tot de doelstellingen en of bepaalde toewijzingen herzien kunnen worden. Uit de evaluatie is tevens gebleken (bijv. het dossier over deerschikking van Eurodac) dat er passende controlemechanismen moeten worden ingevoerd opdat er voldoende personeel beschikbaar is voor projectbeheer, afhankelijk van de behoeften van het project.

Vraag 2.1a. In hoeverre zijn externe factoren van invloed geweest op de efficiency van het Agentschap?

Hoewel uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap te kampen had met enkele problemen als gevolg van externe factoren (aanwerving in Tallinn, gebrek aan synergieën in de aanbesteding van systemen omdat het Agentschap gebonden was aan bestaande geldende contracten), is het de verwachting dat deze mettertijd worden opgelost en aanbestedingen en contractuele regelingen uiteindelijk in overeenstemming worden gebracht met de benadering van het Agentschap (d.w.z. contracten aangaan, die van toepassing zijn op alle drie systemen).

Vraag 2.1b. In hoeverre zijn de interne en externe mechanismen voor monitoring, verslaglegging en beoordeling van eu-LISA toereikend om de algehele prestaties van eu-LISA te kunnen verantwoorden en op passende wijze te beoordelen?

De beoordelaars hebben vastgesteld dat het Agentschap de kwaliteit van zijn verslaglegging moet verbeteren om de transparantie van zijn algehele prestaties te garanderen. Er zijn momenteel problemen met de verantwoording en transparantie van zijn activiteiten in de verslagen (bijv. moeilijkheden om de verbanden te zien tussen de in het werkprogramma geplande werkzaamheden en de in het jaarverslag vermelde werkzaamheden die daadwerkelijk zijn uitgevoerd).

Vraag 2.2. Zijn de jaarbegrotingen van het Agentschap efficiënt uitgevoerd en gericht op het behalen van resultaten?

Wat betreft de begrotingsuitvoering in de afgelopen jaren is uit de evaluatie gebleken dat er sprake is van een laag uitvoeringsniveau bij de vastleggingskredieten onder titel 3 (operationele uitgaven). Dit wijst erop dat het Agentschap zijn planningscapaciteiten moet uitbreiden, zodat er meer gedetailleerde meerjarige plannings kunnen worden uitgewerkt (activiteiten en gerelateerde financiële ramingen) en het uitvoeringsproces snel kan worden opgevolgd.

Vraag 2.3a. In hoeverre waren de organisatorische oplossingen, personeelszaken (HR) en procedures van eu-LISA toereikend om de hem toevertrouwde werkzaamheden uit te voeren en in hoeverre sloten deze aan op de daadwerkelijke werklust?

Gelet op de beperkingen van de interne flexibiliteit is er in de evaluatie op gewezen dat het anticiperen op veranderingen in de werklust en de toewijzing van nieuwe taken van cruciaal belang is om ervoor te zorgen dat het

Agentschap genoeg tijd heeft om bestaande middelen aan te passen en nieuwe middelen in te zetten. Desondanks kan er nu al op worden gewezen dat indien eu-LISA wordt belast met de ontwikkeling van het nieuwe inreis-/uitreisstelsel (EES) (of ieder ander grootschalig IT-systeem), de huidige middelen en de vereiste profielen overeenkomstig moeten worden aangepast, aangezien de oorspronkelijke personeelsbezetting van eu-LISA is gebaseerd op het exploiteren van drie systemen, niet op het ontwikkelen van nieuwe systemen.

Vraag 2.3b. Is de planningscyclus van het Agentschap (jaarlijks werkprogramma en begroting) in overeenstemming met de doelstelling van het behalen van efficiënte resultaten?

Uit de evaluatie is gebleken dat het proces voor het opstellen van het jaarlijks werkprogramma toereikend is. Omdat er op dit moment geen meerjarig werkprogramma is, ontbreekt echter een blik op de toekomst. Er kunnen enkele verbeteringen worden doorgevoerd. Zo kunnen belanghebbenden in een eerdere fase bij het proces betrokken worden en kan het jaarlijks werkprogramma beter worden afgestemd op de begroting en een meerjarig werkprogramma. Hiertoe moet eu-LISA snel een gedetailleerd meerjarig werkprogramma opstellen, zoals voorzien in de oprichtingsverordening, zodat de effectieve planning van het Agentschap kan worden gewaarborgd.

Vraag 2.3c. In hoeverre is eu-LISA erin geslaagd de interne capaciteit op te bouwen voor de verschillende taken die hem zijn toevertrouwd?

Hoewel de organisatorische opzet en interne processen nog in ontwikkeling zijn, is uit de evaluatie gebleken dat deze naar behoren gestructureerd en beschreven zijn. Het Agentschap heeft tevens manieren kunnen vinden om de toegewezen taken uit te voeren. Dit is met name naar voren gekomen in de projectdossiers (bijv. het proefproject voor slimme grenzen en de studies over gemeenschappelijke gedeelde diensten). Wat de nieuwe taken betreft heeft het Agentschap efficiënt gereageerd door personeel intern over te plaatsen.

Wat onderaanneming betreft is uit de evaluatie gebleken dat er een formele en transversale sourcingstrategie moet worden ontwikkeld, ook voor interne personeelsleden, om ervoor te zorgen dat de door externe contractanten uitgevoerde werkzaamheden nauwkeurig worden beheerd.

Vraag 2.4. Leveren de processen en procedures van eu-LISA een positieve bijdrage aan de efficiency van de activiteiten van het Agentschap?

Het Agentschap heeft lovenswaardige inspanningen geleverd om passend beleid en passende processen en procedures in te voeren die het in staat stellen zijn activiteiten te beheren, te structureren en te organiseren en het vereiste dienstverleningsniveau te bieden. Dit is bijvoorbeeld naar voren gekomen in de tenuitvoerlegging van het project inzake de studies over gemeenschappelijke gedeelde diensten.

Uit de evaluatie is gebleken dat er een systeem voor kwaliteitsbeheer moet worden ingevoerd dat erop gericht is alle processen, beleidsmaatregelen en procedures regelmatig bij te werken en te controleren. In de casestudy's in het kader van de evaluatie is tevens vastgesteld dat er documentatie beschikbaar moet worden gesteld over het beheer van uitzonderingen en het organisatieschema (VIS Evolutions).

Vraag 2.5. In hoeverre zijn de governance, de organisatiestructuur en de locaties, zoals gecreëerd in de oprichtingsverordening, bevorderlijk geweest voor zijn efficiency en het bereiken van schaalvoordelen?

Een ingrijpende verandering van het huidige governancestelsel lijkt niet nodig. Er blijft ruimte om leden van de adviesgroep aan te sporen het Agentschap deskundigheid te leveren op het gebied van het operationele beheer van de drie IT-systemen. De raad van bestuur functioneert efficiënt en hoeft onder de huidige omstandigheden niet ingrijpend gewijzigd te worden. Desondanks kan de huidige schriftelijke procedure in sommige gevallen ertoe leiden dat niet adequaat rekening wordt gehouden met bepaalde kwesties. Bovendien is uit de evaluatie gebleken (zie dossier over studies naar gemeenschappelijke gedeelde diensten) dat het Agentschap eventueel meer kan mededelen over de vooruitgang van projecten. Uit de evaluatie is gebleken dat de geografische spreiding van eu-

LISA van invloed is geweest op de uitvoering van de taken en verantwoordelijkheden van het Agentschap, omdat hierdoor aanvullende kosten zijn gemaakt die niet gemaakt zouden zijn als het Agentschap in slechts twee locaties zou zijn gevestigd (technisch en back-up). Hoewel er sprake is van directe en indirecte kosten, staan deze volgens de evaluatie in verhouding tot de technische en politieke beweegredenen voor de vestiging in meerdere locaties voorafgaand aan de oprichting van het Agentschap en deze zijn nog steeds relevant (zoals nader beschreven in deel 4.9.3).

1.3. Coherentie

Het doel van dit criterium was te onderzoeken in hoeverre de samenwerkingsactiviteiten van eu-LISA op effectieve wijze zijn afgestemd op de activiteiten van belanghebbenden - de lidstaten en geassocieerde landen, de Europese Commissie, de andere EU-instellingen en EU-organen - zodat deze elkaar aanvullen en dubbele werkzaamheden worden voorkomen. Tijdens de evaluatie is tevens een beoordeling uitgevoerd van de afstemming van strategieën, de samenhang van samenwerkingsactiviteiten, de risico's op overlap, de procedures die van kracht zijn om de samenwerkingsactiviteiten van eu-LISA in overeenstemming te laten zijn met het beleid en de activiteiten van de belanghebbenden van het Agentschap en met het beeld dat deze hebben van de kwaliteit van de activiteiten.

Vraag 3.1. In hoeverre werkt eu-LISA samen met de Europese Commissie en andere EU-organen, om ervoor te zorgen dat de activiteiten elkaar aanvullen en dubbele werkzaamheden worden voorkomen?

De oprichtingsverordening van het Agentschap en het memorandum van overeenstemming met de Commissie vormen een robuust kader voor een effectieve samenwerking, die over het algemeen als bevredigend wordt beschouwd. De Commissie heeft het Agentschap adequaat ondersteund tijdens diens oprichtingsfase, tot het moment dat het op 1 december 2012 volledig operationeel werd, alsmede tijdens de overgangperiode, totdat het Agentschap op 22 mei 2013 budgettaire onafhankelijkheid verwerfde. De samenwerkingsverbanden die zijn aangegaan met andere EU-instellingen worden als nuttig beschouwd, omdat deze zorgen voor complementariteit tijdens de tenuitvoerlegging van EU-beleid en -strategieën, mits de samenwerking binnen het mandaat blijft. De relaties met de particuliere sector, die zijn opgebouwd tijdens branche-evenementen, hebben een nuttig platform gecreëerd waar overlegd kan worden over behoeften en mogelijkheden op het gebied van IT-ontwikkeling. De volgende verbeterpunten zijn vastgesteld:

- Wat betreft de communicatie-infrastructuur kan de coherentie met de Commissie verbeterd worden door taken van de Commissie (begrotingsuitvoering, acquisitie, verlenging en contractuele zaken) over te dragen aan het Agentschap. Het Agentschap heeft de competentie en capaciteit om deze taken zelf uit te voeren, hetgeen tevens zou kunnen leiden tot grotere doelmatigheid.
- Daarnaast is er een risico op overlap vastgesteld met betrekking tot het mandaat van het Agentschap inzake het bewaken van onderzoek op het gebied van het operationeel beheer van de systemen, dat moet worden afgestemd op de onderzoeksactiviteiten van de Commissie op ditzelfde gebied en met de Commissie moet worden gecoördineerd op grond van artikel 15 van het MoU. Dit kan worden geïllustreerd met de onderzoeksbewakingsactiviteiten op het gebied van biometrische identificatoren. Toen het Agentschap vanwege zijn connectie met de systemen onder zijn beheer hierover in 2015 een verslag had opgesteld, waren er in het kader van Horizon 2020 en andere onderzoeksprogramma's eerder al concrete onderzoeksactiviteiten op het gebied van biometrische gegevens ontplooid.
- Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap zijn externe samenwerking (met andere EU-agentschappen) kan blijven ontwikkelen, mits deze binnen zijn mandaat vallen en de kernactiviteiten geen nadelige invloed ondervinden wat betreft kwaliteit van de dienstverlening, tijdigheid van de respons, verslaglegging, enz.

Vraag 3.2. In hoeverre werkt eu-LISA samen met de lidstaten en geassocieerde landen, om ervoor te zorgen dat de activiteiten elkaar aanvullen en dubbele werkzaamheden worden voorkomen?

Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap er over het algemeen in is geslaagd om de duidelijke toewijzing van rollen en verantwoordelijkheden op Europees en nationaal niveau, met betrekking tot de kerntaak van beheer van grootschalige IT-systemen in acht te nemen. Dit is te danken aan een duidelijke scheiding in het rechtskader van het Agentschap, zoals vermeld in de oprichtingsverordening van het Agentschap. Hoewel er geen overlap is geconstateerd, zou grotere complementariteit kunnen worden bereikt door meer interactie van leden van de adviesgroep, alsmede door een grotere betrokkenheid van het Agentschap bij het analyseren van de statistische gegevens van lidstaten.

Vraag 3.3. In hoeverre vertonen de activiteiten van eu-LISA samenhang met de op het beleidsterrein vastgestelde strategische documenten?

Uit de evaluatie is gebleken dat de activiteiten van eu-LISA over het algemeen goed zijn afgestemd op de toepasselijke JBZ-beleidskaders en -strategieën. De samenhang van zijn activiteiten is bevestigd in de eigen strategie voor 2014-2020. Het is nog te vroeg om de effecten van deze strategie te beoordelen. Naar verwachting zal de afstemming op JBZ-beleid worden voortgezet, naarmate de strategie zich in de komende jaren verder ontwikkelt. Dit zou ook tot uiting moeten komen in het afstemmen van het eerste meerjarige werkprogramma van eu-LISA op zijn strategie van eu-LISA, dat nog niet is afgerond.

Vraag 3.4. Kunnen de huidige procedures er daadwerkelijk toe leiden dat de samenwerkingsactiviteiten van eu-LISA coherent zijn met het beleid en de activiteiten van zijn belanghebbenden?

Uit de evaluatie is gebleken dat het Agentschap een coherentie en goed gestructureerde samenwerkingsstrategie ten aanzien van zijn belanghebbenden heeft ontwikkeld. Desondanks kon niet worden vastgesteld dat er bij het Agentschap duidelijke mechanismen bestaan die zijn samenwerkingsactiviteiten afstemmen op het beleid en de activiteiten van zijn belanghebbenden. Hoewel het Agentschap samenwerkingsactiviteiten met EU-instellingen en andere JBZ-agentschappen heeft ontplooid, moet het meer inspanningen leveren om te zorgen voor meer samenhang tussen deze activiteiten en zijn mandaat, en voor een betere coördinatie tussen de lidstaten in de raad van bestuur en met de Commissie.

1.4. Relevantie en toegevoegde waarde

Het doel van dit criterium was te onderzoeken in hoeverre de oprichting van het Agentschap wat efficiency en effectiviteit betreft voordeel heeft opgeleverd in vergelijking met de eerdere operationele regelingen.

Vraag 4.1. Wat zijn de voordelen van het handelen op het niveau van een agentschap vanuit operationeel en strategisch perspectief?

De oprichting van een enkele beheersautoriteit, die het operationele beheer van de drie IT-systemen voor haar rekening neemt, creëert inherent veel toegevoegde waarde, aangezien het Agentschap hierdoor zijn taken effectiever en efficiënter kan uitvoeren. De uiteindelijk toegevoegde waarde van eu-LISA is logischerwijs in grote mate afhankelijk van het vermogen van het Agentschap om zijn kerntaken op effectieve en efficiënte wijze uit te voeren. De essentiële elementen die ten grondslag liggen aan de toegevoegde waarde van eu-LISA zijn de bundeling van expertise, het benutten van synergieën door systemen bijeen te brengen 'onder één dak' en de totstandbrenging van een flexibeler operationeel kader.

Vraag 4.2. In hoeverre is eu-LISA effectiever gebleken in het bereiken van zijn resultaten in vergelijking tot andere vroegere, bestaande of alternatieve nationale regelingen of regelingen op EU-niveau?

Bij een vergelijking tussen de kosten in verband met Eurodac (het enige systeem waarvoor een dergelijke vergelijking kon worden uitgevoerd) vóór en na de oprichting van het Agentschap, kon niet worden vastgesteld dat de oprichting van het Agentschap besparingen heeft opgeleverd. De kosten lijken zelfs te zijn gestegen. Hoewel het verschil in de kosten in sommige gevallen verklaard kan worden door de in verband met de systemen uit te voeren taken (training, vergaderingen van de adviesgroep), kan er geen algehele beoordeling van de kosten worden gemaakt, omdat er verschillen bestaan tussen de manier waarop kosten worden geregistreerd (bijv. voor de centrale eenheid en vervangende centrale eenheid, kwaliteitsborging, hardware en software). Uit een vergelijking van de operationele kosten is gebleken dat het Agentschap de kosten in de toekomst duidelijk per systeem moeten vastleggen om vast te kunnen stellen of er vooruitgang op het gebied van efficiency wordt geboekt.

Vraag 4.3. In hoeverre heeft eu-LISA de betrokkenheid versterkt van de lidstaten bij het operationele beheer en de aanpassingen aan de systemen die het op grond van zijn mandaat beheert?

Over het algemeen werd in de evaluatie positieve feedback gegeven op de mate van betrokkenheid van en communicatie met nationale belanghebbenden. De governance van het Agentschap draagt bij tot de kwaliteit van de communicatie met en de betrokkenheid van nationale autoriteiten, biedt lidstaten een platform om betrokken te zijn bij het Agentschap en te waarborgen dat rekening met hun behoeften wordt gehouden.

Hoewel de adviesgroepen een relevant en waardevol forum zijn voor lidstaten, is uit de evaluatie gebleken dat de schat aan expertise in deze groepen beter benut zou kunnen worden om de kwaliteit van de dialoog met de nationale autoriteiten te verbeteren. Dit zou tot stand kunnen worden gebracht door richtsnoeren voor de adviesgroepen in te voeren en jaarlijkse kerndoelstellingen voor de adviesgroepen op te stellen.

Bijlage VIII. Specifieke bijlage bij deel III

Vastgestelde risico's

In onderstaande tabel staan de vier grootste risico's voor eu-LISA, zoals is gebleken uit de risicobeoordelingen 2016/2017.

Rangnummer	Titel
Risico 1	De mogelijke valkuilen van het project voor de verbouwing van de locatie in Straatsburg kunnen de gewenste resultaten in gevaar brengen
Risico 2	Gebrek aan voldoende statutair personeel zou een negatief effect kunnen hebben op de uitvoering door het Agentschap van hem toegewezen taken of zelfs kunnen leiden tot niet-naleving
Risico 3	Gebrek aan 24/7-ondersteuning brengt de beschikbaarheid van permanente bedrijfsdiensten in gevaar
Risico 4	Geschiktheid van de delegatieovereenkomst slimme grenzen ³⁶

Internecontrolenormen

Nummer	Titel	Overzicht van belangrijke stappen die in 2017 zijn ondernomen voor naleving	Stand van zaken tenuitvoerlegging jaareinde (volledig/lopend)	Overzicht van belangrijke stappen die zijn overgedragen naar / gepland in 2018
ICN 1	Taakopdracht	De taakomschrijvingen zijn, waar nodig, bijgewerkt en binnen de organisatie bekendgemaakt	Volledig	Een volledige actualisering van de taakomschrijving van het Agentschap en de entiteiten zal worden uitgevoerd na de resultaten van de kwaliteitsbeheeroefening voor de hele organisatie van 2017
ICN 2	Ethische en organisatorische waarden	Er zijn voor het personeel regelmatige bewustmakingssessies van de onderdelen van het ethische kader georganiseerd. Inspanningen zijn geleverd om het ethisch kader te actualiseren	Lopend	Regels inzake klokkenluiden zullen volledig ten uitvoer worden gelegd, personeel zal het ethisch kader formeel erkennen, een ethisch adviseur zal worden aangesteld, en een enquête zal worden opgezet om het bewustzijn van het personeel van het ethisch kader te meten
ICN 3	Toewijzing van personeel en mobiliteit	Managers hebben bijgedragen aan de afstemming van het personeelsplan op de doelstellingen en prioriteiten van eu-LISA en er is een	Lopend	Het competentiekader moet verder worden ontwikkeld, met informatie over vaardigheden voor functiegroepen volgens ten minste de functiebeschrijving

³⁶ De officiële kennisgeving aan ED, van 10 augustus 2017, van DG HOME E1. heeft ontvangst bevestigd van het door eu-LISA opgestelde eindverslag over SB-operaties.

Nummer	Titel	Overzicht van belangrijke stappen die in 2017 zijn ondernomen voor naleving	Stand van zaken tenuitvoerlegging jaareinde (volledig/lopend)	Overzicht van belangrijke stappen die zijn overgedragen naar / gepland in 2018
		systeem voor interne vacatures ingevoerd waarmee mobiliteitskansen binnen het Agentschap worden geleverd		en de bij eu-LISA uitgevoerde activiteiten
ICN 4	Personeelsbeoordeling en -ontwikkeling	Jaarlijkse beoordeling voor 2017 afgerond (inclusief het vastleggen van opleidingsbehoeften van personeel)	Volledig	Jaarlijkse beoordeling voor 2018 uit te voeren
ICN 5	Doelstellingen en prestatie-indicatoren	Het Agentschap heeft het programmeringsdocument (voorheen het jaarlijks werkprogramma) ontwikkeld in overeenstemming met de relevante richtsnoeren en gebaseerd op overleg tussen hoogste leidinggevenden, middenkader en personeelsleden, om ervoor te zorgen dat het document voor iedereen duidelijk is en iedereen er verantwoordelijkheid voor kan nemen. Het jaarverslag is, met alle vereiste details, afgeleverd aan de belanghebbenden van eu-LISA. Het Agentschap heeft zijn kernprestatie-indicatoren behouden, aangezien deze zijn overeengekomen met de raad van bestuur	Volledig	Ook in 2018 blijft het Agentschap ernaar streven de planningsdocumenten af te leveren in overeenstemming met de oprichtingsverordening, beste praktijken en de behoeften van de belanghebbenden wat betreft tijd, reikwijdte en kwaliteit
ICN 6	Proces voor risicobeheer	Kader voor het beheer van bedrijfsrisico's toegepast en risicobeheer voor 2017 uitgevoerd	Volledig	Het beheer van bedrijfsrisico's voor 2018 moet nog worden uitgevoerd
ICN 7	Operationele structuur	De operationele structuur van het Agentschap is, waar nodig, gewijzigd, bijv. door verplaatsing van taken tussen entiteiten of door de invoering van sectoren als entiteiten onder de eenheden. Er is een sourcingstrategie afgerond, gevolgd door een bedrijfsstrategie op het gebied van IT. Het besluit van de uitvoerend directeur over	Lopend	De beoordeling van gevoelige functies zal worden afgerond en de sourcing- en bedrijfsstrategie voor IT zullen ten uitvoer worden gebracht

Nummer	Titel	Overzicht van belangrijke stappen die in 2017 zijn ondernomen voor naleving	Stand van zaken tenuitvoerlegging jaareinde (volledig/lopend)	Overzicht van belangrijke stappen die zijn overgedragen naar / gepland in 2018
		delegatie van autoriteit is waar nodig herzien		
ICN 8	Processen en procedures	Een activiteit is opgestart om de catalogus voor bedrijfsdiensten te actualiseren volgens de nieuwe/gewijzigde diensten en/of bedrijfsbehoeften. De functionaris voor gegevensbescherming beoordeelt jaarlijks processen en procedures volgens het jaarlijkse handvest/plan voor gegevensbescherming om te waarborgen dat de gegevensbescherming dienovereenkomstig plaatsvindt. Er wordt een volledig register van uitzonderingen/afwijkingen en daaraan gerelateerde processen aangehouden	Lopend	De actualisering van de catalogus voor bedrijfsdiensten zal worden voortgezet in 2018. Waar mogelijk zal het Agentschap de bedrijfsprocessen verder ondersteunen door de invoering van automatisering en IT-functies
ICN 9	Managementtoezicht	De entiteiten (afdelingen, eenheden, sectoren) hebben het programmeringsdocument op gestructureerde wijze en volgens een consistent proces uitgevoerd. Er is een speciaal verslagleggingsproces ingevoerd om de geboekte voortgang te meten. De uitwisseling met OLAF is tot stand gebracht volgens de gestelde eisen	Volledig	Volgens de gestelde minimumeisen en voor zover nodig zal de uitvoerend directeur verslag uitbrengen van alle mogelijke belangrijke vraagstukken met betrekking tot interne controle en audit en onderzoeken van OLAF, alsmede van substantiële budgettaire en financiële kwesties die van invloed kunnen zijn op zijn positie in het Agentschap of op het goede beheer van kredieten, of nadelige gevolgen kunnen hebben voor het behalen van de gestelde doelen
ICN 10	Continuïteit van de bedrijfsvoering	Er is niet alleen een bedrijfscontinuïteitsplan voor het Agentschap ingevoerd maar ook is voortdurende verslaglegging gewaarborgd over vraagstukken in verband met de continuïteit van de bedrijfsvoering op managementniveau. De jaarlijkse herziening van de bedrijfscontinuïteitsplannen voor grootschalige IT-systemen is uitgevoerd en afdoende gedocumenteerd.	Volledig	De documentatie van het Agentschap inzake bedrijfscontinuïteit wordt verder herzien en zo nodig bijgewerkt en de herziening van de bedrijfscontinuïteitsplannen voor de grootschalige IT-systemen zal worden uitgevoerd

Nummer	Titel	Overzicht van belangrijke stappen die in 2017 zijn ondernomen voor naleving	Stand van zaken tenuitvoerlegging jaareinde (volledig/lopend)	Overzicht van belangrijke stappen die zijn overgedragen naar / gepland in 2018
		Jaarlijkse training inzake passend gedrag indien het bedrijfscontinuïteitsplan wordt ingeroepen, werd uitgevoerd		
ICN 11	Documentbeheer	Instructies aan nieuw personeel en hun training inzake document- en bestandsbeheer vinden plaats, en een archiveringsplan en archiefbeleid zijn ingevoerd	Volledig	Een elektronisch documentbeheersysteem zal worden geïmplementeerd
ICN 12	Voorlichting en communicatie	De strategieën en actieplannen voor interne en externe communicatie zijn, indien nodig, bijgewerkt en hiertoe is een tevredenheidsenquête gehouden. Bepalingen inzake auteursrecht worden bij alle werkzaamheden betreffende externe communicatie nageleefd en voldoende gedocumenteerd. De strategie voor interne communicatie en het jaarlijkse actieplan zijn geïmplementeerd. Er is een IT-beveiligingsplan door de sector beveiliging opgesteld, goedgekeurd en overeenkomstig de voorschriften onderhouden. De uitvoerend directeur heeft minstens één keer per kwartaal personeelsbijeenkomsten georganiseerd om belangrijke kwesties bekend te maken	Volledig	De interne nieuwsbrieven zullen worden gehandhaafd en ontwikkeld op basis van de behoeften van het personeel. Over het algemeen worden de strategieën en inspanningen op het gebied van interne en externe communicatie aangepast aan de bedrijfsbehoeften en toepasselijke regelgeving. De uitvoerend directeur zal minstens één keer per kwartaal personeelsbijeenkomsten blijven organiseren om belangrijke kwesties bekend te maken
ICN 13	Boekhouding en financiële verslaglegging	Handleiding met internecontrole-normen voor boekhoudkundige gegevens is voltooid	Volledig	Handleiding met internecontrole-normen voor boekhoudkundige gegevens zullen indien nodig worden bijgewerkt. Ordonnateurs zullen speciale opleidingen volgen om de meest actuele kennis te verkrijgen over relevante verordeningen en processen

Nummer	Titel	Overzicht van belangrijke stappen die in 2017 zijn ondernomen voor naleving	Stand van zaken tenuitvoerlegging jaareinde (volledig/lopend)	Overzicht van belangrijke stappen die zijn overgedragen naar / gepland in 2018
ICN 14	Evaluatie van werkzaamheden	De evaluatie van het Agentschap overeenkomstig artikel 31 van de oprichtingsverordening is uitgevoerd	Volledig	Een actieplan gebaseerd op de evaluatie van artikel 31 zal ten uitvoer worden gelegd. Bovendien heeft het Agentschap capaciteit opgebouwd om evaluaties vooraf uit te voeren over welbepaalde activiteiten
ICN 15	Beoordeling van de systemen voor interne controle	Het personeel heeft voorlichting gekregen over het ICS-kader, inclusief mechanismen voor de rapportage van knelpunten in de controle en de omgang met uitzonderingen/gevallen van niet-naleving. Een enquête/zelfevaluatieoefening onder leidinggevenden is uitgevoerd over de doeltreffendheid van eu-LISA's interne controlesystemen en de resultaten worden gepresenteerd in het geconsolideerde jaarverslag	Volledig	Het personeel zal voorlichting krijgen over het ICS-kader, inclusief mechanismen voor de rapportage van knelpunten in de controle en de omgang met uitzonderingen/gevallen van niet-naleving. Een enquête/zelfevaluatieoefening zal worden uitgevoerd onder leidinggevenden over de doeltreffendheid van eu-LISA's interne controlesystemen en de resultaten zullen worden gepresenteerd in het geconsolideerde jaarverslag
ICN 16	Interne auditdienst	De interne auditdienst functioneerde en coördineerde zijn werkzaamheden met de dienst Interne Audit (IAS) van de Commissie. Jaarlijks auditplan en jaarlijks interne-auditverslag zijn ingevoerd	Volledig	De interne auditdienst zal zijn werkzaamheden met de dienst Interne Audit blijven coördineren. Het jaarlijks auditplan en jaarlijks interne-auditverslag zullen worden opgesteld. De invoering van een programma voor kwaliteitsborging en verbetering voor interne controles wordt uitgevoerd overeenkomstig de toepasselijke routekaart

Bijlage IX Ontwerp van financiële rekeningen

TABEL 1: BALANS EU-LISA

BALANS	2017	2016
A.I. NIET-VLOTTENDE ACTIVA	57 262 022.00	51 397 448.29
A.I.1. Immateriële activa	29 788 751.00	35 733 407.00
A.I.2. Vaste bedrijfsmiddelen	27 473 271.00	15 664 041.29
A.II. VLOTTENDE ACTIVA	23 304 872.18	35 979 699.46
A.II.2. Vlottende voorfinanciering	6 536 474.28	16 740 739.99
A.II.3. Vorderingen met en zonder tegenprestatie	16 768 397.90	19 238 959.47
A.II.6. Geldmiddelen en kasequivalenten	-	-
TOTAAL ACTIVA	80 566 894.18	87 377 147.75
P.II. VLOTTENDE PASSIVA	(71 479 266.67)	(20 094 245.34)
P.II.4. Te betalen posten	(71 479 078.79)	(9 677 069.01)
P.II.5. Overlopende posten	(187.88)	(10 417 176.33)
TOTAAL PASSIVA	(71 479 266.67)	(20 094 245.34)
NETTO ACTIVA (TOTAAL ACTIVA minus TOTAAL PASSIVA)	9 087 627.51	67 282 902.41
P.III.2. Gecumuleerd overschot/tekort	(67 282 902.41)	(42 213 389.17)
Niet-toegewezen centraal (overschot)/tekort*	58 195 274.90	(25 069 513.24)
TOTAAL		

Toelichting (facultatief):

De cijfers voor 2017 in de tabellen 1 en 2 zijn voorlopige cijfers, omdat ze op deze datum nog in voorbereiding zijn. Er is nog geen rekening gehouden met afsluitgegevens voor het jaareinde/gegevens over te dragen kosten, noch met de verrekening van de evenwichts-/operationele subsidie die nog deel uitmaakt van P.II.4. Te betalen posten. Zodra de voorlopige en later de definitieve rekeningen zijn opgesteld, worden deze nog door de Europese Rekenkamer gecontroleerd. De in deze tabellen vermelde bedragen moeten daarna mogelijk nog worden aangepast.

TABEL 2: STAAT VAN BATEN EN LASTEN VAN EU-LISA

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	2017	2016
II.1 ONTVANGSTEN	(4 637 441.28)	(86 529 816.63)
II.1.1. ONTVANGSTEN UIT NIET-RUILTRANSACTIES	(4 621 210.00)	(86 465 167.04)
II.1.1.6. OVERIGE ONTVANGSTEN UIT NIET-RUILTRANSACTIES	(4 621 210.00)	(86 465 167.04)
II.1.2. ONTVANGSTEN UIT RUILTRANSACTIES	(16 231.28)	(64 649.59)
II.1.2.2. OVERIGE ONTVANGSTEN UIT RUILTRANSACTIES	(16 231.28)	(64 649.59)
II.2. UITGAVEN	62 832 716.18	61 460 303.39
II.2. UITGAVEN	62 832 716.18	61 460 303.39
II.2.10. OVERIGE UITGAVEN	27 086 372.97	22 783 533.89
II.2.3. UITGAVEN DOOR ANDERE EU-AGENTSCHAPPEN EN ORGANISATIES	21 499 815.01	25 758 178.45
II.2.6. PERSONEELS- EN PENSIOENKOSTEN	14 245 567.99	12 917 051.73
II.2.8. FINANCIERINGSKOSTEN	960.21	1 539.32
STAAT VAN BATEN EN LASTEN	58 195 274.90	(25 069 513.24)

Toelichting (facultatief):

De cijfers voor 2017 in de tabellen 1 en 2 zijn voorlopige cijfers, omdat ze op deze datum nog in voorbereiding zijn. Er is nog geen rekening gehouden met afsluitgegevens voor het jaareinde/gegevens over te dragen kosten, noch met de verrekening van de evenwichts-/operationele subsidie, die de ontvangstenkant nog aanzienlijk zal verbeteren. Zodra de voorlopige en later de definitieve rekeningen zijn opgesteld, worden deze nog door de Europese Rekenkamer gecontroleerd. De in deze tabellen vermelde bedragen moeten daarna mogelijk nog worden aangepast.

RESULTATENREKENING VAN DE BEGROTINGSUITVOERING VAN EU-LISA VOOR HET BOEKJAAR 2017

	2017	2016
ONTVANGSTEN		
Aanullende subsidie van de Commissie	67 734 200,00	94 083 000,00
Bijdrage van geassocieerde landen	2 421 985,00	2 291 582,00
Slimme grenzen	0,00	21 722,89
Diverse ontvangsten	124 488,30	127 868,39
TOTAAL ONTVANGSTEN (a)	70 280 673,30	96 524 173,28
UITGAVEN		
Titel I: Personeel		
Betalingen	15 681 259,13	13 783 629,98
Overgedragen kredieten	438 817,51	415 682,33
Titel II: Administratieve uitgaven		
Betalingen	4 360 379,47	2 920 317,57
Overgedragen kredieten	5 337 123,93	5 073 039,03
Titel III: Beleidsuitgaven		
Betalingen	42 628 927,38	57 822 830,64
Overgedragen kredieten	4 220 018,74	2 973 476,03
TOTAAL UITGAVEN (b)	72 666 526,16	82 988 985,58
RESULTAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR (a-b)	-2 385 852,86	13 535 187,70
Annulering van ongebruikte betalingskredieten overgedragen uit het voorgaande jaar	658 329,64	474 015,04
Aanpassingen voor overdrachten uit het voorgaande jaar van per 31 december beschikbare kredieten afkomstig uit bestemmingsontvangsten	3 068 786,62	2 460 299,06
Koersverschillen van het jaar (winst +verlies -)	247,56	-206,05
SALDO VAN DE RESULTATENREKENING VOOR HET BEGROTINGSJAAR	1 341 490,96	16 469 295,75
Saldo jaar N-1	8 817 114,82	-7 662 180,93
Positief saldo van jaar N-1, in jaar N terugbetaald aan de Commissie	-8 817 114,82	
Resultaat gebruikt om bedragen te bepalen in algemene boekhouding	1 341 490,96	8 817 114,82
Subsidie van de Commissie – Agentschap boekt overlopende activa en de Commissie overlopende passiva	66 392 709,04	
Uitstaande voorfinanciering door Agentschap terug te betalen aan Commissie in jaar N+1	1 341 490,96	

Opmerking: De gegevens die hierboven zijn gepresenteerd in de resultatenrekening van de begrotingsuitvoering, moeten nog worden bevestigd door het DG Migratie en Binnenlandse Zaken. Daarna zal de inhoud van het item 'Subsidie van de Commissie – Agentschap boekt overlopende activa en de Commissie overlopende passiva' als ontvangsten worden toegevoegd aan de winst-en-verliesrekening.

Bijlage X. Jaarlijkse activiteiten en indicatoren

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
1	2.1.3.	De lidstaten beschikken met het Eurodac-systeem over een betrouwbare dienst	Operationeel beheer van Eurodac	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA voor Eurodac	Bereikt	n.v.t.
2	2.1.4.	De lidstaten beschikken met het VIS over een betrouwbare dienst	Operationeel beheer van VIS	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA voor VIS	Bereikt	n.v.t.
3	2.1.5.	De lidstaten beschikken met het BMS over een betrouwbare dienst	Operationeel beheer van BMS	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA voor BMS	Bereikt	n.v.t.
4	2.1.6.	De lidstaten beschikken met SIS II over een betrouwbare dienst	Operationeel beheer van SIS II	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA voor SIS II	Bereikt	n.v.t.
5	2.1.7.	Kennisoverdracht en opzet voor de nieuwe contractant	Operationeel beheer van SIS II (overgang naar het nieuwe SIS II MWO)	Lopend	SIS II aanbestedingsfase 1 uitgevoerd. SIS II aanbestedingsfase 2 lopend. Vertragingen in MWO-activiteiten van SIS II, inclusief AFIS, leiden tot de aanbeveling om de overgang 3 maanden uit te stellen	Overeenstemming met de SLA voor SIS II na de overgang.	Op schema	n.v.t.
6	2.1.8.	Lidstaten krijgen volledige ondersteuning bij hun gebruik van SIS II	Verlening van SIS II-testdiensten aan lidstaten	Ja	n.v.t.	Percentage geslaagde test-casescenario's 100 % aan het einde van de testfase	Bereikt	n.v.t.
7	2.1.9.	Lidstaten krijgen volledige ondersteuning bij hun gebruik van het Eurodac-systeem	Verlening van Eurodac-testdiensten aan lidstaten	Ja	n.v.t.	Percentage geslaagde test-casescenario's 100 % aan het einde van de testfase	Bereikt	n.v.t.
8	2.1.10.	Lidstaten krijgen volledige ondersteuning bij hun gebruik van VIS/BMS	Verlening van VIS/BMS-testdiensten	Ja	n.v.t.	Percentage van de test-casescenario's dat met succes wordt doorstaan	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
9	2.1.11.	Waar passend de systeemarchitectuur aanpassen om de herbruikbaarheid te vergroten: - planning, contractbeheer en operationele budgettaire activiteiten verbeteren - operationele ondersteuning geven voor het verbeteren van de capaciteit en de informatie-uitwisseling (opleiding, jaarlijkse verslaglegging voor systemen) - verslagleggingscapaciteit verbeteren	De intake, leveringen en capaciteiten van de operationele activiteiten verbeteren door de veranderingen in de diensten onderling af te stemmen	Lopend	Als gevolg van veranderingen in het onderhoud van Eurodac en SIS II in bedrijfsomstandigheden kunnen de plannen voor release in 2018 nog niet worden voltooid. Het VIS-releaseplan zal in het eerste kwartaal van 2018 beschikbaar zijn en worden gedeeld met de lidstaten	Releaseplannen beschikbaar. Register voor veranderingsmanagement beschikbaar. Verfijnde scripts en instrumenten geleverd en gebruikt om de gevraagde statistieken te produceren. Meerjarige routekaarten overeengekomen met de belanghebbenden	Lopend	Als gevolg van veranderingen in het onderhoud van Eurodac en SIS II in bedrijfsomstandigheden kunnen de plannen voor release in 2018 nog niet worden voltooid. Het VIS-releaseplan zal in het eerste kwartaal van 2018 beschikbaar zijn en worden gedeeld met de lidstaten
10	2.1.15.	Goed ontwikkeld begrotingsonderdeel voor het financieren van 'on geplande wijzigingen'	Beheer van ongeplande wijzigingen in de kernbedrijfssystemen	Ja	n.v.t.	Alle "kortetermijnactiviteiten" die zijn tegengekomen, zijn beheerd zonder dat een aanvullende begroting voor acties die een snelle reactie vereisen nodig was	Bereikt	n.v.t.
11	2.1.16.	Basisontwikkeling van capaciteit en prestaties om het SIS II-systeem af te stemmen op het verzoek om capaciteitsverhoging	Afronding van het project om de capaciteit van SIS II en de prestaties van het systeem te verbeteren en de functies te verfijnen	n.v.t.	Verplaatst van PD2017 naar PD2018, besluit nr. 91/2017 van 14 september 2017 ³⁷	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdspad en reikwijdte	n.v.t.	Verplaatst van PD2017 naar PD2018, besluit nr. 91/2017 van 14 september 2017
12	2.1.17.	SIS II voldoet beter aan de behoeften van de belanghebbenden	Centraal systeem van SIS II afgestemd op nieuwe of gewijzigde verzoeken van	Ja	n.v.t.	Tijdspad en reikwijdte van de levering	Bereikt	n.v.t.

³⁷ Wijziging van eu-LISA's 2016-110 REV 2 Enkelvoudig programmeringsdocument 2017 (met inbegrip van het jaarlijkse werkprogramma), met name overdragen van de implementatie van activiteit 2.1.16. 'Afronding van het project om de capaciteit van SIS II en de prestaties van het systeem te verbeteren en de functies te verfijnen' van 2017 naar 2018 en opnieuw toewijzen van de middelen die in 2017 voor deze activiteit waren voorzien.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
			gebruikers (voortzetting van 2016)					
13	2.1.18.	Uitgebreide capaciteiten van SIS II	Levering van de AFIS-oplossing voor SIS II (voortzetting van 2016)	Lopend	n.v.t.	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdsplan en reikwijdte met betrekking tot AFIS	Op schema	n.v.t.
14	2.1.19.	In de studie zullen de beste opties voor de interoperabiliteit met andere systemen op EU-niveau duidelijk worden geïdentificeerd	Studie naar de interoperabiliteit van SIS II met andere grootschalige IT-systemen	n.v.t.	HLEG-verslag werd begin mei 2017 afgerond. In verband met de middelen van eu-LISA die al betrokken zijn bij verschillende initiatieven op het gebied van interoperabiliteit, en gezien de twee door de Commissie ingediende voorstellen inzake interoperabiliteit die in voorbereiding zijn, zijn voorlopig geen middelen toegekend om met deze activiteit te beginnen	Activiteiten uitgevoerd in overeenstemming met het mandaat. Studieverlag ingediend dat aan de overeengekomen kwaliteitsnormen voldoet. Document ter ondersteuning van de activiteiten afgeleverd in overeenstemming met het in het mandaat gedefinieerde kwaliteitsniveau	n.v.t.	HLEG-verslag werd begin mei 2017 afgerond. In verband met de middelen van eu-LISA die al betrokken zijn bij verschillende initiatieven op het gebied van interoperabiliteit, en gezien de twee door de Commissie ingediende voorstellen inzake interoperabiliteit die in voorbereiding zijn, zijn voorlopig geen middelen toegekend om met deze activiteit te beginnen
15	2.1.20.	VIS en BMS worden verbeterd en aangepast aan de bedrijfsbehoeften en veranderingen in de wetgeving	Afstemming van doorvoercapaciteit van BMS	Ja	Het effectbeoordelingsverslag werd ingediend, gecontroleerd en goedgekeurd. Het specifieke contract voor implementatie werd in december 2017 ondertekend	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdsplan en reikwijdte	Op schema	n.v.t.
16	2.1.21.	VIS en BMS worden verbeterd en aangepast aan de bedrijfsbehoeften en veranderingen in de wetgeving	Afstemming van doorvoercapaciteit van VIS	Ja	Het effectbeoordelingsverslag werd ingediend, gecontroleerd en	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdsplan en reikwijdte	Op schema	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					goedgekeurd. Het specifieke contract voor implementatie werd in december 2017 ondertekend			
17	2.1.11.	VIS en BMS worden verbeterd en aangepast aan de bedrijfsbehoeften en veranderingen in de wetgeving	Uitbreiding van de BMS-databank	Ja	Het effectbeoordelingsverslag werd ingediend, gecontroleerd en goedgekeurd. Het specifieke contract voor implementatie werd in december 2017 ondertekend	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdspad en reikwijdte	Op schema	n.v.t.
18	2.1.23.	VIS en BMS worden verbeterd en aangepast aan de bedrijfsbehoeften en veranderingen in de wetgeving	Implementatie van end-to-endtestplatform voor VIS/BMS	Gedeeltelijk	Twee effectbeoordelingsverslagen werden opgesteld en goedgekeurd, een voor de verbeterde achtergrond databanken van VIS en BMS en één voor de implementatie van gestandaardiseerde end-to-endtestinstrumenten en de migratie van een eerste reeks testcases. Het gedetailleerd ontwerp van de technische oplossing is ingediend, beoordeeld en goedgekeurd. Twee VIS-achtergrond databanken werden voor VIS gegenereerd; de resterende VIS- en BMS-	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdspad en reikwijdte	Op schema	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					achtergrondgegevens zijn in ontwikkeling. Testontwerpdocumenten en gebruikershandleidingen werden opgeleverd			
19	13 ⁸	De uitgebreide capaciteit van VIS is afgestemd op de bedrijfsbehoeften en de voltooiing van de VIS-uitrol	Uitbreiding van de VIS-databank	Lopend	Belangrijke verbeteringen in de traceerbaarheid tussen processen van ontwerpdocumentatie en installatie van benodigdheden waren vereist om de volgende stappen in de implementatie en kwalificatie veilig te stellen. eu-LISA moest zich extra inspannen om de contractant naar een verbeterde organisatie te begeleiden	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdsplan en reikwijdte	Achter op schema	Het ontwerp en de eerste technische documentatiestukken vereisten een aanvullende verbetering van de inhoud en kwaliteit om de volgende stappen in de technische implementatie veilig te stellen
20	2	Succesvolle overdracht aan de nieuwe MWO-contractant; de nieuwe MWO-contractant is in staat de verantwoordelijkheden over te nemen van de huidige	Overname en overdracht door MWO-contractanten voor VIS en BMS	Ja	n.v.t.	Naleving van de vereisten inzake kwaliteit, begroting, tijdsplan en reikwijdte	Bereikt	n.v.t.
21	3	Volledige naleving van VIS met de rechtsgrondslag; verdere verbetering van VIS-functionaliteit om de Schengen-	Visa Code plus	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de rechtsgrondslag; overeenstemming met de in het	Bereikt	n.v.t.

³⁸ Activiteiten 1-5 komen uit het werkprogramma 2016, de tenuitvoerlegging ervan werd in 2017 voortgezet.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		procedures inzake overleg/kennisgeving te ondersteunen				projectplan overeengekomen mijlpalen		
22	4	Algemene evaluatie van het VIS gebaseerd op artikel 50 van de VIS-verordening (767/2008) en artikel 57, lid 3, van Verordening 810/2009 (de visumcode). In oktober 2016 heeft de Commissie eu-LISA uitgenodigd een beoordeling te verstrekken van de technische en financiële implicaties van bepaalde ontwikkelingen. De beoordeling van eu-LISA zal als basis dienen voor de juridische, technische en financiële verantwoording van het voorstel	Effectbeoordeling VIS-herschikking	Ja	n.v.t.	Indiening binnen de termijn van de effectbeoordeling van de VIS-herschikking	Bereikt	n.v.t.
23	5	Europol heeft in een brief aan eu-LISA zijn voornemen geuit om in het eerste kwartaal van 2018 verbinding te maken met VIS. De passieve toegang van Bulgarije en Roemenië tot VIS wordt in de Raad behandeld; een besluit wordt voor het tweede kwartaal van 2017 verwacht	EPOL-effectbeoordeling BG/RO passieve toegang tot VIS-effectbeoordeling	Lopend	De activiteit 'Integratie van nieuwe VIS-gebruikers: Europol' is gepland voor 2018	De effecten van de integratie van EPOL en BG/RO in VIS beoordelen (activiteit voor tweede helft van 2017)	Op schema	De activiteit 'Integratie van nieuwe VIS-gebruikers: Europol' is gepland voor 2018
24	2.1.25.	Betere werking van het Eurodac-systeem	Implementatie van aanpassingen aan Eurodac (capaciteitsupgrade)	Ja	n.v.t.	capaciteitsreserve bovenop de jaarlijkse prognoses	Bereikt	n.v.t.
25	2.1.26.	Eurodac in overeenstemming met de nieuwe wettelijke bepalingen.	Eurodac-hervorming — functionele veranderingen en capaciteitsuitbreiding (uit te voeren op voorwaarde dat de	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)	naleving van de vereisten inzake reikwijdte, begroting en tijdsplan van het project	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		Omvang van Eurodac toereikend om aan de nieuwe wettelijke bepalingen te voldoen	relevante regelgeving wordt aangenomen)					
26	2.1.27.	Nieuw systeem in bedrijf	Ontwikkeling van een nieuw systeem voor het toewijzingsmechanisme van Dublin (uit te voeren op voorwaarde dat het voorstel voor Dublin IV wordt aangenomen)	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)	naleving van de vereisten inzake reikwijdte, begroting en tijdsplan van het project	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)
27	2.1.28.	eu-LISA neemt de volledige operationele verantwoordelijkheid voor DubliNet op zich — ondersteuningsmodel in lijn gebracht met de andere systemen	DubliNet-integratie — Operationeel beheer (uit te voeren op voorwaarde dat het voorstel voor de herschikking van Eurodac wordt aangenomen)	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)	Vaststelling en naleving van operationele indicatoren met betrekking tot de overeenkomsten over het dienstverleningsniveau voor DubliNet	Nog niet van toepassing	Afhankelijk van goedkeuring van nieuwe rechtsgrondslag (Eurodac-herschikking)
28	2.1.32.	Bevordering van de grenscontroles binnen het grondgebied van alle Schengenlanden, met inbegrip van de grotendeels geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens in overeenstemming met alle relevante EU-regelgeving ³⁹	Ontwikkeling van het EES	n.v.t.	Gedurende 2017 heeft eu-LISA substantiële voorbereidingen getroffen door een toegewijd intern projectteam op te zetten dat alle mogelijke voorbereidingen op zich zal nemen voor het opstellen van de technische specificaties, het werven van het	Percentage van de beoogde resultaten van het project dat is bereikt volgens de overeengekomen planning	n.v.t.	Gedurende 2017 heeft eu-LISA substantiële voorbereidingen getroffen door een toegewijd intern projectteam op te zetten dat alle mogelijke voorbereidingen op zich zal nemen voor het opstellen van de technische specificaties, het werven van het nodige specialistische personeel en het opstarten van alle activiteiten gerelateerd aan aanbestedingen. Inreis-/uitreisysteem van kracht geworden met ingang van 29 december 2017

³⁹ Voorbereidende werkzaamheden voor implementatie van EES zijn volgens plan verlopen. Reservelijsten voor werving zijn opgesteld. De eerste fase van de aanbestedingsprocedure is begonnen. Werkzaamheden inzake gedetailleerde technische specificaties van EES zijn volgens plan verlopen. Het Agentschap heeft aanzienlijke ondersteuning verleend aan de Commissie bij de voorbereiding van de ontwerpuitoeveringshandelingen als bedoeld in artikel 33 van de EES-verordening.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					nodige specialistische personeel en het opstarten van alle activiteiten gerelateerd aan aanbestedingen. Inreis-/uitreissysteem van kracht geworden met ingang van 29 december 2017			
29	2.1.33.	De ETL-software (Extract-Transform-Load) van het VIS-BMS-datawarehouse ontwikkelen en testen (met gecodeerde gegevens), evenals de datamarts, de verplichte wettelijke verslaglegging en het instrument om zelf gegevensanalyses te verrichten	Implementatie van datawarehouse ter versterking van geautomatiseerde verslaglegging en statistieken	Lopend (contractuele aangelegenheid)	Ontwerpstudie uitgevoerd, afronding lopend. Resultaten werden meegedeeld aan de Commissie	Gemiddeld percentage informatie beschikbaar voor de gebruiker voor het besluitvormingsproces. Gemiddeld percentage van de tijd die nodig is om informatie op te vragen. Aantal verbeterde bedrijfsprocessen	Op schema	Ontwerpstudie uitgevoerd, afronding lopend. Resultaten werden meegedeeld aan de Commissie
30	2.2.8.	Goed ontwikkeld vermogen om de aan het Agentschap toevertrouwde projecten en programma's in zijn portefeuille te beheren waardoor het Agentschap meer erkenning zal krijgen als expertisecentrum en dienstverlener op het gebied van ICT in de EU	Processen voor het beheer van projectportefeuilles gestroomlijnd voor een efficiënte oplevering. Verdere aanpassing van het MSP-platform met geïntegreerde planning, toewijzing van middelen en verbanden met andere projecten	Lopend	Een proef van het MSP-platform werd uitgevoerd in Q4 van 2017, samen met een praktische oefening ter voorbereiding op de migratie van alle projecten in Q1 2018	Percentage projecten/programma's die naar het MSP-platform zijn gemigreerd	Achter op schema	De start van de migratie van projecten naar MSP was vertraagd vanwege technische problemen
31	2.1.1.	De lidstaten beschikken met de kernbedrijfssystemen over een betrouwbare dienst	De ononderbroken, hoogwaardige werking van de kernbedrijfssystemen verzekeren	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA	Bereikt	n.v.t.
32	2.1.2.	De lidstaten beschikken met de kernbedrijfssystemen over een betrouwbare dienst	Beheer van de IT-infrastructuur van de kernbedrijfssystemen op niveau 2	Ja	n.v.t.	Overeenstemming met de SLA's	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
33	2.1.12.	Gedeelde back-upinfrastructuur voor kernbedrijfssystemen beschikbaar	Implementatie van de tweede fase van gedeelde back-updiensten (na voltooiing fase 1 in 2016)	Lopend	De implementatie en integratie van gemeenschappelijke back-upinfrastructuurdiensten liggen achter op schema vanwege de vertraging in voorbereidende activiteiten, die al in 2016 zijn begonnen, maar die niet volledig zijn doorgevoerd vanwege technische moeilijkheden, waarvan de activiteit afhankelijk is	Verhouding van de resterende back-updiensten tot de werkelijk geïmplementeerde back-updiensten	Achter op schema	Kalibreren back-upinfrastructuur voor aanpassing aan back-upbehoeften van kernbedrijfssystemen is uitgevoerd. Het aankopen van softwarelicenties, noodzakelijk voor de gemeenschappelijke back-upinfrastructuuroperatie is vertraagd, aangezien de implementatie van de gemeenschappelijke gedeelde infrastructuur vertraagd is vanwege begrotingsbeperkingen
34	2.1.13.	Gedeelde back-upinfrastructuur voor kernbedrijfssystemen beschikbaar	Implementatie van de tweede fase van gedeelde diensten (na voltooiing fase 1 in 2016)	Lopend	Noodzakelijke voorafgaande activiteiten in uitvoering. Werkzaamheden met de contractant zijn nog lopend, aangezien er oponthoud was met de verschillende leveranciers die de te onderhouden apparatuur ondersteunen	Verhouding van de resterende gedeelde diensten tot de werkelijk geïmplementeerde back-updiensten	Op schema	n.v.t.
35	2.1.14.	De lidstaten beschikken met de kernbedrijfssystemen over een betrouwbare dienst	Exploitatie, beheer en onderhoud van het back-updatacentrum en operationele locatie voor back-up in Sankt Johann im Pongau, Oostenrijk	Ja	n.v.t.	Aantal problemen met de BCU-infrastructuur van eu-LISA dat de diensten van de CBS naar de lidstaten onderbreekt	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
36	2.1.24.	Betere werking van het Eurodac-systeem	Implementatie van aanpassingen aan Eurodac (netwerkmigratie)	n.v.t.	n.v.t.	Naleving van het tijdsplan voor implementatie	n.v.t.	Implementatie uitgesteld vanwege afhankelijkheid van de uniforme netwerkstudie die door eu-LISA in 2017 moet worden geïmplementeerd (zie activiteit 2.1.30)
37	2.1.29.	Tweede encryptielaag is geïmplementeerd in het TESTA-ng-netwerk van VIS. Ondersteuning van VIS- en SIS II-maildiensten wordt geregeld en overgedragen van de sTESTA-provider	Implementatie tweede encryptielaag voor TESTA-ng VIS	Lopend	Een proef is afgerond, maar de uitrol in productieplatform (PRD) en preproductieomgeving (PPE) kon niet van start gaan vanwege vertraging in de proeffase. Ondersteuning voor VIS- en SIS II-mailsystemen met succes geregeld	Opleverdatum voor de tweede encryptielaag in de preproductie- en productienetwerken van VIS. Continuïteit van de ondersteuning voor VIS- en SIS II-mailsystemen	Achter op schema	Alleen de uitrol van de VIS tweede encryptielaag in PRD en PPE loopt achter op het oorspronkelijk geplande schema. Alle andere activiteiten (VIS-proef tweede encryptielaag, VIS- en SIS II-mailsystemenondersteuning) zijn uitgevoerd
38	2.1.30.	Het management van het Agentschap inzicht verschaffen in de mogelijke verbeteringen en mogelijke wijzigingen in de regelgeving	Verrichting van een uniforme netwerkstudie	Lopend	Projectactiviteiten zijn vertraagd door het onverwachte verzoek van de Commissie om een extra juridische effectbeoordeling van een uniform netwerk als voorwaarde voor het beginnen met het opstellen van de studie zelf. De gerelateerde specifieke opdracht is ondertekend en de contractant heeft ingestemd met levering van de studie eind augustus 2018	Oplevering van de resultaten van de netwerkstudie	Achter op schema	Projectactiviteiten zijn vertraagd door het onverwachte verzoek van de Commissie om een extra juridische effectbeoordeling van een uniform netwerk als voorwaarde voor het beginnen met het opstellen van de studie zelf. De gerelateerde specifieke opdracht is ondertekend en de contractant heeft ingestemd met levering van de studie voor eind augustus 2018
39	2.1.31.	Correcte uitvoering van tests met betrekking tot het netwerk,	Vaststelling van het technische ontwerp en de	Lopend	Het regelen van de contracten duurde	Opleveringsdatum van de testomgeving	Achter op schema	Vanwege de vertraging bij het ondertekenen van de contracten, zijn de

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		zonder interferentie met de toepassingstests in de preproductieomgeving	implementatie van het testplatform voor het netwerk van kernbedrijfssystemen		langer dan verwacht vanwege gebrek aan middelen en de noodzaak om de contracten te regelen in overeenstemming met de gescheiden verantwoordelijkheden voor communicatie-infrastructuur tussen de Commissie en eu-LISA			werkzaamheden met betrekking tot het technisch ontwerp nog niet afgerond en is de implementatie van het kerndeel ook vertraagd
40	2.2.1.	Dankzij de implementatie van het project zal eu-LISA: (a) de werkelijke prestaties van de communicatie-infrastructuur kunnen meten en evalueren; (b) de door de contractant aangegeven naleving van de SLA's onafhankelijk kunnen valideren; (c) de prestaties van de communicatie-infrastructuur kunnen beoordelen en de nodige besluiten kunnen nemen (verhoging/verlaging van de bandbreedte), bv. de communicatie-infrastructuur; (d) problemen met de communicatie-infrastructuur sneller kunnen vaststellen doordat het actuele en historische gegevens kan vergelijken; (e) proactief reageren op knelpunten in de communicatie-infrastructuur	Invoering van geavanceerde netwerkstatistieken (studie en testfase)	Lopend	Het regelen van de contracten duurde langer dan verwacht vanwege gebrek aan middelen en de noodzaak om de contracten te regelen in overeenstemming met de gescheiden verantwoordelijkheden voor communicatie-infrastructuur tussen de Commissie en eu-LISA	- Opleverdatum van de studie. - Startdatum van de testfase	Achter op schema	Het regelen van de contracten duurde langer dan verwacht vanwege gebrek aan middelen en de noodzaak om de contracten te regelen in overeenstemming met de gescheiden verantwoordelijkheden voor communicatie-infrastructuur tussen de Commissie en eu-LISA

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
41	2.2.2.	Mogelijkheid om besluiten te nemen op basis van samenhangende, betrouwbare gegevens in het geïntegreerde ITSM-instrument van eu-LISA	Geavanceerd verslagleggingsinstrument (studie en validatie)	Lopend	De contractant is met de studie begonnen volgens de voorschriften van eu-LISA	Opleverdatum van de studie	Op schema	n.v.t.
42	2.2.5.	Beoordeling van het maturiteitsniveau van het proces- en dienstenmodel van eu-LISA	Vaststelling en implementatie van een model voor maturiteitsbeoordeling voor het Agentschap	Stilgelegd	Het begin van het project is stilgelegd vanwege gebrek aan middelen en omdat meer opheldering vereist is over de ondervonden gevolgen van CAF	Opleverdatum van de studie	n.v.t.	n.v.t.
43	2.2.7.	De beste praktijken van ITIL voortdurend toepassen, om zo een stabiele trend van betere dienstverlening en grotere klanttevredenheid te waarborgen	Continue verbetering van het proces- en dienstenmodel van eu-LISA op basis van beste praktijken van ITIL en het geïntegreerde ITSM-instrument	Lopend	Startbijeenkomst georganiseerd en projectplan voor fase 2-processen gereed	Interne processen actueel gehouden, met aanzienlijke capaciteit om groei aan te kunnen. KPI voor gebruik van het ITSM-instrument	Op schema	n.v.t.
44	2.1.35.	Informatie over het technische en operationele gebruik van de kernbedrijfsystemen wordt verstrekt in overeenstemming met de rechtsgrondslag	Opstellen van technische, operationele en statistische rapporten	Lopend	Lopend alleen voor het halfjaarlijks technische verslag van VIS, waarvoor vertraging is opgelopen vanwege een verzoek van de voorzitter van de adviesgroep voor ontwikkeling van een geautomatiseerd script voor het produceren van statistieken. eu-LISA is het script voor gebruik door de lidstaten aan het ontwikkelen, hetgeen betekent dat de vertraging samenhangt	- Opstellen van technische, operationele en statistische rapporten. - Verslagen inzake de grootschalige systemen geproduceerd en ingediend overeenkomstig de rechtsgrondslag	Achter op schema	Zoals eerder toegelicht werd de oefening voor VIS met enige vertraging gelanceerd, maar de voorbereiding van het halfjaarlijks verslag verloopt

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					met de tijd die hiervoor nodig is. Alle andere technische, operationele en statistische verslagen werden ingediend overeenkomstig de rechtsgrondslag			
45	2.1.36.	Capaciteiten van de relevante belanghebbenden verbeterd dankzij de implementatie van het jaarlijks trainingsactieplan	Uitvoering van werkzaamheden zoals vermeld in het jaarlijkse opleidingsactieplan voor lidstaten	Ja	n.v.t.	Tevredenheid van de belanghebbenden over de verstrekte training Aantal gegeven trainingen vergeleken met de geplande cursussen	Bereikt	n.v.t.
46	2.2.9.	Het Agentschap blijft goed op de hoogte van de technologische ontwikkelingen in de sector	Uitvoering van werkzaamheden zoals vermeld in de jaarlijkse routekaart voor onderzoek en toezicht op technologie	Lopend	Vanwege beperkte middelen (geplande ondersteuning aan O&O-functie kon niet worden verleend) en concurrerende doelen (EES, interoperabiliteit) was de afronding van het tweede geplande verslag niet mogelijk. Het werd daarentegen vervangen door bijdragen aan de verschillende groepen/projecten waarin de functionaris voor O&O heeft deelgenomen met gebruik van materiaal verkregen uit onderzoeksmonitoring (bijv. papers over architectuur ingediend bij de HLEG, ontwerpen	Uitvoering van werkzaamheden om toezicht te houden op de technologie in 2017 in overeenstemming met de jaarlijkse routekaart voor onderzoek en toezicht op technologie	Achter op schema	Vanwege andere lopende werkzaamheden gedurende het jaar kon aandacht voor het opstellen van onderzoeksverslagen pas later in het jaar verwezenlijkt worden, hetgeen heeft geleid tot de uitgestelde publicatie van het tweede geplande verslag. Alle andere geplande activiteiten zijn verwezenlijkt: 1. Op 8 juni vond een evenement met de branche plaats in Straatsburg. 2. Activiteiten zoals gedefinieerd in het actieplan van het Agentschap inzake een routekaart voor de kwaliteit van gegevens werden uitgevoerd en de lidstaten werden op de hoogte gebracht tijdens de Dapix-werkgroep in december 2017. 3. Er werd input geleverd aan het interoperabiliteitsdossier en aan de werkzaamheden van de deskundigengroep op hoog niveau

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					van EES-uitvoeringshandelingen gericht op biometrie). Alle andere aspecten van de routekaart werden volledig uitgevoerd			inzake informatiesystemen en interoperabiliteit. 4. Tijdens het Europese politiecongres op 21-22 februari 2017 vond een door het Agentschap georganiseerde paneldiscussie plaats. 5. Ook werden presentaties gegeven tijdens de Passenger Terminal Expo-conferentie, BIOSIG-2017, de EAB-conferentie over onderzoeksprojecten, enz. 6. De jaarlijkse conferentie van het Agentschap was inhoudelijk van hoge kwaliteit
47	2.3.1.	De betrekkingen met belanghebbenden worden op een redelijke, gestructureerde manier beheerd via het jaarplan voor de contacten met belanghebbenden	Uitvoering van werkzaamheden zoals vermeld in het actieplan voor het management van betrokken partijen	Ja	n.v.t.	Algemene tevredenheid van de belanghebbenden	Bereikt	n.v.t.
48	2.3.2.	De lidstaten krijgen continu ondersteuning voor de Schengen-evaluatie	Planning en coördinatie van de deelname van het Agentschap als waarnemer aan de Schengen-evaluatiemissies	Ja	n.v.t.	De deelname van personeel van eu-LISA aan de Schengen-evaluaties verzekeren wanneer daarom wordt verzocht	Bereikt	n.v.t.
49	2.3.3.	Partnerschappen met agentschappen en andere relevante EU-organen onderhouden	Op relevante domeinen werkregelingen en jaarlijkse samenwerkingsplannen met EU-agentschappen en andere relevante belanghebbenden waar van toepassing sluiten en toepassen	Ja	n.v.t.	Uitvoering van werkregelingen met Ceuropol, Frontex, EASO, Europol, Eurojust, FRA en Enisa	Op schema	n.v.t.
50	2.4.2.	Het model voor corporate governance, bestaande uit risicobeheer, interne controle en kwaliteitsbeheer, wordt bij het	Herziening van het model voor corporate governance	n.v.t.	Activiteit stopgezet voor 2017 vanwege verwachte verandering in het bestuursmodel	Het voorstel voor wijzigingen is tijdig voorgelegd	n.v.t.	Activiteit stopgezet voor 2017 vanwege verwachte verandering in het bestuursmodel voortvloeiend uit de nieuwe verordening. Activiteit zal weer

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		Agentschap ingevoerd en geëxploiteerd in overeenstemming met zijn definities en voorschriften			voortvloeiend uit de nieuwe verordening. Activiteit zal weer worden hervat in 2018 zodra de nieuwe verordening van toepassing is			worden hervat in 2018 zodra de nieuwe verordening van toepassing is
51	2.4.3.	Het model voor corporate governance, bestaande uit risicobeheer, interne controle en kwaliteitsbeheer, wordt bij het Agentschap ingevoerd en geëxploiteerd in overeenstemming met zijn definities en voorschriften	Implementatie van een toegenomen systeem voor kwaliteitsbeheer in overeenstemming met de behoeften van eu-LISA	Lopend	Zelfevaluatieverslag samen met kwaliteitsverbeteringsplan is geleverd overeenkomstig vastgestelde reikwijdte, kwaliteit en tijdsplan	Er is tijdig een systeem voor kwaliteitsbeheer met de vereiste reikwijdte geïmplementeerd	Op schema	n.v.t.
52	2.4.4.	De raad van bestuur verricht zijn taken op doeltreffende wijze	Tijdige administratieve ondersteuning van de raad van bestuur	Ja	n.v.t.	Vergaderingen gehouden zoals gepland. Algemene tevredenheid van de belanghebbenden	Bereikt	n.v.t.
53	2.4.5.	De adviesgroepen verrichten hun taken op doeltreffende wijze	Tijdige administratieve ondersteuning van de adviesgroepen	Ja	n.v.t.	Vergaderingen gehouden zoals gepland. Algemene tevredenheid van de belanghebbenden	Bereikt	n.v.t.
54	2.4.6.	Alle wettelijk verplichte en nodige plannings- en verslagleggingsdocumenten worden opgesteld	Jaarlijkse planning en verslaglegging	Ja	n.v.t.	Naleving van de termijnen voor het opstellen van verslagen en plannen/programma's van de nodige kwaliteit	Bereikt	n.v.t.
55	2.4.7.	De planning van het Agentschap is beter aangepast aan veranderingen in de omgeving, waardoor de activiteiten beter zijn afgestemd op de behoeften van de belanghebbenden	Herziening van de langetermijnstrategie van eu-LISA	Ja	n.v.t.	Goedkeuring van de bijgewerkte langetermijnstrategie door de raad van bestuur	Bereikt	n.v.t.
56	2.4.27.	De interne communicatie wordt op een redelijke, duurzame	Uitvoering van werkzaamheden zoals	Ja	n.v.t.	Overeenstemming van de in 2017 uitgevoerde activiteiten	Overtroffen	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		manier beheerd om de bedrijfscultuur van eu-LISA te ondersteunen	vermeld in het jaarlijkse actieplan voor interne communicatie			met het jaarlijkse actieplan voor interne communicatie		
57	2.4.30.	De externe communicatie wordt op een redelijke, duurzame manier beheerd ter ondersteuning van het positieve beeld van eu-LISA	Uitvoering van werkzaamheden zoals vermeld in het actieplan voor externe communicatie	Ja	n.v.t.	Overeenstemming van de externe communicatiemaatregelen (deelnamepercentage, tevredenheidspercentage, bereik) en -activiteiten (zowel actief als reactief) met de vastgestelde kwartaalmijlpalen uit het jaarlijks actieplan voor externe communicatie 2017 verzekerd en beoordeeld	Bereikt	n.v.t.
58	2.4.29.	Het Agentschap blijven promoten en zijn positieve imago handhaven	Voor effectief en efficiënt eventmanagement zorgen bij de jaarlijkse conferentie van belanghebbenden van eu-LISA over kernthema's voor 2017	Ja	n.v.t.	Relevante belanghebbenden hebben aan het evenement deelgenomen. Enquête over tevredenheid over de organisatie van de conferentie is uitgevoerd	Overtroffen	Het tevredenheidspercentage met betrekking tot de organisatie van de conferentie was 95 % (doelstelling 70 %) en het deelnamepercentage was 100 % van de relevante belanghebbenden (doelstelling 70 %)
59	2.4.18.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Loonverwerking en rechtenbeheer	Ja	n.v.t.	Voor de 15e van elke maand wordt een correct maandsalaris betaald aan het personeel	Bereikt	n.v.t.
60	2.4.19.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Beheer van verlof en werktijden	Ja	n.v.t.	Het beheer van het verlof en de arbeidstijden verloopt overeenkomstig het personeelsstatuut en de besluiten van eu-LISA	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
61	2.4.20.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Werving en vervanging van personeel	Ja	n.v.t.	Personeel wordt vervangen binnen 5 maanden na de datum waarop de vacature is gepubliceerd	Achter op schema	Sommige posten werden niet binnen 5 maanden vervangen vanwege: wervingsplanning, vervanging van leidinggevende posten kost meer tijd, beperkt aantal middelen beschikbaar om deel te nemen aan de selectiecommissie. Een redelijker termijn voor vervanging van personeel zou circa 7 maanden zijn
62	2.4.21.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Beoordeling, herclassificatie en verlenging van arbeidsovereenkomsten van personeel	Ja	n.v.t.	Proces te volbrengen overeenkomstig de uitvoeringsbepalingen van eu-LISA	Bereikt	n.v.t.
63	2.4.22.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Implementatie van een allesomvattende evaluatie in het Agentschap	Nee	Rekening houdend met het advies van DG HR dat een dergelijke evaluatie alleen op vrijwillige basis kan plaatsvinden en niet kan worden gebruikt voor jaarlijkse beoordeling, werd de allesomvattende evaluatie niet uitgevoerd. Derhalve is het Agentschap begonnen met een afdoende en omvattende personeelsbetrokkenheidsenquête, die uitgebreid in is gegaan op sommige onderdelen die samenhangen met	Allesomvattende evaluaties verricht voor ten minste 17 personeelsleden van eu-LISA (managers, personen die een gedeelte van de verantwoordelijkheden van een manager dragen en mogelijke opvolgers voor die functies) en koppelingen gemaakt met begeleiding	n.v.t.	Rekening houdend met het advies van DG HR dat een dergelijke evaluatie alleen op vrijwillige basis kan plaatsvinden en niet kan worden gebruikt voor jaarlijkse beoordeling, werd de allesomvattende evaluatie niet uitgevoerd. Derhalve is het Agentschap begonnen met een afdoende en omvattende personeelsbetrokkenheidsenquête, die uitgebreid in is gegaan op sommige onderdelen die samenhangen met de allesomvattende evaluatie

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					de allesomvattende evaluatie			
64	2.4.23.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Ontwikkeling van een beleidsdocument inzake veiligheid en gezondheid en implementatie van een bijbehorende routekaart voor horizontale activiteiten	Lopend	De ontwikkeling van het beleid duurde langer dan gepland vanwege het feit dat de reikwijdte van de werkzaamheden groter was dan aanvankelijk voorzien. De uitvoering zal in de komende jaren worden voortgezet	Ten minste 90 % van de activiteiten uit de routekaart voor 2017 is door het Agentschap uitgevoerd	Op schema	De routekaart voorziet dat de activiteiten doorgaan na het einde van 2017. Alle voor 2017 geplande activiteiten zijn verwezenlijkt. Zij vormen echter minder dan 80 % van alle activiteiten die zijn opgenomen in de routekaart
65	2.4.24.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Leren en technische vaardigheden ontwikkelen voor het beheer van IT-systemen	Ja	n.v.t.	80% algemene tevredenheid, 90% van de geïdentificeerde behoeften afgedekt via de implementatie van het competentiekader voor het beheer van IT-systemen	Bereikt	n.v.t.
66	2.4.25.	Individuele en gezamenlijke verbintenis ten opzichte van het Agentschap consequent op één lijn brengen door te voorzien in mogelijkheden om kennis uit te wisselen, zich te ontwikkelen en opleidingen te volgen	Persoonlijke, administratieve en leidinggevende vaardigheden aanleren en ontwikkelen	Ja	n.v.t.	80% algemene tevredenheid, 90% van het personeel dat ten minste een leer- en ontwikkelingsactiviteit bijwoont	Bereikt	n.v.t.
67	2.4.26.	Kennisbeheersysteem opgezet	Opzet van een elektronische bibliotheek voor eu-LISA	Ja	n.v.t.	Ten minste 75 % van het tijdens door eu-LISA gefinancierde externe opleidingen verkregen opleidingsmateriaal zijn opgenomen in de bibliotheek	Bereikt	n.v.t.
68	2.4.11.	Betere arbeidsomstandigheden voor het personeel	Totstandbrenging van bedrijfs- en andere diensten in het nieuwe gebouw in Tallinn	Niet langer van toepassing in 2017	Met het oog op extra eisen werd de afronding van de technische ontwerpfase later beëindigd dan de	Conformiteit met de normen van het OIB (Bureau voor infrastructuur en logistiek in Brussel)	Niet langer van toepassing in 2017	Met het oog op extra eisen werd de afronding van de technische ontwerpfase later beëindigd dan de oorspronkelijk geplande datum, en daarom moest het voldoen aan de

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					oorspronkelijk geplande datum, en daarom moest het voldoen aan de nieuwe eisen van personeelszaken met 6 maanden worden uitgesteld (tot juli 2018)			nieuwe eisen van personeelszaken met 6 maanden worden uitgesteld (tot juli 2018)
69	2.4.12.	Betere arbeidsomstandigheden voor het personeel	Verhuizing van oude naar nieuwe gebouwen in Tallinn	Niet langer van toepassing in 2017	Met het oog op extra eisen werd de afronding van de technische ontwerpfase later beëindigd dan de oorspronkelijk geplande datum, en daarom moest het voldoen aan de nieuwe eisen van personeelszaken met 6 maanden worden uitgesteld (tot juli 2018)	Het op tijd en binnen de reikwijdte uitvoeren van de verhuizing en overname	Niet langer van toepassing in 2017	Met het oog op extra eisen werd de afronding van de technische ontwerpfase later beëindigd dan de oorspronkelijk geplande datum, en daarom moest het voldoen aan de nieuwe eisen van personeelszaken met 6 maanden worden uitgesteld (tot juli 2018)
70	2.4.13.	Betere arbeidsomstandigheden voor het personeel	Verhuizing van oude naar nieuwe gebouwen in Straatsburg	Lopend	Verplaatsing voltooid met uitzondering van ploegenarbeiders (gepland voor tweede kwartaal 2018) en MWO-contractanten (voorlopig in modulaire gebouwen)	Het op tijd en binnen de reikwijdte uitvoeren van de verhuizing en overname	Achter op schema	Laatste fase van bouwproject loopt achter op schema en de groei van het Agentschap maakt de bouw van extra kantoorruimte noodzakelijk. Eén gebouw te behouden, nu al een oplossing vinden voor >40 MWO-contractanten. Geen operationele gevolgen tot dusver. Geschillenprocedure wordt beoordeeld
71	2.4.14.	Diensten verlenen op het gebied van IT-beheer op bedrijfsniveau	Nadere ontwikkeling van intranet- en extranetplatformen	Ja	n.v.t.	Percentage vertegenwoordigers van de adviesgroepen en de raad van bestuur dat het instrument ten minste een keer per maand gebruikt	Bereikt	n.v.t.
72	2.4.15.	Diensten verlenen op het gebied van IT-beheer op bedrijfsniveau	Verbetering van de netwerk-, systeem- en beveiligingsarchitectuur van	Ja	n.v.t.	Aantal upgrades/releases per jaar	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
			het Agentschap voor zakelijk gebruik					
73	2.4.16.	Diensten verlenen op het gebied van IT-beheer op bedrijfsniveau	IT-diensten op bedrijfsniveau verlenen en verbeteren, evenals de nodige onderhoudswerkzaamheden om het personeel van eu-LISA te helpen en te ondersteunen	Ja	n.v.t.	Overeenstemming van de reactietijd met de SLA (op basis van de in 2016 ondertekende SLA)	Bereikt	n.v.t.
74	2.4.17.	Het Agentschap zal zijn bedrijfsprocessen efficiënter maken	Nadere implementatie van het elektronisch systeem voor documentbeheer	Ja	n.v.t.	Uitvaltijd van het systeem voor documentbeheer	Bereikt	n.v.t.
75	2.4.1.	Er worden tijdens het jaar tijdig budgettaire, aanbestedings- en financiële diensten van hoge kwaliteit aan de organisatie verleend om het Agentschap te ondersteunen. Processen worden opnieuw ontworpen om ze efficiënter en doeltreffender te maken, waar mogelijk via dematerialisatie	Uitvoering van het aanbestedings- en aankoopplan	Ja	n.v.t.	Vertraging (in kalenderdagen) van de geplande datum van ondertekening van grote contracten met betrekking tot titel 3 van de begroting van het Agentschap in vergelijking met de data in het aanbestedings- en aankoopplan	Bereikt	n.v.t.
76	2.4.8.	Er worden tijdens het jaar tijdig budgettaire, aanbestedings- en financiële diensten van hoge kwaliteit aan de organisatie verleend om het Agentschap te ondersteunen. Processen worden opnieuw ontworpen om ze efficiënter en doeltreffender te maken, waar mogelijk via dematerialisatie	Overstappen van papieren naar elektronische workflows op basis van IT-bedrijfsinfrastructuur	Ja	n.v.t.	Financiële operationele circuits (routing slips en checklists) (voor vastleggingen en betalingen) zijn voorhanden en worden geëxploiteerd op IT-bedrijfsinfrastructuur	Bereikt	n.v.t.
77	2.4.9.	Er worden tijdens het jaar tijdig budgettaire, aanbestedings- en financiële diensten van hoge kwaliteit aan de organisatie verleend om het Agentschap te ondersteunen. Processen worden opnieuw ontworpen om ze efficiënter en doeltreffender te maken, waar mogelijk via dematerialisatie	Verbeterde begrotingsplanning en nauwkeurigere uitvoering van de begroting voor 2017	Lopend	De ABB-methode om de uit titel 1 en titel 2 te vorderen bijdragen van geassocieerde landen te berekenen, staat gepland voor 2018	Nauwkeurigheid van de begrotingsplanning voor de begroting voor 2017. Begrotingsuitvoering (Vastleggings- en betalingskredieten — C1-kredieten) jaarlijks berekend	Op schema	n.v.t.
78	2.4.10.	Er worden tijdens het jaar tijdig budgettaire, aanbestedings- en financiële diensten van hoge kwaliteit aan de organisatie verleend om het Agentschap te ondersteunen. Processen worden opnieuw ontworpen om ze efficiënter en doeltreffender te maken, waar mogelijk via dematerialisatie	Tijdige verlening van diensten met betrekking tot het	Ja/lopend	e-tools voor aanbesteding: Vastlegging van de	Geen grote verstoringen van de dienstverlening die zijn toe te	Op schema	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
		kwaliteit aan de organisatie verleend. Processen worden opnieuw ontworpen om ze efficiënter en doeltreffender te maken, waar mogelijk via dematerialisatie en aanpassing van e-instrumenten	begrotings-, aanbestedings- en financiële beheer		vereisten om zich aan te sluiten bij het Tenders Electronic Daily-systeem in samenwerking met het directoraat-generaal voor Informatica en het Publicatiebureau zijn lopend. E-Indiening kan in 2018 worden gebruikt. De toepassing voor toezicht op contracten is gereed en beschikbaar voor gebruik	schreven aan interne organisatorische kwesties		
79	2.1.34.	Het cyberveiligheidskader van het Agentschap voor zijn systemen en communicatienetwerken versterken en ontwikkelen	Implementatie van beheer van veiligheidsinformatie en -gebeurtenissen (SIEM) op de kernbedrijfssystemen	Lopend	Vanwege budgettaire beperkingen wordt de implementatie in fasen opgedeeld. In 2017 werd een gedeeltelijke verwerving van de noodzakelijke hardware aanbesteed ter ondersteuning van SIEM. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet	Overeenstemming van de implementatie van SIEM met het tijdsplan	Achter op schema	Vanwege budgettaire beperkingen wordt de implementatie in fasen opgedeeld. In 2017 werd een gedeeltelijke verwerving van de noodzakelijke hardware aanbesteed ter ondersteuning van SIEM. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet
80	2.1.37.	Veiligheid en continuïteit worden door eu-LISA op omvattende, systematische wijze beheerd in overeenstemming met internationale en Europese normen	Het kader voor het systeem voor beveiligings- en continuïteitsbeheer exploiteren en verbeteren	Lopend	Het bedrijfscontinuïteitsplan werd aangenomen, de resterende regels en procedures worden ontwikkeld. Het verslag over de analyse van de potentiële bedrijfsschade (Business Impact Analysis, BIA) zal in 2018 worden	Capaciteitsmaturiteitsmodelniveau van de zelfbeoordeling van het systeem voor beveiligings- en continuïteitsbeheer	Op schema	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					opgeleverd in de vorm van een inventarisatie van leemten. De noodzakelijke voorbereiding hiervoor is op tijd afgerond (de vragenlijst is bij de lidstaten). De adviesgroepen zijn overeengekomen om de bedrijfscontinuïteitsplannen te wijzigen, hoewel belangrijke besluiten werden overeengekomen.			
81	2.1.38.	Bescherming van het personeel, de eigendom en de informatie van het Agentschap door een veilige, beschermde en verzekerde werkomgeving te creëren	Implementatie van een systeem voor de uitwisseling van vertrouwelijke informatie (niveau EU-Restricted)	Nee	Het directoraat van de Commissie voor Personele middelen en Veiligheid heeft in het tweede kwartaal besloten om EU-agentschappen toegang te verlenen tot het "Restreint UE (RUE)"-platform en als gevolg daarvan kunnen wij de oplossing kopen als een dienst van de Commissie. Wordt vervolgd in 2018	Naleving van het tijdsplan	Achter op schema	Het directoraat van de Commissie voor Veiligheid heeft in het tweede kwartaal besloten om EU-agentschappen toegang te verlenen tot het "Restreint UE (RUE)"-platform en als gevolg daarvan kunnen wij de oplossing kopen als een dienst van de Commissie. Wordt vervolgd in 2018
82	2.1.39.	Bescherming van het personeel, de eigendom en de informatie van het Agentschap door een veilige, beschermde en verzekerde werkomgeving te creëren	De fysieke beveiliging van eu-LISA verzekeren	Ja	n.v.t.	De beveiliging van de locaties voor personeel, gebouwen en informatie verzekeren door een bewakingsdienst in te schakelen	Achter op schema	Procedures voor de aanbesteding van nieuwe contracten zijn (op het moment dat dit verslag wordt opgesteld) in afwachting van een uitvoerend besluit. De oude contracten zijn verlengd tot juli 2018

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
83	2.1.40.	De kernbedrijfssystemen zullen ook bij rampen blijven werken	Implementatie van software voor gecentraliseerd platform voor bedrijfscontinuïteitsbeheer	Lopend	De oplossing in de laatste fase van configuratie. Een workshop met de dienstverlener zal volgens planning plaatsvinden in de eerste weken van 2018. Regels en procedures worden ontwikkeld	Platform voor bedrijfscontinuïteitsbeheer in overeenstemming met de functionele behoeften. Naleving van het tijdsplan	Op schema	n.v.t.
84	2.1.41.	Het cyberveiligheidskader van het Agentschap voor zijn systemen en communicatienetwerken versterken en ontwikkelen	Implementatie van de routekaart voor de architectuur voor technische beveiligingscontrole	Lopend	Vanwege (1) budgettaire beperkingen wordt de implementatie in fasen opgedeeld. Deze fase omvatte aanbesteding van hardware, software en onderhoudsdiensten en (2) late oplevering van het CBS-project. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet	Overeenstemming van de technische controles met de routekaart	Achter op schema	Vanwege (1) budgettaire beperkingen wordt de implementatie in fasen opgedeeld. Deze fase omvatte aanbesteding van hardware, software en onderhoudsdiensten en (2) late oplevering van het CBS-project. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet
85	2.1.42.	Strategische sturing met betrekking tot verbeteringen van de huidige maatregelen voor bedrijfscontinuïteit en rampenherstel	Oefening met het oog op volledige bedrijfscontinuïteit en rampenherstel	Ja	n.v.t.	Naleving van de overeengekomen reikwijdte en het overeengekomen tijdsplan	Op schema	n.v.t.
86	2.4.27.	Bestuursorganen van het Agentschap krijgen tijdig voldoende onafhankelijke zekerheid	Uitvoering van werkzaamheden zoals vermeld in het jaarlijkse plan voor interne controle	Ja	De controle van activabeheer is echter vertraagd tot eerste kwartaal 2018 vanwege overlappende verplichtingen en onvoldoende IAC-personeel. Bovendien heeft de IAC een urgent	Ten minste 80% van de controleverplichtingen wordt uitgevoerd zoals goedgekeurd in het plan voor interne controle	Bereikt	n.v.t.

#	REF	Jaarlijkse output volgens werkprogramma 2017	Specifieke activiteiten in werkprogramma voor 2017	Specifieke jaarlijkse doelstelling bereikt? (Ja/nee/lopend)	Indien nee of lopend, korte toelichting	Prestatie-indicator (PI)	Jaarlijkse doelstelling voor PI bereikt? (op schema/bereikt/overtroffen/achter op schema)	Indien achter op schema, korte toelichting
					verzoek van de ED beantwoord om het opstellen van regels inzake de preventie en het beheer van belangenconflicten te vergemakkelijken			
87	2.4.28.		Certificering van activiteit IAC	Ja	n.v.t.	Geven van een onafhankelijk kwaliteitsborgingsadvies zonder kritieke bevindingen, en verstrekken van een speciaal actieplan voor einde van vierde kwartaal	Bereikt	n.v.t.
88	2.2.3.	Personeel volgt de voorschriften inzake gegevensbescherming	Organisatie van verschillende voorlichtingssessies over gegevensbescherming	Ja	n.v.t.	Aantal georganiseerde sessies	Overtroffen	n.v.t.
89	2.2.4.	Vaststelling van een efficiënte openbare aanmeldingsprocedure en private kennisgevingen	Nauw toezicht op aanmelding van gegevensverwerkende handelingen	Lopend	n.v.t.	De inventaris van gegevensverwerkende handelingen	Bereikt	n.v.t.
90	2.2.6.	Ontwikkeling van eu-LISA als toonaangevend agentschap op het gebied van gegevensbescherming	Organisatie van de bijeenkomst van het netwerk van functionarissen voor gegevensbescherming	Ja	n.v.t.	Bijeenkomst te houden in tweede kwartaal	Overtroffen	n.v.t.

BIJLAGE XI Verslag over toegang van het publiek tot documenten⁴⁰

In 2017 heeft het Agentschap twee verzoeken om toegang tot documenten en één confirmatief verzoek ontvangen. Eén van deze had betrekking op de door eu-LISA ondertekende huurovereenkomsten. De antwoorden omvatten drie verschillende documenten voor drie locaties (Estland, België en Oostenrijk). In naleving van de regels inzake toegang tot documenten heeft het Agentschap bij schrijven van 19 juli 2017 getracht een overeenkomst te bereiken met de betrokken (derde) partijen over het openbaar maken van de gevraagde documenten (huurovereenkomsten). Aangezien het verzoek werd meegedeeld aan het Agentschap terwijl de verhuizing naar de nieuwe gebouwen in Straatsburg werd afgerond, heeft het Agentschap het verzoek uitgelegd als alleen geldend voor de bestaande huurovereenkomsten.

Op 25 juli 2017 hebben de Oostenrijkse autoriteiten geantwoord dat de gevraagde documenten niet openbaar zouden worden gemaakt omdat 'het openbaar maken van het contract aan derden en een mogelijke publicatie van de details ervan zou kunnen leiden tot schade aan de militaire veiligheid van de Republiek Oostenrijk'. Derhalve werd de openbaarmaking van de ondertekende overeenkomst tussen het Agentschap en de Republiek Oostenrijk geweigerd op grond van artikel 4, lid 1, onder a) van Verordening 1049/2001 (militaire aangelegenheden).

Op dezelfde dag (25 juli 2017) is de Belgische partij in het contract overeengekomen om de huurovereenkomst te overleggen en bijlage 5 weg te laten (lijst van de verhuurder met contactpersonen) teneinde de privacy van de in genoemde overeenkomst vermelde contactpersonen te beschermen. Derhalve werd toegang tot de huurovereenkomst toegekend met uitzondering van bijlage 5 (gedeeltelijke toegang toegekend).

Op 1 augustus 2017 verklaarde de partij bij het contract voor de overeenkomst in Estland dat het zich niet verzette tegen openbaarmaking van de overeenkomst en liet het aan eu-LISA om te beslissen of het document geheel of gedeeltelijk openbaar zou worden gemaakt. Het Agentschap heeft besloten volledige toegang tot de overeenkomst te verlenen met betrekking tot de tijdelijke kantoren in Tallinn.

Bovendien ontving het Agentschap op 27 maart 2017 een aanvraag voor toegang tot documenten over een aanbestedingsprocedure. Dit verzoek werd geweigerd met een met redenen omkleed besluit getekend op 12 april 2017, vanwege de noodzaak van het Agentschap om zijn lopende besluitvorming te beschermen en om de privacy en commerciële belangen van de betrokken derden te beschermen.

Op 4 mei 2017 werd een confirmatieve aanvraag ingediend bij eu-LISA door dezelfde aanvrager over hetzelfde onderwerp.

Op 31 mei 2017 weigerde het Agentschap openbaarmaking te verlenen, met een met redenen omkleed besluit. De reden voor de weigering was opnieuw de noodzaak voor het Agentschap om zijn lopende besluitvorming te beschermen en de noodzaak om de privacy en commerciële belangen van de betrokken derden te beschermen.

---

⁴⁰ Overeenkomstig artikel 17 van het besluit van de raad van bestuur van 28 juni 2012, dat de formulering weergeeft van artikel 17 van Verordening (EG) 1049/2001 inzake toegang tot documenten, moet een verslag over toegang tot documenten door eu-LISA als bijlage aan het jaarverslag van het Agentschap worden gevoegd. Het verslag neemt het aantal gevallen op waarin de instelling toegang tot documenten heeft geweigerd en de reden daarvoor.